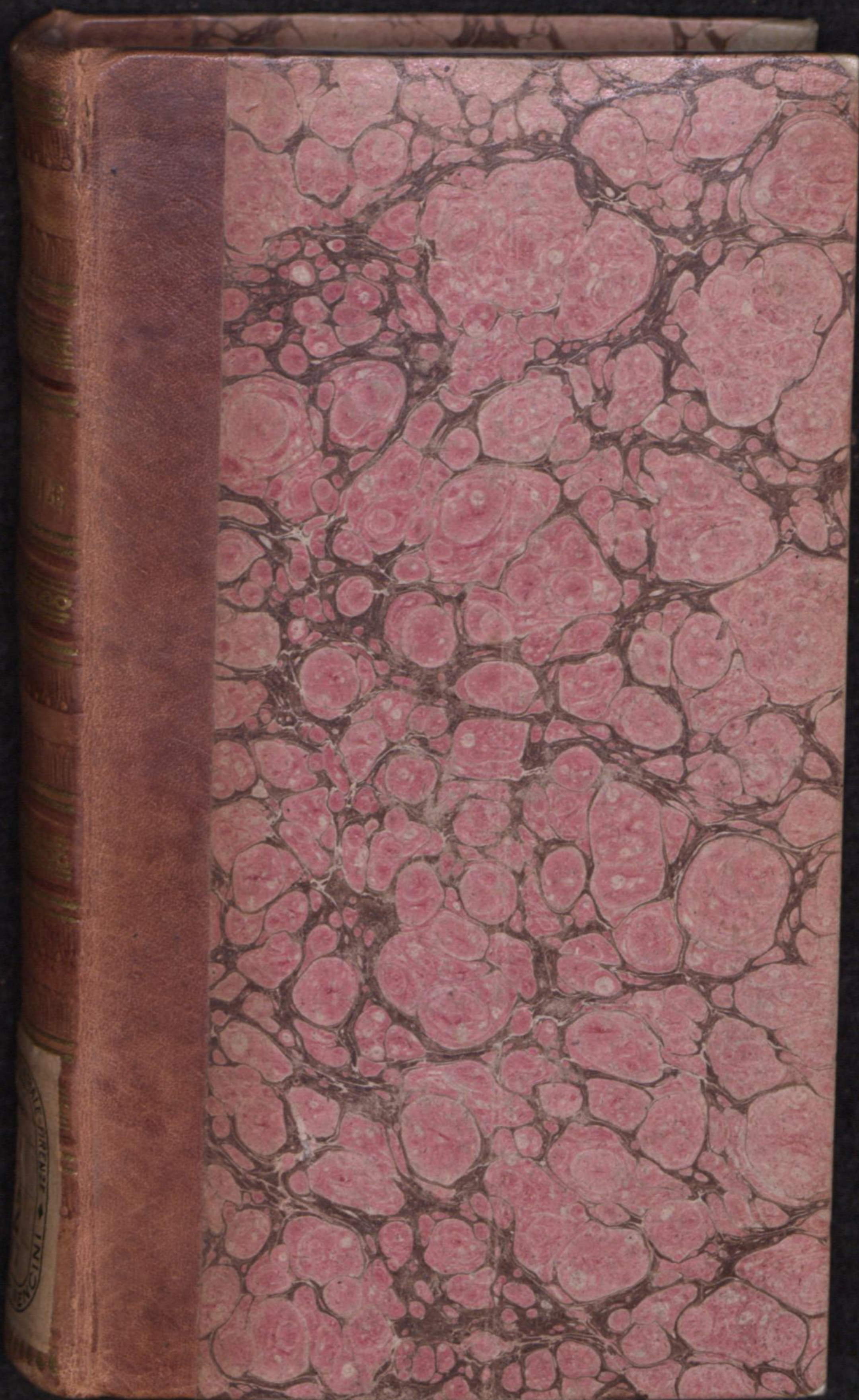

SENECÆ TRAGOEDIÆ
BIBLIOTECA NAZIONALE CENTRALE-FIRENZE ◆ RACCOLTA NENCINI
ALDINI
I
2
17

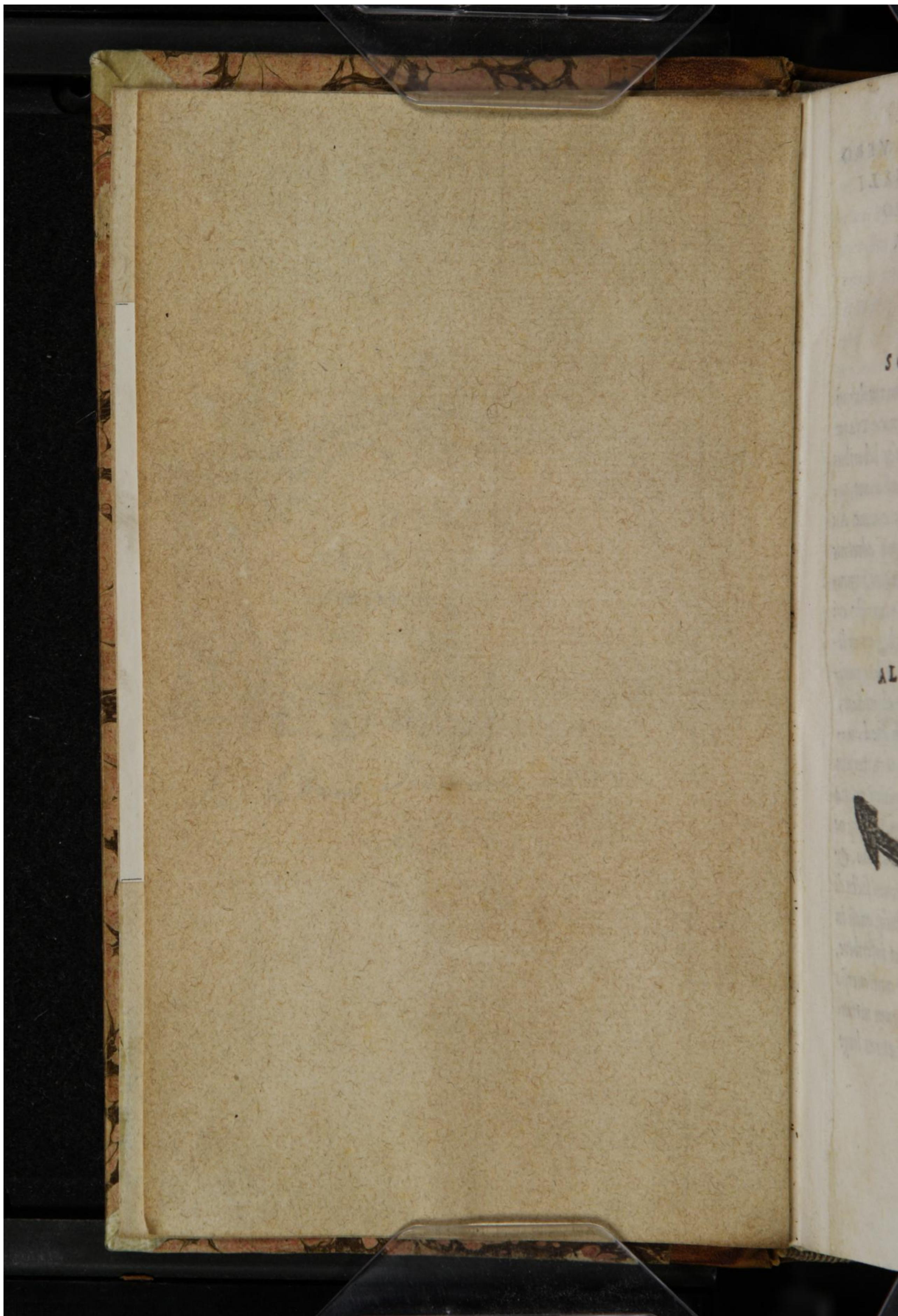

Ex Libris Ioannis Nencini
1874

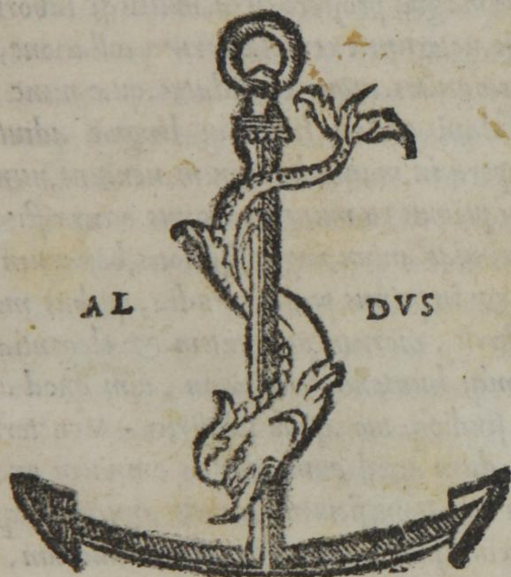
G. Vencini
1859

Brunet
f. 16.50 Crevenna
f. 20 – Salle Silvestre

P. 30

SCENECAE TRA
GOEDIAE.

HIERONYMVS AVANTIVS VERONENSIS LATINO IVVENALI PROTONOTARIO APOSTOLICO ROMANO PATRICIO ORNATISSIMO. S. P. D.

Cogitanti mihi ſæpenumero, atque animo reuoluenti Latine clariſſime, cui potius Annæi Senecæ Tragœdias à me magna profecto cura, multisq; laboribus ac uigilijs, ueterum exemplariorum collatione, auxilioq; recognitas, atque emendatas, quæ nunc Andreæ Aſulani græcæ latinæq; linguæ adiutoris egregij opera in manus hominum ueniunt, nuncuparem· tu primus eo munere dignus occurriſti· cui tum ob eximias animi, ingenijq; dotes, bonarum literarum, & in primis poeticæ ſtudia, quibus mirifice delectaris, morum probitatem & elegantiam, ſingularemq; humanitatem tuam, tum quod authoritate ſtudioq; tuo apud Illuſtriss. Venetorum Senatum, dum apud eum magna omnium gratia Nuntium agis Pontificium, in meis amicorumq; negotijs maxime ſum adiutus, & afficior multum, & debeo. cui enim alteri Tragœdias Heroum facta dictaq; continentes, Regum mores, affectusq; quaſi in tabella exprimentes æquius mihi fuerat inſcribere, quàm tibi? qui & ea Vrbe, quæ ſine controuerſia clariſſimorum uirorum numero, quorum uirtutibus orbis imperium obtinuit, ſupra cæteras longe

lateq; floruit, & ea familia natus es, quæ ibi apprime nobilis & honestissima semper est habita, atq; apud Principes uiros iam à puero ita educatus, & in rebus gerendis ea industria, diligentia, dexteritate, ac prudentia supra ætatem præclare uersatus es, ut & ipsorum mores, ingenia, aditus probe noueris · & charitatem, beneuolentiamq; magna tua cum laude abunde fueris consecutus · quandoquidem (ut ait Flaccus noster) Principibus placuisse uiris non ultima laus est · Suscipe igitur læta fronte amici munus, pusillum quidem ac tenue, sed amoris, grati animi, obseruantiæq; in te meæ, non paruum indicium etiam apud posteros remansurum. Senecamq; ipsum diu semilacerum, monstris refertum, ac squalore obsitum, iam uero reuiuiscentem, & in suum nitorem redeuntem, lege, atque apud te habe · & laborem, diligentiamq; meam in eo corrigendo, in quo ad triamillia errata atque inuersa loca, exemplariorum deprauatione & librariorum incuria deprehendi · & ad ueterem lectionem restitui non improbato. Bene uale, & Auantium tuum ama, ut facis. Venetijs Nonis Octobris. M. D. XVII.

DIMENSIONES TRAGOEDIARVM SENECAE PER EVNDEM HIER. AVANTIVM.

Versus Senarij uel trimetri iambici sunt archilochij omnes et acatalectici apud Annæum Senecam Tragicum· & hanc solidam legem seruant, ut quanuis sedes secunda, quarta, & nouissima seruiant uni iambo· secunda tamen, & quarta non repellunt tribrachum iambo comparem.

Primus autem pes ultra iambum recipit spondeum et spódei dissolutiones, idest dactylum, anapæstum, & aliquando proceleumaticum. tribrachum uero, qui par est iambo, in hac prima sede admittunt uersus unus supra uiginti.

Tertia sedes admittit iambum, spondeum, dactylum, tribrachum. nunquam in hoc tertio loco inuenies anapæstum præter hunc uersum. s. Inter senem iuuenemq́;, sed propior seni, nisi dictio insit quatuor syllabarum. quod accidit uersibus uiginti.

Quintus locus, ut sæpissime, immo semper, habet aut spondeum· aut anapæstum. ita nunquam utitur tribracho. iambum uero, et dactylum nunquam assumit, nisi in nouem uersibus, quorum ultimæ dictiones sunt quatuor syllabarum s. nepotibus, cacumine, Prometheus, Capharides, Polyxena, facinorum, & ter memoria.

Senecæ igitur trimetri non acatametri, sed omnes proba biles appellarentur à Victorino & Terentiano· cum præsertim in nulla sede reperiatur trocheus, aut pyrrichius· & cum ubique deuitet scazonta, cumq; nullus uersus constet ex iambis omnibus· ut Tragicorum lex præscribit.

EX LIBRO TERTIO PETRI CRINITI DE POETIS LATINIS.

L. Annæus Seneca natione Hispanus, patria Cordubensis fuit. inter eos poetas refertur, qui Tragœdias scripserunt, ut Pacuuius, Accius, Attilius, & Pomponius Secundus, qui eadem ætate claruit & cum ipso Seneca paribus studijs uersatus est in faciendis Tragœdijs, ut Fabius Quintilianus testatur · in magno pretio habitus est, & ob elegantiam ingenij plurimum commendatus. Scripsit Tragœdias decem, in quibus propter sublimitatem carminis, grauitatemq; sententiarum, non uulgarem laudem consecutus est · etsi tempora illa, in quæ incidit, magna ex parte aduersa extiterunt melioribus disciplinis. In suis fabulis Euripidem, atque Aeschylum traditur imitatus, quæ res facile intelligetur ab ijs, qui paulo diligentius eas obseruabunt. Qui scribunt poetam hunc filium fuisse Annæi Senecæ, qui in Stoicorum disciplinis magnopere claruit · coniecturis tantum nituntur · neque hanc rem (ut ego existimo) ullis authoribus asserunt. Minime autem dubium est, duos fuisse Senecas, quorum alter in philosophiæ studijs præclarus, atque excellens habitus est. Itaque diuus Hieronymus propter egregiam illius probitatem, singularemq; uitæ constantiam (ut puto) inter authores Christianos collocauit, quæ res optimis rationi

bus, & antiquis ſcriptoribus probatur. Val. Martialis duos cælebrat Senecas, & unicum Lucanum ex eadem Corduba. Sidonius Apollinaris in ſuis poematis, ſic de Annæo Seneca ſcribit ad Felicem eo carmine, in quo de latinis poetis diſſerit,

Non quod Corduba præpotens alumnus
Facundum ciet, hic putes legendum.
Quorum unus colit hiſpidum Platona,
Incaſſumq; ſuum monet Neronem.
Orcheſtram quatit alter Euripidis
Pictum fæcibus Aeſchylum ſecutus.
Aut plauſtris ſolitus ſonare Theſpim.
Qui poſt pulpita trita ſub cothurno
Ducebat Olidæ patrem capellæ.

Ex his manifeſte colligitur, q̄d exiſtimari debeat de utroq; Seneca. præcipue quod elici poteſt ex Octauia eiuſdem Tragœdia, in qua Neronis ſcelera, & crudeliſſima flagitia copioſe enumerantur. Grammatici ueteres uidentur maximi feciſſe præter cæteros omnes Pacuuium, & Accium in ſcribendis Tragœdijs, ut alibi diximus. Non me præterit quàm multa ſcripta ſint de hoc Seneca à Xicone Poletano: ſed is mihi uidetur abuti ſua diligentia, & aliorum iudicium contemnere: qui tam anxie defatigatur in re minime dubia explicanda.

L. ANNEI SENECAE CORDVBENSIS TRAGOEDIAE.

PRIMVS ACTVS.

Trimetri Iambici.

IVNO SOLA.

Oror Tonantis (hoc enim solum mihi
Nomen relictum est) semper alienum Iouem,
Ac templa summi uidua deserui ætheris.
Locúq; cœlo pulsa pellicibus dedi.
Tellus colenda est. pellices cœlum tenent.
Hinc arctos alta parte glacialis poli
Sublime classes sydus argolicas agit.
Hinc, qua tepenti uere laxatur dies,
Tyriæ per undas uector Europæ nitet.
Illinc timendum ratibus, ac ponto gregem
Passim uagantes exerunt Atlantides.
Fera coma hinc exterret Orion deos.
Suasq; Perseus aureas stellas habet.
Hinc clara gemini signa Tyndaridæ micant.
Quibus'q; natis mobilis tellus stetit.
Nec ipse tantum Bacchus, aut Bacchi parens,
Adiere superos. ne qua pars probro uacet,

Mundus puellæ serta Cnosiacæ gerit.
Sed uetera querimur. una me dira, ac fera
Thebana nuribus sparsa tellus impijs
Quoties nouercam fecit? ascendat licet,
Meumq́; uictrix teneat Alcmene locum,
Pariterq́; natus astra promissa occupet,
In cuius ortu mundus impendit diem.
Tardusq́; heoo Phœbus effulsit mari
Retinere mersum iussus oceano iubar.
Non sic abibunt odia. uiuaces aget
Violentus iras animus: & sæuus dolor
Aeterna bella pace sublata geret.
Quid bella? quidquid horridum tellus creat
Inimica, quidquid pontus, aut aer tulit
Terribile, dirum, pestilens, atrox, ferum,
Fractum, atq; domitum ē, superat, & crescit malis.
Iraq́; nostra fruitur in laudes suas
Mea uertit odia. dum nimis sæua impero,
Patrem probauit. inde, qua lucem premit,
Aperitq́; Tethys, qua ferens Titan diem
Binos propinqua tinguit Aethiopes face.
Indomita uirtus colitur. & toto deus
Narratur orbe. monstra iam desunt mihi,
Minorq; labor est Herculi iussa exequi,
Quàm mihi iubere. lætus imperia excipit.
Quæ fera tyranni iussa uiolento queant
Nocere iuueni? nempe pro telis gerit,
Quæ timuit, & quæ fudit: armatus uenit
Leone, & Hydra. nec satis terræ patent.
Effregit ecce limen inferni Iouis.

Et opima uicti regis ad superos refert.
Parum est reuerti. fœdus umbrarum perit.
Vidi ipsa, uidi nocte discussa inferum,
Et Dite domito, spolia iactantem patri
Fraterna. cur non uinctum, & oppressum trahit
Ipsum cathenis paria sortitum Ioui?
Ereboq; capto potitur, & retegit Styga.
Patefacta ab imis manibus retro uia est.
Et sacra diræ mortis in aperto iacent.
At ille rupto carcere umbrarum ferox
De me triumphat. & superbifica manu
Atrum per urbes ducit argolicas canem.
Viso labantem Cerbero uidi diem,
Pauidum'q; solem. me quoq; inuasit tremor.
Et terna monstri colla deuicti intuens
Timui imperasse. leuia sed nimium queror.
Cœlo timendum est, regna ne summa occupet,
Qui uicit ima. sceptra præripiet patri.
Nec in astra lenta ueniet, ut Bacchus, uia.
Iter ruina quæret. & uacuo uolet
Regnare mundo. robore expenso tumet.
Et posse cœlum uiribus uinci suis
Didicit ferendo. subdidit mundo caput.
Nec flexit humeros molis immensæ labor.
Medius'q; collo sedit herculeo polus.
Immota ceruix sydera, & cœlum tulit,
Et me prementem. quærit ad superos uiam.
Perge ira, pge, & magna meditantem opprime
Congredere, manibus ipsa iam lacera tuis.
Quid tanta mandas odia? discedant feræ.

Ipse imperando fessus Eurystheus uacet.
Titanas ausos rumpere imperium Iouis
Emitte. Siculi uerticis laxa specum.
Tellus gigante Doris excusso tremens
Supposita monstri colla terrifici leuet,
Sublimis alias luna concipiat feras.
Sed uicit ista. quæris Alcidæ parem?
Nemo est, nisi ipse. bella iam secum gerat.
Adsint ab imo Tartari fundo excitæ
Eumenides. ignem flammeæ spargant comæ,
Viperea sæuæ uerbera incutiant manus.
I nunc superbe. cœlitum sedes pete.
Mouenda iam sunt bella. clarescit dies.
Humana temne. iam Styga, & manes ferox
Fugisse credis. hic tibi ostendam inferos.
Reuocabo in alta conditam caligine
Vltra nocentum exilia discordem deam,
Qua mugit ingens montis oppositi specus,
Educam. & imo Ditis è regno extraham.
Quidquid relictum est, ueniat inuisum scelus,
Suumq; lambens sanguinem impietas ferox,
Erroŕq;, & in se semper armatus furor.
Hoc hoc ministro noster utatur dolor.
Incipite famulæ Ditis. ardentem incitæ
Concutite pinum. & agmen horrẽdum anguibus
Megæra ducat. atq; luctifica manu
Vastam rogo flagrantem corripiat trabem.
Hoc agite. pœnas petite uiolatæ Stygis.
Concutite pectus. acrior mentem excoquat,
Quàm qui caminis ignis ætnæis furit.

Vt possit animo captus Alcides agi
Magno furore percitus, nobis prius
Insaniendum est. Iuno cur non dum furit?
Me me sorores mente deiectam mea
Versate primam, facere si quidquam apparo
Dignum nouerca. iam odia mutentur mea.
Natos reuersus uideat incolumes, precor,
Manuq; fortis redeat. inueni diem,
Inuisa quo nos Herculis uirtus iuuet.
Me pariter, & se uincat, & cupiat mori
Ab inferis reuersus. hoc prosit mihi,
Ioue esse genitum, stabo, &, ut certo exeant
Emissa neruo tela, librabo manum.
Regam furentis arma: pugnanti Herculi
Tandem fauebo, scelere perfecto licet,
Admittat illas genitor in coelum manus.

ADILON.

CHORVS.

ANAPAESTICI.

Iam rara micant sydera prono
Languida mundo: nox uicta uagos
Contrahit ignes, luce renata.
Cogit nitidum Phosphoros agmen.
Signum celsi glaciale poli.
Septem stellis Arcades ursae
Lucem uerso temone uocant.

Iam cœruleis euectus equis
Titan, summum prospiciat Oetan.
Iam cadmæis inclyta bacis
Aspersa die dumeta rubent,
Phœbiq; fugit reditura soror.
Labor exoritur durus. & omnes
Agitat curas. aperitq; domos
Pastor. gelida cana pruina
Grege dimisso pabula carpit.
Ludit prato liber aperto
Non dum rupta fronte iuuencus.
Vacuæ reparant ubera matres.
Errat cursu leuis incerto
Molli petulans hœdus in herba.
Pendet summo stridula ramo,
Pinnasq; nouo tradere Soli
Gestit querulos inter nidos
Thracia pellex. turbaq; circum.
Confusa sonat, murmure misto
Testata diem. carbasa uentis
Credit dubius nauita uitæ,
Laxos aura complente sinus.
Hic exesis pendens scopulis,
Aut deceptos instruit hamos,
Aut suspensus spectat pressa
Præmia dextra.
Sentit tremulum linea piscem.
Hæc innocuæ quibus est uitæ
Tranquilla quies, & læta suo
Paruoq; domus. spes et in agris

Eiusdem rationis cum superioribus.

CHORVS.

Vrbine magno spes sollicitæ
Vrbibus errant, trepidiq́; metus.
Ille superbos aditus regum,
Durasq́; fores expers somni
Colit. hic nullo fine beatus
Componit opes, gazis inhians,
Et congesto pauper in auro est.
Illum populi fauor attonitum,
Fluctuq́; magis mobile uulgus,
Aura tumidum tollit inani.
Hic clamosi rabiosa fori
Iurgia uendens improbus, iras
Et uerba locat. nouit paucos
Secura quies. qui uelocis
Memores æui, tempora nunquam
Reditura tenent. dum fata sinunt,
Viuite læti. properat cursu
Vita citato uolucriq́; die
Rota præcipitis uertitur anni.
Duræ peragunt pensa sorores.
Nec sua retro fila reuoluunt.
At gens hominum fertur rapidis
Obuia fatis incerta sui.
Stygias ultro quærimus undas.
Nimium Alcide pectore forti
Properas mœstos uisere manes.

Certo ueniunt ordine parcæ.
Nulli iusso cessare licet.
Nulli scriptum proferre diem.
Recipit populos urna citatos.
Alium multis gloria terris
Tradat. & omnes fama per urbes
Garula laudet, cæloq; parem
Tollat, & astris. alius curru
Sublimis eat. me mea tellus
Lare secreto, tutoq; tegat.
Venit ad pigros cana senectus,
Humiliq; loco, sed certa sedet
Sordida paruæ fortuna domus.
Alte uirtus animosa cadit.
Sed mœsta uenit crine soluto
Megara paruum comitata gregem,
Tardusq; senio graditur Alcidæ parens.

ACTVS SECVNDVS.

Trimetri Iambici.

MEGARA.

Magne olympi rector, & mũdi arbiter,
Iã statue tãdẽ grauibus erũnis modũ,
Finemq; cladi. nulla lux unquam mihi
Secura fulsit. finis alterius mali
Gradus est futuri, protinus reduci nouus
Paratur hostis ante, quàm lætam domum
Contingat, aliud iussus ad bellum meat,
Nec ulla requies, tempus aut ullum datur.

Nisi dum iubetur. sequitur apprime statim
Infesta Iuno. nunquid immunis fuit
Infantis ætas? monstra superauit prius,
Quàm nosse posset. gemina cristati caput
Angues ferebant ora, quos contra obuius
Reptauit infans, igneos serpentium
Oculos remisso pectore, ac placido intuens
Arctos serenis uultibus nodos tulit.
Et tumida tenera guttura elidens manu,
Prolusit Hydræ. Mænali pernix fera,
Multo decorum præferens auro caput
Deprensa cursu est. Maximus nemeæ timor
Gemuit lacertis pressus herculeis Leo.
Quid stabula memorem dira Bistonij gregis?
Suisq; regem pabulum armentis datum?
Solitumq; densis hispidum Erymanthi iugis
Arcadica quatere nemora mænalium suem?
Taurumq; centum non leuem populis metum?
Inter remotos gentis Hesperiæ greges
Pastor triformis littoris Tartesii
Peremptus, acta est præda ab occasu ultimo,
Notum Cithæron pauit oceano pecus.
Penetrare iussus solis æstiui plagas,
Et adusta medius regna quæ torret dies,
Vtrinq; montes soluit abrupto obice.
Etiam ruenti fecit oceano uiam.
Posthæc adortus nemoris opulenti domos
Aurifera uigilis spolia serpentis tulit.
Quid sæua Lernæ monstra numerosum malũ?
Non igne demum uicit, & docuit mori?

Solitas'q; pinnis condere obductis diem.
Petijt ab ipsis nubibus Stymphalidas.
Non uicit illum cœlibis semper tori
Regina gentis uidua Thermodontiæ.
Nec ad omne clarum facinus audaces manus.
Stabuli fugauit turpis Augiæ labor.
Quid ista prosunt·orbe defenso caret.
Sensere terræ pacis authorem suæ
Abesse terris.prosperum, ac felix scelus
Virtus uocatur.sontibus parent boni.
Ius est in armis.opprimit leges timor.
Ante ora uidi nostra truculenta manu
Gnatos paterni cadere regni uindices.
Ipsum'q; Cadmi nobilis stirpem ultimam
Occidere.uidi regium capitis decus
Cum capite raptum.quis satis Thebas fleat?
Ferax deorum terra quem dominum tremit?
E' cuius aruis, e'q; fœcundo sinu
Stricto iuuentus orta cum ferro stetit.
Cuius'q; muros natus Amphion Ioue
Struxit canoro saxa modulatu trahens.
In cuius urbem non semel diuûm parens
Cœlo relicto uenit.hæc quæ cœlites
Recepit, & quæ fecit, & (fas sit loqui)
Fortasse faciet.sordido premitur iugo.
Cadmæa proles, ciuis atq; Ophionius
Quo' decidistis? tremitis ignauum exulem
Suis carentem finibus, nostris grauem.
Qui scelera terra, qui'q; persequitur mari.
Ac sæua iusta sceptra confregit manu.

Nunc seruit absens. fert'q; quae fieri uetat.
Tenetq; Thebas exul herculeas Lycus?
Sed non tenebit, aderit & poenas petet
Subitus'q; ad astra emerget. inueniet uiam,
Aut faciet. adsis sospes. & remees tuis.
Tandem'q; uenias uictor ad uictam domum.
Emerge coniux, atq; depulsas manu
Abrumpe tenebras. nulla si uetito uia,
Iterq; clausum est, orbe diducto redi.
Et, quidquid atra nocte possessum latet,
Emitte tecum. dirutis qualis iugis
Praeceps citato flumini quaerens iter
Quondam stetisti, scissa cum uasto impetu
Patuere Tempe. pectore impulsus tuo
Huc mons, & illuc cecidit. & rupto aggere
Noua cucurrit Thessalus torrens uia.
Talis parentes, liberos, patriam petens,
Erumpe, rerum terminos tecum afferens.
Et, quidquid auida tot per annorum gradus
Abscondit aetas, redde, & oblitos sui,
Lucis'q; pauidos, ante te populos age.
Indigna te sunt spolia, si tantum refers,
Quātum imperatum est. magna, sed nimium loquor,
Ignara nostrae sortis, unde illum mihi
(Quo te, tuamq; dexteram amplectar) diem,
Reditus'q; lentos, nec mei memores querar?
Tibi o' deorum ductor indomiti ferent
Centena tauri colla. tibi frugum parens
Secreta reddam sacra. tibi multa fide
Longas Eleusi tacita iactabo faces,

Tum restitutas fratribus rebor meis
Animas, & ipsum regna moderantem sua
Florere patrem. siqua te maior tenet
Clausum potestas, sequimur. aut omnes tuo
Defende reditu sospes, aut omnes trahe,
Trahes nec ullus eriget fractos deus.

AMPHITRYON. MEGARA.
Eiusdem rationis.

O Socia nostri sanguinis casta fide
Seruans torũ, natosq; magnanimi Herculis,
Meliora mente concipe, atq; animum excita.
Aderit profecto, qualis ex omni solet
Labore, maior. Me. Quod nimis miseri uolunt,
Hoc facile credunt. Am. Immo quod metuunt nimis
Nunquam amoueri posse, nec tolli putant.
Me. Prona est timori semper in peius fides.
Demersus, ac defossus, & toto insuper
Oppressus orbe, quam uiam ad superos habet?
Am. Quam tunc habebat cum per arentem plagam,
Et fluctuantes more turbati maris
Abijt arenas, bisq; discedens fretum,
Et bis recurrens cumq; deserta rate
Deprensus hæsit Syrtium breuibus uadis,
Et puppe fixa maria superauit pedes?
Me. Iniqua raro maximis uirtutibus
Fortuna parcit. nemo se tutò diu
Periculis offerre tam crebris potest.
Quem sæpe transit casus, aliquando inuenit.

Sed ecce sæuus, ac minas uultu gerens,
Et, qualis animo est, talis incessu uenit,
Aliena dextra sceptra concutiens Lycus,
Vrbis regens opulentæ Thebanæ loca,
Et omne quicquid uberi cingit solo
Obliqua Phocis, quicquid Ismenus rigat,
Quicquid cithæron uertice excelso uidet,
Et bina findens Isthmos exilis freta.

LYCVS. MEGARA. AMPHITRYON.
Trimetri Iambici.

On uetera patriæ iura possideo domus
Ignauus hæres. nobiles non sunt mihi
Aui, nec altis inclytum titulis genus,
Sed clara uirtus. qui genus iactat suum,
Aliena laudat. Rapta sed trepida manu
Sceptra obtinentur. omnis in ferro est salus.
Quod ciuibus tenere te inuitis scias.
Strictus tuetur ensis. alieno in loco
Haud stabile regnum est. una sed nostras potest
Fundare uires, iuncta regali face,
Thalamisq; Megara. ducet è genere inclyto
Nouitas colorem nostra. non equidem reor,
Fore ut recuset, ac meos spernat toros.
Quod, si impotenti pertinax animo abnuet,
Stat tollere omnem penitus herculeam domum.
Inuidia fastum, ac sermo popularis premet.
Ars prima regni est, posse te inuidiam pati.
Tentemus igitur, fors dedit nobis locum.

Nanq; ipsa tristi uestis obtectu caput
Velata iuxta præsides adstat deos,
Lateriq; adhæret uerus Alcidæ sator.
Me. Quid nam iste nostri generis exitium, ac lues
Noui parat? quid tentat? Ly. o' clarum trahens
A' stirpe nomen regia, facilis mea
Parumper aure uerba patienti excipe.
Si æterna semper odia mortales agant:
Nec cœptus unquam cedat ex animis furor,
Sed arma felix teneat· infelix paret·
Nihil relinquent bella. tum uastis ager
Squalebit aruis. subdita tectis face
Altus sepultas obruet gentes cinis·
Pacem reduci uelle uictori expedit·
Victo necesse est. particeps regno ueni·
Sociemus animos· pignus hoc fidei cape.
Continge dextram. quid truci uultu siles?
Me. Ego'ne? ut parentis sanguine aspersam manum,
Fratrum'q; gemina cæde contingam? Prius
Extinguet ortus, referet occasus, dies·
Pax ante fida niuibus, & flammis erit.
Et Scylla Siculum iunget Ausonio latus.
Priusq; multo uicibus alternis fugax
Euripus unda stabit Euboica piger.
Patrem abstulisti, regna, germanos, larem,
Patriam· quid ultra est? una res superest mihi,
Fratre, ac parente carior, regno ac lare,
Odium tui. quod esse cum populo mihi
Commune doleo· pars quota ex isto mea est.
Dominare tumidus· spiritus altos gere,

Sequitur superbos uictor a' tergo deus.
Thebana noui regna. Quid matres loquar
Passas, & ausas scelera? quid geminum nefas,
Mistum'q; nomen coniugis, nati patris?
Quid bina fratrum castra, quid totidem rogos?
Riget superba Tantalis luctu parens.
Mœstus'q; Phrygio manat in Sipylo lapis.
Quin ipse toruum subrigens crista caput
Illyrica Cadmus regna permensus fuga,
Longas reliquit corporis tracti notas.
Hæc te manent exempla. dominare ut lubet,
Dum solita regni fata te nostri uocent.
Ly. Age dum efferatas rabida uoces amoue.
Et disce regum imperia ab Alcide pati.
Ego rapta quamuis sceptra uictrici geram
Dextra, regam'q; cuncta sine legum metu,
Quas arma uincunt, pauca pro causa loquar
Nostra. cruento cecidit in bello pater.
Cecidere fratres. arma non seruant modum.
Nec temperari facile, nec reprimi potest
Stricti ensis ira. bella delectat cruor.
Sed ille regno pro suo, nos improba
Cupidine acti, quæritur belli exitus,
Non causa. sed nunc pereat omnis memoria.
Cum uictor arma posuit, & uictum decet
Deponere odia. non, ut inflexo genu
Regnantem adores, petimus. hoc ipsum placet
Animo ruinas quod capis magno tuas.
Es, rege coniux digna. sociemus toros.
Me. Gelidus per artus uadit exangues tremor,

Quod facinus aures pepulit · haud eqdẽ horrui.
Cum pace rupta bellicus muros fragor
Circunsonaret, pertuli intrepide omnia.
Thalamos tremisco · capta nunc uideor mihi.
Grauent catenæ corpus · & longa fame
Mors protrahatur lenta · non uincet fidem
Vis ulla nostra, moriar Alcide tua.
Ly. Animos'ne mersus inferis coniux facit?
Me. Inferna tetigit, posset ut supera assequi.
Ly. Telluris illum pondus immensæ premit.
Me. Nullo premetur onere, qui cœlum tulit.
Ly. Cogere. Me. Cogi qui potest nescit mori.
Ly. Effare, thalamis quod nouis potius parem
Regale munus. Me. aut tuam mortem, aut meam.
Ly. Moriere demens. Me coniugi occurram meo.
Ly. Sceptroq; nostro potior est famulus tibi?
Me. Quot iste famulus tradidit reges neci?
Ly. Cur ergo regi seruit, & patitur iugum?
Me. Imperia dura tolle, quid uirtus erit?
Ly. Obijci feris, monstrisq; uirtutem putas?
Me. Virtutis est domare quæ cuncti pauent.
Ly. Tenebræ loquentem magna tartareæ premunt.
Me. Non est ad astra mollis e terris uia.
Ly. Quo patre genitus, cœlitum penetrat domos?
Am. Miseranda coniux Herculis magni sile.
Partes meæ hæ sunt, reddere Alcidæ patrem,
Genusq; uerum. post tot ingentis uiri
Memoranda facta, postq; pacatum manu
Quodcunq; Titan ortus, & labens uidet.
Post monstra tot perdomita, post Phlegrã impio

Sparsam cruore, postq; defensos deos,
Non dum liquet de patre? mentimur Iouem?
Iunonis odio crede. Ly. quid uiolas Iouem?
Mortale cœlo non potest iungi genus.
Am. Communis ista pluribus causa est deis.
Ly. Famuli'ne fuerant ante, quàm fierent dei?
Am. Pastor Pheræos Delius pauit greges.
Ly. Sed non per omnes exul errauit plagas.
Am. Quem profuga terra mater erranti edidit
Non monstra, sæuas Phœbus aut timuit feras.
Am. Primus sagittas imbuit Phœbi Draco.
Quàm grauia paruus tulerit, ignoras, mala?
È matris utero fulmine eiectus puer
Mox fulminanti proximus patri stetit.
Quid qui gubernat astra, qui nubes quatit,
Num latuit infans rupis exesæ specu?
Sollicita tanti pretia natales habent.
Semper'q; magno constitit, nasci deum.
Ly. Quencunque miserum uideris hominem scias.
A. Quencunque fortem uideris miserum neges.
L. Fortem uocemus cuius ex humeris Leo
Donum puellæ factus, et claua excidit
Fulsitq; pictum ueste sidonia latus?
Fortem uocemus, cuius horrentes comæ
Maduere nardo? laude qui notas manus
Ad non uirilem tympani mouit sonum
Mitra ferocem barbara frontem premens?
Am. Non erubescit Bacchus effusos tener
Sparsisse crines, nec manu molli leuem
Vibrasse thyrsum, cum parum forti gradu

Auro decorum syrma barbaricum trahit.
Post multa uirtus opera laxari solet.
Ly. Hoc Euriti fatetur euersi domus.
Pecorumq; ritu uirginum oppressi greges.
Hoc nulla Iuno, nullus Eurystheus iubet.
Ipsius hæc sunt opera. Am. non nosti omnia.
Ipsius opus est cæstibus fractus suis
Eryx, & Erycis iunctus Antæus libys.
Et qui hospitali cæde manantes, foci
Bibêre iustum sanguinem Busiridis.
Ipsius opus est, uulneri, & ferro obuius
Mortem coactus ante Geryones pati.
Nec unus una Geryon uictus manu.
Eris inter istos, qui tamen nullo stupro
Læsere thalamos. Ly. quod Ioui, hoc regi licet.
Ioui dedisti coniugem. regi dabis.
Et te magistro non nouum hoc discet nurus,
Etiam uiro probante meliorem sequi,
Sin copulari pertinax tedis negat,
Vel ex coacta nobilem partum feram.
Me. Vmbræ Creontis, et penates Labdaci,
Et nuptiales impij Oedipodæ faces,
Nunc solita nostro fata coniugio date.
Nunc, nunc cruentæ regis Aegypti nurus,
Adeste multo sanguine infectæ manus.
Deest una numero Danais: explebo nefas.
Ly. Coniugia quoniam peruicax nostra abnuis.
Regemq; terres, sceptra quid possint, scies.
Complectere aras: nullus eripiet deus
Te mihi. nec orbe si remolito queat

Ad supera uictor numina Alcides uehi.
Congerite syluas: templa supplicibus suis
Iniecta flagrent. coniugem, & totum gregem
Consumat unus igne subiecto rogus.
Am. Hoc munus à te genitor Alcidæ peto,
Rogare quod me deceat, ut primus cadam.
Ly. Qui morte cunctos luere supplicium iubet,
Nescit tyrannus esse: diuersa irroga,
Miserum ueta perire: felicem iube.
Ego, dum cremandis trabibus accrescit rogus,
Sacro regentem maria uotiuo rogem.
Am. Prò numinum uis summa, pro cœlestium,
Rector, parensq;, cuius excussis tremunt
Humana telis, impiam regis feri
Compesce dextram. quid deos frustra precor?
Vbicunq; es, audi nate. cur subito labant
Agitata motu templa? cur mugit solum?
Infernus imo sonuit è fundo fragor?
Audimur: en est sonitus Herculei gradus.

CHORVS.

Trimetri Iambici.

O Fortuna uiris inuida fortibus,
Quàm non æqua bonis præmia diuidis.
Eurystheus facili regnet in otio,
Alcmena genitus bella per omnia
Monstris exagitet cœliferam manum.
Serpentis resecet colla ferocia.
Deceptis referat mala sororibus.
Cum somno dederit peruigiles genas,

Pomis diuitibus præpositus Draco.
Intrauit Scythiæ multiuagas domos,
Et gentes patriis sedibus hospitas.
Calcauitq; freti terga rigentia,
Et mutis tacitum littoribus mare.
Illic dura carent æquora fluctibus,
Et qua plena rates carbasa tenderant,
Intonsis teritur semita Sarmatis,
Stat pontus uicibus mobilis annuis,
Nauem nunc facilis, nunc equitem pati.
Illic quæ uiduis gentibus imperat,
Aurato religans ilia baltheo,
Detraxit spolium nobile corpori,
Et peltam, & niuei uincula pectoris,
Victorem posito suspiciens genu,
Qua spe præcipites actus ad inferos
Audax ire uias irremeabiles
Vidisti, Siculæ regna Proserpinæ?
Illic nulla Noto, nulla Fauonio
Consurgunt tumidis fluctibus, æquora.
Non illic geminum Tyndaridæ genus
Succurrunt timidis sydera nauibus.
Stat nigro pelagus gurgite languidum,
Et cum mors auidis pallida dentibus
Gentes innumeras manibus intulit.
Vno tot populi remige transeunt.
Euincas utinam iura feræ Stygis,
Parcarumq; colos irreuocabiles.
Hic qui rex populis pluribus imperat,
Bello cum peteres nestoriam pylon,

Tecum conseruit pestiferas manus
Telum ter gemina cuspide præferens.
Effugit tenui uulnere saucius,
Et mortis dominus pertimuit mori,
Fatum rumpe manu. tristibus inferis
Prospectus pateat lucis & inuius
Limes det faciles ad superos uias.
Immites potuit flectere cantibus
Vmbrarum dominos, & prece supplici
Orpheus, Eurydicen dum repetit suam.
Quæ syluas, et aues, saxáq; traxerat,
Ars, quæ præbuerat fluminibus moras,
Ad cuius sonitum constiterant feræ,
Mulcet non solitis uocibus inferos,
Et surdis resonat clarius in locis.
Deflent & lachrymis difficiles dei.
Et qui fronte nimis crimina tetrica
Quærunt, ac ueteres excutiunt reos.
Deflent Eurydicen Thræiciæ nurus.
Flentes Eurydicen Iuridici sedent,
Tandem mortis, ait, uincimur arbiter.
Euade ad superos. lege tamen data,
Tu post terga tui perge uiri comes.
Tu non ante tuam respice coniugem,
Quàm, cum clara deos obtulerit dies,
Spartaniq; aderit ianua Tænari.
Odit uerus amor, nec patitur, moras.
Munus, dum properat cernere, perdidit.
Quæ uinci potuit regia cantibus,
Hæc uinci poterit regia uiribus.

ACTVS TERTIVS.

Trimetri Iambici.

HERCVLES

O Lucis alme rector, et cœli decus,
Qui alterna curru spatia flãmifero ambiens
Illustre lætis exeris terris caput·
Da Phœbe ueniam, siquid illicitum tui
Videre uultus· iussus in lucem extuli
Secreta mundi· tuq; cœlestum arbiter,
Parensq; uisus fulmine opposito tege·
Et tu secundo maria qui septro regis,
Imas pete undas, quisquis ex alto aspicit
Terrena facie pollui metuens noua
Aciem reflectat· oraq; in cœlum erigat
Portenta fugiens· hoc nefas cernant duo,
Qui aduexit, & quæ iussit in pœnas meas,
Atq; in labores non satis terræ patent
Iunonis odio. uidi inaccessa omnibus
Ignota Phœbo, quæq; deterior polus
Obscura diro spatia concessit Ioui.
Et, si placerent tertiæ sortis loca,
Regnare potui. noctis æternæ chaos,
Et nocte quiddam grauius, & tristes deos,
Et fata uici· morte contempta redij.
Quid restat aliud? uidi, & ostendi inferos,
Da, siquid ultra est· nam diu pateris manus
Cessare nostras. Iuno, quid uinci iubes?
Sed templa quare miles infestus tenet?
Limenq; sacrum terror armorum obsidet?

AMPHITRYON. HERCVLES. THESEVS.

Trimetri Iambici.

Vtrum'ne uisus uota decipiunt meos?
An ille domitor orbis, & Graium decus?
Tristi silentum nubilo liquit domum?
Est'ne ille natus? membra lætitia stupent
O' nate, certa, & sera Thebarum salus.
Verum'ne cerno corpus? an fallor tua
Deceptus umbra? tu'ne es? agnosco toros,
Humerosq;, & alto nobilem trunco manum.
Her. Vnde iste genitor squalor, & lugubribus
Amicta coniux? unde tam foedo obsiti
Pædore nati? quæ domum clades grauat?
Am. Socer est peremptus, regna'q; Lycus possidet.
Natos, parentem, coniugem leto petit.
Her. Ingrata tellus: nemo ad Herculeæ domus
Auxilia uenit: uidit hoc tantum nefas
Defensus orbis? cur diem questu tero?
Mactetur hostis. The. hanc ferat uirtus notam,
Fiat'q; summus hostis Alcidæ Lycus:
Ad hauriendum sanguinem inimicum feror.
Her Theseu resiste, ne qua uis subita ingruat:
Me bella poscunt: differ amplexus parens,
Coniux'q; differ: nuntiet Diti Lycus
Me iam redisse. The. flebilem ex oculis fuga
Regina uultum, tu'q; nato sospite
Lachrymas cadentes reprime. si noui Herculem,

Lycus Creonti debitas pœnas dabit,
Lentum est, dabit, dat, hoc quoq; est lētum, dedit.
Am. Votum secundet qui potest, nostrum deus
Rebus'q; lassis adsit. o' magni comes
Magnanime nati pande uirtutum ordinem.
Quàm longa mœstos ducat ad manes uia,
Vt uincla tulerit dura tartareus canis.
The. Memorare cogis acta, securæ quoq;
Horrenda menti: uix adhuc certa est fides
Vitalis auræ: torpet acies luminum:
Hebetes'q; uisus uix diem insuetum ferunt.
Am. Peruince Theseu quicquid alto pectore
Remanet pauroris: ne'ue te fructu optimo
Frauda laborum. Quod fuit durum pati,
Meminisse dulce est. Fare casus horridos.
Th. Fas omne mundi, te'q; dominantem, precor
Regno capaci, te'q;, quam tota irrita
Quæsiuit Enna mater, ut iura abdita
Et operta terris, liceat impune eloqui.
Spartana tellus nobile attollit iugum.
Densis ubi æquor Tænarus syluis premit,
Hic ora soluit Ditis inuisi domus:
Hiat'q; rupes alta & immenso specu
Ingens uorago faucibus uastis patet:
Latum'q; pandit omnibus populis iter.
Non cæca tenebris incipit primo uia.
Tenuis relictæ lucis a' tergo nitor,
Fulgor'q; dubius solis afflicti cadit,
Et ludit aciem. tale non dubie solet
Præbere lumen primus, aut serus dies,

Hinc ampla uacuis spatia laxantur locis,
In quæ omne mersum pereat humanum genus.
Nec ire labor est ipsa deducit uia.
Vt sæpe puppes æstus inuitas rapit
Sic pronus agger urget, atq; auidum chaos,
Gradumq; retro flectere haud unquam sinunt
Vmbræ tenaces intus immenso sinu
Placido quieta labitur lethe uado
Demitq; curas, ne'ue remeandi amplius
Pateat facultas flexibus multis grauem
Inuoluit amnem. Qualis incerta uagus
Mæander unda ludit, & cedit sibi
Instat'q; dubius, littus, an fontem petat.
Palus inertis fœda Cocyti iacet
Hic uultur, illic luctifer bubo gemit
Omen'q; triste resonat infaustæ Strigis
Horrent opaca fronde nigrantes comæ,
Taxo imminente, quam tenet segnis sopor,
Famesq; mœsta tabido rictu iacens.
Pudorq; serus conscios uultus tegit,
Metus, pauorq; funus, & frendés dolor,
Ater'q; luctus sequitur, & morbus trémens,
Et cincta ferro bella. in extremo abdita
Iners senectus adiuuat baculo gradum.
Am. Est'ne aliqua tellus Cereris, aut Bacchi ferax?
Th. non prata uiridi læta facie germinant
Nec adulta leni fluctuat Zephyro seges.
Non ulla ramos sylua pomiferos habet.
Sterilis profundi uastitas squalet soli
Et fœda tellus torpet æterno situ.

Rerumq́; mœstus finis, & mundi ultima.
Immotus aer hæret, & pigro sedet
Nox atra mundo, cuncta mœrore horrida.
Ipsáq; morte peior est mortis locus.
Am. Quid? ille, opaca qui regit sceptro loca,
Qua sede positus, temperat populos leues?
The. Est in recessu Tartari obscuro locus.
Quem grauibus umbris spissa caligo alligat.
A fonte discors manat hinc imo latex
Ater quieto similis. hunc iurant dei,
Tacente sacram deuehens fluuio Stygã.
At hic tumultu rapitur ingenti ferox.
Et saxa fluctu uoluit Acheron inuius
Renauigari. cingitur duplici uado,
Aduersa Ditis regia. atq; ingens domus
Vmbrante luco tegitur. hic uasto specu
Pendent tyranni limina, hoc umbris iter.
Hæc porta regni. campus hanc circa iacet
In quo superbo digerit uultu sedens
Animas recentes. dira maiestas deo.
Frons torua, fratrum quæ tamen specimen gerat.
Gentisq́; tantæ uultus est illi Iouis,
Sed fulminantis. magna pars regni trucis
Est ipse dominus, cuius aspectum timet
Quidquid timetur. Am. uera'ne est fama inferis
Tam sera reddi iura, & oblitos sui
Sceleris nocentes debitas pœnas dare?
Quis iste ueri rector, atq; æqui arbiter?
The. Non unus alta sede quæsitor sedens
Iudicia trepidis sera sortitur reis.

Auditur illo Cnosius Minos foro,
Radamanthus illo. Tethidis hoc audit socer.
Quod quisq; fecit patitur, authorem scelus
Repetit, suoq; premitur exemplo nocens.
Vidi cruentos carcere includi duces,
Et impotentis terga plebeia manu
Scindi tyranni. quisquis est placide potens
Dominusq; uitæ seruat innocuas manus,
Et incruentum mitis imperium regit,
Animoq; parcit, longa permensus diu
Felicis æui spatia, uel cœlum petit,
Vel læta felix nemoris Elysii loca.
Iudex futurus sanguine humano abstine,
Quicunq; regnas scelera taxantur modo
Maiore nostra. Am. certus inclusos tenet
Locus nocentes. utq; fert fama, impios
Supplicia uinclis sæua perpetuis domant?
The. Rapitur uolucri tortus Ixion rota
Ceruice saxum grande Sisyphea sedet.
In amne medio faucibus siccis senex
Sectatur undas. abluit mentum latex.
Fidemq; cum iam sæpe decepto dedit,
Perit unda. in ore poma destituunt famem.
Præbet uolucri Tityus æternas dapes.
Vrnasq; frustra Danaides plenas ferunt.
Errant furentes impiæ Cadmeides.
Terretq; mensas auida Phineas auis.
Am. Nunc ede nati nobilem pugnam mei,
Patrui uolentis munus, an spolium refert?
The. Ferale tardis imminet saxum uadis.

Stupente ubi unda segne torpescit fretum,
Hunc seruat amnem cultu, & aspectu horridus,
Pauidosq; manes squalidus gestat senex·
Impexa pendet barba· deformem sinum
Nodus coercet· concauæ squalent genæ·
Regit ipse conto portitor longo ratem.
Hic onere uacuam littori puppim applicans,
Repetebat undas· poscit Alcides uiam
Cedente turba· dirus exclamat Charon,
Quò pergis audax? siste properantem gradum.
Non passus ullas natus Alcmena moras
Ipso coactum nauitam conto domat·
Scanditq; puppem. cymba populorum capax
Succubuit uni· sedit, & grauior ratis
Vtrinq; Lethen latere titubato bibit.
Tunc uasta trepidant monstra, centauri truces,
Lapithæq; multo bella succensi mero,
Stygiæ paludis ultimos quærens sinus
Fœcunda mergit capita Lernæus labor.
Post hæc auari Ditis apparet domus.
Hic sæuus umbras territat Stygius canis,
Qui terna uasto capita concutiens sono,
Regnum tuetur· sordidum tabo caput
Lambunt colubri· uiperis horrent iubæ·
Longusq; torta sibilat cauda Draco·
Par ira formæ· sensit ut motus pedum,
Attollit hirtas angue uibrato comas,
Missumq; captat aure subiecta sonum.
Sentire & umbras solitus, ut propior stetit
Ioue natus, antro cedit incertus canis,

Et uterq; timuit. ecce latratu graui
Loca muta terret: sibilat totos minax
Serpens per armos: uocis horrendæ fragor
Per ora missus terna, felices quoq;
Exterret umbras. soluit à læua feros
Tunc ipse rictus: & cleoneum caput
Opponit: ac se tegmine ingenti clepit.
Victrice magnum dextera robur gerens,
Huc nunc, & illuc uerbere assiduo rotat:
Ingeminat ictus: domitus infregit minas:
Et cuncta lassus capita submisit canis,
Antroq; toto cessit. extimuit sedens
Vterq; solio dominus, & duci iubet,
Me quoq; petenti munus Alcidæ dedit,
Tunc grauia monstri colla permulcens manu
Adamante texto uincit: oblitus sui
Custos opaci peruigil regni canis
Componit aures timidus, & patiens trahi,
Herumq; fassus, ore submisso obsequens
Vtrunq; cauda pulsat anguifera latus.
Postquam est ad oras Tænari uentum: & nitor
Percussit oculos lucis ignotæ bonos
Resumit animos uinctus, & uastas furens
Quassat cathenas, penè uectorem abstulit:
Pronumq; retro uexit, & mouit gradu.
Tunc & meas respexit Alcides manus,
Geminis uterq; uiribus tractum canem
Ira furentem, & bella tentantem irrita
Intulimus orbi: uidit ut clarum æthera:
Et pura nitidi spatia conspexit poli,

Oborta nox est· lumina in terram dedit·
Compressit oculos· & diem inuisum expulit:
Aciemq; retro flexit· atq; omni petit
Ceruice terram· tum sub Herculea caput
Abscondit umbra· densa sed læto uenit
Clamore turba frontibus laurum gerens,
Magniq; meritas Herculis laudes canit.

CHORVS.

Saphica hendecasyllabi.

n Atus Eurystheus properante partu,
Iusserat mundi penetrare fundum·
Deerat hoc solum numero laborum,
Tertiæ regem spoliare sortis.
Ausus est cæcos aditus inire·
Ducit ad manes uia qua remotos
Tristis, & sylua metuenda nigra·
Sed frequens magna comitante turba,
Quantus incedit populus per urbes
Ad noui ludos auidus theatri,
Qualis Eleum coit ad tonantem,
Quinta, cum sacrum reuocauit æstas,
Quanta, cum longe redit hora noctis,
Crescere, & somnos cupiens quietos
Libra phœbeos tenet æqua currus·
Turba secretam Cererem frequentat·
Et citi tectis properant relictis,
Attici noctem celebrare Mystæ·
Tanta per campos agitur silentes

Turba pars tarda gradiens senecta,
Tristis, & longa satiata uita.
Pars adhuc currit melioris æui,
Virgines non dum thalamis iugatæ,
Et comis non dum positis ephebi,
Matris & nomen modo doctus infans,
His datum solis, minus ut timerent,
Igne prælato releuare noctem.
Cæteri uadunt per opaca tristes.
Qualis est nobis animus remota
Luce, cum mœstus sibi quisq; sensit
Obrutum tota caput esse terra?
Stat chaos densum, tenebræq; turpes,
Et color noctis malus, ac silentis
Otium mundi, uacuæq; nubes.
Sera nos illo referat senectus.
Nemo ad id sero uenit, unde nunquam
Cum semel uenit, potuit reuerti.
Quid iuuat durum properare fatum?
Omnis hæc magnis uaga turba terris
Ibit ad manes, facietq; inerti
Vela Cocyto, tibi crescit omne,
Et quod occasus uidet, & quod ortus.
Parce uenturis, tibi mors paramur.
Sis licet segnis, properamus ipsi.
Prima, quæ uitam dedit, hora carpsit.

Choriambici uersus.

Thebis læta dies adest,
Aras tangite supplices,
Pingues cædite uictimas.

Permistæ maribus nurrus
Solennes agitent choros.
Cessent deposito iugo
Arui fertilis incolæ,
Pax est Herculea manu
Auroram inter, & hesperum,
Et qua sol medium tenens
Vmbras corporibus negat,
Quodcunq; abluitur solum
Longo Tethyos ambitu,
Alcidæ domuit labor,
Transuectus uada Tartari
Pacatis redit inferis.
Iam nullus superest timor,
Nil ultra iacet inferos,
Stantes sacrificus comas
Dilecta tege populo.

HERCVLES. THESEVS. AMPHITRYON. MEGARA

ACTVS QVARTVS.

Trimetri Iambici

u Ltrice dextra fusus aduersam Lycus
Terram cecidit ore: tum, quisquis comes
Fuerat tyranni, iacuit, & pœnæ comes.
Nunc sacra patri uictor, & superis feram,
Cæsis'q; meritas uictimis aras colam.
Te te laborum socia, & adiutrix precor
Belligera Pallas: cuius in læua ciet

Aegis

Aegis feroces ore saxifico minas.
Adsit Lycurgi domitor, & rubri maris
Tectam uirenti cuspidem thyrso gerens,
Geminumq; numen, Phœbus, et Phœbi soror,
Soror sagittis aptior, Phœbus lyræ·
Fraterq;, quisquis incolit cœlum meus,
Non ex nouerca frater. huc appellite
Greges opimos, quidquid Indorum seges,
Arabesq; odoris quidquid arboribus legunt,
Conferte in aras· pinguis exudet uapor,
Populea nostras arbor exornet comas·
Te ramus oleæ fronde gentili tegat
Theseu. tonantem nostra adorabit manus.
The. Dij conditores urbis, & syluestria
Trucis antra Ceti, nobiles Dirces aquas,
Laremq; regis qui aduenæ Tyrium colis,
Date thura flammis. Am. nate manantes prius
Manus cruenta cæde, & hostili expia.
Her. Vtinam cruorem capitis inuisi deis
Libare possem· gratior nullus liquor
Tinxisset aras. uictima haud ulla amplior,
Potest magisq; opima mactari Ioui,
Quàm rex iniquus. Am. finiat genitor tuos
Opta labores· detur aliquando otium,
Quiesq; fessis. Her. ipse concipiam preces
Ioue, meq; dignas· stet suo cœlum loco,
Tellusq; & æther, astra inoffensos agant
Aeterna cursus· alta pax gentes alat·
Ferrum omne teneat ruris innocui labor,
Ensesq; lateant· nulla tempestas fretum

Violenta turbet·nullus irato Ioue
Exiliat ignis · nullus hyberna niue
Nutritus agros amnis euersos trahat.
Venena cessent·nulla nocituro grauis
Succo tumescat herba, non saeui, ac truces
Regnent tyranni. siquod etiamnum est scelus
Latura tellus, properet·&, siquod parat
Monstrum, meum sit. sed quid hoc? medium diem
Cinxere tenebrae·Phoebus obscuro meat
Sine nube uultu. quid diem retro fugat,
Agitq; in ortus? unde nox atrum caput
Ignota profert? unde tot stellae polum
Implent diurnae? primus en noster labor
Coeli refulget parte non minima Leo,
Iráq; totus feruet, & morsus parat·
Iam rapiet aliquod sydus·ingenti minax
Stat ore, & ignes efflat, & rutilat, iubam
Ceruice iactans. quidquid Autumnus grauis,
Hyemsq; gelido frigida spatio refert,
Vno impetu transiliet, & uerni petet·
Frãgetq; Tauri colla. Am. quod subitũ hoc malũ est?
Quò nate uultus huc, & huc acres refers?
Acieq; falsum turbida coelum uides?
Her. Perdomita tellus·tumida cesserunt freta·
Inferna nostros regna sensere impetus·
Immune coelum est·dignus Alcidae labor.
In alta mundi spatia sublimis ferar·
Petatur aether·astra promittit pater·
Quid, si negaret? non capit terra Herculem.
Tandemq; superis reddit, en ultro uocat

Omnis deorum cœtus: & laxat fores,
Vna uetante: recipis & reseras polum?
An contumacis ianuam mundi traho?
Dubitatur etiam? uincla Saturno exuam,
Contraq; patris impij regnum impotens
Auum resoluam. bella Titanes parent
Me duce, furentes. saxa cum syluis feram:
Rapiamq; dextra plena Centauris iuga.
Iam monte gemino limitem ad superos agam.
Videat sub Ossa Pelion Chiron suum.
In cœlum olympus tertio positus gradu
Perueniat, aut mittatur. Am. infandos procul
Auerte sensus pectoris sani parum,
Magni tamen: compesce dementem impetum.
Her. Quid hoc? gigantes arma pestifera mouent:
Profugit & umbras Tityus, ac lacerum gerens
Et inane pectus, quàm prope à cœlo stetit.
Labat Cithæron. alta Pallene tremit:
Marcentq; Tempe: rapuit hic Pindi iuga:
Hic rapuit Oethen, sæuit horrendum Mimas:
Flammifera Erinnys uerbere excusso sonat:
Rogisq; adustas propius, ac propius sudes
In ora tendit. sæua Tesiphone caput
Serpentibus uallata post raptum Canem,
Portam uacantem clausit opposita face.
Sed ecce proles regis inimici latet,
Lyci nefandum semen: inuiso patri
Hæc dextra iam uos reddet: excutiat leues
Neruus sagittas: tela sic mitti decet
Herculea. Am. quò se cæcus inuergit furor?

Vastum coactis flexit arcum cornibus,
Pharetramq; soluit·stridit emissa impetu
Arundo·medio spiculum collo fugit
Vulnere relicto. Her. cæteram prolem eruam,
Omnesq; latebras·quid moror? maius mihi
Bellum Mycœnis restat, ut Cyclopea
Euersa manibus saxa nostris concidant.
Huc eat, & illuc aula disiecto obice.
Rumpatq; postes, columen impulsum labet·
Procumbat omnis regia. hic uideo abditum
Gnatum scelesti patris. Am. en blandas manus
Ad genua tendens uoce miseranda rogat.
Scelus nefandum, triste, & aspectu horridum,
Dextra precantem rapuit, & circa furens
Bis, ter rotatum misit·ast illi caput
Sonuit·cerebro terra disperso madet·
At misera paruum protegens natum sinu
Megara furenti similis è latebris fugit.
Her. Licet tonantis profuga condaris sinu,
Petet undecunq; temet hæc dextra, & feret.
Am. Quò misera pgis? quam fugã, aut latebras petis?
Nullus salutis Hercule infenso est locus.
Amplectere ipsum potius, & blanda prece
Lenire tenta. Me. parce iam coniux precor,
Agnosce Megaram·natus hic uultus tuos,
Habitusq; reddit·cernis, ut tendat manus?
Her. Renuo nouercam, sequere·da pœnas mihi,
Iugoq; pressum libera turpi Iouem·
Sed ante matrem paruulum hoc monstrum auferã.
Me. Quò tendis amens? sanguinem fundes tuum?

Am. Pauefactus infans igneo uultu patris
Perit ante uulnus: spiritum rapuit timor.
In coniugem nunc claua libratur grauis:
Perfregit ossa: corpori trunco caput
Abest, nec usquam est: cernere hoc audes nimis
Viuax senectus: si piget luctus, habes
Mortem paratam: pectus in tela indue,
Vel stipitem istum, cæde monstrorum illitum:
Conuerte falsum, ac nomini turpem tuo
Remoue parentem, ne tuæ laudi obstrepat.
The. Quò te ipse genitor morti obuium ingeris?
Quò pergis amens? profuge, & obtectus late:
Vnumq; manibus aufer Herculeis scelus.
Her. Bene habet, pudendi regis excisa est domus:
Tibi hunc dicatum maximi coniux Iouis
Gregem cecidi: uota persolui libens
Te digna, & Argos uictimas alias dabit.
Am. Non dum litasti nate: consuma sacrum:
Stat ecce ad aras hostia: expectat manum
Ceruice prona: præbeo, occurro, insequor,
Macta, quid hoc est? errat acies luminum:
Visusq; mœror hebetat? an uideo Herculis
Manus trementes? uultus in somnum cadit:
Et fessa ceruix capite summisso labat:
Flexo genu iam totus ad terram ruit,
Vt cæsa syluis ornus, aut portus mari
Datura moles: uiuis? an leto dedit
Idem, tuos qui misit ad mortem, furor?
Sopor est: reciprocos spiritus motus agit.
Detur quieti tempus, ut somno grauis

Vis uicta morbi pectus oppressum leuet.
Remouete famuli tela, ne repetat furens.

ANAPAESTICI, ADONII DVO. CHORVS.

Lugeat æther, magnusq; parens
Aetheris alti, tellusq; ferax,
Et uaga ponti mobilis unda.
Tuq; ante omnes, qui per terras,
Tractusq; maris fundis radios,
Noctemq; fugas ore decoro,
Feruide Titan. obitus pariter
Tecum Alcides uidit, & ortus.
Nouitq; tuas utrasq; domos.
Soluite tantis animum monstris,
Soluite superi. rectam in melius
Flectite mentem. tuq; o' domitor
Somne laborum, requies animi,
Pars humanæ melior uitæ,
Volucer matris genus Astreæ,
Frater duræ languide mortis,
Veris miscens falsa, futuri
Certus, & idem pessimus author,
Pater o' rerum, portus uitæ,
Lucis requies, noctisq; comes,
Qui par regi, famuloq; uenis,
Placidus fessum, lenisq; foues
Pauidum leti genus humanum
Cogis longam discere mortem.

Preme deuictum torpore graui,
Sopor indomitos alliget artus.
Nec torua prius pectora linquat,
Quàm mens repetat pristina cursum.
En fusus humi sæua feroci
Corde uolutat somnia. non dum est
Tanti pestis superata mali.
Clauæq; graui lassum solitus
Mandare caput, quærit uacua
Pondera dextra, motu iactans
Brachia uano, nec adhuc omnes
Expulit æstus. sed, ut ingenti
Vexata noto seruat longos
Vnda tumultus, & iam uento
Cessante tumet. pelle insanos
Fluctus animi: redeat pietas,
Virtusq; uiro, uel sit potius
Mens uesano concita motu.
Error cæcus, quà cœpit, eat.
Solus te iam præstare potest
Furor insontem. proxima puris
Sors est manibus nescire nefas.
Nunc Herculeis percussa sonent
Pectora palmis, mundum solitos
Ferre lacertos uerbera pulsent
Victrice manu. gemitus uastos
Audiat æther, audiat atri
Regina poli, uastisq;, ferox
Qui colla gerit uincta cathenis
Imo latitans Cerberus antro.

Resonet mœsto clamore chaos.
Latiq; patens unda profundi.
Et, qui melius tua tela tamen
Senserat æther.
Pectora tantis obsessa malis
Non sunt ictu ferienda leui.
Vno planctu tria regna sonent,
Et tu collo decus, ac telum
Suspensa diu, fortis arundo,
Pharetræq; leues, date sæua fero
Verbera tergo cædant humeros
Robora fortes stipesq; potens
Duris oneret pectora nodis.
Plangant tantos arma dolores.
Non uos patriæ laudis comites
Vlti sæuo uulnere reges,
Non Argiua membra palæstra,
Flectere docti fortes cæstu,
Fortesq; manu, iam tamen ausi
Telum Scythica leue Corithi
Missum certa librare manu.
Tutosq; fuga figere ceruos.
Non dumq; feræ terga iubatæ.
Ite ad Stygios umbræ portus.
Ite innocuæ, quas in primo
Limine uitæ scelus oppressit,
Patriusq; furor ite infaustum
Genus, ó pueri noti, per iter
Triste laboris.
Ite iratos uisite reges.

ACTVS QVINTVS.

Trimetri Iambici.

HERCVLES. AMPHITRYON. THESEVS.

Qvis hic locus? quæ regio? quæ mundi plaga?
Vbi sum? sub ortu solis, an sub cardine
Glacialis ursæ? nunquid Hesperij maris
Extrema tellus hunc dat oceano modum?
Quas trahimus auras? quod solum fesso subest?
Certe redimus, unde prostrata domo
Video cruenta corpora? an nondum exuit
Simulachra mens inferna? post reditus quoq;
Oberrat oculos turba feralis meos.
Pudet fateri, paueo nescio quod mihi,
Nescio, quod animus grande præsagit malum,
Vbi est parens? ubi illa natorum grege
Animosa coniux? cur latus læuum uacat
Spolio leonis? quonam abijt tegmen meum?
Idemq; somno mollis Herculeo torus?
Vbi tela? ubi arcus? arma quis uiuo mihi
Detrahere potuit? spolia quis tanta abstulit?
Ipsumq; quis non Herculis somnum horruit?
Libet meum uidere uictorem, libet.
Exurge uictor, quem nouum cœlo pater
Genuit relicto? cuius incestu stetit
Nox longior, quàm nostra. quod cerno nefas?
Nati cruenta cæde confecti iacent.
Perempta coniux. quis Lycus regnum obtinet?
Quis tanta Thebis scelera moliri ausus est

Hercule reuerso? quisquis Ismeni locat,
Actea quisquis arua, qui gemino mari
Pulsata Pelopis regna Dardanii colis,
Succurre: saeuae cladis actorem indica.
Ruat ira in omnes: hostis est, quisquis mihi
Non monstrat hostem: uictor Alcide lates?
Procede, seu tu uindicas currus truces
Thracis cruenti, siue Geryonis pecus,
Libyae'ue dominos: nulla pugnandi mora est.
En nudus asto: uel meis armis licet
Petas inermem. cur meos Theseus fugit
Paterq; uultus? ora cur condunt sua?
Differte fletus, quis meos dederit neci
Omnes simul profare. quid genitor siles?
At tu ede Theseu, sed tua Theseu fide,
Vterq; tacitus ora pudibunda obtegit:
Furtimq; lachrymas fundit. in tantis malis
Quid est pudendum? nunquid Argiuae potens
Dominator urbis? nunquid infestum Lyci
Parentis agmen clade nos tanta obruit?
Per te meorum facinorum laudem precor
Genitor, tuiq; nominis semper mihi
Numen secundum, fare, quis fudit domum?
Cui praeda iacui? Am. tacita sic abeant mala.
Her. Vt inultus ego sim? Am. saepe uindicta obfuit.
Her. Quisquam'ne segnis tanta tolerauit mala?
Am. Maiora quisquis timuit. Her. his etiam pater
Quidquam timeri maius, aut grauius potest?
Am. Cladis tuae pars ista, quam nosti, quota est?
Her. Miserere genitor: supplices tendo manus:

Quid hoc?manus refugit·hic errat scelus.
Vnde hic cruor?quid illa puerili madens
Arundo leto,tincta Lernæa nece?
Iam tela uideo nostra·non quæro manum·
Quis potuit arcum flectere?aut quæ dextera
Sinuare neruum uix recedentem mihi?
Ad uos reuertor genitor,hoc nostrum est scelus?
Tacuere,nostrum est. Am. luctus est istic tuus,
Crimen nouercæ·casus hic culpa caret.
Her. Nunc parte ab omni genitor iratus tona,
Oblite nostri uindica sera manu
Saltem nepotes·stelliger mundus sonet·
Flammasq; & hic,& ille iaculetur polus·
Rupes ligatum Caspiæ corpus trahant.
Atq; ales auida.cur Promethei uacant
Scopuli?paretur uertice immenso feras,
Volucresq; pascens Caucasi abruptum latus,
Nudumq; syluis·illa, quæ pontum Scythen
Symplegas arctat,hinc,& hinc uinctas manus
Distendat alto·cumq; reuocata uice
In se coibunt·saxaq; in cœlum expriment
Actis utrinq; rupibus,medium mare
Ego inquieta montium iaceam mora.
Quin structum aceruans nemore congesto aggerē
Cruore corpus impio sparsum cremem?
Sic sic agendum est·inferis reddam Herculem.
Am. Non dum tumultu pectus attonitum caret·
Mutauit iras.quodq; habet proprium furor,
In seipse sæuit. Her. dira furiarum loca,
Et inferorum carcer,& sonti plaga

Decreta turbæ, & siquod exilium latet
Vlterius Erebo, Cerbero ignotum, & mihi.
Huc me abde tellus. Tartari ad finem ultimum
Mansurus ibo, pectus ó nimium ferum.
Quis uos per omnem liberi sparsos domum
Deflere digne poterit? hic durus malis
Lachrymare uultus nescit. huc ensem date.
Date huc sagittas. stipitem huc uastum date.
Tibi tela frangam nostra. tibi nostros puer
Rumpemus arcus. ac tuis stipes grauis
Ardebit umbris. ipsa Lernæis frequens
Pharetra telis in tuos ibit rogos.
Dent arma pœnas. uos quoq; infaustas meis
Cremabo telis ó nouercales manus.
The. Quis nomen unquam sceleris errori indidit?
Her. Sæpe error ingens sceleris obtinuit locum.
Th. Nunc Hercule opus est, perfer hanc molem mali.
Her. Non sic furori cessit extinctus pudor.
Populos ut omnes impio aspectu fugem?
Arma, arma Theseu, flagito propere mihi
Subtracta reddi, sana si mens est mihi,
Referte manibus tela. si remanet furor,
Pater recede, mortis inueniam uiam.
Am. Per sancta generis sacra, per ius nominis
Vtrunq; nostri, siue me altorem uocas,
Seu tu parentem. per'q; uenerandos pijs
Canos, senectæ parce desertæ precor,
Annis'q; fessis, unicum lapsæ domus
Firmamen, unum lumem afflicto malis
Temet reserua. nullus ex te contigit

Fructus laborum, ſemper aut dubium mare,
Aut monſtra timui. quiſquis in toto fuit
Rex ſæuus orbe, manibus, aut aris nocens,
A me timetur, ſemper abſentis pater,
Fructum tui, tactumq́;, & aſpectum peto.
Her. Cur animam in iſta luce detineam amplius,
Morerq;, nihil eſt· cuncta iam amiſi bona·
Mentem, arma, famam, coniugem, natos, manus,
Etiam furorem. nemo polluto queat
Animo mederi, morte ſanandum eſt ſcelus.
Th. Perimes parentem? Her. facere ne poſſim, occidam.
Th. Genitore coram? Her. cernere hunc docui nefas.
Am. Memoranda potius omnibus facta intuens,
Vnius a te criminis ueniam peto.
Her. Veniam dabit ſibi ipſe, qui nulli dedit?
Laudanda feci iuſſus, hoc unum meum eſt.
Succurre genitor, ſiue te pietas mouet·
Seu triſte fatum, ſiue uiolatæ decus
Virtutis, effer arma· uincatur mea
Fortuna dextra. The. ſunt quidem patriæ preces
Satis efficaces· ſed tamen noſtro quoq;
Moueare fletu· ſurge, & aduerſa impetu
Perfringe ſolito· nunc tuum nulli imparem
Animum malo reſume· nunc magna tibi
Virtute agendum eſt· Herculem iraſci ueta.
Her. Si uiuo, feci ſcelera· ſi morior, tuli·
Purgare terras propero· iandudum mihi
Monſtrum impium, ſæuumq; & immite, ac ferum
Oberrat· agedum dextra conare aggredi
Ingens opus labore biſſeno amplius,

Ignaue cessas, fortis in pueros modo,
Pauidamq; matrem, arma nisi dentur mihi,
Aut omne Pindi Thracis excidam nemus.
Bacchiq; lucos, & Cithæronis iuga
Mecum cremabo, tota cum domibus suis,
Dominisq; tecta, cum deis templa omnibus
Thebana, supra corpus excipiam meum.
Atq; urbe uersa condar, &, si fortibus
Leue pondus humeris mœnia immissa excident.
Septemq; opertus non satis portis premar.
Onus omne media parte qua mundus sedet,
Dirimitq; superos, in meum uertam caput.
Redde arma. Am. uox est digna genitore Herculis.
Her. Hoc en peremptus spiculo cecidit puer,
Hoc Iuno telum manibus emisit tuis.
Hoc nunc ego utar. Am. ecce quàm miserum metu
Cor palpitat, corpusq; sollicitum ferit,
Aptata arundo est: ecce iam facies scelus
Volens, sciensq;. pande, quid fieri iubes?
Her. Nihil rogamus: noster in tuto est dolor.
Am. Natum potes seruare, tu solus mihi
Theseu: ipse nec dum maximum euasi metum.
Miserum haud potes me facere, felicem potes.
Sic statue quidquid statuis, ut causam tuam,
Famamq; in arcto stare, & ancipiti scias.
Aut uiuis, aut occidis: hanc animam leuem,
Fessamq; senio, nec minus quassam malis
In ore primo teneo. tam tarde patri
Vitam dat aliquis? non feram ulterius moram.
Letale ferro pectus impresso induam,

Hic hic iacebit Herculis sani scelus.
Her. Iam parce genitor, parce, iam reuoca manum.
Succumbe uirtus, perfer imperium patris.
Eat ad labores hic quoq; Herculeos labor.
Viuamus· artus alleua afflictos solo
Theseu parentis· dextra contactus pios
Scelerata refugit. A. hanc manum amplector libens,
Hac nixus ibo pectori· hanc ergo admouens,
Pellam dolores. Her. quem locum profugus petam?
Vbi me recondam? quáue tellure obruam?
Quis Tanais, aut quis Nilus, aut quis persica
Violentus unda Tigris, aut Rhenus ferox,
Tagus'ue Ibera turbidus gaza fluens,
Abluere dextram poterit? Arctoum licet
Mæotis in me gelida transfundat mare·
Et tota Tethys per meas currat manus·
Hærebit altum facinus. in quas impius
Terras recedes? ortum, an occasum petes?
Vbiq; notus perdidi exilio locum·
Me refugit orbis· astra transuersos agunt
Obliqua cursus· ipse Titan Cerberum
Meliore uultu uidit. ó fidum caput
Theseu latebram quære longinquam, abditam,
Quicunq; semper sceleris alieni arbiter
Amas nocentes, gratiam meritis refer,
Vicem'q; nostris· redde me infernis precor,
Vmbris reductum, mé'q; subiectum tuis
Restitue uinclis · ille me abscondet locus.
Sed & ille nouit. The. nostra te tellus manet
Illic solutam cæde gradiuus manum

Restituit armis, illa te Alcide uocat.
Facere innocentes terra, quæ superos solet.

TRAGOEDIAE INTERLOCVTORES.

Tantalus.
Atreus.
Thyestes.
Nuntius.
Megæra.
Seruus.
Philisthenes.
Chorus.

TRAGOEDIA SECVNDA. QVAE IN SCRIBITVR THYESTES.

ACTVS PRIMVS.

Trimetri Iambici.

TANTALVS. MEGARA.

Vis me furor nunc ſede ab infau-
ſta abſtrahit
Auido fugaces ore captantem ci-
bos?
Quis male deorum Tantalo ui
uas domos
Oſtendit iterum? peius inuentum eſt ſiti
Arente in undis, aliquid & peius fame
Hiante ſemper? Siſyphi nunquid lapis
Geſtandus humeris lubricus noſtris uenit?
Aut membra celeri differens curſu rota?
Aut pœna Tityi ſemper accreſcens iecur
Viſceribus atras paſcit effoſſis aues?
Et nocte reparans quidquid amiſit die,
Plenum recenti pabulum monſtro iacet?
In quod malum tranſcribor? o' quisquis noua
Supplicia functis durus umbrarum arbiter
Diſponis' adde, ſiquid ad pœnas potes'
Quod ipſe cuſtos carceris diri horreat'
Quod mœſtus Acheron paueat' ad cuius metum
Nos quoq; tremamus. quære iam noſtra ſubit
E' ſtirpe turba, quæ ſuum uincat genus,

Ac me innocentem faciat, & inausa audeat·
Regione quidquid impia cessat loci,
Complebo. nunquam stante Pelopeia domo
Minos uacabit. Me. perge detestabilis
Vmbra· & penates impios furijs age.
Certetur omni scelere, & alterna uice
Stringantur enses· nec sit irarum modus,
Pudor'ue· mentes caecus instiget furor·
Rabies parentum duret· & longum nefas
Eat in nepotes. nec uacet cuiquam uetus
Odisse crimen· semper oriatur nouum,
Nec unum in uno. dum'q; punitur, scelus
Crescat. superbis fratribus regna excidant·
Repetant'q; profugos. dubia uiolentae domus
Fortuna reges inter incertos labet.
Miser ex potente fiat, ex misero potens·
Fluctu'q; regnum casus assiduo ferat.
Ob scelera pulsi (cum dabit patriam deus)
In scelera redeant· sint'q; tam inuisi omnibus,
Quàm sibi· nihil sit, ira quod uetitum putet.
Fratrem expauescat frater, & natum parens,
Gnatus'q; patrem· liberi pereant male.
Peius tamen nascantur· immineat uiro
Infesta coniux· bella trans pontum uehant.
Effusus omnes irriget terras cruor·
Supraq; magnos gentium exultet duces
Libido uictrix. impia stuprum in domo
Leuissimum sit. fratris & fas, & fides,
Ius'q; omne pereat· non sit à uestris malis
Immune coelum. cum micant stellae polo,

Flammæq; seruant debitum mundo decus.
Nox atra fiat. excidat cœlo dies.
Misce penates, odia, cædes, funera,
Accerse, & imple scelere Tantaleam domum.
Ornetur altum columen, & lauro fores
Lætæ uirescant. dignus aduentu tuo
Splendescat ignis. Thracium fiat nefas
Maiore numero, dextra cur patrui uacat?
Non dum Thyestes liberos deflet suos?
Ec quando tollet ignibus iam subditis
Spumante aheno? membra per partes eant
Discerpta. patrios polluat sanguis focos.
Epulæ instruantur. non noui sceleris tibi
Conuiua uenies. liberum dedimus diem.
Tuamq; ad istas soluimus mensas famem.
Ieiunia exple, mistus in bacchum cruor
Spectante te potetur. inueni dapes,
Quas ipse fugeres. siste, quo præceps ruis?
Tan. Ad stagna, & amnes, & recedentes aquas,
Labrisq; ab ipsis arboris plenæ fugas,
Abire in atrum carceris liceat mei
Cubile. liceat, si parum uideor miser,
Mutare ripas. alueo medius tuo
Phlegethon relinquar igneo cinctus freto.
Quicunq; pœnas lege fatorum datas
Pati iuberis, quisquis exeso iaces
Pauidus sub antro. quiq; uenturi times
Montis ruinam. quisquis auidorum feros
Rictus leonum, & dira furiarum agmina
Implicatus horres, quisquis immissas faces

Semustus abigis, Tantali uocem excipe
Properantis ad uos: credite experto mihi,
Amate pœnas. quando continget mihi
Effugere superos? Me. ante perturba domum,
Inferq; tecum prælia, & ferri malum
Regibus amorem: concute insano ferum
Pectus tumultu. Tan. me pati pœnas decet:
Non esse pœnam, mittor, ut dirus uapor
Tellure rupta, uel grauem populis luem
Sparsura pestis, ducam in horrendum nefas
Auus nepotes? magne diuorum parens,
Nosterq;, quamuis pudeat, ingenti licet
Taxata pœna lingua crucietur, loquar.
Nec hoc tacebo: moneo, ne sacra manus
Violata cæde, ne'ue furiali malo
Aspergat aras: stabo, & arcebo scelus.
Quid ora terres uerbere, & tortos ferox
Minaris angues? quid famem infixam intimis
Agitas medullis? flagrat incensum siti
Cor, & perustis flamma uisceribus micat.
Me. Sequor nunc o' furorem diuide in totam domum.
Sic sic ferantur, & suum infensi inuicem
Sitiant cruorem. sensit introitus tuos
Domus: & nefando tota contactu horruit.
Actum est abunde: gradere ad infernos specus,
Amnemq; notum: iam tuo mœstæ pede
Terræ grauantur. cernis, ut fontes liquor
Introrsus actus linquat? ut ripæ uacent?
Ventusq; raras igneus nubes ferat?
Pallescat omnis arbor, ac nudus stetit

Fugiente pomo ramus. & qui fluctibus
Illinc propinquis Isthmos, atq; illinc fremit,
Vicina gracili diuidens terra uada
Longe remotos latus exaudit sonos.
Iam Lerna retrocessit: & Phoronides
Latuere uenæ: nec suas profert sacras
Alpheus undas, & Cithæronis iuga
Stant parte nulla cana deposita niue.
Timentq; ueterem nobiles Argi sitim.
En ipse Titan dubitat, an iubeat sequi,
Cogatq; habenis ire periturum diem.

CHORVS.

Choriambica Asclepiadei.

Argos de superis siquis Achaicum,
Pisæasq; domos turribus inclytas,
Isthmi siquis amat regna Corinthij,
Et portus geminos, & mare dissidens,
Siquis Taygeti conspicuas niues,
Quas, cum Sarmaticus tempore frigido
In summis Boreas composuit iugis,
Aestas ueliferis soluit Etesijs,
Quem tangit gelido flumine lucidus
Alpheus, stadio notus olympico.
Aduertat placidum numen, & arceat
Alternæ scelerum ne redeant uices,
Neu succedat auo deterior nepos.
Et maior placeat culpa minoribus.
Tandem lassa feros exuat impetus

Sicci progenies impia Tantali,
Peccatum satis est. fas ualuit nihil.
Aut commune nefas, proditus occidit
Deceptor dominæ Myrtilus, & fide
Vectus qua tulerat, nobile reddidit
Mutato pelagus nomine. notior
Nulla est Ioniis fabula nauibus.
Exceptus gladio paruulus impio,
Dum currit patrium natus ad osculum,
Immatura focis uictima concidit.
Diuisusq; tua est Tantale dextera.
Mensas ut strueres hospitibus deis.
Hos æterna fames persequitur cibos.
Hos æterna sitis, nec dapibus feris
Decerni potuit poena decentior.
Stat lusus uacuo gutture Tantalus.
Impendet capiti plurima noxio
Phineis auibus præda fugacior.
Hinc illinc grauidis frondibus incubat,
Et curuata suis foetibus, ac tremens
Alludit patulis arbor hiatibus.
Hæc quamuis auidus, nec patiens moræ,
Deceptus toties tangere negligit.
Obliquatq; oculos. oraq; comprimit.
Inclusisq; famem dentibus alligat.
Sed tunc diuitias omne nemus suas
Demittit propius, pomaq; desuper
Insultant folijs mitia languidis.
Accenduntq; famem, quæ iubet irritas
Exercere manus, has ubi protulit,

Et falli libuit, totus in arduum
Autumnus rapitur, syluaq; mobilis.
Instat deinde sitis non leuior fame.
Qua cum percaluit sanguis, & igneis
Exarsit facibus, stat miser obuios
Fluctus ore uocans, quos profugus latex
Auertit, sterili deficiens uado·
Conantemq; sequi deserit·hic bibit
Altum de rapido gurgite puluerem,

ACTVS SECVNDVS
Trimetri Iambici.
ATREVS. SERVVS.

Gnaue, iners, eneruis, & (quod maximum
Probrum tyranno rebus in summis reor)
Inulte, post tot scelera, post fratris dolos·
Fasq; omne ruptum, questibus uanis agis
Iras, & Argos fremere iam totum tuis
Debebat armis, omneis & geminum mare
Innare classeis? iam tuis flammis agros
Lucere, & urbes decuit, ac strictum undiq;
Micare ferrum. tota sub nostro sonet
Argolica tellus equite. non syluæ tegant
Hostem. nec altis montium structæ iugis
Arces· relictis bellicum totus canat
Populus Mycenis. quisquis inuisum caput
Tegit, ac tuetur, clade funesta occidat
Hæc ipsa pollens inclyti Pelopis domus
Ruat, uel in me, dummodo in fratrem ruat.

Age anime, fac quod nulla posteritas probet,
Sed nulla taceat: aliquod audendum est nefas
Atrox, cruentum, tale: quod frater meus
Suum esse malit. scelera non ulcisceris,
Nisi uincis, & quid esse tam saeuum potest:
Quod superet illum? nunquid abiectus iacet?
Nunquid secundis patitur in rebus modum?
Fessis quietem? noui ego ingenium uiri
Indocile, flecti non potest, frangi potest.
Proinde ante, quàm se firmet, aut uires paret,
Petatur ultro, ne quiescentem petat.
Aut perdet, aut peribit: in medio est scelus
Positum occupanti. Ser. fama te populi nihil
Aduersa terret? Atre. maximum hoc regni bonũ ẽ,
Quod facta domini cogitur populus sui,
Quàm ferre, tam laudare. Ser. quos cogit metus
Laudare, eosdem reddit inimicos metus.
At, qui fauoris gloriam ueri petit,
Animo magis, quàm uoce laudari uolet:
Atr. Laus uera, & humili saepe contingit uiro.
Non nisi potenti falsa: quod nolunt, uelint.
Ser. Rex uelit honesta, nemo non eadem uolet.
Atr. Vbicunq; tantum honesta dominanti licent,
Precario regnatur. Ser. ubi non est pudor,
Nec cura iuris, sanctitas, pietas, fides,
Instabile regnum est. Atr. sanctitas, pietas, fides,
Priuata bona sunt: quà iuuat, reges eant.
Ser. Nefas nocere, uel malo fratri puta.
Atr. Fas est in illo, quidquid in fratre est nefas.
Quid enim reliquit crimine intactum? aut ubi

Sceleri pepercit? coniugem stupro abstulit·
Regnumq́; furto, specimen antiquum imperij
Fraude est adeptus· fraude turbauit domum.
Est Pelopis altis nobile in stabulis pecus
Arcanus· Aries ductor opulenti gregis,
Huius per omne corpus infuso coma
Dependet auro· cuius è tergo noui
Aurata reges sceptra Tantalici gerunt.
Possessor huius regnat. hunc tantæ domus
Fortuna sequitur. tuta seposita sacer
In parte carpit prata, quæ cludit lapis
Fatale saxeo pecus muro tegens.
Hunc, facinus ingens ausus, assumpta in scelus
Consorte nostri perfidus thalami auehit.
Hinc omne cladis mutuæ fluxit malum·
Per regna trepidus exul errauit mea·
Pars nulla nostri tuta ab insidijs uacat.
Corrupta coniux· imperij quassa est fides.
Domus ægra· dubius sanguis est· certi nihil,
Nisi frater hostis. quid stupes? tandem incipe
Animoq́; sume Tantalum, & Pelopem aspice.
Ad hæc manus exempla poscuntur meæ,
Profare· dirum qua caput mactem uia.
Ser. Ferro peremptus spiritum inimicum expuat.
Atre. De fine pœnæ loqueris, ego pœnam uolo
Perimat tyrannus· lenis in regno meo
Mors impetretur. Ser. nulla te pietas mouet?
Atr. Excede pietas, si modo in nostra domo
Vnquam fuisti. dira furiarum cohors,
Discorsq́; Erinnys ueniat, & geminas faces

Megæra quatiens. non satis magno meum
Ardet furore pectus. impleri iuuat
Maiore monstro. Ser. quid noui rabidus struis?
Atr. Nil, quod doloris capiat assueti modum.
Nullum relinquam facinus, & nullum est satis.
Ser. Ferrũ? A. parũ est. Ser. qd ignis? A. ẽtnũ parũ est.
Ser. Quo nam ergo telo tantus utetur dolor?
Atr. Ipso Thyeste. Ser. maius est ira hoc malum.
Atr. Fateor, tumultus pectora attonitus quatit.
Penitusq; uoluit. rapior, & quò, nescio.
Sed rapior. imo mugit è fundo solum.
Tonat dies serenus, ac totis domus
Vt fracta, tectis crepuit & moti lares
Vertere uultum, fiat hoc, fiat, nefas.
Quod dij timetis. Ser. facere quid tandem paras?
Atr. Nescio quid animus maius, & solito amplius,
Supraq; fines moris humani tumet.
Instatq; pigris manibus, haud, quid sit, scio.
Sed grande quiddam est. ita sit. hoc anime incipe
Dignum est Thyeste facinus, & dignum Atreo.
Vterq; faciat, uidit infandas domus
Odrysia mensas, fateor, immane est scelus.
Sed occupatum. maius hoc aliquid dolor
Inueniat. animum filij inspira parens.
Sororq; causa est similis. assiste, & manum
Impelle nostram. liberos auidus parens,
Gaudensq; laceret, & suos artus edat.
Bene est. abunde est. hic placet pœnæ modus,
Tantisper ubi nam est? tam diu cur innocens
Versatur Atreus? tota iam ante oculos meos

Imago cædis errat. ingesta orbitas
In ora patris· anime quid rursus times?
Et ante rem subsidis? audendum est· age.
Quod est in isto scelere præcipuum, nefas,
Hoc ipse faciat. Ser. sed quibus captus dolis
Nostros dabit perductus in laqueos pedem?
Inimica credit cuncta. Atr. non poterit capi,
Nisi capere uellet· regna nunc sperat mea.
Hac spe, minanti fulmen occurret Ioui·
Hac spe subibit gurgitis tumidi minas,
Dubiumq; Libycæ Syrtis intrabit fretum·
Hac spe, quod esse maximum retur malum,
Fratrem uidebit. Ser. quis fidem pacis dabit?
Cui tanta credet? Atr. credula est spes improba.
Gnatis tamen mandata· quæ patruo ferant·
Dabimus, relictis exul hospitijs, uagus
Regno ut miserias mutet. atq; Argos regat
Ex parte dominus. si nimis durus preces
Spernet Thyestes· liberos eius rudes,
Malisq; fessos grauibus, & faciles capi
Preces mouebunt. hinc uetus regni furor,
Illinc egestas tristis, hinc durus labor,
Quamuis rigentem tot malis subigent uirum.
Ser. Iam tempus illi fecit ærumnas leues.
Atr. Erras. malorum sensus accrescit die,
Leue est miserias ferre, perferre graue.
Ser. Alios ministros consilijs istis lege.
Peiora iuuenes facile præcepta audiunt.
In patre facient, quidquid in patruo doces,
Sæpe in magistrum scelera redierunt sua.

At. Vt nemo doceat fraudis, & sceleris uias,
Regnum docebit, ne mali fiant, times.
Nascuntur, istud, quod uocas saeuum, asperum,
Agiq; dure credis, & nimum impie,
Fortasse & illic agitur. Ser. hanc fraudem sciens
Nati parari. tacita tam rudibus fides
Non est in annis. detegent forsan dolos.
Atr. Tacere multis discitur uitae malis.
Ser. Ipsos'ne, per quos fallere alium cogitas.
Falles? Atr. at ipsi crimine, & culpa uacent.
Quid enim est necesse liberos sceleri meo
Inserere? per nos odia se nostra explicent.
Male agis, recedis anime. si parcis tuis,
Parces & illi. consilij Agamemnon mei
Sciens minister fiat. & patris cliens
Menelaus adsit. prolis incertae fides
Ex hoc petatur scelere. si bella abnuunt,
Et gerere nolunt odia, si patruum uocant,
Pater est. eatur. multa sed trepidus solet
Detegere uultus. magna nolentem quoq;
Consilia produnt. nesciant quantae rei
Fiant ministri. nostra tu coepta occule.
Ser. Haud sum monendus. ista nostro in pectore
Fides, timorq;, sed magis claudit fides.

GLICONICVM CARMEN.
CHORVS.

t Andem regia nobilis
Antiqui genus Inachi

Fratrum compoſuit minas.
Quis uos exagitat furor,
Alternis dare ſanguinem,
Et ſceptrum ſcelere aggredi?
Neſcitis cupidi arcium,
Regnum quo iaceat loco.
Regem non faciunt opes,
Non ueſtis Tyriæ color,
Non frontis nota regiæ,
Non auro nitidæ trabes.
Rex eſt, qui poſuit metus,
Et diri mala pectoris,
Quem non ambitio impotens,
Et nunquam ſtabilis fauor
Vulgi præcipitis mouet.
Non quidquid fodit occidens,
Aut unda Tagus aurea
Claro deuehit alueo.
Non quidquid Libycis terit
Feruens area meſſibus.
Quem non concutiet cadens
Obliqui uia fulminis,
Non Eurus rapiens mare,
Aut ſæuo rapidus freto
Ventoſi tumor Adriæ.
Quem non lancea militis,
Non ſtrictus domuit Calybs.
Qui tuto poſitus loco,
Infra ſe uidet omnia.
Occurritq; ſuo libens

Fato, nec queritur mori.
Reges conueniant licet,
Qui sparsos agitant Dacas,
Qui rubri uada littoris,
Aut gemmis mare lucidum
Late sanguineum tenent,
Aut qui Caspia fortibus
Recludunt iuga Sarmatis.
Certet Danubium licet,
Audet qui pedes ingredi,
Et quocunq; loco iacent.
Seres uellere nobiles.
Mens regnum bona possidet.
Nil ullis opus est equis,
Nil armis, & inertibus
Telis, quæ procul ingerit
Parthus, cum simulat fugas.
Admotis nihil est opus
Vrbes sternere machinis
Longe saxa rotantibus.
Rex est, qui metuit nihil.
Hoc regnum sibi quisq; dat.
Stet, quicunq; uolet, potens
Aulæ culmine lubrico.
Me dulcis saturet quies,
Obscuro positus loco
Leni perfruar otio.
Nullis nota quiritibus
Aetas per tacitum fluat.
Sic, cum transierint mei

Nullo cum strepitu dies,
Plebeius moriar senex.
Illi mors grauis incubat,
Qui notus nimis omnibus,
Ignotus moritur sibi.

ACTVS TERTIVS.

Trimetri Iambici.

THYESTES. PHYLISTHENES.

O ptata patriæ tecta, & Argolicas opes,
Miseris'q; sūmū, ac maximū exulibus bonū,
Tactum soli natalis, & patrios deos
Si sunt tamen dij, cerno. Cyclopum sacras
Turres, labore maius humano decus.
Celebrata iuueni stadia, per quæ nobilis
Palmam paterno non semel curru tuli.
Occurret Argos, populus occurret frequens,
Sed nempe & Atreus, repete syluestres fugas,
Saltus'q; densos potius, & mistam feris,
Similem'q; uitam, clarus hic regni nitor
Fulgore, non est, quod oculos falso auferat.
Cum quid datur spectabis, & dantem aspice.
Modo inter illa, quæ putant cuncti aspera.
Fortis fui, lætus'q;. nunc contra in metus
Reuoluor. animus hæret, ac retro cupit
Corpus referre. moueo nolentem gradum.
Phy. Pigro (quid hoc est?) genitor incessu stupet,
Vultum'q; uersat. se'q; in incerto tenet.
Thy. Quid anime pendes? quid'ue consilium diu

Tam facile torques? rebus incertissimis
Fratri, atq; regno credis? ac metuis mala
Iam uicta, iam mansueta? & aerumnas fugis
Bene collocatas? esse iam miserum iuuat?
Deflecte gressum, dum licet, teq; eripe.
Phy. Quae causa cogit genitor à patria gradum
Referre uisa? cur bonis tantis sinum
Subducis? ira frater abiecta redit.
Partemq; regni reddit, & lacerae domus
Componit artus, teq; restituit tibi.
Thy. Causam timoris, ipse quam ignoro, exigis.
Nihil timendum uideo, sed timeo tamen.
Placet ire, pigris membra sed genibus labant.
Alioq;, quàm quo nitor, abductus feror.
Sic concitatam remige, & uento ratem
Aestus resistens remigi, & uelo refert.
Phy. Peruince quidquid obstat, & mentem impedit.
Reducemq; quanta praemia expectent, uide.
Pater potes regnare. Thy. cum possim mori.
Phy. Summa est potestas. Thy. nulla, si cupias nihil.
Phy. Gnatis relinques. Thy. non capit regnum duos.
Phy. Miser esse mauult, esse qui felix potest?
Thy. Mihi crede, falsis magna nominibus placent.
Frustra timentur dura. dum excelsus steti,
Nunquam pauere destiti, atq; ipsum mei
Ferrum timere lateris. o quantum bonum est
Obstare nulli, capere securas dapes
Humi iacentem. scelera non intrant casam.
Tutusq; mensa capitur angusta cibus.
Venenum in auro bibitur, expertus loquor,
Malam

Malam bonæ præferre fortunam licet.
Non uertice alti montis impositam domum,
Et eminentem ciuitas humilis tremit.
Nec fulget altis splendidum tectis ebur.
Somnosq; non defendit excubitor meos.
Non classibus piscamur, & retro mare
Iacta fugamus mole: non uentrem improbum
Alimus tributo gentium. nullus mihi
Vltra Getas metitur, & Parthos ager.
Non thure colimur, nec meæ excluso Ioue
Ornantur aræ, nulla culminibus meis
Imposita nutat sylua: nec fumant manu
Succensa multa stagna, nec somno dies,
Bacchoq; nox ducenda peruigili datur.
Sed non timemus. tuta sine telo est domus.
Rebusq; paruis alta præstatur quies.
Immane regnum est, posse sine regno pati.
P. Nec abnuendum, si dat imperium deus.
T. Nec appetendum. Phy. frater ut regnes rogat.
T. Rogat? timendum est. errat hic aliquis dolus.
P. Redire pietas, unde summota est, solet.
Reparatq; uires iustus amissas amor.
T. Amat Thyesten frater? ætherias prius
Perfundet Arctos pontus: & siculi rapax
Consistet æstus unda: & Ionio seges
Matura pelago surget: & lucem dabit
Nox atra terris: ante cum flammis aquæ:
Cum morte uita: cum mari uentus fidem,
Fœdusq; iungent. Phy. quam tamen fraudem times?
T. Omnem, timori quem meo statuam modum?

Quantum potest tantum odit. Phy. in te quid potest?
T. Pro me nihil iam metuo: uos facitis mihi
Atrea timendum. Phy. decipi captus times?
Serum est cauendi tempus in mediis malis.
Eatur, unum genitor hoc hortamen est.
T. Ego uos sequor, non duco. Phy. respiciat deus
Bene cogitata: perge non dubio gradu.

ATREVS. THYESTES.

Trimetri Iambici.

P Lagis tenetur clausa dispositis fera.
Et ipsum, & unà generis inuisi indolem
Iunctam parenti cerno: iam tuto in loco
Versantur odia. uenit in nostras manus
Tandem Thyestes, uenit & totus quidem.
Vix tempero animo: uix dolor frenos capit.
Sic, cum feras uestigat, & longo sagax
Loro tenetur umber: ac presso uias
Scrutatur ore, dum procul lento suem
Odore sentit: paret, & tacito locum
Rostro pererrat. præda cum propior fuit
Ceruice tota pugnat, & gemitu uocat
Dominum morantem: seq; retinenti eripit.
Cum sperat ira sanguinem, nescit tegi.
Tamen tegatur. aspice, ut multo grauis
Squalore uultus obruat mœstos coma.
Quàm fœda iaceat barba: præstetur fides.
Fratrem iuuat uidere. complexus mihi

Redde expetitos. quidquid irarum fuit,
Transierit: ex hoc sanguis, ac pietas die
Colantur: animis odia damnata excidant.
T. Diluere possem cuncta, nisi talis fores.
Sed fateor Atreu, fateor, admisi omnia
Quæ credidisti: pessimam causam meam
Hodierna pietas fecit. est prorsus nocens
Quicunq; uisus tam bono fratri est nocens.
Lachrymis agendum est. supplicem primus uides.
Hæ te precantur pedibus intactæ manus.
Ponatur omnis ira: & ex animo tumor
Erasus abeat: obsides fidei accipe
Hos innocentes frater. Atr. à genibus manus
Aufer: meosq; potius amplexus pete.
Vos quoq; senum præsidia tot iuuenes, meo
Pendete collo: squalidam uestem exue.
Oculis'q; nostris parce, & ornatus cape
Quales mei sunt: lætus'q; partem imperij
Capesse frater maior: hæc laus est mea
Fratri paternum reddere incolumi decus.
Habere regnum casus est, uirtus dare.
T. Dij paria frater pretia pro tantis tibi
Meritis rependant. regiam capitis notam
Squalor recusat noster: & sceptrum manus
Infausta refugit. liceat in media mihi
Latere turba. Atr. recipit hoc regnum duos.
T. Meum esse credo, quidquid est frater tuum.
A. Quis influentis dona fortunæ abnuit?
T. Expertus est quicunq;, quàm facile effluant.
A. Fratrem potiri gloria ingenti uetas.

Tua iam peracta gloria est. restat mea.
T. Respuere, certum est, regna, consilium mihi.
A. Meam relinquam, nisi tuam partem accipis.
T. Accipio: regni nomen impositi feram.
Sed iura, & arma seruient mecum tibi.
A. Imposita capiti uincla uenerando gere.
Ego destinatas uictimas superis dabo.

SAPHICI ET VNVS ADONIVS.
CHORVS.

C Redat hoc quisquam? ferus ille, & acer,
Nec potens mentis truculentus Atreus
Fratris aspectu stupefactus haesit.
Nulla uis maior pietate uera est,
Iurgia externis inimica durant:
Quos amor uerus tenuit, tenebit.
Ira cum magnis agitata causis
Gratiam rupit: cecinitq; bellum:
Cum leues frenis sonuere turmae,
Fulsit hinc, illinc agitatus ensis.
Quem mouet crebro furibundus ictu
Sanguinem Mauors cupiens recentem,
Opprimit ferrum: manibusq; iunctis
Ducit ad pacem pietas negantes.
Otium è tanto subitum tumultu
Quis deus fecit? modo per Mycaenas
Arma ciuilis crepuere belli.
Pallidae matres tremuere natis:

Vxor armato timuit marito·
Cum manum inuitus sequeretur ensis
Sordidus pacis uitio quietæ,
Ille labentes renouare muros,
Hic situ quassas stabilire turres,
Ferreis portas cohibere claustris
Ille certabat·pauidusq; pinnis
Anxiæ nocti uigil incubabat.
Peior est bello timor ipse belli.
Iam minæ sæui cecidere ferri·
Iam silet murmur graue classicorum·
Iam tacet stridor litui strepentis,
Alta pax urbis reuocata lætæ.
Sic ubi ex alto tumuere fluctus
Brutium pontum feriente coro,
Scylla pulsatis resonat cauernis,
Ac mare intortum timuere nautæ.
Quod rapax haustum reuomit Charybdis,
Et ferus Cyclops metuit parentem
Rupe feruentis residens in Aetnæ,
Ne superfusis uioletur undis
Ignis ætnæis resonans caminis.
Et putat mergi sua posse pauper
Regna Laërtes·Ithaca tremente.
Si suæ uentis cecidere uires·
Mitius stagno pelagus recumbit.
Alta quæ nauis timuit secare
Hinc, & hinc fusis spatiosa uelis
Strata, ludenti patuere cymbæ·
Et uacat mersos numerare pisces.

Hic, ubi ingenti modo sub procella
Cyclades pontum timuere motæ.
Nulla sors longa est· dolor, ac uoluptas
Inuicem cedunt, breuior uoluptas.
Ima permutat breuis hora summis.
Ille, qui donat diadema fronti,
Quem genu nixæ tremuere gentes,
Cuius ad nutum posuere bella
Medus, & Phœbi propioris Indus,
Et Dacæ Parthis equitem minati,
Anxius sceptrum tenet· & mouentes
Cuncta diuitias, metuitq; casus
Mobiles rerum, dubiumq; tempus.
Vos, quibus rector maris, atq; terræ
Ius dedit magnum necis, atq; uitæ,
Ponite inflatos, tumidosq; uultus.
Quidquid à uobis minor extimescit·
Maior hoc uobis dominus minatur.
Omne sub regno grauiore regnum est,
Quem dies uidit ueniens superbum,
Hunc dies uidit fugiens iacentem.
Nemo confidat nimium secundis·
Nemo desperet meliora lapsus.
Miscet hæc illis, prohibetq; Clotho
Stare fortunam. rotat omne fatum.
Nemo tam diuos habuit fauentes·
Crastinum ut possit sibi polliceri.
Res deus nostras celeri citatas
Turbine uersat.

ACTVS QVARTVS.

Trimetri Iambici.

NVNTIVS. CHORVS.

Qvis me per auras turbo præcipitem uehet,
Atraq; nube inuoluet, ut tantum nefas
Eripiat oculis? o' domus Pelopi quoq;
Et Tantalo pudenda. Ch. quid portas noui?
N. Quæ nam ista regio est, Sparte, & Argos impios
Sortita fratres? & maris gemini premens
Fauces Corinthus? an feris Ister fugam
Præbens Alanis? an sub æterna niue
Hyrcana tellus? an uagi passim Scythæ?
C. Quis hic nefandi est conscius monstri locus?
Effare, & istud pande, quodcunq; est, malum.
N. Si steterit animus, si metu corpus rigens
Remittet artus, hæret in uultu trucis
Imago facti. ferte me insanæ procul
Illo' procellæ, ferte, quo' fertur dies
Hinc raptus. Ch. animos grauius incertos tenes.
Quid sit, quod horres, effer: authorem indica:
Non quæro quis: sed uter, effare ocyus.
N. In arce summa Pelopis, una est pars domus
Conuersa ad austros: cuius extremum latus
Aequale monti crescit, atq; urbem premit:
Et contumacem regibus populum suis
Habet sub ictu: fulget hic turbæ capax
Immane tectum: cuius auratas trabes
Varijs columbæ nobiles maculis ferunt.

Post ista uulgo nota, quae populi colunt,
In multa diues spatia discedit domus.
Arcana in imo regia recessu patet,
Alta uetustum ualle compescens nemus,
Penetrale regni. nulla, quae laetos solet
Praebere ramos, arbor, aut ferro coli.
Sed taxus, & cupressus, & nigra Ilice
Obscura nutat sylua: quam supra eminens
Despectat alte quercus, & uincit nemus.
Hinc auspicari regna Tantalidae solent.
Hinc petere lassis rebus, & dubijs opem.
Affixa inhaerent dona, uocales tubae,
Fractiq; currus, spolia Myrtoi maris.
Victaeq; falsis axibus pendent rotae,
Et omne gentis facinus. hoc Phrygius loco
Fixus Tiaras Pelopis. hic praeda hostium,
Et de triumpho picta barbarica chlamys.
Fons stat sub umbra tristis: & nigra piger
Haeret palude. talis est dirae Stygis
Deformis unda: quae facit coelo fidem.
Hic nocte tota gemere ferales deos
Fama est. catenis lucus excussis sonat:
Vlulantq; manes. quidquid audire est metus,
Illic uidetur. errat antiquis uetus
Emissa bustis turba: & insultant loco
Maiore notis monstra. quin tota solet
Micare flamma sylua: & excelsae trabes
Ardent sine igne: saepe latratu nemus
Trino remugit. saepe simulachris domus
Attonita magnis: nec dies sedat metum.

Nox propria luco est, & superstitio inferum
In luce media regnat. hinc orantibus
Responsa dantur certa, cum ingenti sono
Laxantur adyto fata, & immugit specus
Vocem deo soluente. quo postquam furens
Intrauit Atreus, liberos fratris trahens,
Ornantur aræ. quis queat digne eloqui?
Post terga iuuenum nobiles reuocat manus.
Et mœsta uitta capita purpurea ligat.
Non thura desunt, non sacer Bacchi liquor,
Tangens'ue salsa uictimam culter mola.
Seruatur omnis ordo, ne tantum nefas
Non rite fiat. Ch. quis manum ferro admouet?
N. Ipse est sacerdos, ipse funesta prece
Letale carmen ore uiolento canit.
Stat ipse ad aras. ipse deuotos neci
Contrectat, & componit, & ferro admouet.
Accendit ipse, nulla pars sacri perit.
Lucus tremiscit. tota succusso solo
Nutauit aula, dubia quo pondus daret,
Ac fluctuanti similis. è læuo æthere
Atrum cucurrit limitem sydus trahens,
Libata in ignes uina mutato fluunt
Cruenta baccho. regium capiti decus
Bis, ter'q; lapsum est. fleuit in templis ebur.
Mouere cunctos monstra. sed solus sibi
Immotus Atreus constat, atq; ultro deas
Terret minantes. iam'q; dimissa mora
Assiluit aris, toruum, & obliquum intuens.
Ieiuna syluis qualis in gangeticis

Inter iuuencos Tigris errauit duos,
Vtriusq; prædæ cupida, quo' primos ferat
Incerta morsus flectit huc rictus suos,
Illo' reflectit, & famem dubiam tenet.
Sic dirus Atreus, capita deuota impiæ
Speculatur iræ, quem prius mactet sibi,
Dubitat. secunda déinde quem cæde immolet.
Nec interest, sed dubitat & tantum scelus
Iuuat ordinare. Ch. quem tamen ferro occupat?
N. Primus pietati, ne deesse pietatem putes,
Auo dicatur Tantalus prima hostia est.
C. Quo iuuenis animo, quo tulit uultu necem?
N. Stetit sui securus & non est preces
Perire frustra passus ast illi ferus
In uulnere ensem abscondit, & penitus premens
Iugulo manum commisit educto stetit
Ferro cadauer. cumq; dubitasset diu
Hac parte, an illa caderet, in patruum cadit.
Tunc ille ad aras Plisthenem sæuus trahit.
Adicitq; fratri. colla percussa amputat.
Ceruice cæsa truncus in pronum ruit.
Querulum cucurrit murmure incerto caput.
C. Quid deinde gemina cæde perfunctus facit?
Puero'ne parcit? an scelus sceleri ingerit?
N. Sylua iubatus qualis Armenia leo
In cæde multa uictor armento incubat
Cruore rictus madidus, & pulsa fame
Non ponit iras, hinc, & hinc tauros premens
Vitulis minatur dente iam lasso piger.
Non aliter Atreus sæuit, atq; ira tumet.

Ferrumq; gemina cæde perfusum tenens
Oblitus in quem fureret infesta manu
Exegit ultra corpus. at pueri statim
Pectore receptus ensis in tergo exijt.
Cadit ille, & aras sanguine extinguens suo,
Per utrunq; uulnus moritur. Ch. o sæuum scelus.
N. Exhorruistis? hactenus non stat nefas:
Plus est. Ch. an ultra maius, aut atrocius
Natura recipit? Nun. sceleris hunc finem putas?
Gradus est. Ch. quid ultra potuit? obiecit feris
Lanianda forsan corpora, atq; igne arcuit?
N. Vtinam arcuisset. ne tegat functos humus,
Ne soluat ignis: auibus epulandos licet
Ferisq; triste pabulum sæuis trahat,
Votum est sub hoc, quod esse supplicium solet,
Pater insepultos spectet ó nullo scelus
Credibile in æuo, quod'q; posteritas neget:
Erepta uiuis exta pectoribus tremunt:
Spirant'q; uenæ: cor'q; adhuc pauidum salit.
At ille fibras tractat, ac fata inspicit:
Et adhuc calentes uiscerum uenas notat.
Postquam hostiæ placuere; securus uacat
Iam fratris epulis: ipse diuisim secat
In membra corpus: amputat truncó tenus
Humeros patentes, & lacertorum moras,
Denudat artus durus, atq; ossa amputat.
Tantum ora seruat, & datas fidei manus.
Hæc ueribus hærent uiscera, & lentis data
Stillant caminis. illa flammatus latex
Querente haeno iactat. impositas dapes

Transiluit ignis, inq; crepitantes focos
Bis, ter, regestus, & pati iussus moram
Inuitus ardet· stridet in ueribus iecur·
Nec facile dicam, corpora, an flammæ gemant·
Gemuere· piceus ignis in fumos abit.
Et ipse fumus tristis, ac nebula grauis
Non rectus exit· seq; in excelsum leuat.
Ipsos penates nube deformi obsidet.
O' Phœbe patiens fugeris retro licet,
Medioq; ruptum merseris cœlo diem,
Sero' occidisti· lancinat gnatos pater,
Artusq; mandit ore funesto suos·
Nitet fluente madidus unguento comam,
Grauisq; uino. sæpe præclusæ cibum
Tenuere fauces. in malis unum hoc tuis
Bonum est Thyesta, quod mala ignoras tua.
Sed & hoc peribit· uerterit cursus licet
Sibi ipse Titan, obuium ducens iter,
Tenebrisq; facinus obruat tetrum nouis,
Nox missa ab ortu tempore alieno grauis·
Tamen uidendum est. tota patefient mala.

Anapæstici, præter unum & alterum adonium.

CHORVS.

Q Vo' terrarum, superumq; parens,
Cuius ad ortus noctis opacæ,
Decus omne fugit, quo' uertis iter?
Medioq; diem perdis olympo?
Cur Phœbe tuos rapis aspectus?

Non dum feræ nuntius horæ
Nocturna uocat lumina uesper.
Non dum Hesperiæ flexura rotæ
Iubet emeritos soluere currus.
Non dum in noctem uergente die
Tertia misit bucina signum.
Stupet ad subitæ tempora cœnæ
Non dum fessis bobus arator.
Quid te ætherio pepulit cursu?
Quæ causa tuos limite certo
Deiecit equos? nunquid aperto
Carcere Ditis uicti tentant
Bella gigantes? nunquid Tityus
Pectore fesso renouat ueteres
Saucius iras? num reiecto
Latus explicuit monte Thyphoëus?
Nunquid struitur uia Phlegræos
Alta per hostes? & thessalicum
Thressa premitur Pelion Ossa?
Solitæ mundi periere uices,
Nihil occasus, nihil ortus erit.
Stupet Eoos assueta deo
Tradere frenos genitrix primæ
Roscida lucis. peruersa sui
Limina regni. nescit fessos
Tinguere currus, nec fumantes
Sudore iubas mergere ponto.
Ipse insueto nouus hospitio,
Sol auroram uidet occiduus,
Tenebrasq; iubet surgere. non dum

Nocte parata non succedunt
Astra, nec ullo micat igne polus.
Nec luna graueis digerit umbras.
Sed, quidquid id est, utinam nox sit.
Trepidant nostra pectora magno
Perculsa metu, ne fatali
Cuncta ruina quassata labent.
Iterumq; deos, hominesq; premat
Deforme chaos. iterum terras,
Et mare, & ignes, & uaga picti
Sydera mundi natura tegat.
Non æternæ facis exortu
Dux astrorum sæcula ducens
Dabit æstatis, brumæq; notas.
Non phœbeis obuia flammis.
Demet nocti luna timores.
Vincetq; sui fratris habenas
Curuo breuius limite currens.
Ibit in unum congesta sinum
Turba deorum.
Hic, qui sacris peruius astris
Secat obliquo tramite Zonas,
Flectens longos signifer annos.
Lapsa uidebit sydera labens,
Hic, qui non dum uere benigno
Reddit Zephyro uela tepenti.
Aries præceps ibit in undas.
Per quas pauidam uexerat Hellen.
Hic, qui nitido taurus cornu
Perfert Hyadas secum geminos.

Trahet & curui brachia cancri,
Leo flammiferis æstibus ardens
Iterum è cœlo cadet Herculeus.
Cadet in terras uirgo relictas.
Iustæq; cadent pondera Libræ.
Secumq; trahent Scorpion acrem.
Et, qui neruo tenet hæmonio,
Pennata senex spicula Chiron,
Rupto perdet spicula neruo,
Pigram referens hyemem gelidus
Cadet Aegoceros: franget'q; tuam
Quisquis es, urnam. tecum excedent
Vltima cœli sydera pisces.
Monstra'q; nunquam perfusa mari
Merget condens omnia gurges.
Et, qui medias diuidit ursas,
Fluminis instar, lubricus anguis.
Magno'q; minor iuncta Draconi
Frigida duro Cynosura gelu.
Custos'q; sui tardus plaustri
Iam non stabilis ruet Arctophylax.
Nos è tanto uisi populo
Digni, premeret quos euerso
Cardine mundus.
In nos ætas ultima uenit.
O' nos dura sorte creatos,
Seu perdidimus solem miseri,
Siue expulimus.
Abeant questus: discede timor.
Vitæ est auidus, quisquis non uult

Mundo secum pereunte mori.

ACTVS QVINTVS.

Trimetri Iambici.

ATREVS SOLVS.

a Equalis astris gradior, & cunctos super
Altum superbo uertice attingens polum.
Nunc decora regni teneo, nunc solium patris.
Dimitto superos. summa uotorum attigi.
Bene est, abunde est, iam sat est etiam mihi.
Sed cur satis sit? pergam & implebo patrem
Funere suorum, nequid obstaret pudor.
Dies recessit. perge, dum cœlum uocat.
Vtinam quidem tenere fugientes deos
Possem, & coactos trahere, ut ultricem dapem
Omnes uiderent. quod sat est, uideat pater,
Etiam die nolente discutiam tibi
Tenebras, miseriæ sub quibus latitant tuæ.
Nimis diu conuiua securo iaces,
Hilariq; uultu. iam satis mensis datum est
Satisq; Baccho. sobrio tanta ad mala
Opus est Thyeste. turba famularis fores
Templi relaxa. festa patefiat domus.
Libet uidere, capita natorum intuens
Quos det colores, uerba quæ primus dolor
Effundat. aut ut spiritu expulso stupens
Corpus rigescat. fructus hic operis mei est.
Miserum uidere nolo. sed dum fit miser.
Aperta multa tecta collucent face.

Resupinus

Resupinus ipse purpura, atque auro incubat
Vino grauatum fulciens læua caput.
Eructató me cœlitum excelsissimum,
Regumq; regem, uota transcendi mea.
Satur est: capaci ducat argento merum.
Ne parce potu, restat etiam nunc cruor
Tot hostiarum, ueteris hunc bacchi color
Abscondet. hoc mensa claudatur scypho.
Mistum suorum sanguinem genitor bibat.
Meum bibisset. ecce iam cantus ciet,
Festasq; uoces, nec satis menti imperat.

ANAPAESTICI.
THYESTES.

Pectora longis hebetata malis
Iam sollicitas ponite curas.
Fugiat mœror, fugiatq; pauor.
Fugiat trepidi comes exilii
Tristis egestas, rebusq; grauis
Pudor afflictis. Magis unde cadas
Quàm quò refert. magnum ex alto
Culmine lapsum stabilem in plano
Figere gressum, magnum ingenti
Strage malorum pressum fracti
Pondera regni non inflexa
Ceruice pati, nec degenerem
Victumq; malis rectum impositas
Ferre ruinas. sed iam sæui
Nubila fati pelle, ac miseri

Temporis omnes dimitte notas.
Redeant uultus ad læta boni.
Veterem ex animo mitte Thyesten.
Proprium hoc miseros sequitur uitium,
Nunquam rebus credere lætis.
Redeat felix fortuna licet,
Tamen afflictos gaudere piget.
Quid me reuocas, festumq́; uetas
Celebrare diem? quid flere iubes
Nulla surgens dolor ex causa?
Quis me prohibet flore recenti
Vincire comam, prohibet, prohibet.
Vernæ capiti fluxere rosæ.
Pingui madidus crinis amomo
Inter subitos stetit horrores.
Imber uultu nolente cadit.
Venit in medias uoces gemitus.
Mœror lachrymas amat assuetas.
Flendi miseris dira cupido est.
Libet infaustos mittere questus.
Libet & tyrio saturas ostro
Rumpere uestes. ululare libet.
Mittit luctus signa futuri
Mens ante sui præsaga mali.
Instat nautis fera tempestas,
Cum sine uento tranquilla tument.
Quos tibi uultus, quos ue tumultus
Fingis demens? credula præsta
Pectora fratri. iam, quidquid id est,
Vel sine causa, uel sero times.

Nolo infelix, sed uagus intra
Terror oberrat: subitos fundunt
Oculi fletus. nec causa subest
Dolor, an metus est? an habet lachrymas
Magna uoluptas?

ATREVS. THYESTES.
Trimetri Iambici.

Festum diem germane consensu pari
Celebremus. hic est sceptra qui firmet mea:
Solidamq; pacis alliget certæ fidem.
T. Saties dapis me, nec minus bacchi tenet.
Augere cumulus hic uoluptatem potest:
Si cum meis gaudere felici datur.
A. Hic esse natos crede in amplexu patris.
Hic sunt, eruntq; nulla pars prolis tuæ
Tibi subtrahetur: ora, quæ exoptas, dabo:
Totumq; turba iam sua implebo patrem:
Satiaberis, ne metue. nunc misti meis
Iucunda mensæ sacra iuuenilis colunt:
Sed accientur. poculum infuso cape
Gentile baccho. Thy. capio fraternæ dapis
Donum, paternis uina libentur deis,
Tunc hauriantur. sed quid hoc? non uult manus
Parêre: crescit pondus, & dextram grauat.
Admotus ipsis bacchus à labris fugit:
Circaq; rictus ore decepto effluit.
Et ipsa trepido mensa subsiluit solo.
Vix lucet ignis. ipse quin æther grauis

Inter diem, noctemq́; desertus stupet.
Quid hoc? magis magisq; concussi labant
Conuexa cœli. spissior densis coit
Caligo tenebris. noxq́; se in noctem abdidit.
Fugit omne sydus. quidquid est, fratri precor,
Gnatisq́; parcat. omnis in uile hoc caput
Abeat procella. redde iam natos mihi.
A. Reddam, & tibi illos nullus eripiet dies.
T. Quis hic tumultus uiscera exagitat mea?
Quid tremuit intus? sentio impatiens onus.
Meumq; gemitu non meo pectus gemit.
Adeste gnati, genitor infelix uocat,
Adeste. uisis fugiet hic uobis dolor.
Vnde obloquuntur? Atr. expedi amplexus pater.
Venere. gnatos ecquid agnoscis tuos?
T. Agnosco fratrem. sustines tantum nefas
Gestare tellus? non ad infernam Styga
Te, nosq́; mergis? rupta & ingenti uia
Ad chaos inane regna cum rege abripis?
Non tota ab imo tecta conuellens solo
Vertis Mycænas? stare circa Tantalum,
Auosq; nostros, siquis intra Tartara est,
Vterq; iam debuimus, hinc compagibus
Et hinc reuulsis, huc tuam immani sinu
Dimitte uallem. nosq́; defossos tege
Acheronte toto. noxiæ supra caput
Animæ uagentur nostrum. & ardenti freto
Phlegethon arenas igneus totas agens
Exitia supra nostra uiolentus fluat.
Immota tellus pondus ignauum iaces?

Fugere superi. Atr. at accipe hos potius libens,
Recipe hosce citius. liberis tandem tuis
Diu expetitis, nulla per fratrem est mora,
Fruere, osculare, diuide amplexus tribus.

T. Hoc fœdus? hæc est gratia? hæc fratris fides?
Sic odia ponis? non peto incolumes pater
Natos ut habeam. scelere quod saluo dari,
Odioq; possit, frater hoc fratrem rogo:
Sepelire liceat, redde: quod cernas statim
Vri, nihil te genitor habiturus rogo,
Sed perditurus. Atr. quidquid è natis tuis
Superest, habebis, quodq; non superest, habes.

T. Vtrumne sæuis pabulum alitibus iacent?
An belluis seruantur? an pascunt feras?

A. Epulatus ipse es impia natos dape.

T. Hoc est, deos quod puduit: hoc egit diem
Auersum in ortus. quas miser uoces dabo?
Questusq; quos? quæ uerba sufficient mihi?
Abscisa cerno capita, & auulsas manus,
Et rupta fractis cruribus uestigia.
Hoc est, quod auidus capere non potuit pater.
Voluuntur intus uiscera: & clausum nefas
Sine exitu luctatur, & quærit uiam.
Da frater ensem: sanguinis multum mei
Habet ille, ferro liberis demus uiam.
Negatur ensis. pectora illiso sonent
Concussa planctu: sustine infelix manum.
Parcamus umbris. tale quis uidit nefas?
Quis inhospitalis Caucasi rupem asperam
Heniochus habitans? quisue Cecropijs metus

Terris Procustes? genitor en natos premo,
Premorq; natis. sceleris est aliquis modus?
A. Sceleri modus debetur, ubi facias scelus,
Non ubi reponas. hoc quoq; exiguum est mihi.
Ex uulnere ipso sanguinem calidum in tua
Diffundere ora debui, ut uiuentium
Biberes cruorem. uerba sunt iræ data.
Dum propero, ferro uulnera impresso dedi.
Cecidi ad aras, cæde uotiua focos
Placaui, & artus corpora exanima amputans
In parua carpsi frusta, & hæc feruentibus
Demersi ahenis. illa lentis ignibus
Stillare iussi. membra, neruos'q; abscidi
Viuentibus, graciliq; traiecto ueru
Mugire fibras uidi, & aggessi manu
Mea ipse flammas. omnia hæc melius pater
Fecisse potuit. cecidit incassum dolor.
Scidit ore natos impio, sed nesciens,
Sed nescientes. Thy. clausa littoribus uagis
Audite maria, uos'q; dij audite hoc scelus
Quocunq; difugistis. audite inferi,
Audite terræ. nox'q; Tartarea grauis
Et atra nube, uocibus nostris uaca.
Tibi sum relictus. sola tu miserum uides.
Tu quoq; sine astris, uota non faciam improba.
Pro me nihil precabor. ecquid iam potest
Pro me esse? uobis uota prospicient mea.
Tu summe cœli rector ætheriæ potens
Dominator aulæ, nubibus totum horridis
Conuolue mundum. bella uentorum undiq;

Committe, & omni parte uiolentum intona.
Manuq; , non qua tecta, & immeritas domos
Telo petis minore, sed qua montium
Tergemina moles cecidit, & qui montibus
Stabant pares gigantes. hæc arma expedi,
Ignes'q; torque, uindica amissum diem.
Iaculare flammas: lumen exemptum polo
Fulminibus exple: causa, ne dubites diu,
Vtriusq; mala sit, si minus, mala sit mea.
Me pete. trisulco flammeam telo facem
Per pectus hoc transmitte. si natos pater
Humare, & igni tradere extremo uolo.
Ego sum cremandus. si nihil superos mouet,
Nullum'q; telis impios numen petit.
Aeterna nox permaneat, & tenebris tegat
Immensa longis sæcla. nil Titan queror.
Si perseueras. Atr. nunc meas laudo manus.
Nunc parta uera est palma: perdideram scelus,
Nisi sic doleres: liberos nasci mihi
Nunc credo: castis nunc fidem reddo toris.
T. Quid liberi meruere? Atr. quod fuerant tui.
T. Natos parenti? Atr. fateor, &, quod me iuuat,
Certos. Thy. piorum præsides testor deos.
A. Quid coniugales? Thy. scelere quis pensat scelus?
A. Scio quid queraris. scelere prærepto doles.
Nec, quod nefandas hauseris tangit dapes:
Quod non pararis. fuerat hic animus tibi,
Instruere similes inscio fratri cibos.
Et adiuuante liberos matre aggredi.
Similiq; leto sternere. hoc unum obstitit.

Tuos putasti. Thy. uindices aderunt dei,
His puniendum uota te tradunt mea.
A. Te puniendum liberis trado tuis.

TRAGOEDIAE INTERLOCVTORES.

Oedipus. Nuntius. Antigone. Iocasta.

TRAGOEDIA DIMIDIATA, QVAE INSCRIBITVR THEBAIS.

ACTVS PRIMVS.

Trimetri Iambici.

OEDIPVS. ANTIGONE.

Caeci parentis regimen, ac fessi unicum
Patris leuamen natae, quam tanti est mihi
Genuisse, uel sic, desere infaustum patrem.
In recta quid deflectis errantem gradum?
Permitte labi: melius inueniam uiam,
Quam quaero solus, quae me ab hac uita extrahat.
Et hoc nefandi capitis aspectu leuet
Caelum, atq; terras. quantulum hac egi manu?
Non uideo noxae conscium nostrae diem
Sed uideor: hinc iam solue inhaerentem manum.
Et patere caecum, qua uolet, ferri pedem.

Ibo, ibo, qua prærupta protendit iuga
Meus Cithæron. qua peragrati celer
Per saxa montis iacuit Actæon suis
Noua præda canibus. qua per obscurum nemus,
Syluamq; opacæ uallis instinctas deo
Egit sorores mater, & gaudens malo
Vibrante thyrso prætulit fixum caput.
Vel quà cucurrit corpus inuisum trahens
Zethi iuuentus. quà per horrentes rubos
Tauri ferocis sanguis ostentat fugas.
Vel qua alta maria uertice immerso premit
Inoq; præceps. quà scelus fugiens suum,
Nouumq; faciens, mater insiluit freto
Mersura natum, seq; felices, quibus
Fortuna melior tam bonas matres dedit.
Est alius istis noster in syluis locus,
Qui me reposcit hunc petam cursu incito.
Non hæsitabit gressus huc omni duce
Spoliatus ibo quid moror sedes meas?
Montem Cithæron redde, & hospitium mihi
Illud meum restitue, ut expirem senex,
Vbi debui infans. recipe supplicium uetus
Semper cruente, sæue, crudelis, ferox,
Cum occidis, & cum parcis. olim iam tuum
Est hoc cadauer. perage mandatum patris,
Iam & matris. animus gestit antiqua exequi
Supplicia quid me nata pestifero tenes
Amore uinctum? quid tenes? genitor uocat.
Sequor, sequor, iam parce. sanguineum genus
Insigne, regni Laius rapti furit.

Et ecce manes manibus infestis petit,
Foditq; uultus nata genitorem uides?
A. Ego uideo. tandem spiritum inimicum exue.
Oe. Desertor animę fortis in partem tui
Omitte pœnas languidas longæ moræ.
Mortemq; totam recipe. quid segnis traho?
Quid uiuo? nullum facere iam possum scelus
Possum miser. prædico, discede à patre,
Discede uirgo. timeo post matrem omnia.
A. Vis nulla genitor à tuo nostram manum
Corpore resoluet. nemo me comitem tui
Eripiet unquam. Labdaci claram domum,
Opulenta ferro regna germani petant.
Pars magna patris optimo è regno mea est.
Pater ipse, non hunc auferet frater mihi.
Thebana rapto sceptra qui regno tenet.
Non hic cateruas alter Argolicas agens,
Non si reuulso Iuppiter mundo tonet,
Mediumq; nostros fulmen in nexus cadat,
Manum hanc remittam. prohibeas genitor licet,
Regam abnuentem. dirigam inuitum gradum.
In plana tendis? uado. prærupta expetis?
Non obsto, sed præcedo, quo uis utere
Duce è duobus. omnis eligitur uia.
Perire sine me non potes, mecum potes.
Hic alta rupes arduo surgit iugo.
Spectatq; longe spatia subiecti maris.
Vis hanc petamus? nudus hic pendet silex,
Hic scissa tellus faucibus ruptis hiat.
Vis hanc petamus? h.c rapax torrens cadit

Partesq; lassi montis exesas rotat.
In hunc ruamus, dum prior quo uis, eo.
Non deprecor, non hortor, extingui cupis,
Votumq; genitor maximum mors est tibi,
Si moreris, antecedo, si uiuis, sequor.
Sed flecte mentem, pectus antiquum aduoca,
Victasq; magno pectore ærumnas doma.
Resiste tantis in malis uinci malum est.
Oe. Vnde in nefanda specimen egregium domo?
Vnde ista generi uirgo dissimilis suo
Fortuna? credis aliquis est ex me pius?
Non esset unquam, fata bene noui mea,
Nisi ut noceret. ipsa se in leges nouas
Natura uertet, regeret in fontem citas
Reuolutus undas amnis, & noctem afferet
Phœbea lampas, hesperus faciet diem.
Vt ad miserias aliquid accedat meas.
Pij quoq; erimus, unica Oedipodæ est salus,
Non esse saluum. liceat ulcisci patrem
Adhuc inultum, dextra quid cessas iners
Exigere pœnas? quidquid exactum est adhuc.
Matri dedisti, mitte genitoris manum
Animosa uirgo. funus extendis meum,
Longasq; uiui ducis exequias patris.
Aliquando terra corpus inuisum tege.
Peccas honesta mente. pietatem uocas
Patrem insepultum trahere. qui cogit mori
Nolentem, in æquo est, quiq; properantem impedit.
Occidere est uetare cupientem mori.
Nec tamen in æquo est. alterum grauius reor.

Malo imperari, quàm eripi mortem mihi
Desiste cœpto uirgo, ius uitæ, ac necis
Meæ, penes me est regna deserui libens.
Regnum mei retineo, si fida es comes
Ensem parenti trade sed notum nece?
Ensem paterna tradis? an nati tenent
Cum regno & illum? faciet, ubicunq; est, scelus
Ibi sit relinquo natus hunc habeat meus
Sed uterq; flammas potius, & uastum aggerem
Compone in altos ipse me immittam rogos.
Erectam ad ignes funebrem ascendam struem,
Pectus'q; soluam durum & in cineres dabo
Hoc, quidquid in me uiuit. ubi sæuum est mare?
Duc, ubi sit altis prærutum saxis iugum?
Vbi torua rapidus ducat ismenos uada.
Duc, ubi feræ sint, ubi fretum, ubi præceps locus
Si dux es, illuc ire morituro placet
Vbi sedit alta rupe semifero dolos
Sphinx ore nectens dirige huc gressu pedem.
Hic siste patrem, dira ne sedes uacet.
Monstrum repone manus hoc saxo insidens
Obscura nostræ uerba fortunæ loquar.
Quæ nemo soluat. quis quis assyrio locat
Possessa regi scindis & Cadmi nemus
Serpente notum, sacra quo Dirce latet
Supplex ad aras. quisquis Eurotem bibis,
Spartem'q; fratre nobilem gemino colis.
Quicunq; Elim, Parnason, & Bœotis
Colonus agros uberis tondes soli,
Aduerte mentem sæua Thebarum lues

Ludificat cæcis uerba committens modis,
Quid simule posuit? quid tam inextricabile?
Aui gener, patrisq; riualis sui,
Frater suorum liberum, & fratrum parens.
Vno auia partu liberos peperit uiro,
Ac sibi nepotes, monstra quis tanta explicet?
Ego ipse, uictæ spolia qui sphingis tuli,
Hærebo fati tardus interpres mei.
Quid perdis ultra uerba? quid pectus ferum
Mollire tentas precibus? hoc animo sedet
Effundere hanc cum morte luctantem diu
Animam, & tenebras petere. nam sceleri hæc meo
Parum alta nox est. Tartaro condi iuuat,
Et si quid ultra Tartarum est, tandem libet,
Quod olim oportet. morte prohiberi haud queo.
Ferrum negabis? noxias lapso uias
Claudes? & arctis colla laqueis inseri
Prohibebis? herbas, quæ ferunt letum, auferes?
Quid ista tandem cura proficiet tua?
Vbique mors est. optime hoc cauit deus
Eripere uitam nemo non homini potest,
At nemo mortem. mille ad hanc aditus patent.
Nil quæro, dextra noster & nuda solet
Bene animus uti. dextra nunc toto impetu,
Toto dolore, uiribus totis ueni.
Non destino unum uulneri nostro locum.
Totus nocens sum. qua uoles, mortem exige.
Effringe corpus. cor'q; tot scelerum capax
Euelle. totos uiscerum nuda sinus.
Fractum incitatis ictibus guttur sonet.

Laceræ'ue fixis unguibus uenæ fluant.
Aut dirige iras, quo soles, hæc uulnera
Rescissa multo sanguine, ac tabe irriga.
Hac extrahe animam, duram, inexpugnabilem.
Et tu parens, ubicunq; pœnarum arbiter
Astas mearum (non ego hoc tantum scelus
Vlla expiari credidi pœna satis
Vnquam: nec ista morte contentus fui.
Nec me redemi parte, membratim tibi
Volui perire) debitum tandem exige.
Nunc soluo pœnas. tunc tibi inferias dedi.
Ades, atq; inertem dexteram introrsus preme,
Magisq; merge, timida cum paruo caput
Libauit haustu: uix'q; cupientes sequi
Eduxit oculos. hæret etiam nunc mihi
Ille animus, hæret, cum recusantem manum
Pressere uultus: audias uerum Oedipum:
Minus eruisti lumina audacter tua.
Quàm præstitisti, nunc manum cerebro indue.
Hac parte mortem perage, qua cœpit mori.
A. Pauca ó parens magnanime miserandæ, precor,
Vt uerba natæ mente placata audias.
Non, te ut reducam ueteris ad speciem domus,
Habitum'q; regni flore pollenti inclyti
Peto: aut, ut iras tempore, aut ipsa mora
Fractas remisso pectore, ac placido feras.
Et hoc decebat roboris tanti uirum,
Non esse sub dolore, nec uictum malis
Dare terga: non est (ut putas) uirtus pater
Timere uitam, sed malis ingentibus

Obstare, nec se uertere, ac retro dare.
Qui fata procul cauit, ac uitæ bona
Proiecit, atq; abscæssit, & casus suos
Onerauit ipsi (ceu uideo) nullo est opus,
Quare ipse mortem cupiat, aut quare petat.
Vtrunq; timidi est uelle· contempsit mori
Qui concupiscit· cuius haud ultra mala
Exire possunt· in loco tuto est situs.
Quis iam deorum (uelle fac) quidquam potest
Malis tuis adijcere· iam nec tu potes,
Nisi hoc, ut esse te putes dignum nece,
Non es, nec ulla pectus hoc culpa attigit.
Et hoc magis te genitor insontem uoca
Quod innocens es, dijs quoq; inuitis· quid est,
Quod te efferarit? quod nouos suffixerit
Stimulos dolori? quid te ad infernas agit
Sedes? quid ex his pellit, ut careas die?
Cares, ut altis nobilem muris domum,
Patriamq; fugias· patria tibi uiuo perit.
Natos fugis, matremq;? ab aspectu omnium
Fortuna te summouit· & quidquid potest
Auferre cuiquam mors, tibi hoc uita abstulit.
Regni tumultus, turba fortunæ prior
Abscæssit ante iusta, quem genitor fugis?
OE. Me fugio· fugio conscium scelerum omnium
Pectus· manumq; hanc fugio, & hoc cœlũ, & deos.
Et dira fugio scelera, quæ feci nocens.
Ego hoc solum· frugifera quo surgit Ceres·
Premo? has ego auras ore pestifero traho?
Ego laticis haustu satior? aut ullo fruor

Almæ parentis munere? ego castam manum
Nefandus, incestificus, execrabilis
Attrecto? ego ullos aure concipio sonos,
Per quos parentis nomen, aut nati audiam?
Vtinam quidem rescindere has quirem uias,
Manibusq; adactis omne, quo uoces meant.
Aditusq; uerbis tramite angusto patet,
Eruere possem nata iam sensum tui.
Quæ pars meorum criminum es, infelix pater
Fugissem. inhært, ac recrudescit nefas.
Subinde & aures ingerunt, quidquid mihi
Negastis oculi. cur caput tenebris graue
Non mitto ad umbras Ditis æternas? quid hic
Manes meos detineo? quid terram grauo?
Mistusq; superis erro? quid restat mali?
Regnum, parentes, liberi. uirtus quoq;,
Et ingenii solertis eximium decus
Periere. cuncta sors mihi infesta abstulit
Lachrymæ supererant. has quoq; eripui mihi.
Absiste. nullas animus admittit preces.
Nouamq; pœnam sceleribus quærit parem.
Et esse par quæ poterit? infanti quoq;
Decreta mors est. fata quis tam tristia
Sortitus unquam? uideram non dum diem,
Vteriq; non dum solueram clausi moras.
Et iam timebar. protinus quosdam editos
Nox occupauit, & nouæ luci abstulit.
Mors me antecessit. aliquis intra uiscera
Materna letum præcoqui fati tulit.
Sed nunquid & peccauit? abstrusum, abditum,
Dubiumq;

Dubiumq; an essem sceleris infandi reum
Deus egit illo teste damnauit parens
Calidoq; teneros transtulit ferro pedes
Et in alta nemora pabulum misit feris,
Auibus & auidis quas Cithæron noxius
Cruore sæpe regio attractas alit.
Sed quem deus damnauit, abiecit pater,
Mors quoq; refugit. præstiti Delphis fidem.
Genitorem adortus impia straui nece.
Hoc alia pietas redimet. occidi patrem,
Sed matrem amaui. pro loqui hymenæum pudet,
Tedasq; nostras. has quoq; inuitum pati
Te coge pœnas facinus ignotum, efferum,
Inusitatum fare, quod populi horreant
Quod esse factum nulla non ætas neget
Quod patricidam pudeat in patrios toros
Tuli paterno sanguine aspersas manus.
Scelerisq; pretium maius accepi scelus
Leue est paternum facinus. in thalamos meos
Deducta mater, ne parum scelerum foret,
Fœcunda. nullum crimen hoc maius potest
Natura ferre. siquod etiamnum est, tamen
Qui facere possunt dedimus. abieci necis
Pretium paternæ sceptrum, & hoc iterum manus
Armauit alias. optime regni mei
Fatum ipse noui nemo sine sacro feret
Illud cruore. magna præsagit mala
Paternus animus iacta iam sunt semina
Cladis futuræ spernitur pacti fides.
Hic occupato cedere imperio negat.

Ius ille, & icti fœderis testes deos
Inuocat, & Argos exul: atq; urbes mouet
Graias in arma. non leuis fessis uenit
Ruina Thebis. tela, flammæ, uulnera,
Instant. & istis, siquod est, maius malum.
Vt esse genitos nemo non ex me sciat.
A. Si nulla genitor causa uiuendi tibi est,
Hæc una abunde est. ut pater, natos regas
Grauiter furentes. tu impij belli minas
Auertere unus, tuq; uæcordes potes
Inhibere iuuenes. ciuibus pacem dare.
Patriæ quietem. fœderi læso fidem.
Vitam tibi ipse si negas, multis negas.
Oe. Illis parentis ullus, aut æqui est amor
Auidis cruoris, imperij, armorum, doli,
Diris, scelestis (breuiter ut dicam) meis?
Certant in omne facinus. & pensi nihil
Ducunt. ubi illos ira præcipites agat.
Nefasq; nullum, per nefas nati, putant.
Non patris illos tangit afflicti pudor,
Non patria. regno pectus attonitum furit.
Scio, quò ferantur, quanta moliri parent.
Ideóq; leti quæro maturi uiam,
Moriq; propero. dum in domo nemo est mea
Nocentior me. gnata quid genibus meis
Fles aduoluta? quid prece indomitum domas?
Vnum hoc habet fortuna, quo possim capi
Inuictus alijs, sola tu affectus potes
Mollire duros. sola pietatem in domo
Docere nostra. nil graue, aut miserum est mihi,

Quod te sciam uoluisse: tu tantum impera.
Hic Oedipus Aegea tranabit freta
Iubente te, flammasq́;, quas siculo uomit
De monte tellus igneos uoluens globos.
Excipiet ore, seq́; serpenti offeret.
Quæ sæua furto nemoris Herculeo furit.
Iubente te præbebit alitibus iecur,
Iubente uiuet—

ACTVS SECVNDVS.
Trimetri Iambici. primus est hemistichium.

NVNTIVS. OEDIPVS. ANTIGONE.
IOCASTA.

r —Egia stirpe edite,
Thebæ pauentes arma fraterna inuocant.
Rogantq; tectis arceas patrijs faces.
Non sunt minæ iam propius accessit malum.
Nam regna repetens frater, & pactas uices,
In bella cunctos Græciæ populos agit.
Septena muros castra Thebanos premunt.
Succurre, prohibe pariter & bellum, & nefas.
Oe. Ego ille sum, qui scelera committi uetem?
Et abstineri sanguine à caro manus
Doceam? magister iuris, & amoris pij
Ego sum? meorum facinorum exempla appetunt.
Me nunc sequuntur laudo, & agnosco libens,
Exhortor, aliquid ut patre hoc dignum gerant.
Agite o' propago clara generosam indolem

Probate factis, gloriam, ac laudes meas
Superate & aliquid facite, propter quod patrem
Adhuc iuuet uixisse facietis scio
Sic estis orti scelere defungi haud leui
Haud usitato, tanta nobilitas potest.
Ferte arma facibus petite penetrales deos
Frugemq; flamma metite natalis soli.
Miscete cuncta rapite in exilium omnia
Dsijcite passim mœnia in planum date
Templis deos obruite maculatos lares.
Conflate ab imo tota concidat domus.
Vrbs concremetur. primus à thalamus meis
Incipiat ignis. An. mitte uiolentum impetum
Doloris, ac te publica exorent mala
Author'q; placidæ liberis pacis ueni.
Oe. Vides modestæ deditum menti senem?
Placide'q; amantem pacis ad partes uocas?
Tumet animus ira feruet immensum dolor.
Maius'q;, q̃ quod casus, & iuuenum furor.
Conatur aliquid cupio non satis est adhuc
Ciuile bellum frater in fratrem ruat.
Nec hoc sat est quod debet ut fiat nefas
De more nostro, quod meos deceat toros,
Date arma patri nemo me ex his eruat
Syluis latebo rupis excisæ cauo
Aut sepe densa corpus abstrusum tegam.
Hinc aucupabor uerba rumoris uagi,
Et sæua fratrum bella, quod possum, audiam.
I. Felix Agaue, facinus horrendum, manu,
Qua fecerat, gestauit & spolium tulit

Cruenta nati Mænas in partes dati.
Fecit scelus, sed misera non ultra suum
Scelus hoc cucurrit. hoc leue est, quod sum nocens.
Feci nocentes, hoc quoq; etiamnum leue est,
Peperi nocentes. deerat ærumnis meis,
Vt & hostem amarem. bruma ter posuit niues,
Et tertia iam falce decubuit ceres,
Vt exul errat natus, & patria caret.
Profugus'q; regum auxilia graiorum rogat,
Gener est Adrasti. cuius imperio mare
Quod cingit Isthmon, regitur. hic gentes suas
Septem'q; secum regna ad auxilium trahit
Generi, quid optem, quid ue decernam, haud scio.
Regnum reposcit. causa repetentis bona est,
Mala sic petentis, uota quæ faciam parens?
Vtrunq; natum uideo, nil possum pie
Pietate salua facere. quodcunq; alteri
Optabo nato, fiet alterius malo.
Sed utrunq; quamuis diligam affectu pari,
Quo causa melior, sors'q; deterior trahit,
Inclinat animus semper infirmo fauens.
Miseros magis fortuna conciliat suis.
N. Regina, dum tu flebiles questus cies,
Terisq; tempus, tota nudatis stetit
Acies in armis. æra iam bellum cient,
Aquila'q; pugnam signifer mota uocat.
Septena reges bella dispositi parant,
Animo pari cadmea progenies subit,
Cursu citato miles hinc, atq; hinc ruit.
Vide, ut atra nubes puluere abscondat diem,

Fumoq; similes campus in cœlum erigat
Nebulas equestri fracta quas tellus pede
Submittit & , si uera metuentes uident
Infesta fulgent signa. surrectis adest
Frons prima telis. aurea clarum nota
Nomen ducum uexilla præscriptum ferunt
I, redde amorem fratribus, pacem omnibus
Et impia arma matris opposito impedi.

ACTVS TERTIVS.

Trimetri Iambici.

ANTIGONE. IOCASTA. NVNTIVS.

p Erge o' parens, & concita celerem gradum
Compesce tela fratribus ferrum excute, i.
Nudum inter enses pectus infestos tene.
Aut solue bellum mater, aut prima excipe.
Io. Ibo, ibo, & armis obuium opponam caput
Stabo inter arma petere qui fratrem uolet,
Petat ante matrem tela qui fuerit pius
Rogante ponat matre qui non est pius,
Incipiat à me feruidos iuuenes anus
Tenebo nullum teste me fiet nefas.
Aut, si quod, & me teste, committi potest.
Non fiet unum. An. signa collatis micant
Vicina signis clamor hostilis fremit.
Scelus in propinquo est occupa mater preces.
Et ecce motos (fletibus credas meis)
Sic agmen armis segne compositis uenit
Procedit acies tarda sed properant duces.

I. Quis me procellæ turbine insanæ uehens
Volucer per auras uentus ætherias aget?
Quæ sphinx, uel atra nube subtexens diem
Stymphalis auidis præpetem pinnis feret?
Aut quæ per altas aeris rapiet uias
Harpyia sæui regis obseruans famem?
Et inter acies proiciet raptam duas?

N. Vadit furrenti similis, atq; etiam furit.
Sagitta qualis parthica uelox manu
Excussa fertur. qualis insano ratis
Premente uento rapitur. aut qualis cadit
Delapsa cœlo stella, cum stringens polum
Rectam citatis ignibus rumpit uiam.
Attonita cursu fugit & binas statim
Diduxit acies uicta materna prece
Hæsere bella. iam'q; in alternam necem
Illinc, & hinc miscere cupientes manus
Vibrata tela continent dextra sua
Paci fauetur omnium ferrum latet,
Cessát'q; telum uibrat in fratrum manu.
Laniata canas mater ostendit comas.
Rogat abnuentis irrigat fletu genas,
Negare matri qui diu dubitat, potest.

ACTVS QVARTVS.

Trimetri Iambici.

IOCASTA. POLYNICES.

I. IN me arma & ignes uertite, in me omnis ruat
Vnam iuuentus. quǽq; ab inachio uenit

Animosa muro, quæq; Thebana ferox
Descendit arce. ciuis, atq; hostis simul,
Hunc petite uentrem, qui dedit fratres uiro.
Mea membra passim spargite, ac diuellite.
Ego utrunq; peperi. ponitis ferrum ocyus?
Ac dico? & ex quo dexteras lege datis.
Date, dum piæ sunt. error inuitos adhuc
Fecit nocentes. omne fortunæ fuit
Peccantis in uos crimen. hoc primum nefas
Inter scientes geritur. in uestra manu est,
Vtrum uelitis. sancta si pietas placet.
Donate matrem pace. si placuit scelus,
Maius peractum est. media se opponit parens,
Proinde bellum tollite, aut belli moram.
Sollicita cui nunc mater alterna prece
Verba admouebo? misera quem amplectar prius?
In utranq; partem ducor affectu pari.
Hic abfuit. sed pacta si fratrum ualent,
Nunc alter aberit. ergo iam nunquam duos,
Nisi sic uidebo. iunge complexus prior,
Qui tot labores, totq; perpessus mala,
Longo parentem fessus exilio uides.
Accede propius. clude uagina impium
Ensem. & trementem iamq; cupientem excuti
Hastam solo defige. maternum tuo
Coire pectus pectori clypeus uetat.
Hunc quoq; repone. uinculo frontem exue.
Tegmenq; capitis triste belligeri leua.
Et ora matri redde. quo uultus refers?
Acieq; pauida fratris obseruas manum?

Affusa totum corpus amplexu tegam,
Tuo cruori per meum fiet uia.
Quid dubius hæres? an times matris fidem?
Po. Timeo, nihil iam iura naturæ ualent,
Post ista fratrum exempla ne matri quidem
Fides habenda est. Ioc. redde iam capulo manum.
Astringe galeam. læua se clypeo ingerat,
Dum frater est armatus, armatus mane.
Tu pone ferrum, causa qui es ferri prior.
Si pacis odium est, furere si bello placet,
Inducias te mater exiguas rogat,
Ferat ut reuerso post fugam nato oscula,
Vel prima, uel suprema. dum pacem peto.
Audite inermes. ille te, tu illum times,
Ego utrunque, sed pro utroque. quid strictum abnuis
Recondere ensem? qualibet gaude mora.
Id gerere bellum cupitis, in quo est optimum
Vinci. uereris fratris infesti dolos
Quoties necesse est fallere, aut falli à suis.
Patiare potius ipse, quàm facias, scelus.
Sed ne uerere. mater insidias, & hinc,
Et rursus illinc abiget. exoro, an patri
Inuideo uestro? ueni, ut arcerem nefas,
An ut uiderem? pproius hic ferrum abdidit
Recliuis hastæ, & arma defixa incubant.
Ad te preces nunc nate maternas feram,
Sed ante lachrymas teneo longo tempore
Petita uotis ora, te profugum solo
Patrio penates regis externi tegunt.
Te maria tot diuersa, tot casus uagum

Egere. non te duxit in thalamos parens
Comitata primos· nec sua festas manu
Ornauit ædes· nec sua lætas faces
Vitta reuinxit· dona non auro, & graues
Gazas socer, non arua, non urbes dedit.
Dotale bellum est· hostium es factus gener,
Patria remotus, hospes alieni laris.
Externa consecutus. expulsus tuis.
Sine crimine exul· nequid è fatis tibi
Deesset paternis. hoc quoq; ex illis habes·
Errasse thalamis· nate post multos mihi
Remisse soles· nate sollicitæ metus,
Et spes parentis, cuius aspectum deos
Semper rogaui· cum tuus reditus mihi
Tantum esset erepturus aduentu tuo,
Quantum daturus. quando pro te desinam,
Dixi, timere? dixit irridens deus,
Ipsum timebis. nempe, nisi bellum foret·
Ego te carerem. nempe, si tu non fores,
Bello carerem. triste conspectus datur
Pretium tui, durumq;. sed matri placet·
Hinc modo recedant arma· dum nullum nefas
Mars sæuus audet· hoc quoq; est magnum nefas
Tam propè fuisse, stupeo, & exanguis tremo.
Cum stare fratres hinc, & hinc uideo duos
Sceleris sub ictu· membra quassantur metu,
Quàm penè mater maius aspexi nefas·
Quàm quod miser uidere non potuit pater·
Licet timore facinoris tanti uacem,
Videamq; iam nil tale, sum infelix tamen,

Quod penè uidi. per decem mensum graues
Vteri labores, perq; pietate inclytas
Precor sorores, & per irati sibi
Genas parentis, scelere quas nullo nocens
Erroris à se dura supplicia exigens
Hausit. nefandas mœnibus patrijs faces
Auerte. signa bellica retro agminis
Flecte, ut recedas. magna pars sceleris tamen
Vestri peracta est. uidit hostili grege
Campos repleri patria, fulgentes procul
Armis cateruas. uidit equitatu leui
Cadmea frangi prata. & excelsos rotis
Volitare proceres, igne flagrantes trabes
Fumare cineri quæ petunt nostras domos,
Fratresq; (facinus quod nouum, & Thebis fuit)
In se ruentes. totus hic exercitus,
Et populus omnis, & utraq; hoc uidit soror.
Genitrixq; uidit. nam pater debet sibi.
Quod ista non spectauit. occurrat tibi
Nunc Oedipus. quo iudice, erroris quoq;
Pœna petuntur. ne, precor, ferro erue
Patriam, ac penates. ne'ue, quas regere expetis.
Euerte Thebas. quis tenet mentem furor?
Petendo patriam perdis, ut fiat tua.
Vis esse nullam? quin tuæ causæ nocet
Ipsum hoc, quod armis uertis infestis solum.
Segetesq; adustas sternis, & totos fugam
Edis per agros. nemo sic uastat sua,
Quæ corripi igne, quæ meti gladio iubes.
Aliena credis. rex sit è uobis uter.

Manente regno quærite· hæc telis petes
Flammis'q; tecta? poteris has Amphionis
Quassare moles? nulla quas struxit manus
Stridente tardum machina ducens onus.
Sed conuocatus uocis, & citharæ sono
Per se ipse turres uenit in summas lapis.
Hæc saxa franges uictor? hinc spolia auferes?
Victos'q; duces patris æquales tui?
Matres ab ipso coniugum raptas sinu
Sæuus cathena miles imposita trahet?
Vt adulta uirgo misto captiuo gregi
Thebana nuribus munus argolicas eat?
An & ipsa palmas uincta post tergum datas
Mater triumphi præda fraterni uehar?
Potes'ne ciues lætus exitio datos
Videre passim? mœnibus caris potes
Hostem admouere? sanguine, & flamma potes
Implere Thebas? tam ferum, & durum geris
Sæuum'q; in iras pectus, & non dum imperas?
Quid sceptra facient? pone uesanos, precor,
Animi tumores· te'q; pietati refer.
P. Vt profugus errem semper? ut patria arcear?
Opem'q; gentis hospes externæ sequar?
Quid paterer aliud si fefellissem fidem?
Si peierassem? fraudis alienæ dabo
Pœnas? at ille præmium scelerum feret,
Iubes abire, matris imperio obsequor·
Da, quo reuertar, regia frater mea
Habitet superbus, parua me abscondat casa.
Hanc da repulso, liceat exiguo lare

Pensare regnum coniugi donum datus
Arbitria thalami dura felicis feram?
Humilis'q; socerum lixa dominantem sequar?
In seruitutem cadere de regno graue est.
I. Si regna quæris, nec potest sceptro manus
Vacare sæuo multa, quæ possunt peti
In orbe toto, quælibet tellus dabit.
Hinc nota Baccho Tmolus attollit iuga,
Qua lata terris spatia frugiferis iacent.
Et qua trahens opulenta pactolus uada
Inundat auro rura. nec lætis minus
Mæandros aruis flectit errantes aquas.
Rapidus'q; campos fertiles Hebrus secat.
Hinc grata Cereri gargara. & diues solum.
Quod Xanthus ambit niuibus idæis tumens.
Hinc, qua relinquit nomen Ionij maris,
Fauces Abydi Sestos oppositæ premit.
Aut, qua latus iam propior orienti dedit.
Tutam'q; crebris portubus Lyciam uidet.
Hæc regna ferro quære. in hos populos ferat
Socer arma fortis. has paret sceptro tuo
Tradat'q; gentes. hoc adhuc regnum puta
Tenere patrem. melius exilium est tibi
Quàm reditus iste. crimine alieno exulas,
Tuo redibis. melius usus uiribus
Noua regna nullo scelere maculata appetes.
Quin ipse frater arma comitatus tua
Tibi militabit. uade, & id bellum gere.
In quo pater, materq; pugnanti tibi
Fauere possint. regna cum scelere omnibus

Sunt exiliis grauiora. nunc belli mala
Propone, dubias Martis incerti uices.
Licet omne tecum Graeciae robur trahas,
Licet arma longe miles, ac late explicet.
Fortuna belli semper ancipiti in loco est.
Quodcunq; Mars decernit, exaequat duos
Licet impares sint, gladius, & spes, & metus.
Sors caeca uersat. praemium incertum petit,
Certum scelus. fauisse fac uotis deos
Omnes tuis. cessere, & auersi fugam
Petiere ciues. clade funesta iacens
Obtexit agros miles: exultes licet,
Victorq; fratris spolia deiecti geras,
Frangenda palma est. quale tu id bellum putas:
In quo execrandum uictor admittit nefas:
Si gaudet hunc, quem uincere infelix cupis?
Cum uiceris, lugebis. infaustas, age,
Dimitte pugnas. libera patriam metu,
Luctu parentes. Pol. sceleris, & fraudis suae
Poenas nefandus frater ut nullas ferat.
Io. Ne metue, poenas & quidem soluet graues.
Regnabit, haec est poena, si dubitas, auo
Patriq; crede. Cadmus hoc dicet tibi,
Cadmiq; proles: sceptra Thebarum fuit
Impune nulli gerere. nec quisquam fide
Rupta tenebat illa: iam numeres licet
Fratrem inter istos. Po. numero, & est tanti mihi
Cum regibus iacere. Io. te turbae exulum
Ascribo, regna, dummodo inuisus tuis.
Po. Regnare non uult, esse qui inuisus timet.

Simul ista mundi conditor posuit deus
Odium, atq; regnum. regis, & magni, reor
Odia ista premere. multa dominantem uetat
Amor suorum: plus in iratos licet.
Io. Qui uult amari languida regnet manu.
Inuisa nunquam imperia retinentur diu.
Præcepta melius imperij reges dabunt.
Exilia tu dispone. Po. pro Regno uelim
Patriam, penates, coniugem flammis dare.
Imperia pretio quolibet constant bene.

TRAGOEDIAE INTERLOCVTORES.

Hippolytus. Nutrix. Theseus.
Phædra. Chorus. Nuntius.

TRAGOEDIA QVARTA, QVAE IN SCRIBITVR HIPPOLYTVS.

ACTVS PRIMVS.

Anapæstici, seu pindarici.
HIPPOLYTVS.

Te, umbrosas cingite syluas,
Summaq; montis iuga, Cecropij
Celeri planta lustrate uagi.
Quæ saxa solo Carpaneto
Subiecta iacent: et quæ Thriasij
Vallibus amnis rapida currens
Verberat unda. scandite colles

Semper atnos niue Riphæa.
Hac hac alij, qua nemus altæ
Texitur alno· qua prata iacent,
Qua rorifera mulcens aura
Zephyrus uernas euocat herbas.
Vbi per glacies leuis Elissus·
Vbi Mæander super æquales
Labitur agros piger, & steriles
Amne maligno radit arenas.
Vos, qua Marathon tramite læuo
Saltus aperit, qua comitatæ
Gregibus paruis nocturna petunt
Pabula feræ. uos, qua tepidis
Subditus austris, frigora mollit
Durus Acarnan. alius rupem
Dulcis Hymeti. paruas alius
Calcet Aphidnas. pars illa diu
Vacat immunis· qua curuati
Littora ponti Sunion urget.
Siquem tangit gloria syluæ,
Vocat hunc Philipis. hic uersatur
Metus agricolis· uulnere multo
Iam notus aper. at uos laxas
Canibus tacitis mittite habenas·
Teneant acres lora molossos·
Et pugnaces tendant Cressæ
Fortia trito uincula collo.
At Spartanos (genus est audax
Auidumq; feræ) nodo cautas
Propiore liga. ueniet tempus·

Cum latratu caua saxa sonent.
Nunc demissi nare sagaci
Captent auras. lustraq; presso
Quærant rostro, dum lux dubia est.
Dum signa pedum roscida tellus
Impressa tenet. alius raras
Ceruice graui portare plagas,
Alius teretes properet laqueos.
Picta rubenti linea pinna
Vano claudat terrore feras.
Tibi libretur missile telum.
Tu graue dextra, læuaq; simul
Robur lato dirige ferro.
Tu præcipites clamore feras
Subsessor ages. tu iam uictor
Curuo solues uiscera cultro.
Ades en comiti diua uirago.
Cuius regno pars terrarum
Secreta uacat. cuius certis
Petitur telis fera quæ gelidum
Potat Araxem.
Et quæ stanti ludit in Istro.
Tua getulos dextra leones,
Tua creteas sequitur ceruas.
Nunc ueloces figis damas.
Leuiore manu
Tibi dant uariæ pectora tigres.
Tibi uillosi terga bisontes.
Latisq; feri cornibus Vri,
Quidquid solis pascitur aruis.

Siue illud inops nouit Garamas.
Siue illud Arabs diuite sylua.
Siue ferocis iuga Pyrenes.
Siue hyrcani cælant saltus.
Vacuus'q; uagus Sarmata campis.
Arcus metuit Diana tuos.
Tua si gratus numina cultor
Tulit in saltus retia uinctas
Tenuere feras.
Nulli laqueum rupere pedes.
Fertur plaustra præda trementi.
Cum rostra canes sanguine multo
Rubicunda gerunt repetit'q; casas
Rustica longo turba triumpho.
En diua faues.
Signum arguti misere canes.
Vocor in syluas hac hac pergam,
Qua uia longum compensat iter.

Iambici Senarij.

PHAEDRA. NVTRIX.

O Magna uasti Creta dominatrix freti,
Cuius per omne littus innumeræ rates
Tenuere pontum. quidquid Assyria tenus
Tellure Nereus peruium rostris secat.
Cur me in penates obsidem inuisos datam,
Hosti'q; nuptam degere ætatem in malis,
Lachrymis'q; cogis? profugus en coniux abest.
Præstat'q; nuptæ, quam solet, Theseus fidem.

Fortis per altas inuij retro lacus
Vadat tenebras miles audacis proci.
Solio ut reuulsam regis inferni abstrahat.
Pergit furoris socius. haud illum timor,
Pudorq; tenuit. stupra, & illicitos toros
Acheronte in imo quærit Hippolyti pater.
Sed maior alius incubat mœstæ dolor.
Non me quies nocturna, non altus sopor
Soluere curis. alitur, & crescit malum.
Et ardet intus. qualis ætnæo uapor
Exundat antro. Palladis telæ uacant.
Et inter ipsas pensa labuntur manus.
Non colere donis templa uotiuis libet.
Non inter aras Atthidum mistam choris,
Iactare tacitis conscias sacris faces.
Nec adire castis precibus, aut ritu pio
Adiudicatam præsidem terræ deam.
Iuuat excitatas consequi cursu feras.
Et rigida molli gesa iaculari manu.
Quo tendis anime? quid furens saltus amas?
Fatale miseræ matris agnosco malum.
Peccare noster nouit in syluis amor.
Genitrix tui me miseret. infando malo
Correpta pecoris efferi sæuum ducem
Audax amasti. toruus, impatiens iugi
Adulter ille, ductor indomiti gregis.
Sed amabat aliquid. quis meas miseræ deus,
Aut quis iuuare Dædalus flammas queat?
Non si ille remeet arte mopsopia potens,
Qui nostra cæca monstra conclusit domo.

Qui nostra cæca monstra conclusit domo,
Promittat ullam casibus nostris opem.
Stirpem perosa Solis inuisi Venus
Per nos cathenas uindicat Martis sui·
Suasq;, probris omne Phœbeum genus
Onerat nefandis. nulla Minois leui
Defuncta amore est. iungitur semper nefas.
N. Thesæa coniux clara progenies Iouis,
Nefanda casto pectore exturba ocyus·
Extingue flammas. ne'ue te diræ spei
Præbe obsequentem. quisquis in primo obstitit,
Pepulitq; amorem, tutus, ac uictor fuit.
Qui blandiendo dulce nutriuit malum,
Sero recusat ferre, quod subijt, iugum.
Nec me fugit, quàm durus, & uere insolens
Ad recta flecti regius nolit tumor.
P. Quencunq; dederit exitum casus, feram.
Fortem facit uicina libertas senem.
N. Obstare primum est, uelle nec labi uia·
Pudor est secundus· nosse peccandi modum.
Quo misera pergis? quid domum infamem grauas?
Superasq; matrem? maius est monstro nefas.
Nam monstra fato, moribus scelera imputes.
Si, quod maritus supera non cernit loca,
Tutum esse facinus credis, & uacuum metu·
Erras· tamen tu crede lethæo abditum
Thesea profundo ferre perpetuam stygem.
Quid ille, lato maria qui regno premit·
Populisq; reddit iura centennis pater·
Latere tantum facinus occultum sinet?

Sagax parentum est cura· credamus tamen
Astu, doloq; tegere nos tantum nefas.
Quid ille rebus lumen infundens suum
Matris parens? quid ille, qui mundum quatit
Vibrans corusca fulmen ætnæum manu
Sator deorum? credis hoc posse effici
Inter uidentes omnia, ut lateas, auos?
Sed, ut secundus numinum abscondat fauor
Coitus nefandos· ut'q; contingat stupro
Negata magnis sceleribus semper fides·
Quid pœna præsens, consciæ noctis pauor,
Animus'q; culpa plenus, & semet timens?
Scelus aliqua tutum, nulla securum tulit.
Compesce amoris impij flammas precor.
Nefasq;, quod non ulla tellus barbara
Commisit unquam, non uagus campis Geta·
Nec inospitalis taurus, aut sparsus Scythes.
Expelle facinus mente castifica horridum·
Memorq; matris metue concubitus nouos.
Miscere thalamos patris, & gnati apparas·
Vteroq; prolem capere confusam impio.
Perge, & nefandis uerte naturam ignibus.
Cur monstra cessant? aula cur fratris uacat?
Prodigia toties orbis insueta audiet·
Natura toties legibus cedet suis·
Quoties amabit Cressa. Phæ. quæ memoras, scio
Vera esse nutrix. sed furor cogit sequi
Peiora· uadit animus in præceps sciens·
Remeat'q; frustra sana consilia appetens.
Sic, cum grauatam nauita aduersa ratem

Propellit unda: cedit in uanum labor.
Et uicta prono puppis aufertur uado.
Quod ratio poscit, uincit, ac regnat furor.
Potensq; tota mente dominatur deus.
Hic uolucer omni regnat in terra potens.
Ipsum'q; flammis torret indomitis Iouem.
Gradiuus istas belliger sensit faces.
Opifex trisulci fulminis sensit deus.
Et, qui furentes semper aetnaeis iugis
Versat caminos, igne tam paruo calet.
Ipsum'q; Phoebum, tela qui neruo regit.
Figit sagitta certior missa puer.
Volitat'q; coelo pariter, & terris grauis.
N. Deum esse amorem, turpiter uitio fauens
Finxit libido. quo'q; liberior foret.
Titulum furori numinis falsi addidit.
Natum per omnes, scilicet, terras uagum
Erycina mittit. ille per coelum uolans
Proterua tenera tela molitur manu.
Regnum'q; tantum minimus in superos habet.
Vana ista demens animus asciuit sibi.
Veneris'q; numen finxit, atq; arcus dei.
Quisquis secundis rebus exultat nimis,
Fluit'q; luxu. semper insolita appetens
Hunc illa magnae dira fortunae comes
Subit libido. non placent suetae dapes.
Non tecta sani moris, aut uilis cibus.
Cur in penates rarius tenues subit
Haec delicatas eligens pestis domos?
Cur sancta paruis habitat in tectis Venus?

Mediumq; sanos uulgus affectus tenet?
Et se coerceant modicæ? contra diuites,
Regno'q; fulti, plura quàm fas est, petunt?
Quod non potest, uult posse· qui nimium potest·
Quid deceat, alto præditum solio, uides·
Metue, ac uerère sceptra remeantis uiri.
P. Amoris in me maximum regnum fero.
Reditus'q; nullos metuo· non unquam amplius
Conuexa tetigit supera· qui mersus semel
Adijt silentem nocte perpetua domum.
N. Ne crede· Ditis clauserit regnum licet·
Canisq; diras Stygius obseruet fores·
Solus negatas inuenit Theseus uias.
P. Veniam ille amori forsitan nostro dabit.
N. Immitis etiam coniugi castæ fuit.
Experta sæuam est Barbara Antiope manum.
Sed posse flecti coniugem iratum puta.
Quis huius animum flectet intractabilem?
Exosus omne fœminæ nomen fugit.
Immitis annos cœlibi uitæ dicat.
Connubia uitat· genus Amazonium scias.
P. Hunc in niuosi collis hærentem iugis,
Et aspera agili saxa calcantem pede,
Sequi per alta nemora, per montes placet.
N. Resistet ille· se'q; mulcendum dabit?
Castos'q; ritus Venere non casta exuet?
Tibi ponet odium· cuius odio forsitan
Persequitur omnes? Phæ. precibus haud uinci potest?
N. Ferus est. Phæ. amore didicimus uinci feros.
N. Fugiet. Phæ. per ipsa maria, si fugiat· sequar.

N. Patris memento. Phæ. meminimus matris simul.
N. Genus omne profugit. Phæ. pellicis careo metu.
N. Aderit maritus. Phæ. nempe Pirithoi comes.
N. Aderitq; genitor. Phæ. mitis Ariadnæ pater.
N. Per has senectæ splendidas supplex comas,
Fessumq; curis pectus, & cara ubera
Precor, furorem siste. teq; ipsam adiuua.
Pars sanitatis, uelle sanari, fuit.
Ph. Non omnis animo cessit ingenuo pudor.
Paremus altrix, qui regi non uult. amor
Vincatur. haud te fama maculari sinam.
Hæc sola ratio est, unicum effugium mali.
Virum sequamur. morte præuertam nefas.
N. Moderare alumna mentis effrenæ impetus.
Animos coerce. dignam ob hoc uita reor,
Quod esse temet autumas dignam nece.
. Decreta mors est. quæritur fati genus.
Laqueo'ne uitam finiam, an ferro incubem?
An missa præceps arce Palladia cadam?
N. Pro castitatis uindicem armemus manum.
Sic te senectus nostra præcipiti sinet
Perire leto. siste furibundum impetum.
Ph. Prohibere nulla ratio periturum potest,
Vbi quis mori constituit, & debet mori.
N. Solamen annis unicum fessis hera,
Si tam proteruus incubat menti furor.
Contemne famam. fama uix uero fauet.
Peius merenti melior, & peior bono.
Tentemus animum tristem, & intractabilem
Meus iste labor est, aggredi iuuenem ferum.

Mentem'q; sæuam flectere immitis uiri.

SAPHICI VERSVS.
CHORVS.

d Iua non miti generata ponto,
Quam uocat matrem geminus Cupido,
Impotens flammis simul, & sagittis.
Iste lasciuus puer, acre nitens,
Tela quàm certo iaculatur arcu.
Labitur totas furor in medullas,
Igne furtiuo populante uenas.
Non habet latam data plaga frontem.
Sed uorat tectas penitus medullas.
Nulla pax isti puero. per orbem
Spargit effusas agilis sagittas.
Quæq; nascentem uidet ora solem,
Quæq; ad occasus iacet ora seros.
Siqua feruenti subiecta Cancro est.
Siqua maioris glacialis Vrsæ
Semper errantes patitur colonos.
Nouit hos æstus. iuuenum feroces
Concitat flammas. senibus'q; fessis
Rursus extinctos reuocat calores.
Virginum ignoto ferit igne pectus.
Et iubet cœlo superos relicto
Vultibus falsis habitare terras.
Thessali Phœbus pecoris magister
Egit armentum. posito'q; plectro
Impari tauros calamo uocauit.

Induit formas quoties minores
Ipse, qui cœlum, nebulasq; ducit?
Candidas ales modo mouit alas,
Dulcior uocem moriente cycno.
Fronte nunc torua petulans iuuencus
Virginum strauit sua terga ludo,
Perq; fraternos mala regna fluctus,
Vngula lentos imitante remos,
Pectore aduerso domuit profundum,
Pro sua uector timidus rapina.
Arsit obscuri dea clara mundi
Nocte deserta: nitidosq; fratri
Tradidit currus aliter regendos.
Ille nocturnas agitare bigas
Discit, & gyro breuiore flecti.
Nec suum tempus tenuere noctes:
Et dies tardo remeauit ortu:
Dum tremunt axes grauiore curru.
Natus Alcmena posuit pharetram,
Et minax uasti spolium leonis.
Passus aptari digitis smaragdos:
Et dari legem rudibus capillis:
Crura distincto religauit auro,
Luteo plantas cohibente socco.
Et manu, clauam modo qua gerebat:
Fila deduxit properante fuso.
Vidit Perses, Ditisq; ferax
Lydia regni deiecta feri
Terga leonis: humerisq;, quibus
Sederat alti regia cœli

Tenuem Tyrio stamine pallam.
Sacer est ignis (credite læsis)
Nimiumq; potens. qua terra mari
Cingitur alto, quaq; ætherio
Candida mundo sydera currunt.
Hæc regna tenet pueri immitis.
Spicula cuius sentit in imus
Cœrulus undis grex Nereidum,
Flammamq; nequit eleuare mari.
Ignes sentit genus aligerum.
Venere instincti quàm magna gerunt
Grege pro toto bella iuuenci.
Si coniugio timuere suo.
Poscunt timidi prælia cerui.
Et mugitus dant concepti
Signa furoris. tunc uirgatas
India tigres decolor horret.
Tunc uulnificos acuit dentes
Aper. & toto est spumeus ore.
Pœni quatiunt colla leones.
Cum mouit amor, tum sylua gemit
Murmure sæuo. amat insani
Bellua ponti, lucæq; boues.
Vindicat omnes natura sibi.
Nihil immune est. odiumq; perit,
Cum iussit amor. ueteres cedunt
Ignibus iræ. quid plura canam?
Vincit sæuas cura nouercas.

ACTVS SECVNDVS.

Trimetri Iambici.

PHAEDRA. NVTRIX. HIPPOLYTVS.

a Ltrix profare, qd feras: quo nam in loco est?
N. Spes nulla tantum posse leniri malum,
Finis'q; flammis nullus insanis erit.
Torretur æstu tacito. & inclusus quoq;
(Quamuis tegatur) proditur uultu furor.
Erumpit oculis ignis: & lapsæ genæ
Lucem recusant: nil idem dubiæ placet:
Artus'q; uarie iactat incertus dolor.
Nunc ut soluto labitur moriens gradu,
Et uix labante sustinet collo caput.
Nec se quieti reddit: & somni immemor
Noctem querelis ducit: attolli iubet,
Iterum'q; poni corpus: & solui comas,
Rursus'q; fingi. semper impatiens sui
Mutatur habitus. nulla iam Cereris subit
Cura, aut salutis. uadit incerto pede
Iam uiribus defecta. non idem uigor,
Non ora tingens nitida purpureus rubor.
Populatur artus cura: iam gressus tremunt:
Tener'q; nitidi corporis cecidit decor.
Et, qui tenebant signa Phœbeæ facis
Oculi, nihil gentile, nec patrium micant.
Lachrymæ cadunt per ora: & assiduo genæ
Rore irrigantur. qualiter tauri iugis
Tepido madescunt imbre perfusæ niues.

Sed en patescunt regiæ fastigia
Reclinis ipsa sedis auratæ toro
Solitos amictus mente non sana abnuit.
P. Remouete famulæ purpuram, atq; auro illitas
Vestes. procul sit muricis Tyrij rubor
Quæ fila ramis ultimus Seres legunt.
Breuis expeditos zona constringat sinus.
Ceruix monili uacua. nec niueus lapis
Diducat aures, indici donum maris.
Odore crinis sparsus assyrio uacet.
Sic temere iactæ colla perfundant comæ
Humerosq; summos cursibus motæ citis
Ventos sequantur laeua se pharetræ dabit.
Hastile uibret dextra Thessalicum manus
Talis seueri mater Hippolyti fuit.
Qualis relictis frigidi ponti plagis,
Egit cateruas, atticum pulsans solum
Aut Tanais, aut Mæotis, & nodo comas
Coegit emisitq; lunata latus
Protecta pelta. talis in syluas ferar.
N. Depone questus. non leuat miseros dolor,
Regina. sæuis ecquis est flammis modus?
Agreste placa uirginis numen deæ.
r Egina nemorum, sola quæ montes colis
Et una solis montibus coleris dea,
Conuerte tristes omnium in melius minas.
O magna syluas inter, & lucos dea,
Clarumq; cœli sydus, & noctis decus,
Cuius relucet mundus alterna face
Hecate triformis en ades cœptis fauens.

Animum rigentem tristis Hippolyti doma.
Amare discat·mutuos ignes ferat·
Det facilis aures·mitiga pectus ferum.
Inuerte mentem,toruus,auersus ferox
In iura Veneris redeat. huc uires tuas
Intende.sic te lucidi uultus ferant·
Et nube rupta cornibus puris eas.
Sic te regentem frena nocturni ætheris
Detrahere nunquam Thessali cantus queant·
Nullus'q; de te gloriam pastor ferat·
Ades inuocata,iam faues uotis dea.
Ipsum intuor solenne uenerantem sacrum.
Nullo latus comitante, quid dubitas? dedit
Tempus,locum'q; casus,utendum artibus.
Trepidamus.haud est facile mandatum scelus
Audere.uerum iusta,qui reges timet,
Deponat·omne pellat ex animo decus.
Malus est minister regii imperij pudor.
H. Quid huc seniles fessa moliris gradus
O fida nutrix,turbidam frontem gerens,
Et mœsta uultus?sospes est certe parens,
Sospes'q; Phædra,stirpis & geminæ iugum.
N. Metus remitte·prospero regnum in statu est·
Domusq; florens sorte felici uiget.
Sed tu beatis mitior rebus ueni·
Nanq; anxiam me cura sollicitat tui
Quod te ipse pœnis grauibus infestus grauas.
Quem fata cogunt,hic quidem uiuat miser·
At siquis ultro se malis offert uolens·
Se'q; ipse torquet,perdere est dignus bona·

Queis nescit uti· potius annorum memor
Mentem relaxa· motibus festis facem
Attolle· curas Bacchus exoneret graues.
Aetate fruere· mobili cursu fugit.
Nunc facile pectus, grata nunc iuueni Venus.
Exultet animus. cur toro uiduo iaces?
Tristem iuuentam solue. nunc luxus rape.
Effunde habenas· optimos uitæ dies
Effluere prohibe. propria describit deus
Officia· & æuum per suos ducit gradus.
Lætitia iuuenem, frons decet tristis senem.
Quid te coerces, & necas rectam indolem?
Seges illa magnum fœnus agricolæ dabit,
Quæcunq; lætis tenera luxuriat satis.
Arborq; celso uertice euincit nemus·
Quam non maligna cædit, aut resecat manus.
Ingenia melius recta se in laudes ferunt·
Si nobilem animum uegeta libertas alit·
Truculentus, & syluester, & uitæ inscius
Tristem iuuentam Venere deserta colis.
Hoc esse munus credis indictum uiris,
Vt dura tolerent· cursibus domitent equos·
Et sæua bella marte sanguineo gerant?
Prouidit ille maximus mundi parens,
Cum tam rapaces cerneret fati manus·
Vt damna semper sobole repararet noua.
Excedat, agedum, rebus humanis Venus,
Quæ supplet, ac restituit humanum genus·
Orbis iacebit squalido turpis situ.
Vacuum sine ullis classibus stabit mare·

Ales'q; cœlo deerit, & syluis fera,
Solis & aer peruius uentis erit.
Quàm uaria leti genera mortalem trahunt:
Carpunt'q; turbam, pontus, & ferrum, & doli.
Sed fata credas deesse. sic atram styga
Iam petimus ultro: cœlibem uitam probet
Sterilis iuuentus. hoc erit, quidquid uides,
Vnius æui turba: & in semet ruet.
Proinde uitæ sequere naturam ducem:
Vrbem frequenta: ciuium cœtus cole.
H. Non alia magis est libera, & uitio carens,
Ritus'q; melius, uita, quæ priscos colat,
Quàm, quæ relictis mœnibus syluas amat.
Non illum auaræ mentis inflammat furor,
Qui se dicauit montium insontem iugis.
Non aura populi, & uulgus infidum bonis,
Non pestilens inuidia, non fragilis fauor,
Non ille regno seruit, ac regno imminet,
Vanos'q; honores sequitur, aut fluxas opes
Spei, metus'q; liber. haud illum niger,
Edax'q; liuor dente degeneri petit.
Nec scelera populos inter, atq; urbes sita
Nouit. nec omnes conscius strepitus pauet.
Haud uerba fingit: mille non quærit tegi
Diues columnis, nec trabes multo insolens
Suffingit auro. non cruor largus pias
Inundat aras: fruge nec sparsa sacra
Centena niuei colla submittunt boues:
Sed rure uacuo potitur, & aperto æthere
Innocuus errat: callidas tantum feris

Struxisse

Struxisse fraudes nouit, & fessus graui
Labore niueo corpus Ilysso fouet.
Nunc ille ripam celeris Alphei legit.
Nunc nemoris alti densa metitur loca·
Vbi Lerna puro gelida perlucet uado·
Sedemq; mutat. hic aues querulæ fremunt·
Ramiq; uentis lene percussi tremunt,
Veteresq; fagi. iuuat & amnis uagi
Pressisse ripas. cæspite aut nudo leues
Duxisse somnos· siue fons largus citas
Diffundit undas· siue per flores nouos
Fugiente dulcis murmurat riuo sonus.
Excussa syluis poma compescunt famem·
Et fraga paruis uulsa dumetis cibos
Faciles ministrant. regios luxus procul
Est impetus fugisse. sollicito bibant
Auro superbi. quàm iuuat nuda manu
Captasse fontem. celerius somnus premit·
Secura duro membra uersantur toro.
Non in recessu furta, & obscuro improbus
Quærit cubili· seq; multiplici timens
Domo recondit· æthera, ac lucem petit·
Et teste cœlo uiuit. hoc equidem reor
Vixisse ritu· prima quos mistos deis
Profudit ætas. nullus his auri fuit
Cæcus cupido. nullus in campo sacer
Diuisit agros arbiter populis lapis.
Non dum secabant credulæ pontum rates.
Sua quisq; norat maria. non uasto aggere
Crebraq; turre cinxerant urbes latus.

Non arma sæua miles aptabat manu.
Nec torta clausas fregerat saxo graui
Balista portas. iussa nec dominum pati
Iuncto ferebat terra seruitium boue.
Sed arua per se fœta poscentes nihil
Pauere gentes. sylua natiuas opes.
Et opaca dederant antra natiuas domos.
Rupere fœdus impius lucri furor,
Et ira præceps. quæq; succensas agit
Libido mentes. uenit imperij sitis
Cruenta. factus præda maiori minor.
Pro iure uires esse. tum primum manu
Bellare nuda. saxáq;, & ramos rudes
Vertere in arma. non erat gracili leuis
Armata ferro cornus. aut longo latus
Mucrone cingens ensis, aut cristæ caput
Galeæ comantes. tela faciebat dolor.
Inuenit artes bellicus Mauors nouas.
Et mille formas mortis. hinc terras cruor
Infecit omnes fusus. & rubuit mare.
Tum scelera dempto fine per cunctas domos
Iere. nullum caruit exemplo nefas.
A' fratre frater, dextera nati parens
Cecidit. maritus coniugis ferro iacet.
Perimuntq́; fœtus impiæ matres suos.
Taceo nouercas. mitius nil est feris.
Sed dux malorum fœmina, & scelerum artifex
Obsedit animos. cuius incestæ stupris
Fumant tot urbes. bella tot gentes gerunt.
Et uersa ab imo regna tot populos premunt.

Sileantur aliæ. sola coniux Aegei
Medea reddit fœminas dirum genus.
N. Cur omnium fit culpa paucarum scelus?
H. Detestor omnes, horreo, fugio, execror.
Sit ratio, sit natura, sit dirus furor.
Odisse placuit. Ignibus iunges aquas.
Et amica ratibus ante promittet uada
Incerta Syrtis. ante ab extremo sinu
Hesperia Tethys lucidum attollet diem.
Et ora damis blanda præbebunt lupi,
Quàm uictus animum fœminæ mitem geram.
N. Sæpe obstinatis induit frenos amor.
Et odia mutat. regna materna aspice.
Illæ feroces sentiunt Veneris iugum.
Testaris istud unicus genitus puer.
H. Solamen unum matris amissæ fero.
Odisse quod iam fœminas omnes licet.
N. Vt dura cautes undiq; intractabilis
Resistit undis. & lacessentes aquas
Longe remittit. uerba sic spernit mea.
Sed Phædra præceps graditur impatiens moræ.
Quò se dabit fortuna? quò uerget furor?
Repente terræ corpus exanimum cadit.
Et ora morti similis obduxit color.
Attolle uultus. dimoue uocis moras.
Tuus en alumna temet Hippolytus tenet.

Trimetri Iambici.

PHAEDRA. HIPPOLYTVS. NVTRIX.

¶ Vis me dolori reddit. atq; æstus graues
Reponit animo? quã bene excideram mihi.

Cur dulce munus redditæ lucis fugis?
Aude anime· tenta· perage mandatum tuum.
Intrepida constent uerba· qui timide rogat·
Docet negare. magna pars sceleris mei
Olim peracta est. serus est nobis pudor.
Amauimus nefanda. si cœpta exequor,
Forsan iugali crimen abscondam face.
Honesta quædam scelera successus facit.
En incipe anime. commodes paulum, precor,
Secretus aures, siquis est, abeat, comes.
H. En locus ab omni liber arbitrio uacat.
P. Sed ora cœptis transitum uerbis negant·
Vis magna uocem emittit, at maior tenet.
Vos testor omnes cœlites, hoc, quod uolo.
H. Animus'ne cupiens aliquid effari nequit?
P. Curæ leues loquuntur· ingentes stupent.
H. Committe curas auribus mater meis.
P. Matris superbum est nomen, & nimium potens·
Nostros humilius nomen affectus decet.
Me uel sororem Hippolyte, uel famulam uoca,
Famulamq; potius· omne seruitium feram
Non me per altas ire, si iubeas, niues
Pigeat· gelatis ingredi Pindi iugis.
Non, si per ignes ire, & infesta agmina·
Cuncter paratis ensibus pectus dare.
Mandata recipe sceptra· me famulam accipe.
Te imperia regere, me decet iussa exequi.
Muliebre non est regna tutari patris.
Tu, qui iuuentæ flore primæuo uiges·
Ciues paterno fortis imperio rege.

Sinu receptam supplicem, ac seruam rege.
Miserere uiduæ. Hip. summus hoc omen deus
Auertat. aderit sospes actutum parens.
P. Regni tenacis dominus, & tacitæ Stygis
Nullam relictos fecit ad superos uiam.
Thalami remittet ille raptorem sui?
Nisi forte amori placidus & Pluto, sedet.
H. Illum quidem æqui cœlites reducem dabunt.
Sed, dum tenebit uota in incerto deus.
Pietate caros debita fratres colam.
Et te tuebor. esse ne uiduam putes.
Ac tibi parentis ipse supplebo locum.
Ph. O' spes amantum credula, o' fallax amor,
Satis'ne dixit? precibus admotis agam.
Miserere, tacitæ mentis exaudi preces.
Libet loqui, pigetq;. Hip. quodnam istud malum est?
Ph. Quod in nouercam cadere uix credas, malum.
H. Ambigua uoce uerba perplexe iacis.
Effare aperte. Phæ. pectus insanum uapor,
Amorq; torret. intimas sæuus uorat
Penitus medullas. atq; per uenas meat
Visceribus ignis mersus, & uenis latens.
Vt agilis altas flamma percurrit trabes.
H. Amore nempe Thesei casto furis?
Ph. Hippolyte sic est. Thesei uultus amo
Illos priores, quos tulit quondam puer.
Cum prima puras barba signaret genas.
Monstriq; cæcam Cnosij uidit domum.
Et longa curua fila collegit uia.
Quis tum ille fulsit. presserant uittæ comam.

Et ora flauus tenera tingebat rubor.
Inerant lacertis mollibus fortes tori.
Tuæ'ue Phœbes uultus, aut Phœbi mei,
Tuus'q; potius. talis, en talis fuit,
Cum placuit hosti. sic tulit cælsum caput.
In te magis refulget incomptus decor,
Et genitor in te toruus, & toruæ tamen
Pars aliqua matris, miscet ex æquo decus.
In ore grato scythicus apparet rigor.
Si cum parente creticum intrasses fretum.
Tibi fila potius nostra neuisset soror.
Te te soror, quacunq; syderei poli
In parte fulges, inuoco ad causam parem.
Domus sorores una corripuit duas.
Te genitor, at me natus. en supplex iacet
Allapsa genibus regiæ proles domus,
Respersa nulla labe, & intacta, innocens
Tibi mutor uni. certa descendi ad preces.
Finem hic dolori faciet, aut uitæ dies.
Miserere amantis. Hip. Magne regnator deum
Tam lentus audis scelera? tam lentus uides?
Ecquando sæua fulmen emittes manu?
Si nunc serenum est, omnis impulsus ruat
Aether. & atris nubibus condat diem.
Ac uersa retro sydera obliquos agant
Retorta cursus. tu'q; sydereum caput
Radiate Titan. tu nefas stirpis tuæ
Speculare. lucem merge. & in tenebras fuge.
Cur dextra diuûm rector, atq; hominum uacat
Tua? nec trisulca mundus ardescit face?

In me tona: me fige: me uelox cremet
Transactus ignis: sum nocens: merui mori:
Placui nouercæ: dignus an stupris ego?
Scelerisq; tanto uisus ego solus tibi
Materia facilis: hoc meus meruit rigor?
O' scelere uincens omne fœmineum genus:
O' maius ausa matre monstrifera malum:
Genitrice peior. illa se tantum stupro
Contaminauit. & tamen tacitum diu
Crimen biformis partus exhibuit nota:
Scelusq; matris arguit uultu truci
Ambiguus infans: ille te uenter tulit.
O' ter, quaterq; prospero fato dati,
Quos hausit, & peremit, & leto dedit
Odium, dolusq;. genitor inuideo tibi.
Colchide nouerca maius hoc maius malum est.
P. Et ipsa nostræ fata cognosco domus
Fugienda petimus: sed mei non sum potens.
Te uel per ignes, per mare insanum sequar,
Rupesq;, & amnes: unda quos torrens rapit.
Quacunq; gressus tuleris, hac amens sequar.
Iterum superbe genibus aduoluor tuis.
H. Procul impudicos corpore à casto amoue
Tactus: quid hoc est? etiam in amplexus ruit.
Stringatur ensis: merita supplicia exigat.
En impudicum crine contorto caput
Læua reflexi. iustior nunquam focis
Datus tuis est sanguis arcitenens dea.
P. Hippolyte nunc me compotem uoti facis:
Sanas furentem: maius hoc uoto meo est,

Saluo ut pudore manibus immoriar tuis.
H. Abſcede, uiue, nequid exores, & hic
Contactus enſis deſerat caſtum latus.
Quis eluet me Tanais? aut quæ barbaris
Mæotis undis pontico incumbens mari?
Non ipſe toto magnus oceano pater
Tantum expiarit ſceleris, ó ſyluæ, ó feræ.
N. Deprehenſa culpa eſt· anime quid ſegnis ſtupes?
Regeramus ipſæ crimen· atq; ultro impiam
Venerem arguamus. ſcelere uelandum eſt ſcelus.
Tutiſſimum eſt inferre, cum timeas, gradum.
Auſæ priores ſimus, an paſſæ nefas,
Secreta cum ſit culpa, quis teſtis ſciet?
Adeſte Athenæ, fida famulorum manus
Fer opem· nefandi raptor Hippolytus ſtupri
Inſtat, premitq;. mortis intentat metum·
Ferro pudicam terret· en præceps abit·
Enſemq; trepida liquit attonitus fuga.
Pignus tenemus ſceleris. hanc mœſtam prius
Recreate, crinis tractus, & laceræ comæ,
Vt ſunt, remaneant· facinoris tanti notas
Referte in urbem· recipe iam ſenſus hera.
Quid te ipſa lacerans omnium aſpectum fugis?
Mens impudicam facere, non caſus, ſolet.

SAPHICI VERSVS.

CHORVS.

F Vgit inſanæ ſimilis procellæ,
Ocyor nubes glomerante coro,
Ocyor curſum rapiente flamma,

Stella cum uentis agitata longos
Corripit ignes.
Conferat tecum decus omne priscum
Fama miratrix senioris æui.
Pulchrior tanto tua forma lucet,
Clarior quanto micat orbe pleno,
Cum suos ignes coeunte cornu
Iunxit, & curru properante pernox
Exerit uultus rubicunda Phœbe.
Nec tenent stellæ faciem minores,
Qualis est primas referens tenebras
Nuntius noctis, modo lotus undis
Hesperus, pulsis iterum tenebris
Lucifer idem.
Et tu thyrsigera liber ab India,
Intonsa iuuenis perpetuum coma,
Tigres pampinea cuspide territans,
Ac mitra cohibens cornigerum caput,
Non uinces rigidas Hippolyti comas.
Ne uultus nimium suspicias tuos·
Omnes per populos fabula distulit·
Phædræ quem Bromio prætulerit soror.
Anceps forma bonum mortalibus,
Exigui donum breue temporis,
Vt uelox celeri pede laberis.
Non sic uere nouo prata decentia
Aestatis calidæ dispoliat uapor·
Sæuit solstitio cum medius dies·
Et noctem breuibus præcipitat rotis·
Languescunt folio lilia pallido·

Et gratæ capiti deficiunt rosæ,
Vt fulgor, teneris qui radiat genis
Momento rapitur. nullaq; non dies
Formosi spolium corporis abstulit.
Res est forma fugax. quis sapiens bono
Confidat fragili? dum licet utere.
Tempus sed tacitum subruit horaq;
Semper præterita deterior subit.
Quid deserta petis? tutior auijs
Non est forma locis. te nemore abditum,
Cum Titan medium constituit diem,
Cinget turba licens Naiades improbæ,
Formosos solitæ claudere fontibus.
Et somnis facient insidias tuis
Lasciuæ nemorum montiuagæ deæ,
Panes quas Driadas montiuagi petunt.
Aut te stellifero despiciens polo
Sydus post ueteres Arcadas editum
Currus non poterit flectere candidos.
Et nuper rubuit nullaq; lucidis
Nubes sordidior uultibus obstitit.
At nos, solliciti lumine turbido
Tractam Thessalicis carminibus rati,
Tinnitus dedimus. tu fueras labor,
Et tu causa moræ. te dea noctium
Dum spectat, celeres sustinuit uias.
Vexent hanc faciem frigora parcius.
Hæc solem facies rarius appetat.
Lucebit pario marmore clarius.
Quàm grata est facies torua uiriliter.

Et pondus ueteris triste supercili.
Phœbo colla licet splendida compares·
Illum cæsaries nescia colligi
Perfundens humeros ornat,& integit·
Te frons hirta decet·te breuior coma
Nulla lege iacens.tu,licet asperos,
Pugnacesq; deos uiribus arceas·
Et uasti spatio uincere corporis·
Aequas Herculeos iam iuuenis toros.
Martis belligeri pectore latior.
Si dorso libeat cornipedis uehi·
Frenis castorea mobilior manu
Spartanum poteris flectere Cyllarum.
Amentum digitis tende prioribus·
Et totis iaculum dirige uiribus·
Tam longe dociles spicula figere
Non mittent gracilem Cretes arundinem.
Aut,si tela modo spargere Parthico
In cœlum placeat·nulla sine alite
Descendent tepido uiscere condita.
Prædam de medijs nubibus afferes.
Raris forma uiris (sæcula prospice)
Impunita fuit·te melior deus
Tutum prætereat,formaq; nobilis
Deformis senij limina transeat.
Quid sinat inausum fœminæ præceps furor?
Nefanda iuueni crimina insonti apparat.
In scelere quærit crine lacerato fidem.
Decus omne turbat capitis·humectat genas.
Instruitur omnis fraude fœminea dolus.

Sed iste quis nam est regum in uultu decus
Gerens, & alto uertice attollens caput?
Vt ora iuueni paria Perithoo gerit,
Nisi languido candore pallerent genæ.
Staret'q; recta squalor incultus coma.
En ipse Theseus redditus terris adest.

ACTVS TERTIVS.

Trimetri Iambici.

THESEVS. NVTRIX.

t Andem profugi noctis æternæ plagam,
Vasto'q; manes carcere umbrantem polum.
Vt uix cupitum sufferunt oculi diem.
Iam quarta Eleusis dona Triptolemi secat.
Parem'q; toties Libra composuit diem.
Ambiguus ut me sortis ignotæ labor
Detinuit, inter mortis, & uitæ mala.
Pars una uitæ mansit extincto mihi.
Mersus malorum finis Alcides fuit.
Qui, cum reuulsum Tartaro extraheret Canem.
Me quoq; supernas pariter ad sedes tulit.
Sed fessa uirtus robore antiquo caret.
Trepidant'q; gressus. heu labor quantus fuit
Phlegethonte ab imo petere longinquum æthera.
Pariter'q; mortem fugere, & Alcidem sequi.
Quis fremitus aures flebilis pepulit meas?
Expromat aliquis. luctus, & lachrymæ, & dolor,
Et limine ipso uasta lamentatio,
Hospitia digna prorsus inferno hospite.

N. Tenet obstinatum Phædra consilium necis·
Fletus'q; nostros spernit· ac morti imminet.
T. Quæ causa leti? reduce cur moritur uiro?
N. Hæc ipsa letum causa maturum attulit.
T. Perplexa magnum uerba nescio quid tegunt.
Effare aperte, quis grauet mentem dolor.
N. Haud pandit ulli· mœsta secretum occulit.
Statuit'q; secum ferre, quo moritur, malum.
T. Iam perge quæso, perge, properato est opus.
Reserate clausos regij postis lares.

Trimetri Iambici.

THESEVS. PHAEDRA.

O Socia thalami, sicine aduentum uiri,
Et expetiti coniugis uultum excipis?
Quin ense uiduas dexteram? atq; animum mihi
Restituis? & , te quidquid è uita fugat
Expromis? Ph. heu per tui sceptrum imperi
Magnanime Theseu· per'q; natorum indolem,
Tuosq; reditus, per'q; iam cineres meos,
Permitte mortem. The. causa quæ cogit mori?
P. Si causa leti dicitur, fructus perit.
T. Nemo istud alius (me quidem excepto) audiet·
Aures pudicas coniugis solas times?
Effare· fido pectore arcana occulam.
P. Alium silere quod uoles, primus sile.
T. Leti facultas nulla continget tibi.
P. Mori uolenti deesse nunquam mors potest.
T. Quod sit luendum morte delictum, indica.

P. Quod uiuo. Th. lachrymæ nō'ne te nostræ mouēt?
P. Mors optima est, perire lachrymant dum sui.
T. Silere pergit. uerbere, ac uinclis anus,
Altrix'q; prodet, quidquid hæc fari abnuit.
Vincite ferro. uerberum uis extrahat
Secreta mentis. Ph. ipsa iam fabor, mane.
T. Quid nam ora mœsta auertis, & lachrymas genis
Subito coortas ueste prætenta obtegis?
P. Te te creator cœlitum testem inuoco,
Et te coruscum lucis ætheriæ iubar,
Ex cuius ortu nostra dependet domus.
Tentata precibus restiti, ferro, ac minis
Non cessit animus, uim tamen corpus tulit.
Labem hanc pudoris eluet noster cruor.
T. Quis, ede, nostri decoris euersor fuit?
P. Quem rere minime. Th. quis sit, audire expeto.
P. Hic dicet ensis, quem tumultu territus
Liquit stuprator ciuium accursum timens.
T. Quod facinus (heu me) cerno? quod monstrū intuor?
Regale paruis asperum signis ebur
Capulo refulget, gentis Atthææ decus.
Sed ipse quo nam euasit? Phæ. hi trepidum fuga
Videre famuli concitum celeri pede.

THESEVS.

PRo sancta pietas, pro gubernator poli,
Et qui secundum in fluctibus regnum tenes,
Vnde ista uenit generis infandi lues?
Hunc Graia tellus aluit? an Taurus Scythes?
Colchus'q; Phasis? redit ad authores genus.

Stirpem'q; primam degener sanguis refert.
Est prorsus iste gentis armigeræ furor
Odisse Veneris fœdera: & castum diu
Vulgare populis corpus. ó tetrum genus
Non ulla uictum lege melioris soli.
Feræ quoq; ipsæ Veneris euitant nefas.
Generis'q; lege inscius seruat pudor.
Vbi uultus ille? & ficta maiestas uiri?
Atq; habitus horrens prisca, & antiqua appetens?
Morum'q; senium triste, & aspectu graue?
O uita fallax: abditos sensus geris:
Animis'q; pulchram turbidis faciem induis.
Pudor impudentem cælat: audacem quies:
Pietas nefandum: uera fallaces probant.
Simulant'q; molles dura. syluarum incola
Ille efferatus, castus, intactus, rudis,
Mihi te reseruas? à meo primum toro
Et scelere tanto placuit ordiri uirum?
Iam iam superno numini grates ago.
Quod icta nostra cecidit Antiope manu.
Quod non ad antra Stygia descendens tibi
Matrem reliqui. profugus ignotas procul
Percurre gentes. te licet terra ultimo
Summota mundo dirimat oceani plagis:
Orbem'q; nostris pedibus obuersum colas.
Licet in recessu penitus extremo abditus
Horrifera celsi regna transieris poli.
Hyemes'q; supra positus, & canas niues,
Gelidi frementes liqueris Boreæ minas:
Post te furentes sceleribus pœnas dabis.

Profugum per omnes pertinax latebras premam.
Longinqua, clausa, abstrusa, diuersa, inuia
Emetiemur: nullus obstabit locus.
Huc uota mittam, tela quò mitti haud queunt
Scis, unde redeam genitor æquoreus dedit:
Vt uota prono trina concipiam deo.
Et inuocata munus hoc sanxit styge:
En perage donum triste regnator freti,
Non cernat ultra lucidum Hippolytus diem:
Adeatq; manes iuuenis irato patre.
Fer abominandam nunc opem nato parens.
Nunquam supremum numinis munus tui
Consumeremus, magna ni premerent mala.
Inter profunda Tartara, & Ditem horridum,
Et imminentes regis inferni minas
Voto peperci: redde nunc pactam fidem
Genitor, moraris? cur adhuc undæ silent?
Nunc atra uentis nubila impellentibus
Subtexe noctem. sydera, & cœlum eripe.
Effunde pontum: uulgus æquoreum cie:
Fluctusq; ab ipso tumidus oceano uoca.

Dimetri Anapæstici, cum quibusdam Monometris.

CHORVS.

O Magna parens natura deum,
Tuq; igniferi rector olympi,
Qui sparsa cito sydera mundo,
Cursusq; uagos rapis astrorum:
Celeriq; polos cardine uersas:
Cur tibi tanta est cura perennes

Agitare

Agitare uias ætheris alti?
Vt nunc canæ frigora brumæ
Nudent syluas.
Nunc arbustis redeant umbræ.
Nunc æstiui colla Leonis
Cererem magno feruore coquant.
Viresq; suas temperet annus.
Sed cur idem, qui tanta regis,
Sub quo uasti pondera mundi
Librata suos ducunt orbes.
Hominum nimium securus, ades
Non sollicitus prodesse bonis,
Nocuisse malis?
Res humanas ordine nullo
Fortuna regit. spargitq; manu
Munera cæca, peiora fouens.
Vincat sanctos dira libido.
Fraus sublimi regnat in aula.
Tradere turpi fasces populus
Gaudet. eosdem colit, atq; odit.
Tristis uirtus peruersa tulit
Præmia recti. castos sequitur
Mala paupertas. uitioq; potens
Regnat adulter.
O uane pudor, falsumq; decus,
Sed quid citato nuntius portat gradu?
Restatq; mœstus lugubrem uultum gerens?

ACTVS QVARTVS

Trimetri Iambici.

NVNTIVS. THESEVS

O Sors acerba, & duro famulatus grauis,
Cur me ad nefandos Nuntium casus uocas?
T. Ne metue clades fortiter fari asperas.
Non imparatum pectus ærumnis gero.
N. Vocem dolori lingua luctifica negat.
T. Proloquere, quæ sors aggrauet quassam domum.
N. Hippolytus, heu me flebili leto occubat.
T. Gnatum parens obiisse iampridem scio.
Nunc raptor obijt. mortis effare ordinem.
N. Vt profugus urbem liquit infesto gradu,
Celerem citatis passibus cursum explicans,
Celsos sonipedes ocyus subigit iugo.
Et ora frenis domita substrictis ligat.
Tum multa secum effatus, & patrium solum
Abominatus, sæpe genitorem ciet.
Acerq; habenis lora permissis quatit.
Cum subito uastum tumuit ex alto mare.
Creuitq; in astra. nullus inspirat salo
Ventus, quieti nulla pars cœli strepit.
Placidumq; pelagus propria tempestas agit.
Non tantus auster sicula disturbat freta.
Nec tam furenti pontus exurgit sinu
Regnante coro, saxa cum fluctu tremunt.
Et cana summum spuma Leucatem ferit.
Consurgit ingens pontus in uastum aggerem.
Tumidumq; monstro pelagus in terram ruit.

Nec ista ratibus tanta construitur lues·
Terris minatur·fluctus haud cursu leui
Prouoluitur·nescio quid onerato sinu
Grauis unda portat·quæ nouum tellus caput
Ostendit astris. Cyclas exoritur noua.
Latuere nube numen Epidauri dei·
Et scelere petræ nobiles scyronides·
Et quæ duobus terra comprimitur fretis.
Hæc dum stupentes querimur, en totum mare
Immugit·omnes undiq; scopuli adstrepunt·
Summum cacumen rorat expulso salo.
Spumat, uomitq; uicibus alternis aquas.
Qualis per alta uehitur oceani freta,
Fluctus refundens ore Physeter capax.
Inhorruit concussus undarum globus·
Soluitq; sese·& littori inuexit malum
Maius timore·pontus in terras ruit·
Suumq; monstrum sequitur·hos quassat tremor.
T. Quis habitus ille corporis uasti fuit?
N. Cærulea taurus colla sublimis gerens
Erexit altam fronte uiridanti iubam·
Stant hispidæ aures·cornibus uarius color.
Et quem feri dominator habuisset gregis,
Et quem sub undis natus·hinc flammam uomit·
Oculi hinc relucent·cœrula insignis nota
Opima ceruix, arduos tollit toros·
Naresq; hiulcis haustibus patulæ fremunt.
Musco tenaci pectus, ac palear uiret.
Longum rubenti spargitur suco latus.
Tum pone tergus ultima in monstrum coit

Facies, & ingens bellua immensam trahit
Squamosa partem. talis extremo mari
Pristis citatas sorbet, aut reddit rates.
Tremuere terrae. fugit attonitum pecus
Passim per agros. nec suos pastor sequi
Meminit iuuencos. omnis è saltu fera
Discessit. omnis frigido exanguis metu
Venator horret. solus immunis metu
Hippolytus arctis continet frenis equos.
Pauidosq; notae uocis hortatu ciet.
Est alta ad Argos collibus ruptis uia
Vicina tangens spatia suppositi maris.
Hic se illa moles acuit. atq; iras parat.
Vt coepit animos, seq; praetentans satis
Praelusit irae. praepeti cursu euolat
Summam citato uix gradu tangens humum.
Toruusq; currus ante trepidantes stetit.
Contra ferocinatus insurgens minax
Vultu. nec ora mutat. & magnum intonat.
Haud frangit animum uanus hic terror meum.
Nam mihi paternus uincere est tauros labor.
Inobsequentes protinus frenis equi
Rapuere currum. iamq; deerrantes uia,
Quacunq; pauidos rapidus euexit furor,
Hac ire pergunt. seq; per scopulos agunt.
At ille. qualis turbido rector mari
Ratem retentat, ne det obliquum latus.
Et arte fluctus fallit. haud aliter citos
Currus gubernat, ora nunc pressis trahit
Constricta frenis. terga nunc torto frequens

Verbere coercet: sequitur assiduus comes,
Nunc æqua carpens spatia, nunc contra obuius
Obarrat omni parte terrorem mouens.
Non licuit ultra fugere: nam toruo obuius
Incurrit ore corniger ponti horridus.
Tum uero pauida sonipedes mente exciti
Imperia soluunt: seq; luctantur iugo
Eripere: rectiq; in pedes iactant onus.
Præceps in ora, gnatus implicuit cadens
Laqueo tenaci corpus: & quanto magis
Pugnat: sequaces hoc magis nodos ligat.
Sensere pecudes facinus, & curru leui
Dominante nullo, qua timor iussit, ruunt.
Talis per auras non suum agnoscens onus,
Soliq; falso creditum indignans diem,
Phaethonta currus deuio excussit polo:
Late cruentat arua, & illisum caput
Scopulis resultat: auferunt dumi comas:
Et ora durus pulchra populatur lapis:
Peritq; multo uulnere infelix decor.
Moribunda celeres membra peruoluunt rotæ:
Tandemq; raptum truncus ambusta sude,
Medium per inguem stipite eiecto tenet:
Paulumq; domino currus affixo stetit:
Hæsere bijuges uulnere, & pariter moram,
Dominumq; rumpunt: inde semianimem secant
Virgulta: acutis asperi uepres rubis,
Omnisq; truncus corporis partem tulit.
Errant per agros funebris famuli manus.
Per illa, quæ distractus Hippolytus, loca,

Longum cruenta tramitem ſignat nota.
Mœſtæq; domini membra ueſtigant canes.
Nec dum dolentum ſedulus potuit labor
Explere corpus. hoccine eſt formæ decus?
Qui modo paterni clarus imperij comes,
Et certus hæres, ſyderum fulſit modo?
Paſſim ad ſupremos ille colligitur rogos.
Et funeri confertur. The. o' nimium potens,
Quanto parentes ſanguinis uinclo tenes
Natura: quàm te colimus inuiti quoq; .
Occidere uolui noxium: amiſſum fleo.
N. Haud flere honeſte quiſq;, quod uoluit, poteſt.
T. Equidem malorum maximum hunc cumulum reor.
Si abominanda caſus optata efficit.
N. Et ſi odia ſeruas, cur madent fletu genæ?
T. Quod interemi, non quod amiſi, fleo.

Dimetri Anapæſtici, cum quibuſdam glyconijs, & Monometris.

CHORVS.

Quanti caſus humana rotant.
Minor in paruis fortuna furit.
Leuiusq; ferit leuiora deus.
Seruat placidos obſcura quies.
Præbet ſomnos caſa ſecuros.
Admota ætheriis culmina ſedibus
Duros excipiunt notos,
Inſani Boreæ minas,
Imbriferumq; Corum. humida uallis
Raros patitur fulminis ictus.

Tremuit telo Iouis altisoni
Caucasus ingens. Phrygiumq; nemus
Matris Cybeles, metuens cœlo
Iuppiter alto uicina petit.
Non capit unquam magnos motus
Humilis tecti plebeia domus.
Circa regna tonat.
Volat ambiguis mobilis alis
Hora: nec ulli præstat uelox
Fortuna fidem.
Qui clara uidet sydera mundi,
Nitidumq; diem morte relicta:
Luget mœstos tristis reditus:
Ipsoq; magis flebile Auerno
Sedis patriæ uidet hospitium.
Pallas Atthææ ueneranda genti,
Quod tuus cœlum, superosq; Theseus
Spectat, & fugit stygias paludes:
Casta nil debes patruo rapaci.
Constat inferno numerus tyranno.
Quæ uox ab altis flebilis tectis sonat?
Strictoq; uæcors Phædra quid ferro parat?

ACTVS QVINTVS.

Trimetri Iambici.

THESEVS. PHAEDRA. CHORVS.

Q Vis te dolore percitam instigat furor?
Quid ensis iste? quid'ue uociferatio?
Planctusq; supra corpus inuisum uolunt?

P Me me profundi sæue dominator freti
Inuade, & in me monstra cœrulei maris
Emitte, quidquid intimo Tethys sinu
Extrema gestat. quidquid oceanus uagis
Complexus undis ultimo fluctu tegit.
O dire Theseu semper, ó nunquam tuis
Tuto reuerse, gnatus, & genitor nece
Reditus tuos luere. peruertis domum
Amore semper coniugum, aut odio. noces.
Hippolyte tales intuor uultus tuos?
Tales'q; feci? membra quis sæuus Scinis,
Aut quis Procustes sparsit? aut quis Cresius
Dædalea uasto claustra mugitu replens
Taurus biformis, ore cornigero ferox
Diuulsit? heu me, quo tuus fugit decor?
Oculi'q;, nostrum sydus. exanimus iaces.
Ades parumper, uerba'q; exaudi mea.
Nil turpe loquimur, hac manu pœnas tibi
Soluam, & nefando pectori ferrum inseram.
Anima'q; memet pariter, ac scelere exuam.
Et te per undas, per'q; Tartareos lacus,
Per Styga, per amnes igneos amens sequar.
Placemus umbras, capitis exuuias cape.
Laceræ'q; frontis accipe abscissam comam.
Non licuit animos iungere, at certe licet
Iunxisse fata, morere, si casta es, uiro.
Si incesta, amori coniugis thalamos petam
Tanto impiatos facinore? hoc deerat nefas,
Vt uindicato sancta fruereris toro.
O' mors pudoris maximum læsi decus,

O'mors amoris una sedamen mali
Confugimus ad te: pande placatos sinus.
Audite Athenæ. tuq; funesta pater
Peior nouerca, falsa memoraui, & nefas,
Quod ipsa demens pectore insano hauseram,
Mentita finxi. falsa punisti pater.
Iuuenisq; castus crimine incestæ iacet,
Pudicus, insons: recipe iam mores tuos.
Mucrone pectus impium iusto patet:
Cruorq; sancto soluat inferias uiro.
Quid facere rapto debeas gnato, parens
Disce ex nouerca. condere Acherontis plagis.
T. Pallidi fauces Auerni, uosq; Tænarei specus,
Vnda miseris grata Lethes. uosq; torpentes lacus
Impium rapite: atq; mersum premite ppetuis malis.
Nunc adeste sæua ponti monstra. nūc uastum mare
Vltimo quodcunq; Proteus æquoris abscondit sinu,
Meq; ouantem scelere tanto rapite in altos gurgites.
Tuq; semper genitor iræ facilis assensor meæ,
Morte dignum facinus ausus: qui noua natum nece
Segregem sparsi per agros. quiq;, dum falsum nefas
Exequor, uindex scelestus incidi in uerum nefas.
Sydera, & manes, & undas scelere compleui meo.
Amplius sors nulla restat: regna me norunt tria.
In hoc redimus. patuit ad cœlum uia,
Bina ut uiderem funera, & geminam necem?
Cœlebs, & orbus funebres una face
Vt concremarem prolis, ac thalami rogos?
Donator atræ lucis Alcide tuum
Diti remitte munus. ereptos mihi

Restitue manes. impius frustra inuoco
Mortem relictam crudus, & leti artifex,
Exitia machinatus insolita effera.
Nunc tibimet ipse iusta supplicia irroga.
Pinus coacto uerticæ attingens humum
Cœlo remissa findat in geminas trabes.
Mittarq; præceps saxa per Scyronia.
Grauiora uidi, quæ pati clausos iubet
Phlegethon nocentes igneo cingens uado.
Quæ pœna maneat memet, & sedes, scio.
Vmbræ nocentes cedite & ceruicibus
His his repositum degrauet fessas manus
Saxum, senis perennis Eolij labor.
Me ludat amnis ora uicina abluens.
Vultur relicto transuolet Tityo ferus.
Meumq; pœnæ semper accrescat iecur.
Et tu mei requiesce Pirithoi pater.
Hæc incitatis membra turbinibus ferat
Nunquam resistens orbe reuoluto rota.
Dehisce tellus. recipe me dirum chaos,
Recipe. hoc ad umbras iustior nobis uia est.
Gnatum sequor ne metue, qui manes regis.
Casti uenimus. recipe me æterna domo
Non exiturum. non mouent diuos preces.
At, si rogarem scelera, quàm proni forent.
C. Theseu querelis tempus æternum manet.
Nunc iusta nato solue. & absconde ocyus
Dispersa fœde membra laniatu effero.
T. Huc huc reliquias uehite cari corporis,
Pondusq;. & artus temere congestos date.

Hippolytus hic est? facinus agnosco meum.
Ego te peremi, neu nocens tantum semel,
Solus'ue fierem, facinus ausurus parens
Patrem aduocaui: munere en patrio fruor.
O' triste fractis orbitas annis malum,
Complectere artus: quod'q; de nato est super,
Miserande mœsto pectore incumbens foue.
Disiecta genitor membra laceri corporis
In ordinem dispone: & errantes loco
Restitue partes. fortis hic dextræ locus.
Hic læua frenis docta moderandis manus
Ponenda. læui lateris agnosco notas.
Quàm magna lachrymis pars adhuc nostris abest.
Durate trepidæ lugubri officio manus.
Fletus'q; largos sistite arentes genæ:
Dum membra nato genitor annumerat suo:
Corpus'q; fingit: hoc quidem est forma carens,
Et turpe, multo & uulnere ambesum undiq;.
Quæ pars tui sit, dubito, sed pars est tui.
Hic hic repone, non suo, at uacuo loco,
Hæc'ne illa facies igne sydereo nitens
Inimica flectens lumina? hic cecidit decor.
O' dira fata numinum, o' sæuus furor,
Sic ad parentem gnatus ex uoto redit?
En hæc suprema uota genitoris cape
Sæpe efferendus. Interim hæc ignes ferant:
Patefacite acerba cæde funestam domum,
Mosopia claris tota lamentis sonet.
Vos apparate regij flammam rogi:
At uos per agros corporis partes uagas

Acquirite, istam terra defossam premat·
Grauisq; tellus impio capiti incubet.

TRAGOEDIAE INTERLOCUTORES.

Oedipus.	Iocasta
Chorus.	Creon.
Tiresias.	Manto.
Senex.	Phorbas
Nuntius.	

TRAGOEDIA QVINTA, QVAE INSCRIBITVR OEDIPVS.

ACTVS PRIMVS.

Trimetri Iambici

OEDIPVS. IOCASTA.

Iam nocte pulsa dubius effulsit dies·
Et nube mœstum squalida exoritur iubar,
Lumen'q; flamma triste luctifera gerens.
Iam cernet auida peste solatas domos,
Stragem'q;, quam nox fecit· ostendet dies.
Quisquam'ne regno gaudet? o' fallax bonum,
Quantum malorum, fronte quàm blanda, tegis.
Vt alta uentos semper excipiunt iuga·
Rupemq; saxis uasta dirimentem freta

Quamuis quieti uerberant fluctus maris,
Imperia sic excelsa fortunæ obiacent.
Quàm bene parentis sceptra Polybi fugeram
Curis solutus exul, intrepidus, uagans,
Cœlum, deosq; testor, in regnum incidi,
Infanda timeo, ne mea genitor manu
Perimatur: hoc me Delphicæ laurus monent.
Aliud'q; nobis indicant maius scelus.
Est maius aliud patre mactato nefas?
Prò misera pietas: eloqui fatum pudet.
Thalamos parentis Phœbus, & diros toros
Gnato minatur impia incestos face.
Hic me paternis expulit regnis timor.
Non ego penates profugus excessi meos:
Parum ipse fidens mihimet in tuto tua
Natura posui iura. cum magna horreas,
Quæ posse fieri non putes, metuas tamen.
Cuncta expauesco: meq; non credo mihi.
Iam iam aliquid nos fata moliri parant.
Nam quid rear, quod ista Cadmeæ lues,
Infesta genti, strage tam late edita
Mihi parcit uni. cui reseruamur malo?
Inter ruinas urbis, & semper nouis
Deflenda lachrymis funera, ac populi struem?
Incolumis ergo scilicet Phœbi reus
Sperare poteras sceleribus tantis dari
Regnum salubre? fecimus cœlum nocens,
Non aura gelido lenis afflatu fouet
Anhela flammis corda. non Zephyri leues
Spirant: sed ignes auget æstiferi Canis

Titan Leonis terga nemeæi premens.
Deseruit amnes humor, atq; herbas color.
Aretq; Dirce. tenuis Ismenos fluit.
Et tingit ipsa nuda uix unda uada.
Obscura cœlo labitur Phœbi soror.
Tristisq; mundus nubilo pallet nouo.
Nullum serenis noctibus sydus micat.
Sed grauis, & ater incubat terris uapor.
Obtexit arces cœlitum, ac summas domos
Inferna facies. denegat fructum Ceres
Adulta. & altis flaua cum spicis cremat.
Arente culmo sterilis emoritur seges.
Pars nulla regni immunis exitio uacat.
Et omnis ætas pariter, & sexus ruit.
Iuuenesq; senibus iungit. & gnatis patres
Funesta pestis. una fax thalamos cremat.
Fletuq; acerbo funera, & questu carent.
Quin ista tanti peruicax clades mali
Siccauit oculos. quodq; in extremis solet,
Periere lachrymæ. portat hunc æger parens
Supremum ad ignem. mater hunc amens gerit.
Properatq;, ut alium regerat in eundem locum.
Quin luctu in ipso luctus exoritur nouus.
Suæq; circa funus exequiæ cadunt.
Tum propria flammis corpora alienis cremant.
Diripitur ignis. nullus est miseris pudor.
Non ossa tumuli sancta discreti tegunt.
Arsisse satis est. pars quota in cineres abit.
Deest terra tumulis. iam rogos syluæ negant.
Non uota, non ars ulla corruptos, leuant.

Cadunt medentes morbus auxilium trahit.
Affusus aris supplices tendo manus
Matura poscens fata præcurram ut prior
Patriam ruentem. ne'ue post omnes cadam
Fiam'q; regni funus extremum mei.
O' sæua nimium numina, o' fatum graue,
Negatur uni nempe in hoc populo mihi
Mors tam parata. sperne letali manu
Contacta regna. linque lachrymas, funera,
Tabifica cœli uitia quæ tecum inuehis
Infaustus hospes. profuge, iandudum ocyus
Vel ad parentes. Io. quid iuuat coniux mala
Grauare questu? regium hoc ipsum reor.
Aduersa capere. quo'q; sit dubius magis
Status, & cadentis imperij moles labat.
Hoc stare certo pressius fortem gradu.
Haud est uirile terga fortunæ dare.
Oe. Abest pauoris crimen, ac probrum procul,
Virtus'q; nostra nescit ignauos metus.
Si tela contra stricta, si uis horrida
Mauortis in me rueret aduersus feros
Audax gigantes obuias ferrem manus.
Nec sphinga cæcis uerba nectentem modis
Fugi cruentos pestis infandæ tuli
Rictus, & albens ossibus sparsis solum.
Cum'q; è superba rupe iam prædæ imminens
Aptaret ales uerbera, & caudam mouens
Sæui leonis more conciperet minas
Carmen poposci sonuit horrendum insuper
Crepuere malæ. saxa'q; impatiens moræ

Reuulsit unguis uiscæra expectans mea.
Nodosa fortis uerba, & implexos dolos,
Ac triste carmen alitis solui feræ.
Io. Quid sera mortis uota nunc demens facis?
Licuit perire· laudis hoc pretium tibi
Sceptrum, & peremptæ Sphingis hæc merces datur.
Oe. Ille, ille, dirus calidi monstri cinis
In nos rebellat· illa nunc Thebas lues
Perempta perdit. una iam superest salus·
Siquam salutis Phœbus ostendit uiam.

Sapphici partim, Anapæstici, Dimetri, & Monome tri inserti cum nonnullis Trimetris Iambicis.

CHORVS.

O Cadis Cadmi generosa proles
Vrbe cum tota. uiduas colonis
Respicis terras miseranda Thebe.
Carpitur leto tuus ille Bacche
Miles extremos comes usq; ad Indos,
Ausus Eois equitare campis,
Figere & mundo tua signa primo.
Cinnamis syluas Arabum beatas
Vidit, & uersas equitis sagittas
Terga conuersi metuenda Parthi.
Littus intrauit pelagi rubentis.
Promit hic ortus, aperitq; lucem
Phœbus· & flamma propiore nudos
Inficit Indos.
Stirpis inuictæ genus interimus.

Labimur

Labimur sæuo rapiente fato.
Ducitur semper noua pompa morti.
Longus ad manes properatur ordo
Agminis mœsti' seriesq; tristis
Hæret' & turbæ tumulos petenti
Non satis septem patuere portæ.
Stat grauis strages' premiturq; uincto
Funere funus.
Prima uis tardas tetigit bidentes'
Laniger pingues male carpsit herbas.
Colla tacturus steterat sacerdos'
Dum manus certum parat alta uulnus'
Aureo taurus rutilante cornu
Labitur segnis' patuit sub ictu
Ponderis uasti resoluta ceruix.
Nec cruor ferrum maculauit' atra
Turpis è plaga sanies profusa est.
Segnior cursu sonipes in ipso
Concidit gyro' dominumq; prono
Prodidit armo.
Incubant pratis pecudes relictæ'
Taurus armento pereunte marcet.
Deficit pastor grege diminuto,
Rabidos inter moriens iuuencos.
Non lupos cerui metuunt rapaces'
Cessat irati fremitus Leonis.
Nulla uillosis feritas in ursis.
Perbibit pestem latebrosa serpens'
Aret, & sicco moritur ueneno.
Non sua sylua decorata coma,

Fundit opacis montibus umbras.
Non rura uirent ubere glebæ.
Non plena suo uitis iaccho
Brachia curuat.
Omnia nostrum sensere malum.
Rupere erebi claustra profundi
Turba sororum face tartarea.
Phlegethonq́; sua motam ripa
Miscuit undis styga sidonijs.
Mors alta auidos oris hiatus
Pandit. & omneis explicat alas.
Quiq́; capaci turbida cymba
Flumina seruat, durus senior
Nauita crudo uix assiduo
Brachia conto lassata refert,
Fessus turbam uectare nouam.
Quin tænarij uincula ferri
Rupisse canem fama, & nostris
Errasse locis. mugisse solum,
Vaga per lucos simulachra uirum
Maiora uiris, bis cadmeum
Niue discussa tremuisse nemus.
Iam turbatam sanguine Dircen.
Nocte silenti Amphionios
Vlulasse canes.
O' dira noui facies leti
Grauior leto, piger ignauos
Alligat artus langor. & ægro
Rubor in uultu maculæq́; caput
Sparsere leues. tum uapor ipsam

Corporis arcem flammeus urit.
Multoq́; genas sanguine tingit.
Oculiq́; rigent. & sacer ignis
Pascitur artus. resonant aures.
Stillatq́; niger naris aduncæ
Cruor & uenas rumpit hiantes.
Intima creber uiscera quassat
Gemitus stridens. tunc amplexu
Frigida presso saxa fatigant.
Quos liberior domus elato
Custode sinit petitis fontes.
Aliturq́; sitis latice ingesto.
Prostrata iacet turba cadentum.
Oratq́; mori. solum hoc faciles
Tribuere dei. delubra petunt.
Haud ut uoto numina placent.
Sed iuuat ipsos satiare deos.
Quis nam ille propero regiam gressu petit?
Adest'ne clarus sanguine, ac factis Creon?
An æger animus falsa pro ueris uidet?
Adest petitus omnibus uotis Creon.

ACTVS SECVNDVS.

Trimetri, & Tetrametri, Iambici, cum quibusdam Exametris.

OEDIPVS. CREON.

h Orrore quatior, fata quo uergant, timens.
Trepidumq́; gemino pectus euentu labat.
Vbi læta duris mista in ambiguo iacent,

Incertus animus, ſcire cum cupiat, timet.
Germane noſtræ coniugis, feſſis opem
Siquam reportas, uoce properata edoce.
C. Reſponſa dubia ſorte perplexe latent.
Oe. Dubiam ſalutem qui dat afflictis, negat.
C. Ambage nexa Delphico mos eſt deo
Arcana tegere. Oe. fare, ſit dubium licet.
Ambigua ſoli noſcere Oedipodæ datur.
C. Sedem expiari regiam exilio deus,
Et interemptum Laium ulciſci iubet.
Non ante cœlo lucidus curret dies.
Hauſtus'q; tutos ætheris puri dabit.
Oe. Ecquis peremptor inclyti regis fuit?
Quem memoret ede, Phœbus, ut pœnas luat.
C. Sit precor tutum uiſu, auditu horridum,
Torpor inſedit per artus: frigidus ſanguis coit.
Vt ſacrata templa Phœbi ſupplici intraui pede.
Et pias numen precatus rite ſummiſi manus.
Gemina Parnaſi niualis arx trucem ſonitum dedit.
Imminens phœbea laurus tremuit, & mouit domū.
At repente ſancta fontis lympha Caſtalij ſtetit.
Incipit letea uates ſpargere horrentes comas.
Et pati commota Phœbum: contigit non dum ſpecū.
Emicat uaſto fragore maior humano ſonus.
Mitia cadmæis remeabunt ſydera Tebis,
Si profugus Dircen Iſmenida liqueris hoſpes
Regis cæde nocens, Phœbo iam notus & infans.
Nec tibi longa manent ſceleratæ gaudia cædis.
Tecum bella geres: natis quoq; bella relinques
Turpis maternos iterum reuolutus in ortus.

Oe. Quod facere monitu cœlitum iussus paro,
Functi cineribus regis hoc decuit dari,
Ne sancta quisquam sceptra uiolaret dolo.
Regi tuenda maxime regum est salus.
Queritur peremptum nemo, quem incolumem timet.
C. Curam perempti maior excussit timor.
Oe. Pium prohibuit ullus officium metus?
C. Prohibent nefandi carminis tristes minæ.
Oe. Nunc expietur numinum imperio scelus.
Quisquis deorum regna placatus uides.
Tu tu, penes quem iura præcipitis poli.
Tuq́; ó sereni maximum mundi decus,
Bissena cursu signa qui uario regis.
Qui tarda celeri sæcula euoluis rota.
Sororq; fratri semper occurrens tuo
Noctiuaga Phœbe. quiq́; uentorum potens
Aequor per altum cœrulos currus agis.
Et, qui carentes luce disponis domos,
Adeste. cuius Laius dextra occidit.
Hunc non quietum tecta, non fidi lares,
Non hospitalis exulem tellus ferat.
Thalamis pudendis doleat, & prole impia.
Hic & parentem dextera perimat sua.
Faciatq́; (nunquid grauius optari potest?)
Quidquid ego fugi. non erit ueniæ locus.
Per regna iuro, quæq́; nunc hospes rego,
Et quæ reliqui. perq́; penetrales deos,
Per te pater Neptune, qui fluctu breui
Vtrinq; nostro geminus alludis solo.
Et ipse nostris uocibus testis ueni

Fatidicæ uatis ora Cirrhææ mouens.
Ita molle senium ducat, & summum diem
Securus alto degat in solio parens.
Solasq; Merope nouerit Polybi faces.
Vt nulla sontem gratia eripiet mihi.
Sed quo nefastum facinus admissum loco est
Memorato, Marte aperto, an insidijs iacet?
C. Frondifera sanctæ nemora Castaliæ petens
Calcauit altis obsitum dumis iter.
Trigemina qua se spargit in campos uia,
Secat una gratum Phocidos Baccho solum.
Vnde altus ima deserit cœlum petens
Clementer acto colle Parnasus biceps.
At una bimares Sisyphi terras adit
Olenia in arua. tertius trames caua
Conualle serpens, tangit errantes aquas,
Gelidumq; dirimit amnis Elei uadum.
Hic pace fretum subita prædonum manus
Aggressa ferro facinus occultum tulit.
In tempore ipso sorte Phœbeia excitus
Tiresia tremulo tardus accelerat gradu.
Comesq; Manto luce uiduatum trahens.

Trimetri Iambici.

OEDIPVS. TIRESIAS. MANTO.

S Acrate Diuis, proximum Phœbo caput,
Responsa solue. fare, quem pœnæ petant.
T. Quod tardo fatum, lingua quod quærit moras,
Haud te quidem magnanime mirari addecet.

Visu carentem magna pars ueri latet.
Sed quò uocat me patria, quò Phœbus, sequar.
Fata eruantur. si foret uiridis mihi
Calidusq; sanguis, pectore excuterem deum.
Adpellite aris candidum tergo bouem,
Curuoq; nunquam colla depressum iugo.
Tu lucis inopem gnata genitorem regens
Manifesta sacri signa fatidici refer.
M. Opima sanctas uictima ante aras stetit.
T. In uota superos uoce solenni uoca:
Arasq; dono thuris Eoi extrue.
M. Iam thura sacris cœlitum ingessi focis.
T. Quid flamma? largas iam'ne comprehendit dapes?
M. Subito refulsit lumen, & subito occidit.
T. Vtrum'ne clarus ignis, & nitidus stetit?
Rectusq; purum uerticem cœlo tulit?
Et summam in auras fusus explicuit comam?
An latera circa serpit incertus uiæ?
Et fluctuante turbidus fumo labat?
M. Non una facies mobilis flammæ fuit.
Imbrifera qualis implicat uarios sibi
Iris colores. parte quæ magna poli
Curuata picto nuntiat nimbos sinu.
Quis desit illi, quis'ue sit dubites color:
Cœrulea fuluis mista oberrauit notis:
Sanguinea rursus, ultimum in tenebras abit.
Sed ecce pugnax ignis in partes duas
Discedit, & se scindit unius sacri
Discors fauilla, genitor horresco intuens.
Libata Bacchi dona permutat cruor.

Ambitq́; densus regum fumus caput.
Ipsosq́; circa spissior uultus sedet.
Et nube densa sordidam lucem abdidit.
Quid sit parens effare. Ti. quid fari queam?
Inter tumultus mentis attonitæ uagos
Quid nam loquar? sunt dira, sed in alto mala.
Solet ira certis numinum ostendi notis.
Quid istud est, quod esse prolatum uolunt.
Iterumq́; nolunt. & truces aras tegunt?
Pudet deos, nescio quid, huc propere admoue.
Et sparge salsa colla taurorum mola.
Placido'ne uultu sacra, & admotas manus
Patiuntur? Man. altum Taurus attollens caput,
Primos ad ortus positus expauit diem.
Trepidusq́; uultum obliquat. & radios fugit.
T. Vno'ne terram uulnere afflicti petunt?
M. Iuuencam ferro semet opposito induit.
Et uulnere uno cecidit. at Taurus duos
Perpessus ictus, huc, & huc dubius ruit.
Animamq́; fessus uix reluctantem exprimit.
T. Vtrum citatus uulnere angusto micat?
An lentus altas irrigat plagas cruor?
M. Viuus per ipsam, qua patet pectus, uiam
Effusus amnis. huius exiguo graues
Maculantur ictus imbre. sed uersus retro
Per ora multus sanguis, atq; oculos redit.
T. Infausta magnos sacra terrores cient.
Sed ede certas uiscerum nobis notas.
M. Genitor quid hoc est? non leui motu (ut solent)
Agitata trepidant exta. sed totas manus

Quatiunt· nouis'q; prosilit uenis cruor.
Cor marcet ægrum penitus· ac mersum latet·
Liuent'q; uenæ· magna pars fibris abest·
Et felle nigro tabidum spumat iecur·
Ac semper omen unico imperio graue·
En capita paribus bina consurgunt toris.
Sed utrunq; cæsum tenuis abscondit caput
Membrana latebram rebus occultis negans·
Hostile ualido robore insurgit latus.
Septem'q; uenas tendit· has omnes retro
Prohibens reuerti limes obliquus secat.
Mutatus ordo est· sede nil propria iacet·
Sed acta retro cuncta· non animæ capax
In parte dextra pulmo sanguineus iacet.
Non læua cordis regio, non molli ambitu
Omenta pingues uiscerum obtendunt sinus.
Natura uersa est· nulla lex utero manet.
T. Scrutemur unde tantus hic extis rigor.
M. Quod hoc nefas? conceptus infaustæ bouis,
Nec more solito positus, alieno in loco
Implet parentem· membra cum gemitu mouet·
Tremulo rigore debiles artus micant·
Infecit arctas liuidus fibras cruor.
Tentant'q; turpes mobilem trunci gradum.
Et inane surgit corpus· ac sacros petit
Cornu ministros· uiscera effugiunt manu.
Neq; ipsa, quæ te pepulit, armenti grauis
Vox est· nec usquam territi fugiunt greges.
Immugit aris ignis· & trepidant foci.
Oe. Quid ista sacri signa terrifici ferant·

Exprome. uoces aure non timida hauriam.
Solent suprema facere securos mala.
T. His inuidebis quibus opem quæris, malis.
Oe. Memora, quod unum scire cœlicolæ uolunt,
Contaminarit rege quis cæso manus.
T. Nec, alta cœli quæ, leuis pinna, secat.
Nec fibra uiuis rapta pectoribus potest
Ciere nomen. alia tentanda est uia.
Ipse euocandus noctis æternæ plagis
Emissus Erebo, ut cædis authorem indicet.
Reserenda tellus, Ditis implacabile
Numen precandum. populus infernæ stygis
Huc extrahendus. ede, cui mandes sacrum.
Nam te, penes quem summa regnorum est, nefas
Inuisere umbras. Oe te Creo hic poscit labor.
Ad quem secundum regna respiciunt mea.
T. Dum nos profundæ claustra laxamus stygis,
Populare Bacchi laudibus carmen sonet.

Versus exametri, Trochaici, Anapæstici, Dimetri,
Monometri, Acatalectici, Catalectici, &
Brachycatalectici, et Sapphici inserti.

CHORVS.

e Ffusam redimite comam nutante corymbo,
Mollia nysæis armate brachia thyrsis,
Lucidum cœli decus huc adeas uotis,
Quæ tibi nobiles Thebæ Bacche tuæ
Palmis supplicibus ferunt.
Huc aduerte fauens uirgineum caput.

Vultu sydereo discute nubila.
Et tristes erebi minas, auidumq; fatum.
Te decet cingi comam floribus uernis,
Te caput Tyria cohibere mitra.
Edera'ue mollem Bacchifera religare frontem.
Spargere effusos sine lege crines,
Rursus adducto reuocare nodo.
Qualis iratam metuens nouercam
Creueras falsos imitatus artus
Crine flauenti simulata uirgo
Luteam uestem retinente zona.
Vnde tam molles placuere cultus,
Et sinus laxi fluidumq; syrma.
Vidit aurato residere curru,
Veste cum longa regeres Leones,
Omnis Eoæ plaga uasta terræ,
Qui bibit Gangem, niueumq; quisquis
Frangit Araxem.
Te senior turpi sequitur Silenus asello,
Turgida pampineis redimitus tempora sertis.
Condita lasciui deducunt orgia Mystæ.
Te Bassaridum comitata cohors.
Nunc Edonii pede pulsauit
Sola pangæi, nunc Threicio
Vertice Pindi, nunc Cadmeas
Inter matres, impia Mænas
Comes Ogygio uenit Iaccho
Nebride sacra præcincta latus.
Tibi commotæ pectora matres
Fudere comam, Thyrsumq; leuem

Vibrante manu.iam post laceros
Pentheos artus Thyades Oestro
Membra remissæ, uelut ignotum,
Videre nefas.
Ponti regna tenet nitidi matertera Bacchi,
Nereidumq; choris Cadmæia cingitur Ino.
Ius habet in fluctus magni puer aduena Ponti
Cognatus Bacchi numen non uile Palæmon.
Te Tyrrhena puer rapuit manus.
Et tumidum Nereus posuit mare.
Cœrula cum pratis mutat freta.
Hinc uerno platanus folio uiret.
Et Phœbo laurus carum nemus.
Garrula per ramos auis obstrepit.
Viuaces ederas ramus tenet.
Summa ligat uitis carchesia.
Idæus prora fremuit Leo.
Tigris puppe sedet Gangetica,
Dum peirata freto pauidus natat.
Et noua demersos facies habet.
Brachia prima cadunt prædonibus.
Illisumq; utero pectus coit.
Paruula dependet lateri manus.
Et dorso fluctum curuo subit.
Lunata scindit cauda mare,
Et sequitur curuus fugientia carbasa Delphin.
Diuite Pactolus uexit te Lydius unda
Aurea torrenti deducens flumina ripa.
Lactea Mesagetæ, qui pocula sanguine miscent,
Regna, securigeri Bacchum sensere Lycurgi.

Senſere terræ Zedacum feroces,
Et quos uicinus Boreas ferit
Arua mutantes. quasq; Mæotis
Alluit gentes frigido fluctu,
Quasq; despectat uertice ſummo
Sydus Arcadium, geminumq; plauſtrum.
Ille diſperſos domuit Gelonos:
Arma detraxit trucibus puellis
Ore deiecto petiere terram
Thermodontiacæ cateruæ.
Poſitisq; tandem leuibus ſagittis,
Mites ſunt factæ.
Sacer Cithæron ſanguine inundauit
Ophioniaq; cæde,
Prœtides ſyluas petiere, & agros:
Præſentem Bacchum coluit nouercæ.
Naxos Aegeo redimita ponto
Tradidit thalamus uirginem relictam
Meliore penſans damna marito.
Pumice ex ſicco fluxit Nyctileus latex.
Garruli gramen ſecuere riui:
Combibit dulces humus alta ſuccos,
Niueiq; lactis candidos fontes.
Et muſta odoro leſbia cum thymo,
Ducitur magno noua nupta cœlo.
Solenne Phœbus carmen canit,
Infuſis humero capillis.
Concinit tedas geminus Cupido.
Telum depoſuit Iuppiter igneum.
Condidit Baccho ueniente fulmen.

Lucida dum current annosi sydera mundi·
Oceanus clausum dum fluctibus ambiet orbem·
Lunaq; dimissos dum plena recolliget ignes,
Dum matutinos prædicet Lucifer ortus.
Altaq; cœruleum dum Nerea nesciet arctos.
Candida formosi uenerabimur ora Lyæi.

ACTVS TERTIVS.

Trimetri Iambici.

OEDIPVS. CREON.

e T si ipse uultus flebiles præfert notas·
Expone cuius capite placemus deos.
C. Fari iubes, tacere quæ suadet metus.
Oe. Si te ruentes non satis Thebæ mouent·
At sceptra moueant lapsa cognatæ domus.
C. Nescisse cupies, nosse quæ nimium expetis.
Oe. Iners malorum remedium ignorantia est.
Ita'ne & salutis publicæ indicium obrues?
C. Vbi turpis est medicina, sanari piget.
Oe. Audita fare, uel malo domitus graui,
Quid arma possint regis irati scies.
C. Odere reges dicta, quæ dici iubent.
Oe. Mitteris erebo uile pro cunctis caput·
Arcana sacri uoce ni retegis tua.
C. Tacere liceat. nulla libertas minor
A` rege petitur. Oe. sæpe uel lingua magis
Regi, atq; regno muta libertas obest.
C. Vbi non licet tacere, quid cuiquam licet?

Oe. Imperia soluit, qui tacet, iussus loqui.
C. Coacta uerba placidus accipias precor.
Oe. Vlli'ne pœna uocis expressæ fuit?
C. Est procul ab urbe lucus ilicibus niger
Dircæa circa uallis irriguæ loca.
Cupressus altis exerens syluis caput
Virente semper alligat trunco nemus.
Curuos'q; tendit quercus, & putres situ
Annosa ramos. huius abrupit latus
Edax uetustas. sylua iam fessa cadens
Radice fulta pendet aliena trabe.
Amaræ bacis laurus, & Tiliæ leues,
Et paphia myrtus. & per immensum mare
Motura ramos alnus. & Phœbo obuia
Enode Zephyris pinus opponens latus.
Medio stat ingens arbor atq; umbra graui
Syluas minores urget & magno ambitu
Diffusa ramis una defendit nemus.
Tristis sub illa lucis & Phœbi inscius
Hic stagnat humor frigore æterno rigens.
Limosa pigrum circuit fontem palus.
Huc ut sacerdos intulit senior gradum,
Haud est moratus, præstitit noctem locus
Tum effossa tellus, & super rapti rogis
Iaciuntur ignes. ipse funesto integit
Vates amictu corpus & frondem quatit.
Lugubris imos palla pertundit pedes.
Squalente cultu mœstus ingreditur senex.
Mortifera canam taxus astringit comam,
Nigro bidentes uellere, atq; atræ boues

Retro trahuntur. flamma prædatur dapes.
Viuum'q; trepidat igne ferali pecus.
Vocat inde manes. te'q;, qui manes regis,
Et obsidentem, claustra letalis locus.
Carmen'q; magicum uoluit, & rabido minax
Decantat ore quidquid, aut placat leues
Aut cogit umbras irrigat sanguis focos.
Solidas'q; pecudes urit, & multo specum
Saturat cruore. libat & niueum insuper
Lactis liquorem. fundit & bacchum manu
Læua. canitq; rursus, & terram intuens
Grauiore manes uoce, & attonita ciet.
Latrauit Hecates turba. ter ualles cauæ
Sonuere mœstum. tota succusso solo
Pulsata tellus, audior, uates ait.
Rata uerba fudi. rumpitur cæcum chaos.
Iterq; populis Ditis ad superos datur.
Subsedit omnis sylua, & erexit comam.
Duxere rimas robora. & totum nemus
Concussit horror. terra se retro dedit.
Gemuitq; penitus. siue tentari obditum
Acheron profundum mente non æqua tulit.
Siue ipsa tellus ut daret functis uiam,
Compage rupta sonuit. aut ira furens
Triceps cathenas Cerberus mouit graues.
Subito dehiscit terra. & immenso sinu
Laxata patuit. ipse pallentes deos
Vidi inter umbras. ipse torpentes lacus,
Noctem'q; ueram. gelidus in uenis stetit
Hæsitq; sanguis. sæua prosiluit cohors.

Et ſtetit in armis omne uipereum genus
Fratrum cateruæ dente dircæo ſatæ.
Auidumq́; populi peſtis Ogygij malum.
Tum torua Erinnys ſonuit, & cæcus furor,
Hororq́; & unà quidquid æternæ creant,
Cælantq́; tenebræ, luctus auellens comam,
Aegreq́; lapſum ſuſtinens morbus caput.
Grauis ſenectus ſibimet, & pendens metus,
Nos liquit animus ipſa, quæ ritus ſenis,
Arteſq́; norat stupuit. intrepidus parens,
Audaxq́; damno conuocat Ditis feri
Exangue uulgus. ilico, ut nebulæ leues
Volitant & auras libero cœlo trahunt.
Non tot caducas educat frondes Eryx.
Nec uere flores Hybla tot medio creat.
Cum examen alto nectitur denſum globo.
Fluctuſq́; non tot frangit Ionium mare.
Nec tanta gelidi Strymonis fugiens minas
Permutat hyemes ales & cœlum ſecans
Tepente Nilo penſat arctoas niues.
Quot ille populos uatis eduxit ſonus.
Pauide latebras nemoris umbroſi petunt
Animæ trementes. primus emergit ſolo
Dextra ferocem cornibus Taurum premens
Zetus. manuq́; ſuſtinet læua chelym,
Qui ſaxa dulci traxit Amphion ſono.
Interq́; natos Tantalis tandem ſuos,
Tuto ſuperba fert caput faſtu graui.
Et numerat umbras. peior hac genitrix adeſt
Furibunda Agaue, tota quam ſequitur manus

Partita regem sequitur & Baccham sacer
Pentheus, tenetq; saeuus etiam nunc minas.
Tandem uocatus saepe pudibundum extulit
Caput atq; ab omni dissidet turba procul.
Caelatq; semet instat & stygias preces
Geminat sacerdos donec in apertum efferat
Vultus opertos Laius. fari horreo.
Stetit per artus sanguine effuso horridus,
Paedore foedo squalidam obtectus comam,
Et ore rabido fatur. o Cadmi effera
Cruore semper laeta cognato domus.
Vibrate thyrsos. Enthea gnatos manu
Lacerate potius. maximum Thebis scelus
Maternus amor est. patria, non ira deum
Sed scelere raperis. non graui flatu tibi
Luctificus auster nec parum pluuio aethere
Satiata tellus halitu sicco nocet.
Sed rex cruentus. prima qui saeuae necis
Sceptra, & nefandos occupat thalamos patris,
Inuisa proles. sed tamen peior parens,
Quàm natus utero rursus infausto grauis,
Egit qui in ortus semet & matri impios
Foetus regessit. quiq; uix mos est feris.
Fratres sibi ipse genuit. implicitum malum,
Magisq; monstrum Sphinge perplexum sua.
Te te, cruenta sceptra qui dextra geris,
Te pater inultus urbe cum tota petam.
Et mecum Erinnes pronubas thalami traham,
Traham sonantes uerbera. incestam domum
Vertam & penates impio Marte obteram.

Proinde pulsum finibus regem ocyus
Agite exulem· quacunq; funesto gradu
Solum relinquat, uere florifero uirens
Reparabit herbas, spiritus puros dabit
Vitalis aura ueniet & syluis decor.
Letum, luesq;, mors, labor, tabes, dolor
Comitatus illo dignus· excedent simul.
Et ipse rapidis gressibus sedes uolet
Effugere nostras. sed graues pedibus moras
Addam, & tenebo, reptet incertus uiæ
Baculo senili triste prætentans iter.
Præripite terras· auferam cœlum pater.
Et ossa, & artus gelidus inuasit tremor.
Oe. Quidquid timebam facere, fecisse arguor,
Tori iugalis abnuit Merope nefas
Sociata Polybo. sospes absoluit manus
Polybus meas. uterq; defendit parens
Cædem, stuprum'q;. quis locus culpæ est super?
Multo ante Thebæ Laium amissum gemunt,
Bœota gressu quàm meo tetigi loca.
Falsus'ne senior, an deus Thebis grauis?
Iam iam tenemus callidi socios doli.
Mentitur ista præferens fraudi deos
Vates. tibiq; sceptra despondet mea.
C. Ego'ne ut sororem regia expelli uelim?
Si me fides sacrata cognati laris
Non contineret in meo certum statu.
Tamen ipsa me fortuna terreret nimis
Sollicita semper. liceat hoc tutò tibi
Exuere pondus, ne recedentem opprimat.

Iam te minore tutior pones loco.
Oe. Hortaris etiam sponte deponam ut mea
Tam grauia regna. Cr. suadeam hoc illis ego?
In utrunq; quęis est liber etiam nunc status.
Tibi iam necesse est ferre fortunam tuam.
Oe. Certissima est regnare cupienti uia,
Laudare modica, & otium, at somnum sequi.
Ab inquieto sæpe simulatur quies.
C. Parum'ne me tam longa defendit dies?
Oe. Aditum nocendi perfido præstat dies.
C. Solutus onere regio, regni bonis
Fruor domusq; ciuium cœtu uiget.
Nec nulla uicibus surgit alternis dies
Qua non propinqui munera ad nostras lares
Sceptri, redundent, cultus, opulentæ dapes.
Donata multis gratia nostra salus
Quid tam beatæ deesse fortunæ rear?
Oe. Quod res secundæ non habent unquam modum.
C. Incognita igitur ut nocens causa cadam?
Oe. Num ratio uobis reddita est uitæ meæ?
Num audita causa est nostra Tiresiæ? tamen
Sontes uidemur. facitis exemplum, sequor.
C. Quid si innocens sum? Oe. dubia pro certis solent
Timere reges. Cr. qui pauet uanos metus,
Veros fatetur. Oe. quisquis in culpa fuit
Dimissus, odit omne, quod dubium putat.
C. Sic odia fiunt. Oe. odia qui nimium timet,
Regnare nescit. regna custodit metus.
C. Qui sceptra duro sæuus imperio regit,
Timet timentes. metus in authorem redit.

Oe. Seruate fontem faxeo inclufum fpecu,
Ipfe ad penates regios referam gradum.

ANAPAESTICI.
CHORVS.

n On tu tantis caufa periclis·
Non hæc Labdacidas premunt
Fata·fed ueteres deum
Iræ fequuntur. Caftalium nemus
Vmbram fidonio præbuit hofpiti·
Lauitq; Dirce Tyrios colonos.
Vt primum magni natus Agenoris
Feffus per orbem. furta fequi Iouis
Sub noftræ ramus conftitit arboris
Prædonem numerans fuum, monituq; Phœbi
Iuffus erranti comes iræ uaccæ·
Quam non flexerat
Vomer, aut tardi iuga curua plauftri,
Deferuit fugas. nomenq; genti
Inaufpicata de boue tradidit.
Tempore ex illo noua monftra femper
Protulit tellus.
Aut anguis imis uallibus editus
Annofa fupra robora fibilat,
Supraq; pinus.
Supra Chaonias celfior arbores
Cœruleum erexit caput.
Cum maiore fui parte recumberet.
Aut fœta tellus im pio partu

Effudit arma.
Sonuit reflexo classicum cornu,
Lituus'q; adunco stridulos cantus
Elisit ære. non ante linguas
Alias, & arma uocis ignotæ
Clamore primum hostico experti
Agmina campos cognata tenent.
Digna'q; iacto semine proles
Vno ætatem permensa die
Post luciferi nata meatus
Ante hesperios occidit ortus.
Horret tantis aduena monstris.
Populi'q; timet bella ruentis.
Donec cecidit sæua iuuentus,
Genitrix'q; suo reddi gremio
Modo productos uidit alumnos.
Hac transierit ciuile nefas.
Illa Herculeæ norint Thebæ
Prælia fratrum.
Quid Cadmei fata nepotis,
Cum uiuacis cornua cerui
Frontem ramis texêre nouis.
Dominum'q; canes egere suum.
Præceps syluas, montes'q; fugit
Citus Actæon. agili'q; magis
Pede per saltus, & saxa uagus
Metuit motas Zephyris plumas,
Et quæ posuit, retia uitat.
Donec placidi fontis in unda
Cornua uidit, uultus'q; feros.

Vbi uirgineos fouerat artus
Nimium sæui diua pudoris.

ACTVS QVARTVS
Trimetri Iambici.

OEDIPVS. IOCASTA.

C Vras reuoluit animus, & repetit metus.
Obijsse nostro Laium scelere autumant
Superi, inferiq;. sed animus contra innocens
Sibiq; melius quàm deis notus negat.
Redit memoria tenue per uestigium
Cecidisse nostri stipitis impulsu obuium,
Datum esse Diti, cum prior iuuenem senex
Curru superbus pelleret, Thebis procul,
Phocea trifidas regio qua scindit uias.
Vnanima coniux explica errorem, precor,
Quæ spatia moriens Laius uitæ tulit,
Primó ne in æuo uiridis, an fracto occidit?
Io. Inter senem, iuuenemq;, sed propior seni.
Oe. Frequens' ne turba regum cinxit latus?
Io. Plures fefellit error ancipitis uiæ,
Paucos fidelis curribus iunxit labor.
Oe. Aliquis' ne cecidit regio fato comes?
Io. Vnum fides, uirtusq; consortem addidit.
Oe. Teneo nocentem, conuenit numerus, locus.
Sed tempus adde. Io. decima iam metitur seges.

Trimetri Iambici

SENEX. OEDIPVS.

C Orinthius te populus in regnum uocat
Patrium quietem Polybus æternã obtinet.
Oe. Vt undiq; in me sæua fortuna irruit.
Edissere mihi quo cadat fato parens.
Se. Animam senilem mollis exoluit sopor.
Oe. Genitor sine ulla cæde defunctus iacet?
Testor, licet iam tollere ad cœlum pie
Puras nec ulla scelera metuentes manus.
Sed pars magis metuenda fatorum manet.
Se. Omnem paterna regna discutiunt metum.
Oe. Repetam paterna regna sed matrem horreo.
Se. Metuis parentem, quæ tuum reditum expetens
Sollicita pendet? Oe. ipsa me pietas fugat.
Se. Viduam relinques? Oe. tangis en ipsos metus.
Se. Effare, mersus quis premat mentem timor
Præstare tacitam regibus soleo fidem.
Oe. Connubia matris Delphico monitu tremo.
Se. Timere uana desine & turpes metus
Depone Merope uera non fuerat parens.
Oe. Quod subditití præmium gnati petit?
Se. Regnum. superbam liberi astringunt fidem.
Oe. Secreta thalami, fare, quo excipias modo.
Se. Hæ te parenti paruulum tradunt manus.
Oe. Tu me parenti tradis? at quis me tibi?
Se. Pastor niuoso sub Cithæronis iugo.
Oe. In illa temet nemora quis casus tulit?
Se. Illo sequebar monte cornigeros greges.

Oe. Nunc adijce certas corporis nostri notas.
Se. Forata ferro gesseras uestigia,
Tumore nactus nomen, ac uitio pedum.
Oe. Quis fuerit ille, qui meum dono dedit
Corpus, requiro. Se. regios pauit greges.
Minor sub illo turba pastorum fuit.
Oe. Eloquere nomen. Se. prima languescit senum
Memoria, longo lassa sublabens situ.
Oe. Potes'ne facie noscere, ac uultu uirum?
Se. Fortasse noscam. saepe iam spatio obrutam
Leuis exoletam memoriam reuocat nota.
Oe. Ad sacra, & aras omne compulsum pecus
Duces sequantur, ite propere, accersite
Famuli penes quos summa consistit gregum.
Se. Siue ista ratio, siue fortuna occulit.
Latere semper patere, quod latuit diu.
Saepe eruentis ueritas patuit malo.
Oe. Malum timeri maius his aliquod potest?
Se. Magnum esse magna mole quod petitur scias.
Concurrit illinc publica, hinc regis salus,
Vtrinq; patria. contine medias manus,
Vt nil lacessas ipsa te fata explicant.
Non expedit concutere felicem statum.
Oe. Tuto mouetur, quidquid extremo in loco est.
Se. Nobilius aliquid genere regali appetis?
Ne te parentis pigeat inuenti, uide.
Oe. Nec poenitendi sanguinis quaeram fidem,
Sed nosse certum est. ecce grandaeuus Senex
Arbitria sub quo regij fuerant gregis
Phorbas refers'ne nomen, aut uultum senis?

Se. Arridet animo forma, nec notus satis
Nec rursus iste uultus ignotus mihi.
Regnum obtinente Laio famulus greges
Agitasti opimos sub Cithæronis plaga.

Trimetri Iambici.

PHORBAS. SENEX. OEDIPVS.

L Aetus Cithæron pabulo semper nouo
Aestiua nostro prata summittit gregi.
Se. Noscis'ne memet? Ph. dubitat anceps memoria.
Oe. Huic aliquis à te traditur quondam puer?
Effare, dubitas? cur genas mutat color?
Quid uerba quæris? ueritas odit moras.
Ph. Obducta longo temporum tractu moues.
Oe. Fatere, ne te cogat ad uerum dolor.
Ph. Inutile isti munus infantem dedi.
Non potuit ille luce, non cœlo frui.
Se. Procul sit omen, uiuit, & uiuat precor.
Oe. Superesse quare traditum infantem negas?
Ph. Ferrum per ambos tenue transactum pedes
Ligabat artus. uulneri innatus tumor
Puerile fœda corpus urebat lues.
Se. Quid quæris ultra, fata iam accedunt propè.
Oe. Quis fuerit infans, edoce. Ph. pro[illegible] fides.
Oe. Huc aliquis ignem. flamma iam [illegible]utiet fidem
Per tam cruentas uera quærenti uias.
Ph. Ignosce quæso, si ferus uideor tibi,
Et impotens iam parta uindicta in manu est.
Oe. Dic uera, quis nam, quo'ue generatus patre.

Qua matre genitus? Ph. coniuge est genitus tua.
Oe. Dehisce tellus. tuq; tenebrarum potens
In tartara ima rector umbrarum rape
Retro reuersas generis, ac stirpis uices.
Congerite ciues saxa in infestum caput.
Mactate telis me petat ferro parens.
Me natus in me coniuges arment manus,
Fratresq; & æger populus ereptos rogis
Iaculetur ignes. sæculi crimen uagor,
Odium deorum, iuris exitium sacri.
Qua luce primum spiritus hausi rudes,
Iam morte dignus. redde nunc animos parens.
Nunc aliquid aude sceleribus dignum tuis.
I, perge. propero regiam cursu pete,
Gratare matri liberis aucta domo.

CORIAMBICI VERSVS.
CHORVS.

Fata si liceat mihi
Fingere arbitrio meo,
Temperem Zephyro leui
Vela, ne pressæ graui
Spiritu antemnæ tremant.
Lene sed modicum fluens
Aura, nec uergens latus
Ducat intrepidam ratem
Tuta me media uehat
Vita decurrente uia.
Cnosium regem timens,

Alta dum demens petit
Artibus fidens nouis,
Certat & ueras aues
Vincere ac falsis nimis
Imperat pennis puer.
Nomen eripuit freto.
Callidus medium senex
Dædalus librans iter
Nube sub media stetit
Alitem expectans suam.
Qualis accipitris minas
Fugit, & sparsos metu
Colligit fœtus auis.
Donec in ponto manus
Mouit implicitas puer
Comes audacis uiæ.
Quidquid excessit modum,
Pendet instabili loco.
Sed quid hic postes sonat
Regios famulus manu
Mœstus, & quassans caput?
Ede, quid portes noui.

ACTVS QVINTVS.

Trimetri Iambici.

NVNTIVS.

P Rædicta postquam fata, et infandum genus
Deprendit, ac se scælere conuictũ Oedipus

Damnauit ipse regiam infestus petens
Inuisa propero tecta penetrauit gradu.
Qualis per arua Libycus insanit Leo
Fuluam minaci fronte concutiens iubam.
Vultus furore toruus, atq; oculi truces,
Gemitus, & altum murmur, & gelidus fluit
Sudor per artus spumat, & uoluit minas,
Ac mersus alte magnus exundat dolor.
Secum ipse saeuus grande, nescio quid, parat,
Suisq; fatis simile. quid poenas moror?
Vt hoc scelestum pectus, aut ferro petat,
Aut feruido aliquis igne, uel saxo domet?
Quae Tigris, aut quae saeua uisceribus meis
Incurret ales? ipse tu scelerum capax
Sacer Cithaeron, uel feras in me tuis
Emitte syluis. mitte uel rabidos canes.
Nunc redde Agauen. anime quid mortem times?
Mors innocentem sola fortunae eripit.
Haec fatus, aptat impiam capulo manum,
Ensemq; ducit. ita'ne? tam magnis breues
Poenas sceleribus soluis? atq; uno omnia
Pensabis ictu? moreris? hoc patri sat est.
Quid deinde matri? quid male in lucem editis
Natis? quid ipsi, quae tuum magna luit
Scelus ruina, flebili patriae dabis?
Soluenda non est illa, quae leges ratas
Natura in uno uertit Oedipode nouos
Commenta partus. suppliciis eadem meis
Nouetur. iterum uiuere, atq; iterum mori

Liceat, renaſci ſemper, ut toties noua
Supplicia pendas. utere ingenio miſer.
Quod ſæpe fieri non poteſt, fiat diu.
Mors eligatur longa. quæratur uia,
Qua nec ſepultis miſtus, & uiuis tamen
Exemptus erres. morere. ſed citra patrem
Cunctaris animæ? ſubitus an uultus grauat
Perfuſus imber? ac rigat fletu genas?
Et flere ſatis eſt? hactenus fundent leuem
Oculi liquorem. ſedibus pulſi ſuis
Lachrymas ſequantur. hi maritales ſtatim
Fodiantur oculi. dixit, atq; ira furit.
Ardent minaces igne truculento genæ.
Oculiq; uix ſe ſedibus retinent ſuis.
Violentus, audax, mutus, iratus, ferox.
Tantum cruentus gemuit. & dirum fremens
Manus in ora torſit. at contra truces
Oculi ſteterunt. & ſuam intenti manum
Vltro inſequuntur. uulneri occurrunt ſuo.
Scrutatur auidus manibus uncis lumina.
Radice ab ima funditus uulſos ſimul
Euoluit orbes. hæret in uacuo manus.
Et fixa penitus unguibus lacerat cauos
Alte receſſus luminum, & inanes ſinus,
Sæuitq; fruſtra. plusq; quàm ſatis eſt, furit.
Tantum eſt periclum lucis. attollit caput.
Cauisq; luſtrans orbibus cœli plagas,
Noctem experitur. quicquid effoſſis male
Dependet oculis, rumpit, & uictor deos

Conclamat omnes. parcite en patriæ, precor.
Iam iussa feci: debitas pœnas tuli.
Inuenta thalamis digna nox tandem meis.
Rigat ora fœdus imber, & lacerum caput
Largum reuulsis sanguinem uenis uomit.

Dimetri Anapæstici.

CHORVS.

Fatis agimur, cedite fatis.
Non sollicitæ possunt curæ
Mutare rati stamina fusi.
Quidquid patimur mortale genus,
Quidquid facimus, uenit ex alto.
Seruatq; suæ decreta colus
Lachesis. dura reuoluta manu
Omnia certo tramite uadunt:
Primusq; dies dedit extremum.
Non illa deo uertisse licet,
Quæ nexa suis currunt causis.
It cuiq; ratus prece non ulla
Mobilis ordo. multis ipsum
Timuisse nocet. multi ad fatum
Venere suum: dum fata timent.
Sonuere fores, atq; ipse suum
Duce non ullo molitur iter
Luminis orbus.

Trimetri Iambici.

OEDIPVS. CHORVS. IOCASTA.

B Ene habet, pactum est: iusta persolui patri.
Iuuant tenebræ: quis deus tandem mihi
Placatus atra nube perfundit caput?
Quis scelera donat? conscium euasi diem.
Nil paricida dexteræ debes tuæ.
Lux te refugit: uultus Oedipodem hic decet.
C. En ecce rapido sæua prosiluit gradu
Iocasta uæcors: qualis attonita, & furens
Cadmea mater, abstulit nato caput:
Sensim'ue raptum traxit. afflictum alloqui
Cupit, pauetq;. iam malis cessit pudor.
Io. Cupiunt, & horrent ora: nam quid te uocem?
Gnatum? ne dubites: natus es, natum pudet.
Immitis oro nate, quò auertis caput,
Vacuos'q; uultus? Oe. quis frui tenebris uetat?
Quis reddit oculos? mater, an matris sonus?
Perdidimus operam: congredi fas amplius
Haud est: nefandos diuidat uastum mare:
Dirimat'q; tellus abdita. & quisquis sub hoc
In alia uersus sydera, ac solem auium
Dependet orbis: alterum ex nobis ferat.
Io. Fati ista culpa est. nemo fit fato nocens.
Oe. Iam parce uerbis mater, & parce auribus,
Per has reliquias corporis trunci, precor,
Per inauspicatum sanguinis pignus mei,
Per omne nostri nominis fas, & nefas.

Io. Quid

Io. Quid anime torpes? socia cur scelerum dare
Pœnas recusas? omne confusum perit
Incesta per te iuris humani decus.
Morere at nefastum spiritum ferro exige.
Non, si ipse mundum concitans diuum pater
Coruscet sæua tela iaculetur manu,
Vnquam rependam sceleribus pœnas pares
Mater nefanda. mors placet mortis uia
Quæratur. agédum commoda matri manum.
Si paricida es, restat hoc operi ultimum,
Rapiatur ensis hoc iacet ferro meus
Coniux quid illum nomine haud uero uocas?
Socer est utrum'ne pectori infigam meo
Telum? an patenti conditum iugulo imprimam?
Eligere nescis uulnus hunc dextra, hunc pete
Vterum capacem, qui uirum, & natum tulit.
C. Iacet perempta uulneri immoritur manus,
Ferrumq; secum nimius eiecit cruor.
Oe. Te fatidicæ te præsidem ueri deum
Compello. solum debui fatis patrem.
Bis paricida, plusq;, quàm timui nocens.
Matrem peremi. scelere confecta est meo.
O' Phœbe mendax, fata superaui impia.
Pauitante gressu sequere fallaces uias
Suspensa plantis efferens uestigia.
Cæcam tremente dextera noctem rege.
I, gradere præceps, lubricos ponens pedes.
I, profuge, uade, siste, ne in matrem incidas.
Quicunq; fessi corpore, & morbo graues
Semanima trahitis corpora. en fugio, exeo,

Releuate colla: mitior cœli status
Post terga sequitur. quisquis exilem iacens
Animam retentat: uiuidos haustus leuis
Concipiat. ite, ferte depositis opem.
Mortifera mecum uitia terris extraho.
Violenta fata, & horridus morbi tremor,
Maciesq;, & atra pestis, & rabidus dolor
Mecum ite, mecum: ducibus his uti libet.

TRAGOEDIAE INTERLOCVTORES.

Hecuba.	Pyrrhus.
Chorus mulierum.	Andromacha.
Talthybius.	Senex.
Agamemnon.	Vlysses.
Calchas.	Astyanax.
Helena.	Nuntius.

TRAGOEDIA SEXTA, QVAE INSCRIBITVR TROAS.

ACTVS PRIMVS.

Trimetri Iambici.

HECVBA.

Quicunq; regno fidit, & magna potens
Dominatur aula, nec leues metuit deos,
Animumq́; rebus credulum lætis dedit:
Me uideat, & te Troia: non unquam tulit
Documenta fors maiora, quàm fragili loco
Starent superbi: columen euersum occidit
Pollentis Asiæ, cœlitum egregius labor:
Ad cuius arma uenit, & qui frigidum
Septena Tanain ora pandentem bibit.
Et, qui renatum prorsus excipiens diem
Tepidum rubenti Tigrin immiscet freto.
Et, quæ uagos uicina prospiciens Scythas
Ripam cateruis ponticam uiduis ferit.
Excisa ferro est: pergamum incubuit sibi.
En alta muri decora congesti iacent:
Tectis adustis regiam flammæ ambiunt.
Omnisq́; late fumat Assaraci domus.

Non prohibet auidas flamma uictoris manus.
Diripitur ardens Troia. nec cœlum patet
Vndante fumo, nube ceu densa obsitus,
Ater fauilla squalet Iliaca dies.
Stat auidus ira uictor. & lentum Ilium
Metitur oculis. ac decem tandem ferus
Ignoscit annis. horret afflictam quoq;
Victamq; quamuis uideat, haud credit sibi
Potuisse uinci. spolia populator rapit
Dardania. prædam mille non capiunt rates.
Testor deorum numen aduersum mihi,
Patriæq; cineres. teq; rectorem Phrygum,
Quem Troia toto conditum regno tegit.
Tuosq; manes. quodq; stetit ante, Ilion.
Et uos meorum liberum magni greges
Vmbræ minores. quidquid aduersi accidit,
Quæcunq; Phœbas ore lymphato furens,
Credi deo uetante, prædixit mala.
Prior Hecuba uidi grauida. nec tacui metus.
Et uana Vates ante Cassandram fui.
Non cautus ignes Ithacus, aut Ithaci comes
Nocturnus in uos sparsit, aut fallax Sinon.
Meus ignis iste est. facibus ardetis meis.
Sed quid ruinas urbis euersæ gemis
Viuax senectus? respice infelix ad hos
Luctus recentes, Troia iam uetus est malum.
Vidi execrandum regiæ cædis nefas,
Ipsasq; ad aras maius admissum scelus
Aeacidæ armis. cum ferox sæua manu
Coma reflectens regium torta caput

Alto nefandum uulneri ferrum abdidit.
Quod penitus actum cum recepisset libens,
Ensis senili tinctus è iugulo redit.
Placare quem non potuit à cæde effera
Mortalis æui cardinem extremum premens.
Superiq; testes sceleris, & quondam sacrum
Regni iacentis. ille tot regum parens
Caret sepulchro Priamus. & flamma indiget
Ardente Troia. non tamen superi sat est.
Dominum ecce Priami nuribus, & natis legens
Sortitur urna. præda quem uilis sequar?
Hic Hectoris coniugia despondet sibi.
Hic optat Heleni coniugem, hic Antenoris.
Nec deest, tuos Cassandra qui thalamos petat.
Mea sors timetur. sola sum Danais metus.
Lamenta cessant? turba captiuæ mea
Ferite palmis pectora. & planctus date.
Et iusta Troiæ facite. iandudum sonet
Fatalis Idæ iudicis diri domus.

ANAPAESTICI VERSVS.
CHORVS MVLIERVM. HECVBA.

n On rude uulgus, lachrymisq; nouum
Lugere iubes. hoc continuis
Egimus annis. ex quo tetigit
Phrygius Graias hospes Amyclas.
Secuitq; fretum pinus matri
Sacra Cybelle. decies niuibus
Canuit Ide, Ide nostris

Nudatã rogis, & sigeis
Trepidus campis decies secuit
Messor aristas, ut nulla dies
Mœrore caret: sed noua fletus
Causa ministrat. ite ad planctus,
Miseramq; læua regina manum
Vulgus dominam uile sequemur.
Non indociles lugere sumus.
H. Fidæ casus nostri comites
Soluite crinem. per colla fluant
Mœsta capilli. tepido Troiæ
Puluere turpes paret exertos
Turba lacertos. ueste remissa
Substringe sinus: uteroq; tenus
Pateant artus. cui coniugio
Pectora uelas captiue pudor?
Cingat tunicas palla solutas:
Vacet ad crebri uerbera planctus
Furibunda manus. placet hic habitus,
Placet: agnosco Troada turbam.
Iterum luctus redeant ueteres:
Solitum flendi uincite morem.
Hectora flemus.
C. Soluimus omnes lacerum multo
Funere crinem. coma dimissa est
Libera nodo: sparsitq; cinis
Feruidus ora.
H. Complete manus: hoc ex Troia
Sumpsisse licet. cadat ex humeris
Vestis apertis: utrunq; tegat

Suffulta latus. iam nuda uocant
Pectora dextras: nunc nunc uires
Exprome dolor. Rœthea sonent
Littora planctu: habitans'q; cauis
Montibus echo (non ut solita est)
Extrema breuis uerba remittat.
Totos reddat Troiæ gemitus.
Audiat omnis pontus, & æther.
Sæuite manus: pulsu uasto
Tundite pectus. non sum solito
Contenta sono. Hectora flemus.
C. Tibi nostra ferit dextra lacertos,
Humeros'q; ferit tibi sanguineos.
Tibi nostra caput dextera pulsat.
Tibi maternis ubera palmis
Laniata iacent: fluit, & multo
Sanguine manat, quancunq; tuo
Funere feci rupta cicatrix.
Columen patriæ, mora fatorum,
Tu præsidium Phrygibus fessis,
Tu murus eras: humeris'q; tuis
Stetit illa decem fulta per annos.
Tecum cecidit: summus'q; dies
Hectoris idem, patriæ'q; fuit.
H. Vertite planctus: Priamo uestros
Fundite fletus: satis Hector habet.
C. Accipe rector Phrygiæ planctus.
Accipe fletus bis capte senex.
Nil Troia semel te rege tulit.
Bis pulsari dardana graio

Mœnia ferro, bisq; pharetras
Passa Herculeas. post elatos
Hecubæ partus, regumq; rogos
Postrema pater funera cludis.
Magnoq; Ioui uictima cæsus
Sigea premis littora truncus.
H. Alio lachrymas flectite uestras.
Non est Priami miseranda mei
Mors Iliades. felix Priamus
Dicite cunctæ. liber manes
Vadit ad imos. nec feret unquam
Victa Graium ceruice iugum.
Non ille duos uidit Atridas.
Nec fallacem cernit Vlyssem.
Non argolici præda triumphi
Subiecta feret colla trophæis.
Non assuetas ad sceptra manus
Post terga dabit. currusq; sequens
Agamemnonios aurea dextra
Vincula gestans latis fiet
Pompa Mycenis. Ch. felix Priamus
Dicimus omnes.
Secum excedens sua regna tulit.
Nunc Elysij nemoris tutus
Errat in umbris. interq; pias
Felix animas Hectora quærit.
Felix Priamus.
Felix quisquis bello moriens,
Omnia secum consumpta uidet.

ACTVS SECVNDVS.

Trimetri Iambici.

TALTHYBIVS. CHORVS.

q Vàm longa Danais semper in portu mora,
Seu petere bellũ, petere seu patriam uolunt.
C. Quæ causa ratibus faciat, & Danais moram,
Effare reduces quis deus claudat uias.
T. Pauet animus. artus horridus quassat tremor.
Maiora ueris monstra uix capiunt fidem.
Vidi ipse, uidi (summa iam Titan iuga
Stringebat. ortus uicerat noctem dies)
Cum subito cæco terra mugitu fremens
Concussa cæcos traxit ex imo sonos.
Mouere syluæ capita & excelsum nemus
Fragore uasto tonuit, & lucus sacer
Idæa ruptis saxa ceciderunt iugis.
Nec sola tellus tremuit & pontus suum
Adesse Achillem sensit. ac strauit uada.
Tunc scissa tellus aperit immensos specus,
Et hiatus Erebi peruium ad superos iter
Tellure fracta præbet ac tumulum leuat.
Emicuit ingens umbra Thessalici ducis.
Threicia qualis arma præludens tuis
Iam Troia fatis strauit. aut Neptunium
Cana nitentem perculit iuuenem coma.
Aut cum inter acies Marte uiolento furens
Corporibus amnes clausit, & quærens iter
Tardus cruento Xanthus errauit uado.
Aut cum superbo uictor in curru stetit.

Egit'q; habenas, Hectorem, & Troiam trahens,
Impleuit omne littus irati sonus.
Ite, ite inertes debitos manibus meis
Auferte honores soluite ingratas rates
Per nostra ituri maria non paruo luet
Iras Achillis Græcia. at magno luet.
Desponsa nostris cineribus Polyxena
Pyrrhi manu mactetur & tumulum riget.
Hæc fatus alta uoce, dimisit diem,
Repetens'q; Ditem mersus ingentem specum
Coëunte terra iunxit. immoti iacent
Tranquilla pelagi, uentus abiecit minas.
Placidum'q; fluctu murmurat leni mare.
Triton ab alto cecinit hymenæum choro.

Trimetri Iambici.

PYRRHVS. AGAMEMNON. CALCHAS.

C
Vm læta pelago uela rediturus dares,
Excidit Achilles. cuius unius manu
Impulsa Troia corruit tandem solo
Breui repensans quidquid adiecit moræ
Scyros, fretumq; Lesbos Aegeum secans
Illo remoto, dubia, quò caderet, stetit.
Velis licet, quod petitur, ac properes dare,
Serò es daturus. iam suum cuncti duces
Tulere pretium. quæ minor merces potest
Tantæ dari uirtuti? an is meruit parum
Qui fugere bellum iussus, & longa sedens
Aeuum senecta degere, ac Pylij senis

Transcendere annos: exuit matris dolos,
Falsasq; uestes: fassus est armis uirum?
Inhospitali Thelephus regno impotens,
Dum Mysiæ ferocis introitus negat:
Rudem cruore regio dextram imbuit:
Fortemq; eandem sensit, & mitem manum.
Cecidere Thebæ: uidit Eetion capi
Sua regna uictus. clade subuersa est pari
Apposita celso parua Lyrnesos iugo.
Captaq; tellus nobilis Briseide:
Et causa litis regibus Chryse iacet.
Et nota fama Tenedos: & quæ pascuo
Fœcunda pingui Thracios nutrit greges.
Et sacra Phœbo Cilla. quid, quas alluit
Vernis Caicus gurgitem attollens aquis?
Hæc tanta clades gentium, ac tantus pauor,
Sparsæ tot urbes turbinis uasti modo,
Alterius esset gloria, ac summum decus.
Iter est Achillis, sic meus uenit pater.
Et tanta gessit bella, dum bellum parat:
Vt alia sileam merita, non unus satis
Hector fuisset? Ilium uicit pater:
Vos diruistis: inclytas laudes iuuat.
Et clara magni facta genitoris sequi.
Iacuit peremptus Hector ante oculos patris,
Pariterq; Memnon: cuius ob luctum parens
Pallente mœstum protulit uultu diem:
Suiq; uictor operis exemplum horruit,
Didicitq; Achilles, & deis natos mori.
Tum uersa Amazon ultimus cecidit timor,

Debes Achilli, merita si digne æstimas.
Et si Mycenis uirginem, atq; Argis petat.
Dubitatur etiam? placita nec subito probas?
Priamiq; natam Pelei nato ferum
Mactare credis? at tuam natam parens
Helenæ immolasti. solita iam & facta expeto.
A. Iuuenile uitium est, regere non posse impetum.
Aetatis alios feruor hic primæ rapit,
Pyrrhum paternus. spiritus quondam truces,
Minasq; tumidi lentus Aeacidæ tuli.
Quo plura possis, plura patienter feras.
Quid cæde dira nobilem clari ducis
Aspergis umbram? noscere hoc primum decet,
Quid facere uictor debeat, uictus pati.
Violenta nemo imperia continuit diu.
Moderata durant. quo'q; fortuna altius
Euexit. ac leuauit humanas opes,
Hoc se magis supprimere felicem decet.
Varios'q; casus tremere metuentem deos
Nimium fauentes, magna momento obrui
Vincendo didici. Troia nos tumidos facis,
Nimium ac feroces. stamus hoc Danai loco,
Vnde illa cecidit. fateor, aliquando impotens
Regno ac superbus altius memet tuli.
Sed fregit illos spiritus hæc, quæ dare
Potuisset alij causa, fortunæ fauor.
Tu me superbum Priame, tu timidum facis.
Ego esse quidquam sceptra nisi uano putem
Fulgore tectum nomen? & falso comam
Vinclo decentem? casus hæc rapiet breuis.

Nec mille forsan ratibus, aut annis decem.
Non omnibus fortuna tam lenta imminet.
Equidem fatebor, pace dixisse hoc tua
Argiua tellus, liceat. affligi Phrygas.
Vinciq; uolui. ruere, & æquari solo,
Etiam arguissem. sed regi frenis nequit
Et ira, & ardens hostis, & uictoria
Commissa nocti. quidquid indignum, aut ferum
Cuiquam uideri potuit, hoc fecit dolor,
Tenebræq;, per quas ipse se irritat furor,
Gladiusq; felix: cuius infecti semel
Vecors libido est. quidquid euersæ potest
Superesse Troiæ, maneat. exactum satis
Pœnarum, & ultra est, regia ut uirgo occidat:
Tumuloq; dono detur: & cineres riget,
Et facinus atrox cædis: ut thalamos uocem,
Non patiar. in me culpa cunctorum redit.
Qui non uetat peccare, cum possit, iubet.
P. Nullum'ne Achillis præmium manes ferent?
A. Ferent: & illum laudibus cuncti canent:
Magnumq; terræ nomen ignotæ audient.
Quod si leuatur sanguine infuso cinis,
Opima Phrygii colla cædantur gregis:
Fluatq; nulli flebili matri cruor,
Quis iste mos est? (quando in inferias homo est)
Impensus homini? detrahe inuidiam tuo
Odiumq; patri: quem coli pœna iubes.
P. O' tumide, rerum dum secundarum status
Extollit animos: timide, cum increpuit metus,
Regum Tyranne: iam'ne flammatum geris

Amore solito pectus, ac Veneris nouæ.
Solus'ne toties spolia de nobis feres?
Hac dextra Achilli uictimam reddam suam·
Quam si negas, retines'q;, maiorem dabo,
Dignam'q;, quam det Pyrrhus· & nimium diu
A`cæde nostra regia cessat manus.
Paremq; poscit Priamus. Aga. haud equidem nego
Hoc esse Pyrrhi maximum in bello decus.
Sæuo peremptus ense quod Priamus iacet
Supplex paternus. Pyr. supplices nostri patris,
Hostes'q; eosdem nouimus. Priamus tamen
Præsens rogauit· tu graui pauidus metu
Nec adrogandum fortis, Aiaci preces,
Ithacoq; mandas, clausus atq; hostem tremens.
A. At non timebat tunc tuus fateor parens,
Inter'q; cædes Græciæ, atq; ustas rates.
Segnis iacebat belli, & armorum immemor.
Leui canoram uerberans plectro Chelim.
P. Tunc magnus Hector arma contemnens tua
Cantus Achillis timuit· & tanto in metu
Naualibus pax alta Thessalicis fuit.
A. Nempe iisdem in istis Thessalis naualibus
Pax alta rursus Hectoris patri fuit.
P. Est regis alti spiritum regi dare.
A. Cur dextra regi spiritum eripuit tua?
P. Mortem misericors sæpe pro uita dabit.
A. At nunc misericors uirgines busto petis.
P. Iam'ne immolari uirgines credis nefas?
A. Præferre patriam liberis regem decet.
P. Lex nulla capto parcit· aut pœnam impedit.

A. Quod non uetat lex, hoc uetat fieri pudor.
P. Quodcunque libuit, facere uictori licet.
A. Minimum decet libêre, cui multum licet.
P. His ista iactas, quos decem annorum graui
Regno subactos Pyrrhus exoluit iugo.
A. Hos Scyros animos? Py. scelere quæ fratrum caret.
A. Inclusa fluctu. Py. nempe cognati maris,
Atrei, & Thyestæ nobilem noui domum.
A. Ex uirginis concepte furtiuo stupro,
Et ex Achille nate, sed non dum uiro.
P. Illo ex Achille, genere qui mundum suo
Sparsus per omnem cœlitum regnum tenet.
Thetide æquor, umbras Aeaco, cœlum Ioue.
A. Illo ex Achille, qui manu Paridis iacet.
P. Quem nec deorum comminus quisquam petijt.
A. Compescere equidem uerba, & audacem malo
Poteram domare: sed meus captis quoq;
Scit parcere ensis. potius interpres deum
Calchas uocetur: fata si poscunt, dabo.
Tu, qui pelasgæ uincla soluisti rati,
Morasq; bellis, arte qui reseras polum.
Cui uiscerum secreta, cui mundi fragor,
Et stella longa semitam flamma trahens
Dant signa fati. cuius ingenti mihi
Mercede constant ora, quid iubeat deus
Effare Calcha: nos'q; consilio rege.
C. Dant fata Danais, quo solent, pretio uiam.
Mactanda uirgo est Thessali busto ducis,
Sed quo iugari Thessalæ cultu solent,
Ionides'ue, uel Mycenææ nurus.

Pyrrhus parenti coniugem tradat suo:
Sic rite dabitur. non tamen nostras tenet
Hæc una puppes causa: nobilior tuo
Polyxena cruore debetur cruor,
Quem fata quærunt. turre de summa cadat
Priami nepos Hectoreus, & letum oppetat:
Tum mille uelis impleat classis freta.

Choriambici Asclepiadei.

CHORVS.

V Erum est, an timidos fabula decipit,
Vmbras corporibus uiuere conditis?
Cum coniux oculis imposuit manum:
Supremus'q; dies solibus obstitit:
Et tristes cineres urna coercuit.
Non prodest animam tradere funeri.
Sed restat miseris uiuere longius:
An toti morimur? nulla'q; pars manet
Nostri? cum profugo spiritus halitu
Immistus nebulis cessit in aera:
Et nudum tetigit subdita fax latus?
Quidquid sol oriens, quidquid & occidens
Nouit. cœruleis oceanus fretis
Quidquid uel ueniens, uel fugiens lauat,
Aetas pegaseo corripiet gradu.
Quo bissena uolant sydera turbine,
Quo cursu properat sæcula uoluere
Astrorum dominus. quo properat modo
Obliquis Hecate currere flexibus.

Hæc

Hæc omnes petimus fata, nec amplius,
Iuratos superis qui tetigit lacus,
Vsquam est. ut calidis fumus ab ignibus
Vanescit spatium per breue sordidus.
Vt nubes, grauidas quas modo uidimus,
Arctoi boreæ dissipat impetus.
Sic hic, quo regimur, spiritus effluet.
Post mortem nihil est, ipsáq; mors nihil.
Velocis spatij meta nouissima.
Spem ponant auidi: solliciti metum.
Quæris quo iaceas post obitum loco?
Quo non nata iacent,
Tempus nos auidum deuorat, & chaos.
Mors indiuidua est noxia corpori,
Nec parcens animæ, Tænara, & aspero
Regnum sub domino, limen, & obsidens
Custos non facili Cerberus ostio.
Rumores uacui, uerbáq; inania,
Et par sollicito fabula somnio.

ACTVS TERTIVS.

Trimetri Iambici.

ANDROMACHA. SENEX. VLYSSES.

q Vid mœsta Phrygiæ turba laceratis comas?
Miserumq; tunsæ pectus effuso genas
Fletu rigatis? leuia perpessæ sumus,
Si flenda patimur. Ilium uobis modo,
Mihi cecidit olim, cum ferus curru incito

Mea membra raperet· & graui gemeret sono
Peliacus axis pondere Hectoreo tremens.
Tunc obruta, atq; euersa Troia, concidit.
Torpens malis, rigensq; sine sensu feror.
Iam erepta Danais coniugem sequerer meum
Nisi hic teneret· hic meos animos domat,
Moriq; prohibet .cogit hic aliquid deos
Adhuc rogare: tempus ærumnæ addidit.
Hic mihi malorum maximum fructum abstulit,
Nihil timere· prosperis rebus locus
Ereptus omnis · dira, qua ueniant, habent.
Miserrimum est timere, cum speres nihil.
S. Quis te repens commouit afflictam metus?
A. Exoritur aliquid maius ex magno malum.
Nondum ruentis Ilij fatum stetit.
Se. Et quas reperiet, ut uelit, clades deus?
A. Stygii profundi claustra, & obscuri specus
Laxantur, &, ne desit euersis metus,
Hostes ab imo conditi tumulo exeunt·
Solis'ne retro peruium est Danais iter?
Certe æqua mors est. turbat, atq; agitat Phrygas
Communis iste terror· hic proprie meum
Exterret animum, noctis horrendæ sopor.
S. Quæ uisa portent effer in medium, metus.
A. Partes fere nox alma transierat duas·
Clarumq; septem uerterant stellæ iugum,
Ignota tandem uenit afflictæ quies·
Breuisq; fessis somnus obrepsit genis.
(Si somnus ille est mentis attonitæ stupor)
Cum subito nostros Hector ante oculos stetit.

Non qualis ultro bella in Arguos ferens
Graias petebat facibus idæis rates.
Nec cæde uasta qualis in Danaos furens
Vera ex Achille spolia simulato tulit.
Non ille uultus flammeum incendens iubar
Sed fessus, ac deiectus, & fletu grauis,
Similisq; nostro squalida obtectus coma.
Iuuat tamen uidisse. tum quassans caput
Depelle somnos, inquit, & natum eripe
O' fida coniux, lateat hæc una est salus.
Omitte fletus, Troia quod cecidit, gemis?
Vtinam iaceret tota. festina, amoue
Quocunq; nostræ paruulam stirpem domus
Mihi gelidus horror, ac tremor somnum excutit.
Oculosq; nunc huc pauida, nunc illuc ferens,
Oblita nati misera quæsiui Hectorem.
Fallax per ipsos umbra complexus abit.
O' nate magni certa progenies patris
Spes una Phrygibus, unica afflictæ domus,
Veterisq; soboles sanguinis nimium inclyti,
Nimiumq; patri similis. hos uultus meus
Habebat Hector. talis incessu fuit.
Habituq; talis sic tulit fortes manus.
Sic celsus humeris fronte sic torua minax,
Ceruice fusam dissipans lata comam.
O' nate sero Phrygibus, at matri cito
Erit' ne tempus illud, ac felix dies,
Quo troici defensor, & uindex soli,
Recidiua ponas pergama, & sparsos fuga
Ciues reducas? nomen & patriæ suum,

Phrygibusq; reddas? sed mei fati immemor
Tam magna timeo uota. quod captis sat est,
Viuamus (heu me) quis locus fidus meo
Erit timori? qua'ue te sede occulam?
Arx illa pollens opibus, & muris deum
Gentes per omnes clara, & inuidiæ capax,
Nunc puluis altus. strata sunt flamma omnia
Superestq; uasta ex urbe, ne tantum quidem,
Quo lateat infans. quem locum fraudi legam?
Est tumulus ingens coniugis cari sacer
Verendus hosti. mole quem immensa parens,
Opibusq; magnis struxit, in luctus suos
Rex non auarus. optime credam patri.
Sudor per artus frigidus totos cadit.
Omen tremisco misera feralis loci.
S. Hæc causa multos una ab interitu arcuit,
Credi perisse. uix spei quidquam est super.
Graue pondus illum magna nobilitas premit.
A. Ne prodat aliquis. Se. amoue testes doli.
A. Si quæret hostis? Se. urbe in euersa perijt.
A. Quid proderit latuisse redituro in manus?
S. Victor feroces impetus primos habet.
A. Quid, quod latere sine metu magno nequit?
S. Misero occupet præsidia. securus legat.
A. Quis te locus, quæ regio seducta, inuia
Tuto reponet? quis feret trepidis opem?
Quis proteget? qui semper, etiam nunc tuos
Hector tuere. coniugis furtum piæ
Serua. & fideli cinere uicturum excipe.
Succede tumulo nate. quid retro fugis?

Turpesq́; latebras ſpernis? agnoſco indolem.
Pudet timere, ſpiritus magnos fuge,
Animosq́; ueteres. ſume, quos caſus dedit.
En intuere, turba quæ ſimus ſuper
Tumulus, puer, captiua. cedendum eſt malis.
Sanctas parentis conditi ſedes, age
Aude ſubire. fata ſi miſeros iuuant,
Habes ſalutem: fata ſi uitam negant,
Habes ſepulchrum. Se. clauſtra commiſſum tegunt.
Quem ne tuus producat in medium timor,
Procul hinc recede, teq́; diuerſam amoue.
A. Leuius ſolet timere, qui propius timet.
Sed, ſi placet, referamus hinc alio pedem.
S. Cohibe parumper ora: queſtusq́; opprime.
Greſſus nefandos dux Cephalenum admouet.
A. Dehiſce tellus: tuq́; coniux ultimo
Specu reuulſam ſcinde tellurem ſtygis:
Sinu profundo conde depoſitum meum.
Adeſt Vlyſſes, & quidem dubio gradu:
Vultuq́; nectit pectore aſtus callidos.
V. Duræ miniſter ſortis, hoc primum peto,
Vt, ore quamuis uerba dicantur meo,
Non eſſe credas noſtra. graiorum omnium,
Procerumq́; uox eſt: petere quos ſeras domos
Hectorea ſoboles prohibet. hanc fata expetunt:
Sollicita Danaos pacis incertæ fides
Semper tenebit: ſemper à tergo timor
Reſpicere coget. arma nec poni ſinet,
Dum Phrygibus animos natus euerſis dabit
Andromacha. An. ueſter augur hoc Calchas canit?

V. Et si taceret augur hæc Calchas, tamen
Dicebat Hector: cuius & stirpem horreo.
Generosa in ortus semina exurgunt suos:
Sic ille magni paruus armenti comes,
Primisq; non dum cornibus findens cutem,
Ceruice subito celsus, & fronte arduus,
Gregem paternum ducit: ac pecori imperat.
Quæ tenera cæso uirga de trunco stetit:
Par ipsa matri tempore exiguo subit:
Vmbrasq; terris reddit, & coelo nemus.
Sic male relictus igne de magno cinis
Vires resumit. est quidem iniustus dolor
Rerum æstimator: si tamen tecum exigas:
Veniam dabis: quod bella post annos decem,
Totidemq; menses iam senex miles timet.
Aliasq; clades rursus, ac nunquam bene
Troiam iacentem: magna res Danaos mouet
Futurus Hector. libera nos hoc metu.
Hæc una naues causa deductas tenet.
Hic classis hæret. ne'ue crudelem putes,
Quod sorte iussus Hectoris natum petam.
Petissem Orestem. patere quod uictor tulit.
A. Vtinam quidem esses nate materna in manu,
Nossemq;, quis te casus ereptum mihi
Teneret, aut quæ regio. non hostilibus
Confossa telis pectus, aut uinclis manus
Secantibus præstricta, non acri latus
Vtrunq; flamma cincta, maternam fidem
Vnquam exuissem. nate quis te nunc locus,
Fortuna quæ possedit? errore auio

Vagus arua lustras? uastus an patriæ uapor
Corripuit artus? sæuus an uictor tuo
Lusit cruore? nunquid immanis feræ
Morsu peremptus pascis Idæas aues?
V. Simulata remoue uerba: non facile est tibi
Decipere Vlyssem: uicimus matrum dolos,
Etiam dearum. cassa consilia amoue.
Vbi natus est? An ubi Hector? ubi cuncti Phryges?
Vbi Priamus? unum quæris, ego quæro omnia.
V. Coacta dices, sponte quod fari abnuis.
A. Tuta est, perire quæ potest, debet, cupit.
V. Magnifica uerba mors propè admota excutit.
A. Si uis Vlysse cogere Andromacham metu,
Vitam minare: nam mori uotum est mihi.
V. Verberibus, igne, morte, cruciatu, eloqui
Quodcunq; celas, adiget inuitam dolor.
Et pectore imo condita arcana eruet.
Necessitas plus posse, quàm pietas, solet.
A. Propone flammas, uulnera, & diras mali
Doloris artes, & famem, & sæuam sitim,
Variasq; pestes undiq;, & ferrum inditum
Visceribus ustis, carceris cæci luem,
Et quidquid audet uictor iratus tumens.
V. Stulta est fides celare, quod prodas statim.
Animosa nullos mater admittis metus.
Hic ipse, quo nunc contumax perstas, amor,
Consulere paruis liberis Danaos monet:
Post arma tam longinqua, post annos decem.
Minus timerem, quos facis Calchas metus,
Si mihi timerem: bella Telemacho paras

Immiti Vlyſſi gaudium, ac Danais dabo,
Dandum eſt fatere, quos premis, luctus dolor.
Gaudete Atridæ, tuq; lætifica (ut ſoles)
Refer Pelaſgis. Hectoris proles obit.
V. Et eſſe uerum hoc, qua probas Danais fide?
A. Ita quod minari maximum uictor poteſt,
Contingat & me fata maturo exitu
Faciliq; ſoluant ac meo condant ſolo.
Et patria tellus Hectorem leuiter premat.
Vt luce caruit inter extinctos iacet.
Datusq; tumulo debita exanimis tulit.
V. Expleta fata ſtirpe ſublata Hectoris,
Solidamq; pacem lætus ad Danaos feram.
Quid agis Vlyſſe? Danaidæ credent tibi.
Tu cui? parenti. fingit an quidquam parens?
Nec abominandæ mortis auſpicium pauet?
Auſpicia metuunt, qui nihil maius timent
Fidem alligauit iureiurando ſuam.
Si peierat, timere quid grauius poteſt?
Nunc aduoca aſtus anime, nunc fraudes, dolos,
Et totum Vlyſſem ueritas nunquam latet.
Scrutare matrem mœret, illachrymat, gemit
Et huc, & illuc anxios greſſus refert
Miſſasq; uoces aure ſollicita excipit.
Magis hæc timet, quàm mœret. ingenio eſt opus.
Alios parentes alloqui in luctu decet.
Tibi gratulandum eſt, miſera quod nato cares.
Quem mors manebat ſæua. præcipitem datum
E turre, lapſis ſola quæ muris manet.
A. Reliquit animus membra quatiuntur, labant

Torpetq; uinctus frigido sanguis gelu.
V. En tremuit, hac hac parte quærenda est mihi.
Matrem timor detexit. iterabo metum.
Ite ite celeres, fraude materna abditum
Hostem Pelasgi nominis, pestem ultimam,
Vbicunq; latitat, erutam in medium date.
Bene est, tenetur, perge, festina, attrahe.
Quid respicis? trepidasq;? iam certe perit.
A. Vtinam timerem, solitus ex longo est metus.
Dediscit animus sero quod didicit diu.
V. Lustrale quoniam debitum muris puer
Sacrum antecessit, nec potest uatem sequi
Meliore fato raptus, hoc Calchas ait
Modo piari posse redituras rates
Si placet undas Hectoris sparsi cinis,
Ac tumulus imo totus æquetur solo.
Nunc ille quoniam debitam effugit necem.
Erit admouenda sedibus sacris manus.
A. Quid agimus? animum distrahit geminus timor.
Hinc natus, illinc coniugis cari cinis.
Pars utra uincat? testor immites deos,
Deosq; ueros. coniugis manes mei.
Non aliud Hector in meo nato mihi
Placere, quàm te. uiuat ut possit tuos
Referre uultus. prorutus tumulo cinis
Mergetur? ossa fluctibus spargi sinam
Disiecta uastis? potius hic mortem oppetat,
Poteris nefandæ deditum mater neci
Videre? poteris celsa per fastigia
Missum rotari? potero, perpetiar, feram,

Dum non meus post fata uictoris manu
Iactetur Hector. hic suam pœnam potest
Sentire. at illum fata iam in tuto locant.
Quid fluctuaris? statue, quem pœnæ extrahas.
Ingrata dubitas? Hector est illinc tuus.
Erras, utrinq; est Hector. hic sensu potens
Forsan futurus ultor extincti patris.
Vtriq; parci non potest. quid nam facis?
Serua è duobus anime, quem Danai timent.
V. Responsa peragam. funditus busta eruam.
A. Quæ uendidistis? Vly. pergam. & è summo aggere
Traham sepulchra. An. cœlitum appello fidem,
Fidemq; Achillis Pyrrhe genitoris tui
Munus tuere. Vly. tumulus hic campo statim
Toto iacebit. An. fuerat hoc prorsus nefas
Danais inausum. templa uiolastis, deos
Etiam fauentes, busta transierat furor.
Resistam. inermes offeram armatis manus.
Dabit ira uires. qualis argolicas ferox
Turmas Amazon strauit. aut qualis deo
Percussa Mænas entheo, syluas gradu
Armata thyrso terret. atq; expers sui
Vulnus dedit, nec sensit. in medios ruam.
Tumuloq; cineris socia defenso cadam.
V. Cessatis? & uos flebilis clamor mouet?
Furorq; cassus fœminæ? iussa ocyus
Peragite. An. Me me sternite hic ferro prius.
Repelle Auernum. rumpe fatorum moras.
Molire terras Hector, ut Vlyssem domes,
Vel umbra satis es. arma concussit manu.

Iaculatur ignes. cernitis Danai Hectorem?
An sola uideo? Vly. funditus cuncta erue.
A. Quid agis? ruina mater, & natum, & uirum,
Prosternis unà. forsitan Danaos prece
Placare poteris: conditum elidet statim
Immane busti pondus. intereat miser,
Vbicunq; potius, ne pater natum obruat,
Prematq; patrem natus: ad genua accido
Supplex Vlysse. quamq; nullius pedes
Nouere dextram, pedibus admoueo tuis.
Miserere matris, & preces placidus pias
Patiensq; recipe. quoq; te celsum altius
Superi leuarunt, mitius lapsos preme.
Misero datur, quodcunq; fortunæ datur.
Sic te reuisat coniugis sanctæ torus,
Annosq;, dum te recipit, extendat suos
Laerta: sic te iuuenis excipiat tuus:
Et uota uincens uestra felici indole,
Aetate auum transcendat, ingenio patrem.
Miserere matris: unicum afflictæ mihi
Solamen hic est. Vly. exhibe natum, & roga.

Anapæstici.

ANDROMACHA.

h Vc è latebris procede tuis
Flebile matris furtum miseræ,
Hic puer, hic est terror Vlysse
Mille carinis. submitte manus
Dominiq; pedes supplice dextra

Stratus adora. nec turpe puta
Quidquid miseros fortuna iubet,
Pone ex animo reges atauos,
Magniq; senis iura per omnes
Inclyta terras excidat Hector.
Gere captiuum, positoq; genu,
Si tua non dum uulnera sentis
Matris fletus imitare tuæ.
Vidit pueri regis lachrymas
Et Troia prior, paruusq; minas
Trucis Alcidæ flexit Priamus.
Ille ille ferox cuius uastis
Viribus omnes cessere feræ.
Qui perfracto limine Ditis,
Cæcum retro patefecit iter.
Hostis parui uictus lachrymis
Suscipe dixit. rector habenas,
Patrioq; sede celsus solio.
Sed sceptra fide meliore tene.
Hoc fuit illo uictore capi.
Discite mites Herculis iras.
An sola placent Herculis arma?
Iacet ante pedes non minor illo
Supplice supplex, uitamq; petit.
Regnum Troiæ, quocunque uolet,
Fortuna ferat.

Trimetri Iambici.

VLYSSES. ANDROMACHA. ASTYANAX.

m Atris quidem me mœror attonitæ mouet.
Magis Pelasgæ me tamen matres mouent.
Quarum iste magnos crescit in luctus puer.
A. An has ruinas urbis in cinerem datas
Hic excitabit? hæ manus Troiam erigent?
Nullas habet spes Troia, si tales habet.
Non sic iacemus Troes, ut cuiquam metus
Possimus esse. spiritus genitor facit?
Sed nempe tractus ipse post Troiam pater
Posuisset animos: magna quos frangunt mala.
Si pœna petitur, quæ peti grauior potest?
Famulare collo nobili subeat iugum:
Seruire liceat. aliquis hoc regi negat?
V. Non hoc Vlysses, sed negat Calchas tibi.
A. O' machinator fraudis, o' scelerum artifex,
Virtute cuius bellica nemo occidit:
Dolis, & astu maleficæ mentis iacent
Etiam Pelasgi. uatem, & insontes deos
Prætendis? hoc est pectoris facinus tui
Nocturne miles, fortis in pueri necem.
Iam solus audes aliquid & claro die.
V. Virtus Vlyssis nota Danais est satis,
Nimisq; Phrygibus. non uacat uanis diem
Conterere uerbis: anchoras classis legit.
A. Breuem moram largire, dum officium parens
Nato supremum reddo, & amplexu ultimo

Auidos dolores satio. Vly. misereri tui
Vtinam liceret. quod tamen solum licet,
Tempus, moramq; dabimus arbitrio tuo
Implere lachrymis. fletus ærumnas leuat.
A. O' dulce pignus, ó decus lapsæ domus,
Summumq; Troiæ funus. ó Danaum timor.
Genitricis ó spes uana, cui demens ego
Laudes parentis bellicas, annos aui
Medios precabar. uota destituit deus
Iliaca. non tu sceptra regali potens
Gestabis aula, iura nec populis dabis,
Victasq; gentes sub tuum mittes iugum.
Non graia cædes terga, non Pyrrhum trahes.
Non arma tenera parua tractabis manu.
Sparsasq; passim saltibus latis feras
Audax sequeris. nec stato lustri die
Solenne referens Troica lustri sacrum,
Puer citatas nobilis turmas ages.
Non inter aras mobili uelox pede,
Reuocante flexo concitos cornu modos,
Barbarica prisco templa saltatu coles.
O' morte dira tristius leti genus.
Flebilius aliquid Hectoris magni nece
Muri uidebunt. Vly. rumpe iam fletus parens.
Magnus sibi ipsi non facit finem dolor.
A. Lachrymis Vlysse parua, quam petimus, mora est.
Concede paruos, ut mea condam manu
Viuentis oculos. occidis paruus quidem,
Sed iam timendus. Troia te expectat tua.
I, uade liber, liberos Troas uide.

Ast. Miserere mater. An. quid meos retines sinus?
Manusq; matris? cassa praesidia occupas.
Fremitu leonis qualis audito tener
Timidum iuuencus applicat matri latus.
At ille saeuus matre summota leo,
Praedam minorem morsibus uastis premens
Frangit, uehitq;. talis è nostro sinu
Te rapiet hostis. oscula, & fletus puer
Laceros'q; crines excipe, & plenus mei
Occurre patri. pauca maternae tamen
Perfer querelae uerba. si manes habent
Curas priores. nec perit flammis amor.
Seruire graio pateris Andromachen iugo
Crudelis Hector? lentus, & segnis iaces.
Rediit Achilles. sume nunc iterum comas.
Et sume lachrymas, quidquid è misero uiri
Funere relictum est. sume quae reddas tuo
Oscula parenti. matris hanc solatio
Relinque uestem. tumulus hanc tetigit meus,
Manes'q; cari. quidquid hic cineris latet,
Scrutabor ore. Vly. nullus est flendi modus,
Abripite propere classis Argolicae moram.

Sapphici.

CHORVS.

Quae uocat sedes habitanda captas?
Thessali montes, & opaca Tempe?
An uiros tellus dare militares
Aptior Pthie? melior'q; foetu
Fortis armentis lapidosa Trachin?

An maris uasti domitrix Iolchos?
Vrbibus centum spatiosa Crete?
Parua Gortyne? sterilisq; Tricæ?
An frequens ruscis leuibus Methone,
Quæ sub Oethæis latebrosa syluis
Misit infestos Troiæ ruinis
Non semel arcus?
Olenos tectis habitata raris?
Virginis Pleuros inimica diuæ?
An maris lati sinuosa Trœzen?
Pelion regnum Protei superbum
Tertius cœlo gradus? Hic recumbens
Montis exesi spatiosus antro
Iam trucis Chiron pueri magister,
Tinnulas plectro feriente chordas,
Tunc quoq; ingentes acuebat iras
Bella canendo.
An ferax rari lapidis Charystos?
An premens littus maris inquieti
Semper Euripo properante Chalcis?
Quolibet uento faciles echidnæ?
An carens nunquam Genoessa uento?
Quæq; formidant Borean Enispæ?
Attica pendens Peparethos ora?
An sacris gaudens tacitis Eleusis?
Nunquit Aiacis Salamina ueri?
An fera notam Calydona sæua?
Quas'ue perfundit subiturus æquor,
Segnibus terras Titaresos undis,
Bessan & Scarphen? Pilon an senilem?

Pharin? an Pisam Iouis, & coronis
Elida claram?
Quolibet tristis miseras procella
Mittat & donet cuicunq; terræ.
Dum, luem tantam Troiæ, atq; Achiuis
Quæ tulit, Sparte procul absit absit
Argos, & sæui Pelopis Mycenæ.
Neritos parua breuior Zacyntho,
Et nocens saxis Ithace dolosis.
Quod manet fatum, dominus'q; quis te
Aut quibus terris Hecube uidendam
Ducet? in cuius moriere regno?

ACTVS QVARTVS
Trimetri Iambici.

HELENA. ANDROMACHA. HECVBA

Q Vicunq; hymen funestus, illætabilis,
Lamenta, cædes, sanguinem, gemitus habens
Est auspice Helena dignus. euersis quoq;
Nocere cogor Phrygibus. ego Pyrrhi toros
Narrare falsos iubeor. ego cultus dare
Habitus'q; graios. arte capietur mea
Meaq; fraude concidet Paridis soror.
Fraudetur ipsi leuius hoc equidem reor.
Optanda mors est, sine metu mortis mori.
Quid iussa cessas agere? ad authorem redit
Sceleris coacti culpa. Dardaniæ domus
Generosa uirgo, melior afflictos deus

Respicere cœpit. te'q; felici parat
Dotare thalamo. tale coniugium tibi
Non ipsa sospes Troia, non Priamus daret.
Nam te pelasgæ maximum gentis decus
Ad sancta lecti iura legitimi petit.
Cui regna campi lata Thessalici iacent.
Te magna Thetys, te'q; tot pelagi deæ,
Placidum'q; numen æquoris tumidi Tethys
Suam uocabunt. te datam Pyrrho socer
Peleus nurum uocabit, & Nereus nurum.
Depone cultus squalidos: festos cape.
Dedisce captam: deprime horrentes comas.
Crinem'q; docta patere distingui manu.
Hic forsitan te casus excelso magis
Solio reponet. profuit multis capi.
A. Hoc deerat unum Phrygibus euersis malum,
Gaudere: flagrant strata passim pergama.
O coniugale tempus. an quisquam audeat
Negare? quisquam dubius ad thalamos eat,
Quos Helena suadet? pestis, exitium, lues
Vtriusq; populi. cernis hos tumulos ducum?
Et nuda totis ossa quæ passim iacent
Inhumata campis? Hæc Hymen sparsit tuus.
Tibi fluxit Asiæ, fluxit Europæ cruor.
Cum dimicantes læta prospiceres uiros
Incerta uoti, perge, thalamos appara.
Tedis quid opus est? quid'ue solenni face?
Quid igne? thalamis Troia prælucet nouis.
Celebrate Pyrrhi Troades connubia,
Celebrate: digni planctus, & gemitus sonent.

H. Ratione quamuis careat, & flecti neget
Magnus dolor, sociosq; nonnunquam sui
Mœroris ipsos oderit. causam tamen
Possum tueri iudice infesto meam
Grauiora passa. luget Andromacha Hectorem,
Et Hecuba Priamum. solus occulte Paris
Lugendus Helenæ est. durū & inuisum et graue est
Seruitia ferre. patior hoc olim iugum
Annis decem captiua. prostratum Ilium est,
Versi penates. perdere est patriam graue,
Grauius timere. uos leuat tanti mali
Comitatus, in me uictus, & uictor furit.
Quam quisq; famulam traheret, incerto diu
Casu pependit. me meus traxit statim
Sine sorte dominus. causa bellorum fui
Tantæq; Teucris cladis. hoc uerum puta.
Spartana puppis uestra si secuit freta.
Sin rapta Phrygiis præda remigibus fui.
Deditq; donum iudici uictrix dea.
Ignosce Paridi. iudicem iratum puta.
Habitura causa est. ista Menelaum manent
Arbitria. nunc hanc luctibus paulum tuis
Andromacha omissis flecte. uix lachrymas queo
Retinere. A. quantum est Helena, quod lachrymat, malum?
Cur lachrymat autem? fare quos Ithacus dolos,
Quæ scelera nectat. utrum ab idæis iugis
Iactanda uirgo est? arcis an celsæ edito
Mittenda saxo? num per has uastum in mare
Voluenda rupes? latere quas scisso leuat
Altum uadosos Sigeon spectans sinus?

Dic. fare quidquid subdolo uultu tegis.
Leuiora mala sunt cuncta, quàm Priami gener
Hecubæq; Phyrrus, fare quam pœnam pares.
Exprome: et unum hoc deme nostris cladibus,
Falli: paratas perpeti mortem uides.
Hel. Vtinam iuberet me quoq; interpres deum
Abrumpere ense lucis inuisæ moras:
Vel Achillis ante busta furibunda manu
Occidere Pyrrhi, fata comitantem tua
Polyxena miseranda: quam tradi sibi,
Cineremq; Achilles ante mactari suum,
Campo maritus ut sit Elysio, iubet.
A. Vide ut animus ingens lætus audierit necem.
Cultus decoros regiæ uestis petit:
Et admoueri crinibus patitur manum.
Mortem putabat illud: hoc thalamos putat.
At misera luctu mater audito stupet:
Labefacta mens succubuit: assurge, alleua
Animum: & cadentem misera firma spiritum,
Quàm tenuis anime uinculo pendet leui.
Minimum est, quod Hecubam facere felicem potest.
Spirat, reuixit. prima mors miseros fugit.
Hec. Adhuc Achilles uiuit in pœnas Phrygum,
Adhuc rebellat. ô manum Paridis leuem.
Cinis ipse nostrum sanguinem, ac tumulus sitit.
Modo turba felix latera cingebat mea:
Lassabar in tot oscula, & in totum gregem
Diuidere matrem: sola nunc hæc est super
Votum comes, leuamen afflictæ quies,
Hæc totus Hecubæ fœtus: hac sola uocor

Iam uoce mater. dura, & infelix age,
Elabere anima: deniq; hoc unum mihi
Remitte funus. irrigat fletus genas.
Imberq; uicto subitus è uultu cadit.
Lætare, gaude nata, quàm uellet tuos
Cassandra thalamos, uellet Andromache tuos.
A. Nos Hecuba, nos nos Hecuba lugendæ sumus.
Quas mota classis huc, & huc sparsas feret
Hanc cara tellus sedibus patris teget.
Hel. Magis inuidebis: si tuam sortem scias.
A. An aliqua pœnæ pars meæ ignota est mihi?
Hel. Versata dominos urna captiuis dedit.
A. Cui famula tradar, ede: quem dominum uoco?
Hel. Te sorte prima Scyrius iuuenis tulit.
A. Cassandra felix, quam furor sorte eximit,
Phœbusq;. Hel. regum hanc maximus rector tenet.
Hec. Est'ne aliquis, Hecubam qui suam dici uelit?
Hel. Ithaco obtigisti præda nolenti breuis.
Hec. Quis tam impotens, ac dirus, & iniquæ ferus
Sortitor urnæ regibus reges dedit?
Quis tam sinister diuidit captas deus?
Quis arbiter crudelis, & miseris grauis
Eligere dominos nescit? & sæua manu
Dat iniqua miseris fata? quis matrem Hectoris
Armis Achillis miscet? ad Vlyssem uocor.
Nunc uicta, nunc captiua, nunc cunctis mihi
Obsessa uideor cladibus. domini pudet,
Non seruitutis. Hectoris spolium feret,
Qui tulit Achillis. sterilis, & sæuis fretis
Inclusa tellus num capit tumulos meos?

Duc, duc Vlysse, nil moror, dominum sequor.
Me mea sequentur fata. non pelago quies
Tranquilla ueniat. sæuiat uentis mare.
Et bella, & ignis, & mea, & Priami mala.
Dum'q; ista uenient, interim hæc pœna in loco est.
Sortem occupaui præmium eripuit mihi.
Sed incitato Pyrrhus accurrit gradu.
Vultu'q; toruo. Pyrrhe quid cessas? age
Reclude ferro pectus, & Achillis tui
Coniunge soceros. perge mactator senum.
Et hic decet te sanguis. abreptam trahit.
Maculate superos cæde funesta deos.
Maculate manes. quid preces uobis? precor
His digna sacris æquora. hoc classi accidat
Toti Pelasgæ ratibus hoc mille accidat.
Meæ precabor, cum uehar, quidquid rati.

Sapphica.

CHORVS.

d Vlce mœrenti populus dolentum.
Dulce lamentis resonare gentes.
Lentius luctus, lachrymæ'q; mordent,
Turba quas fletu simili frequentat.
Semper ah semper dolor ipse magnus
Gaudet in multos sua fata mitti,
Se'q; non solum patuisse pœnæ.
Ferre, quam sortem patiuntur omnes,
Nemo recusat.
Nemo se credit miserum, licet sit.
Tolle felices, remoueto multo

Diuites auro, remoueto, centum
Rura qui ſcindant opulenta bobus.
Pauperi ſurgent animi iacentes.
Eſt miſer nemo niſi comparatus.
Dulce in immenſis poſito ruinis,
Neminem lætos habuiſſe uultus.
Ille deplorat, queriturq; fatum,
Qui ſecans fluctum rate ſingulari
Nudus in portus cecidit petitos.
Aequior caſum tulit, & procellas,
Mille qui ponto pariter carinas
Obrui uidit: tabulaq; littus
Naufraga ſpargi, mare cum coactis
Fluctibus Corus prohibet reuerti.
Queſtus eſt Hellen cecidiſſe Phryxus,
Cum gregis ductor radiante uillo
Aureo, fratrem ſimul, & ſororem
Suſtulit tergo, medioq; iactum
Fecit in ponto. tenuit querelas
Et uir, & Pyrrha, mare cum uiderent:
Et nihil, præter mare, cum uiderent,
Vnici terris homines relicti.
Soluet hunc queſtum: lachrymasq; noſtras
Sparget huc, illuc agitata claſſis.
Et tuba iuſſi dare uela nautæ,
Cum ſemel uentis properante remo
Prenderint altum: fugientq; littus.
Quis ſtatus mentis miſeris, ubi omnis
Terra decreſcet, pelagusq; creſcet?
Celſa cum longe latitabit Ide.

Tum puer matri, genitrix'q; nato,
Troia qua iaceat regione monstrans
Dicet: & longe digito notabit.
Ilium est illic, ubi fumus alte
Serpit in cœlum, nebulæq; turpes.
Troes hoc signo patriam uidebunt.

ACTVS QVINTVS.
Trimetri Iambici.

NVNTIVS. ANDROMACHA. HECVBA.

O Dira fata, sæua, miseranda, horrida,
Quod tam ferũ, tam triste, bisquinis scelus
Mars uidit annis? quod prius referens gemam?
Tuos'ne potius? an tuos luctus anus?
H. Quoscunq; luctus fleueris, flebis meos:
Sua quenq; tantum, me omnium clades premit.
Mihi cuncta pereunt: quisquis est, Hecubæ est, miser.
N. Mactata uirgo est. missus è muris puer.
Sed uterq; letum mente generosa tulit.
A. Expone seriem cædis: & duplex nefas
Prosequere. gaudet animus ærumnas meus
Tractare totas: ede, & enarra omnia.
N. Est una magna turris è Troia super
Assueta Priamo: cuius è fastigio
Summus'q; pinnis, arbiter belli sedens
Regebat acies. turre in hac blando sinu
Fouens nepotem, cum metu uersos graui
Danaos fugaret Hector. & ferro, & face,

Paterna puero bella monstrabat senex.
Hæc nota quondam turris & muri decus.
Nunc sæua cautes, undiq; effusa ducum
Plebisq; turba cingitur totum coit
Ratibus relictis uulgus his collis procul
Aciem patenti liberam præbet loco.
His alta rupes, cuius è cacumine
Erecta summos turba librauit pedes.
Hunc pinus, illum laurus, hunc fagus tegit.
Et tota populo sylua suspenso tremit.
Extrema montis ille prærupti petit.
Semusta at ille tecta, uel saxum imminens
Muri cadentis pressat atq; aliquis (nefas)
Tumulo ferus spectator Hectoreo sedet.
Per spatia late plena sublimi gradu
Incedit Ithacus, paruulum dextra trahens
Priami nepotem. nec gradu segni puer
Ad alta pergit mœnia ut summa stetit
Pro turre uultus huc, & huc acres tulit
Intrepidus animo. qualis ingentis feræ
Paruus, tenerq; fœtus, & non dum potens
Sæuire dente, iam tamen tollit minas.
Morsusq; inanes tentat atq; animus tumet.
Sic ille dextra prensus hostili puer
Ferox, superbe mouerat uulgum, ac duces,
Ipsumq; Vlyssem. non flet è turba omnium,
Qui fletur. ac dum uerba fatidici, & preces
Concipit Vlysses uatis, & sæuos ciet
Ad sacra superos, sponte dissiluit sua
In media Priami regna.

Quis Colchus hæc, quis sedis incertæ Scytha
Commisit? aut quæ Caspium tangens mare
Gens iuris expers ausa? non Busiridis
Puerilis aras sanguis aspersit feri.
Nec parua gregibus membra Diomedes suis
Epulanda posuit. quis tuos artus teget?
Tumuloq́; tradet? Nun. quos enim præceps locus
Reliquit artus? ossa disiecta graui
Elisa casu. signa clari corporis,
Et ora, & illas nobilis patris notas
Confudit imam pondus ad terram datum.
Soluta ceruix silicis incussu caput
Ruptum cerebro penitus expresso, iacet
Deforme corpus. An. hic quoq; est similis patri.
N. Præceps ut altis cecidit è muris puer,
Fleuitq́; Achiuum turba, quod fecit, nefas.
Idem ille populus aliud ad facinus redit.
Tumulumq́; Achillis, huius extremum latus
Rhœtea leni uerberant fluctu uada.
Aduersa cingit campus, & cliuo leui
Erecta medium uallis includens locum
Crescit theatri more. concursus frequens
Impleuit omne littus. hi classis moras,
Hac morte solui rentur. hi stirpem hostium,
Gaudent recidi. magna pars uulgi leuis
Odit scelus, spectatq́;. nec Troes minus
Suum frequentant funus. & pauidi metu
Partem ruentis ultimam Troiæ uident.
Cum subito thalami more præcedunt faces,
It pronuba illi Tyndaris mœstum caput

Demissa. tali nubat Hermione face,
Phryges precantur: sic uiro turpis suo
Reddatur Helena. terror attonitos mouet
Vtrosq; populos. ipsa deiectos gerit
Vultus pudore. sed tamen fulgent genæ,
Magisq; solito splendet extremus decor.
Vt esse Phœbi dulcius lumen solet
Iam iam cadentis, astra cum repetunt uices
Premiturq; dubius nocte uicina dies.
Stupet omne uulgus: & ferè cuncti magis
Vt peritura laudant. hos mouet formæ decus:
Hos mollis ætas: hos uagæ rerum uices.
Mouet animus omnes fortis, & leto obuius.
Pyrrhum antecedit. omnium mentes tremunt:
Miserentur, ac mirantur. ut primum ardui
Sublime montis tetigit, atq; alte editus
Iuuenis paterni uertice in busti stetit:
Audax uirago non tulit retro gradum:
Conuersa ad ictum stat truci uultu ferox.
Tam fortis animus omnium mentes ferit.
Nouumq; monstrum est, Pyrrhus ad cædem piger.
Vt dextra ferrum penitus exacta abdidit.
Subitus recepta morte prorupit cruor
Per uulnus ingens. nec tamen moriens adhuc
Deponit animos. cecidit, ut Achilli grauem
Factura terram, prona, & irato impetu.
Vterq; fleuit cœtus: at timidum Phryges
Misere gemitum. clarius uictor gemit.
Hic ordo sacri. non stetit fusus cruor,
Humo'ue summa fluxit: abduxit statim

Sæuusq; totum sanguinem tumulus bibit.
H. Ite, ite Danai, petite iam tuti domos.
Optata uelis maria diffusis secet
Secura classis. concidit uirgo, ac puer.
Bellum peractum est. quò meas lachrymas feram?
Vbi hanc anilis expuam leti moram?
Natam, an nepotem? coniugem, an patriam fleam?
An omnia? an me? sola mors uotum meum
Infantibus uiolenta uirginibus uenis.
Vbicunq; properas sæua, me solam times.
Vitasq; gladios inter, ac tela, & faces.
Quæsita tota nocte cupientem fugis.
Non hostis, aut ruina, non ignis meos
Absumpsit artus. quàm prope ac Priamo stetit?
N. Repetite celeri maria captiuæ gradu,
Iam uela puppis laxat, & classis mouet.

TRAGOEDIAE INTERLOCVTORES.

Medea.	Creon.
Chorus.	Iason.
Nutrix.	Nuntius.

TRAGOEDIA SEPTIMA, QVAE INSCRIBI TVR MEDEA.

ACTVS PRIMVS

Trimetri Iambici.

MEDEA.

I coniugales, tu'q; genialis tori
Lucina custos, quae'q; domito-
rem freti
d Tiphyn nouam frenare docui-
sti ratem,
Et tu profundi saeue dominator
maris·
Clarum'q; Titan diuidens orbi diem,
Tacitis'q; praebens conscium sacris iubar
Hecate triformis. quos'q; iurauit mihi
Deos Iason. quos'q; Medeae magis
Fas est precari. Noctis aeternae chaos,
Aduersa superis regna, manes'q; impios,
Dominum'q; regni tristis, & dominam fide
Meliore raptam, uoce non fausta precor,
Adeste, adeste sceleris ultrices deae,
Crinem solutis squalidae serpentibus.
Atram cruentis manibus amplexae facem
Adeste, thalamis horridae quondam meis
Quales stetistis. coniugi letum nouae,

Letumq́; socero, & regiæ stirpi date.
Mihi peius aliquod, quod precer sponso malum.
Viuat. per urbes erret ignotas egens,
Exul, pauens, inuisus, incerti laris.
Me coniugem optet limen alienum expetat,
Iam notus hospes. quoq́; non aliud queam
Peius precari, liberos similes patri,
Similesq́; matri, parta iam parta ultio est,
Peperi. querelas, uerbaq́; incassum sero.
Non ibo in hostes? manibus excutiam faces,
Cæloq́; lucem? spectat hoc nostri sator
Sol generis, & spectator, & curru insidens
Per solita puri spatia decurrit poli.
Num redit in ortus, & remetitur diem?
Da, da, per auras curribus patris uehi,
Committe habenas genitor & flagrantibus
Ignifera loris tribue moderari iuga.
Gemino Corinthus littori opponens moras
Cremata flammis maria committat duo.
Hoc restat unum. pronubam thalamo feram
Vt ipsa pinum. postq́; sacrificas preces
Cædam dicatis uictimas altaribus,
Per uiscera ipsa quære supplicio uiam,
Si uiuis anime, si quid antiqui tibi
Remanet uigoris. pelle fœmineos metus.
Et inhospitalem caucasum mente indue.
Quodcunq́; uidit Phasis, aut pontus nefas,
Videbit Isthmos. effera, ignota, horrida,
Tremenda cœlo pariter, ac terris mala.
Mens intus agitat, uulnera, & cædem, & uagos

Funus per artus, leuia memoraui nimis.
Hæc uirgo feci. grauior exurgat dolor.
Maiora iam me scelera post partus decent.
Accingere ira, teq; in exitium para
Furore toto. paria narrentur tua
Repudia thalamis, quo uirum linques modo?
Hoc quo secuta es, rumpe iam segnes moras.
Quæ scelere parta est, scelere linquetur domus.

Asclepiadei, & partim Glyconici.

CHORVS.

a D regum thalamos numine prospero,
Qui cœlum superi, quiq; regunt fretum,
Adsint, cum populis rite fauentibus.
Primus sceptriferis colla tonantibus,
Taurus celsa ferat tergore candido.
Lucinam niuei fœmina corporis
Intentata iugo placet. &, asperi
Martis sanguineas quæ cohibet manus,
Quæ dat belligeris fœdera gentibus,
Et cornu retinet diuite copiam,
Donetur tenera mitior hostia.
Et tu, qui facibus legitimis ades,
Noctem discutiens auspice dextera
Huc incede, gradu marcidus ebrio,
Præcingens roseo tempora uinculo.
Et tu, quæ gemini præuia temporis
Tarde stella redis semper amantibus.
Te matres auidæ, te cupiunt nurus,

Quamprimum radios spargere lucidos.
Vincit uirgineus decor
Longe cecropias nurus.
Et quæ Taygeti iugis
Exercent iuuenum modo.
Muris quod caret, oppidum.
Et quas Aonius latex,
Alpheus'q; sacer lauat.
Cedent Aesonio duci,
Si forma uelit aspici.
Proles fulminis improbi,
Aptat qui iuga Tigribus.
Nec non qui Tripodas mouet,
Frater uirginis asperæ.
Cedet Castore cum suo
Pollux cæstibus aptior.
Sic sic cœlicolæ, precor,
Vincat fœmina coniuges.
Vir longe superet uiros.
Hæc cum uirgineo constitit in choro,
Vnius facies præminet omnibus.
Sic cum sole perit syderibus decor.
Et densi latitant Pleiadum greges
Cum Phœbe solitum lumine non suo
Orbem circuitis cornibus alligat.
Ostro sic niueus phœniceo color
Perfusus rubuit, sic nitidum iubar.
Pastor luce noua roscidus aspicit.
Ereptus thalamis Phasidos horridis,
Effrenæ solitus pectora coniugis

Inuitæ trepidus prendere dextera.
Felix Aoniam prendito uirginem.
Nunc primum socerıs sponte uolentibus
Concesso iuuenes ludite iurgio.
Hinc illinc iuuenes mittite carmina.
Rara est in dominos iusta licentia.
Candida Thyrsigeri proles generosa Lyæi,
Multi fidam iam tempus erat succendere pinum,
Excute solennem digitis marcentibus ignem.
Festa dicax fundat conuitia fescenninus.
Soluat turba iocos: tacitis eat illa tenebris,
Siqua peregrino nubit fugitiua marito.

ACTVS SECVNDVS.

Trimetri Iambici.

MEDEA. NVTRIX.

O Ccidimus, aures pepulit hymenæus meas.
Vix ipsa tantum, uix adhuc credo malum.
Hæc facere Iason potuit? erepto patre,
Patria, atq; regno, sedibus solam exteris
Deserere? durus merita contempsit mea,
Qui scelere flammas uiderat uinci, & mare?
Adeo'ne credit omne consumptum nefas?
Incerta, uæcors, mente non sana feror
Partes in omnes. unde me ulcisci queam?
Vtinam esset illi frater, est coniux, in hanc
Ferrum exigatur: hæc meis satis est malis.
Siquod Pelasgæ, siquod urbes Barbaræ

Nouere facinus, quod tuæ ignorant manus.
Nunc est parandum: scelera te hortentur tua.
Et cuncta redeant. inclytum regni decus
Raptum: & nefandæ uirginis paruus comes
Diuisus ense, funus incestum patri,
Sparsumq; ponto corpus, & Peliæ senis
Decocta aheno membra: funestum impie
Quàm sæpe fudi sanguinem: at nullum scelus
Irata feci: sæuit infelix amor:
Quid tamen Iason potuit alieni arbitrij
Iurisq; factus? debuit ferro obuium
Offerre pectus: melius, ah melius dolor
Furiose loquere. si potest, uiuat meus
Vt fuit, Iason. si minus, uiuat tamen.
Memorq; nostri muneri parcat meo.
Culpa est Creontis tota, qui sceptro impotens
Coniugia soluit. quiq; genitricem abstrahit
Natis: & arcto pignore astrictam fidem
Dirimit: petatur: solus hic pœnas luat,
Quas debet: alto cinere cumulabo domum:
Videbit atrum uerticem flammis agi,
Malea longas nauibus flectens moras.
N. Sile obsecro, questusq; secretò abditos
Manda dolori. grauia quisquis uulnera,
Patiente, & æquo motus animo pertulit,
Referre potuit. ira quæ tegitur, nocet.
Professa perdunt odia uindictæ locum.
M. Leuis est dolor, qui capere consilium potest,
Et clepere sese. magna non latitant mala:
Libet ire contra. Nu. siste furialem impetum

Alumna uix te tacita defendit quies.
M. Fortuna fortes metuit, ignauos premit.
N. Tunc est probanda, si locum uirtus habet.
M. Nunquam potest non esse uirtuti locus.
N. Spes nulla monstrat rebus afflictis uiam.
M. Qui nil potest sperare, desperet nihil.
N. Abiere Colchi, coniugis nulla est fides,
Nihilq; superest opibus è tantis tibi.
M. Medea superest, hic mare, & terras uides,
Ferrumq;, & ignes, & deos, & fulmina.
N. Rex est timendus. Me. rex meus fuerat pater.
N. Non metuis arma? Me. sint licet terra edita.
N. Moriere. Me. cupio. Nu. profuge. Me. pœnituit fugæ.
Medea fugiam? N. mater es. M. cui sim uides.
N. Profugere dubitas? Me. fugiam, at ulciscar prius.
N. Vindex sequetur. Me. forsan inueniam moras.
N. Compesce uerba, parce iam demens minis,
Animosq; minue, tempori aptari decet.
M. Fortuna opes auferre, non animum potest.
Sed cuius ictu regius cardo strepit?
Ipse est pelasgo tumidus imperio Creon.

Trimetri Iambici.

CREON. MEDEA.

m Edea Colchi noxium Aeetæ genus,
Nondum meis exportat è regnis pedem?
Molitur aliquid, nota fraus, nota est manus.
Cui parcet illa? quem'ue securum sinet?
Abolere propere pessimam ferro luem

Equidem parabam. precibus euicit gener.
Concessa uita est. liberet fines metu.
Abeatq; tuta. fert gradum contra ferox,
Minaxq; nostros propius effatus petit,
Arcete famuli tactu, & accessu procul,
Iubete sileat. regium imperium pati
Aliquando discat. uade ueloci uia,
Monstrumq; saeuum, horribile, iandudum auehe.
M. Quod crimen, aut quae culpa multatur fuga?
C. Quae causa pellat, innocens mulier rogat?
M. Si iudicas, cognosce. si regnas, iube.
C. Aequum, atq; iniquum regis imperium feras.
M. Iniqua nunquam regna perpetuo manent.
C. I, querere Colchis. M. redeo, qui auexit, ferat.
C. Vox constituto sera decreto uenit.
M. Qui statuit aliquid parte inaudita altera,
Aequum licet statuerit. haud aequus fuit.
C. Auditus à te Pelia supplicium tulit.
Sed fare, causae detur egregiae locus.
M. Difficile quàm sit animum ab ira flectere
Iam concitatum, quamq; regale hoc putet,
Sceptris superbas quisquis admouit manus,
Qua coepit ire, regia didici mea.
Quamuis enim sim clade miseranda, obruta,
Expulsa supplex, sola, deserta, undiq;
Afflicta, quondam nobili fulsi patre,
Auoq; clarum sole deduxi genus.
Quodcunq; placidis flexibus Phasis rigat,
Pontusq; quidquid Scythicus à tergo uidet.
Palustribus qua maria dulcescunt aquis,

Armata peltis quidquid exterret cohors
Inclusa ripis uidua Thermodontijs,
Hoc omne noster genitor imperio regit.
Generosa, felix, decore regali potens
Fulsi. petebant tunc meos thalamos uiri,
Qui nunc petuntur, rapida fortuna, ac leuis,
Præcepsq; regno eripuit exilio & dedit.
Confide regnis. cum leuis magnas opes
Huc ferat, & illuc casus. hoc reges habent
Magnificum, & ingens, nulla quod rapiet dies
Prodesse miseris supplices fido lare
Protegere. solum hoc Colchico regno extuli,
Decus illud ingens, Græciæ florem inclytum.
Præsidia Achiuæ gentis, & prolem deum
Seruasse memet. munus est Orpheus meum
Qui saxa cantu mulcet, & syluas trahit.
Geminumq; munus Castor, & Pollux meum est,
Satiq; Borea. quiq; trans pontum quoq;
Summota Lynceus lumine immisso uidet.
Omnesq; Minyæ. nam ducum taceo ducem
Pro quo nihil debetur hunc nulli imputo.
Vobis reuexi cæteros. unum mihi,
Incesse nunc, & cuncta flagitia ingere.
Fatebor. obici crimen hoc solum potest
Argo reuersa. uirgini placeat pudor,
Paterq; placeat. tota cum ducibus ruet
Pelasga tellus. hic tuus primus gener
Tauri ferocis ore flagranti occidet.
Fortuna causam, qua uolet, nostram premat.
Non pœnitet seruasse tot regum decus.

Quodcunq; culpa præmium ex omni tuli,
Hoc est penes te: si placet, damna ream.
Sed redde crimen, sum nocens, fateor, Creon.
Talem sciebas esse, cum genua attigi.
Petij'q; supplex præsidis dextræ fidem.
Terra hac miserijs angulum, & sedem rogo,
Latebras'q; uiles. urbe si pelli placet,
Detur remotus aliquis in regnis locus..
C. Non esse me, qui sceptra uiolenter geram.
Nec qui superbo miserias calcem pede.
Testatus equidem uideor haud clare parum,
Generum exulem legendo, & afflictum, & graui
Terrore pauidum: quippe te pœnæ expetit,
Leto'q; Acastus regna Thessalica obtinens,
Senio trementem debili, atq; æuo grauem
Patrem peremptum queritur: & cæsi senis
Discissa membra: cum dolo captæ tuo
Piæ sorores impium auderent nefas.
Potest Iason (si tuam causam amoues)
Suam tueri: nullus innocuum cruor
Contaminauit. abfuit ferro manus,
Prorsus'q; uestro purus à cœtu stetit.
Sed tu malorum machinatrix facinorum,
Cui fœminea nequitia ad audendum omnia
Virile robur: nulla famæ memoria est
Egredere. purga regna: letales simul
Tecum aufer herbas: libera ciues metu.
Alia sedens tellure sollicita deos.
M. Profugere cogis: redde fugienti ratem,
Vel redde comitem: fugere cur solam iubes?

Non sola ueni bella si metuis pati,
Vtrunq; regno pelle. cur sontes duos
Distinguis? illi Pelia, non nobis iacet.
Fugam, rapinas, adijce desertum patrem,
Lacerumq; fratrem, quidquid etiamnum nouam
Docet maritus coniugem, non est meum.
Toties nocens sum facta, sed nunquam mihi.
C. Iam exisse decuit quid seris fando moras?.
M. Supplex recedens illud extremum precor,
Ne culpa natos matris insontes trahat.
C. Vade, hos paterno, ut genitor, excipiam sinu.
M. Per ego auspicatos regij thalami toros,
Per spes futuras, per'q; regnorum status,
Fortuna uaria dubia quos agitat uice,
Precor, breuem largire fugienti moram.
Dum extrema natis mater infigo oscula
Fortasse moriens. Cr. fraudibus tempus petis.
M. Quæ fraus timeri tempore exiguo potest?
C. Nullum ad nocendum tempus angustum est malis.
M. Parum'ne miseræ temporis lachrymis negas?
C. Et si repugnat precibus infelix timor
Vnus parando dabitur exilio dies.
M. Nimis est, & ex hoc aliquid abcidas licet.
C. Et ipsa propera capite supplicium lues
Clarus prius quàm Phœbus attollat diem,
Nisi cedis Isthmo. sacra me thalami uocant
Vocat precari festus Hymenæo dies.

ANAPAESTICI VERSVS.

CHORVS.

a Vdax nimium, qui freta primus
Rate tam fragili perfida rupit,
Terrasq; suas post terga uidens,
Animam leuibus credidit auris.
Dubioq; secans æquora cursu
Potuit tenui fidere ligno.
Inter uitæ, mortisq; uias
Nimium gracili limite ducto.
Non dum quisquam sydera norat,
Stellisq;, quibus pingitur æther,
Non erat usus. non dum Pliadas,
Hyadas poterant uitare rates,
Non Oleniæ sydera capræ.
Non quæ sequitur, flectitq; senex
Arctica tardus plaustra Bootes.
Non dum Boreas, non dum Zephyrus
Nomen habebant.
Ausus Tiphys pandere uasto
Carbasa ponto, legesq; nouas
Scribere uentis. nunc Lina sinu
Tendere toto. nunc prælato
Pede transuersos captare Notos.
Nunc antemnas medio tutas
Ponere malo. nunc in summo
Religare loco. cum iam totos
Auidus nimium nauita flatus
Optat. & alto rubicunda tremunt

Suppara uelo.
Candida nostri sæcula patres
Videre procul fraude remota,
Sua quisq; piger littora tangens,
Patrioq; senex factus in aruo
Paruo diues. nisi quas tulerat
Natale solum, non norat opes.
Bene dissepti fœdera mundi
Traxit in unum Thessala pinus.
Iussitq; pati uerbera pontum,
Partemq; metus fieri nostri
Mare sepositum. dedit illa graues
Improba pœnas per tam longos
Ducta timores. cum duo montes
Claustra profundi, hinc, atque illinc
Subito impulsu, uelut æthereo
Gemerent sonitu. spargeret astra
Nubesq; ipsas mare depressum.
Palluit audax Tiphys & omnes
Labente manu misit habenas.
Orpheus tacuit torpente lyra.
Ipsaq; uocem perdidit Argo.
Quid cum Siculi uirgo Pelori
Rabidos utero succincta canes,
Omnes pariter soluit hiatus.
Quis non totos horruit artus
Toties imo latrante malo?
Quid, cum Ausonium diræ pestes
Voce canora mare mulcerent?
Cum pieria resonans cithara

Thracius Orpheus, solitam cantu
Retinere rates, pene coegit
Sirena sequi? quod fuit huius
Pretium cursus? aurea pellis,
Maiusq; mari Medea malum,
Merces prima digna carina,
Nunc iam cessit pontus, & omnes
Patitur leges. non Palladia
Compacta manu regum referens
Inclyta remis queritur Argo.
Quaelibet altum cymba pererrat.
Terminus omnis notus, & urbes
Muros terra posuere nouos.
Nil, qua fuerat, sede reliquit
Peruius orbis. Indus gelidum
Potat Araxem. Albin Persae,
Rhenumq; bibunt. uenient annis,
Saecula seris, quibus Oceanus
Vincula rerum laxet, & ingens
Pateat tellus, Tiphysq; nouos
Detegat orbes, nec sit terris
Vltima Thule.

ACTVS TERTIVS.

Trimetri Iambici.

NVTRIX. MEDEA.

Alumna celerem quo rapis tectis pedem?
Resiste, & iras comprime, ac retine impetum.

Incerta qualis entheos cursus tulit,
Cum iam recepto Mænas insanit deo,
Pindi iugalis uertice. aut Nisæ iugis
Talis recursat huc, & huc motu effero.
Furoris ore signa lymphati gerens.
Flammata facies spiritum ex alto citat.
Proclamat, o' superi, oculos fletu rigat.
Renidet. omnis specimen affectus capit.
Hæret, minatur, æstuat, queritur, gemit.
Quo' pondus istud uerget? ubi ponet minas?
Vbi se iste fluctus franget? exundat furor.
Non facile secum uersat, aut medium scelus.
Se uincet. iræ nouimus ueteres notas.
Magnum aliquid instat, efferum, immane, impium,
Vultum furoris cerno. dij fallant metum.
M. Si quæris odio misera, quem statuas modum,
Imitare amorem. regias ego'ne ut faces
Inulta patiar? segnis hic ibit dies?
Tanto petitus ambitu, tanto datus?
Dum terra cœlum media libratum feret.
Nitidus'q; certas mundus euoluet uices.
Numerus'q; arenis deerit. & solem dies,
Noctem sequentur astra. dum siccas polus
Versabit arctos. flumina in pontum cadent.
Nunquam meus cessabit in pœnas furor.
Crescet'q; semper. quæ ferarum immanitas,
Quæ Scylla, quæ Charybdis Ionium mare,
Siculum'q; sorbens, quæ'q; anhelantem premens
Titana, tantis Aetna feruebit minis?
Non rapidus amnis, non procellosum mare,

Pontusq; Coro sæuus aut uis ignium
Adiuta flatu, possit inhibere impetum,
Irasq; nostras sternam, et euertam omnia.
Timuit Creontem, ac bella Thessalici ducis.
Amor timere neminem uerus potest.
Sed cesserit conuictus, & dederit manus
Adire certe, & coniugem extremo alloqui
Sermone potuit. hoc quoq; extimuit ferox.
Laxare certe tempus immitis fugæ
Genero licebat. liberis unus dies
Datus duobus. non queror tempus breue.
Multum patebit. faciet, hic faciet dies,
Quod nullus unquam taceat. inuadam deos,
Et cuncta quatiam. Nu. recipe turbatum malis
Hera pectus animum mitiga. Me. sola est quies,
Mecum ruina cuncta si uideo obruta.
Mecum omnia abeant, trahere, cum pereas, libet.
N. Quàm multa sint timenda, si perstas uide.
Nemo potentes aggredi tutus potest.

Trimetri Iambici.

IASON. MEDEA.

O Dura fata semper, & sortem asperam,
Cum sæuit, & cum parcit ex æquo malam.
Remedia toties inuenit nobis deus
Periculis peiora. si uellem fidem
Præstare meritis coniugis leto fuit
Caput offerendum. si mori nolim, fide
Misero carendum est. non timor uincit uirum,

Sed trepida pietas. quippe sequeretur necem
Proles parentum. O' sancta, si cœlum incolis,
Iustitia, numen inuoco, ac testor tuum.
Nati patrem uicere. quin ipsam quoq;
Etsi ferox est corde, nec patiens iugi,
Consulere natis malle, quàm thalamis, reor.
Constituit animus precibus iratam aggredi.
Atq; ecce, uiso memet, exiluit, furit
Fert odia præ se totus in uultu est dolor.
M. Fugimus Iason, fugimus hoc non est nouum
Mutare sedes causa fugiendi noua est.
Pro te solebam fugere discedo, exeo
Penatibus profugere quam cogis tuis,
Ad quos remittis? Phasin & Colchos petam?
Patriumq; regnum? quæq; fraternus cruor
Perfudit arua? quas peti terras iubes?
Quæ maria monstras? pontici fauces freti?
Per quas reuexi nobiles regum manus
Adulterum secuta per Symplegadas?
Paruam'ne Iolcon, Thessala an Tempe petam?
Quascunq; aperui tibi uias, clausi mihi.
Quò me remittis? exuli exilium imperas,
Nec das. eatur. regius iussit gener
Nihil recuso dira supplicia ingere
Merui. cruentis pellicem pœnis premat
Regalis ira uinculis oneret manus
Clausamq; saxo noctis æternæ obruat
Minora meritis patiar ingratum caput.
Reuoluat animus igneos Tauri halitus,
Interq; sæuos gentis indomitæ metus,

Armifero in aruo flammeum Aeetæ pecus·
Hostisq; subiti tela·cum iussu meo
Terrigena miles mutua cæde occidit·
Adijce expetita spolia phryxei arietis,
Somnoq; iussum lumina ignoto dare
Insomne monstrum·traditum fratrem neci,
Et scelere in uno non semel factum scelus,
Iussasq; natas fraude deceptas mea,
Secare membra non reuicturi senis·
Alienaq; sequens regna, deserui mea·
Per spes tuorum liberum, & certum larem,
Per uicta monstra, per manus, pro te quibus
Nunquam peperci·perq; præteritos metus,
Per cœlum, & undas, coniugii testes mei,
Miserere·redde supplici felix uicem·
Ex opibus illis, quas procul raptas Scythæ
Vsq; à perustis Indiæ populis petunt·
Referta quasq; uix domus gazas capit,
Ornamus auro nemora·nil exul tuli
Nisi fratris artus·hos quoq; impendi tibi·
Tibi patria cessit·tibi pater, frater, pudor·
Hac dote nupsi·redde fugienti sua·
I. Perimere cum te uellet infestus Creon,
Lachrymis meis euictus exilium dedit·
M. Pœnam putabam, munus, ut uideo, est fuga·
I. Dum licet abire, profuge, teq; hinc eripe·
Grauis ira regum est semper·Me·hoc suades mihi?
Præstas Creusæ·pellicem inuisam amoues·
I. Medea amores obijcis?Me·& cædem, & dolos·
I. Obijcere crimen quod potes tandem mihi?

M. Quodcunq; feci. Ia. restat hoc unum insuper,
Tuis ut etiam sceleribus fiam nocens.
M. Tua illa, tua sunt illa. cui prodest scelus,
Is fecit. omnes coniugem infamem arguant,
Solus tuere, solus insontem uoca.
Tibi innocens sit quisquis est pro te nocens.
I. Ingrata uita est, cuius acceptae pudet.
M. Retinenda non est, cuius acceptae pudet.
I. Quin potius ira concitum pectus doma,
Placare natis. Me. abdico, eiuro, abnuo,
Meis Creusa liberis fratres dabit?
Regina natis exulum afflictis potens?
Non ueniat unquam tam malus miseris dies.
Qui prole foeda misceat prolem inclytam,
Phoebi nepotes Sisyphi nepotibus.
I. Quid misera meq; teq; in exitium trahis?
Abscede quaeso. Me. supplicem audiuit Creon.
I. Quid facere possim, loquere. Me. pro me? uel scelus.
I. Hinc rex, & illinc. Me. est & his maior metus
Medea. nos confflige, certemus, sine
Sit pretium Iason. Ia. cedo defessus malis.
Et ipsa casus saepe iam expertos time.
M. Fortuna semper omnis intra me stetit.
I. Acastus instat, propior est hostis Creon.
M. Vtrunq; profuge, nolo, ut in socerum manus
Armes. nec ut te caede cognata inquienes.
Medea cogit, innocens mecum fuge.
I. Et quis resistet, gemina si bella ingruant?
Creo, atq; Acastus arma si iungant sua?
M. His adijce Colchos, adijce Aeetem ducem.

Scythas Pelasgis iunge, demersos dabo
I. Alta extimesco sceptra. Me. ne cupias, uide.
I. Suspecta ne sint, longa colloquia amputa.
M. Nunc summe toto Iuppiter cœlo tona,
Intende dextram uindices flammas para.
Omnemq; ruptis nubibus mundum quate.
Nec diligenti tela librentur manu
In me uel istum quisquis è nobis cadet,
Nocens peribit. non potest in nos tuum
Errare fulmen. Ia. sana meditari incipe,
Et placida fare. si quid ex soceri domo
Potest fugam leuare, solamen pete.
M. Contemnere animus regias, ut scis, opes
Potest, soletq;. liberos tantum fugæ
Habere comites liceat. in quorum sinu
Lachrymas profundam. te noui nati manent.
I. Parêre precibus cupere me fateor tuis,
Pietas uetat, nanq; istud haud possum pati,
Non si ipse memet cogat, & rex, & socer.
Hæc causa uitæ est. hoc perusti pectoris
Curis leuamen spiritu citius queam
Carere membris, luce. Me. si hic natos amat,
Bene est, tenetur, uulneri patuit locus.
Suprema certe liceat abeuntem loqui
Mandata. liceat ultimum amplexum dare.
Gratum est, & illud uoce iam extrema peto.
Ne si qua noster dubius effudit dolor
Maneant in animo uerba, sed melior tibi
Memoria nostri subeat. hæc iræ data
Obliterentur. Ia. omnia ex animo expuli,

Precorq;

Precorq; & ipsa feruidam ut mentem regis.
Placideq; tractes. miserias lenit quies.
M. Discessit, ita'ne est? uadis oblitus mei
Et tot meorum facinorum? excidimus tibi,
Nunquam excidemus. hoc age, omnes aduoca
Vires, & artes. fructus est scelerum tibi?
Nullum scelus putare: uix fraudi est locus.
Timemur. hac aggredere, quam nemo potest
Quidquam timere. perge, nunc aude, incipe,
Quidquid potes Medea, quidquid non potes.
Tu fida nutrix socia mœroris mei,
Variiq; casus misera consilia adiuua.
Est palla nobis munus ætheriæ domus,
Decusq; regni. pignus Aeetæ datum
A' sole gemmis est, & auro textili
Monile fulgens: quodq; gemmarum nitor
Distinguit, aurum, quo solent cingi comæ.
Hæc nostra nati dona nubenti ferant.
Sed ante diris illita, ac tincta artibus.
Vocetur Hecate. sacra luctifica appara.
Struantur aræ. flamma iam tectis sonet.

SAPPHICI VERSVS.

CHORVS.

n Vlla uis flammæ, tumidiq; uenti
Tanta, nec teli metuenda torti,
Quanta, cum coniux uiduata tedis
Ardet, & odit.

Non ubi hybernos nebulosus imbres
Auster aduexit, properatq; torrens
Ister, & iunctos uetat esse pontes,
Ac uagus errat.
Non ubi impellit Rhodanus profundum,
Aut ubi in riuos niuibus solutis
Sole iam forti, medioq; uere
Tabuit Hæmus.
Cæcus est ignis stimulatus ira:
Nec regi curat, patitur'ue frenos:
Haud timet mortem: cupit ire in ipsos
Obuius enses.
Parcite ó diui, ueniam precamur,
Viuat ut tutus, mare qui subegit.
Sed furit uinci dominus profundi
Regna secunda.
Ausus æternos agitare currus
Immemor metæ iuuenis paternæ,
Quos polo sparsit. furiosus, ignes
Ipse recepit.
Constitit nulli uia nota magno.
Vade, qua tutum populo priori,
Rumpe nec sancti uiolenta mundi
Fœdera sacra.
Quisquis audacis tetigit carinæ
Nobiles remos. nemoris sacrati
Pelion densa spoliauit umbra.
Quisquis intrauit scopulos uagantes,
Et tot emensus pelagi labores,
Barbara funem religauit ora,

Raptor externi rediturus auri.
Exitu diro temerata ponti
Iura piauit.
Exigit poenas mare prouocatum.
Tiphys in primis domitor profundi,
Liquit indocto regimen magistro
Littore externo procul à paternis
Occidens regnis, tumuloq; uili
Tectus, ignotas iacet inter umbras.
Auris amissæ memor inde reges
Portubus lentis retinet catrina
Stare querentes.
Ille uocali genitus camoena,
Cuius ad chordas modulante plectro
Restitit torrens, siluere uenti,
Cui suo cantu uolucris relicto
Adfuit tota comitante sylua,
Thracios sparsus iacuit per agros,
Ad caput tractu fluuialis Hebri,
Contigit notam styga, Tartarumq;
Non rediturus.
Strauit Alcides Aquilone natos,
Patre Neptuno genitum necauit,
Sumere innumeras solitum figuras,
Ipse post terræ, pelagiq; pacem,
Post feri Ditis patefacta regna,
Viuus ardenti recubans in Oeta
Præbuit sæuis sua membra flammis,
Tabe consumptus gemini cruoris
Munere nuptæ.

Strauit Ancæum uiolentus ictu.
Setiger fratres Meleagre matris
Impius mactas moreris'q; dextra
Matris iratæ meruere cuncti,
Morte quod crimen tener expiauit
Herculi magno puer irrepertus
Raptus est tutas puer inter undas.
Ite nunc fortes perarate pontum
Sorte timenda.
Idmonem quamuis bene fata nosset
Condidit serpens libycis arenis.
Omnibus uerax, sibi falsus uni
Concidit Mopsus caruit'q; Thebis.
Ille, si uere cecinit futura
Exul errauit Thetidis maritus.
Igne fallaci nociturus Argis
Nauplios præceps cadit in profundum
Patrio pendit crimine pœnas.
Fulmine, & ponto moriens Oileus,
Coniugis fatum redimens Pheræi
Vxor impendit animam marito.
Ipse, qui prædam, spolium'q; iussit
Aureum prima reuehi carina,
Vstus accenso Pelias aheno,
Arsit angustas uagus inter undas.
Iam satis diui mare uindicastis,
Parcite iusso.

ACTVS QVARTVS.

Trimetri Iambici.

NVTRIX.

Pauet animus, horret, magna pernicies adest.
Immane quantum augescit, & semet dolor
Accendit ipse, uimq; præteritam integrat.
Vidi furentem, sæpe & aggressam deos
Cœlum trahentem, maius his, maius parat
Medea monstrum. nanq; ut attonito gradu
Euasit, & penetrale funestum attigit,
Totas opes effudit, & quidquid diu
Etiam ipsa timuit, promit, atq; omnem explicat
Turbam malorum arcana, secreta, abdita,
Et triste læua complicans sacrum manu,
Pestes uocat, quascunq; feruenti creat
Arena Libyæ: quasq; perpetua niue
Taurus coërcet frigore arctoo rigens.
Et omne monstrum, tracta magicis cantibus
Squamea latebris turba desertis adest.
Hic sera serpens corpus immensum trahit,
Trifidamq; linguam exertat, & querens quibus
Mortifera ueniat, carmine audito stupet,
Tumidumq; nodis corpus aggestis plicat,
Cogitq; in orbes. parua sunt inquit, mala,
Et uile telum est, ima quod tellus creat.
Cœlo petam uenena, iam nunc tempus est
Aliquid mouere fraude uulgari altius.
Huc ille uasti more torrentis iacens

Descendat Anguis, cuius immensos duæ
Maior, minorq; sentiunt nodos feræ
Maior Pelasgis, apta Sidonijs minor.
Pressasq; tandem soluat Ophiuchus manus.
Virusq; fundat. adsit ad cantus meos
Lacessere ausus gemina Python numina,
Et Hydra, & omnis redeat Herculea manu
Succisa serpens cæde se reparans sua.
Tu quoq; relictis peruigil Colchis ades
Sopite primum cantibus serpens meis.
Postquam euocauit omne serpentum genus.
Congerit in unum frugis infaustæ mala,
Quæcunq; generat inuius saxis Eryx,
Quæ fert opertis hyeme perpetua iugis
Sparsus cruore Caucasus Promethei.
Pharetraq; pugnax Medus, aut Parthus leuis.
Et queis sagittas diuites Arabes linunt,
Aut quos sub axe frigido succos legunt.
Lucis Sueui nobiles Hercynijs
Quodcunq; tellus uere nidifico creat.
Aut rigida cum iam bruma discussit decus
Nemorum, & niuali cuncta constrinxit gelu.
Quodcunq; gramen flore mortifero uiret,
Dirus'ue tortis succus in radicibus
Causas nocendi gignit. attrectat manu
Hæmonius illas contulit pestes Athos.
Has Pindus ingens, illa Pangæi iugis
Teneram cruenta falce deposuit comam.
Has aluit altum gurgitem Tigris premens.
Danubius illas. has per arentes plagas

Tepidis Hydaspes gemmifer currens aquis.
Nomen'q; terris qui dedit Bethys suis
Hesperia pulsans maria languenti uado.
Hæc passa ferrum est, dum parat Phœbus diem.
Illius alta nocte succisus frutex.
At huius ungue secta cantato seges
Mortifera carpit gramina, ac serpentium
Saniem exprimit misceť q; & obscœnas aues,
Mœsti'q; cor bubonis, & raucæ Strigis
Execta uiuæ uiscera. hæc scelerum artifex
Discreta ponit. his rapax uis ignium,
His gelida pigri frigoris glacies inest.
Addit uenenis uerba non istis minus
Metuenda. sonuit ecce uæsano gradu,
Canitq;. mundus uocibus primis tremit.

Tetrametri Trochaici Catalectici.

MEDEA.

u Os precor uulgus silentum, uos'q; ferales deos,
Et chaos cæcũ, atq; opacã Ditis umbrosi domũ,
Tartari ripis ligatos squalidæ mortis specus
Supplicijs animæ remissis currite ad thalâos nouos.
Rota resistat membra torquẽs. tangat Ixion humũ.
Tantalus securus undas hauriat Pyrenidas.
Grauior'q; pœna sedeat coniugis socero mei,
Lubricus per saxa retro Sisyphum uoluat lapis.
Vos'q;, quas urnis foratis irritus ludit labor,
Danaides coite uestras hic dies quærit manus.
Nunc meis uocata sacris noctium sydus ueni

Pessimos induta uultus, fronte non una minax.
Tibi more gentis uinculo soluens comam,
Secreta nudo nemora lustraui pede.
Et euocaui nubibus siccis aquas·
Egiq; ad imum maria, & oceanus graues
Interius undas æstibus uictis dedit.
Pariterq; mundus lege confusa ætheris
Et solem, & astra uidit· & uetitum mare
Tetigistis Vrsæ. temporum flexi uices.
Aestiua tellus floruit cantu meo.
Messem coacta uidit hybernam Ceres.
Violenta Phasis uertit in fontem uada.
Et Ister in tot ora diuisus truces
Compressit undas omnibus ripis piger.
Sonuere fluctus· tumuit insanum mare
Tacente uento. nemoris antiqui domus
Amisit umbram uocis imperio meæ.
Die relicto Phœbus in medio stetit.
Hyadesq; nostris cantibus motæ labant.
Adesse sacris tempus est Phœbe tuis.
Tibi hæc cruenta serta texuntur manu,
Nouena quæ serpens ligat·
Tibi hæc Typhoëus, membra qui discors tulit,
Qui regna concussit Iouis.
Vectoris istic perfidi sanguis inest·
Quem Nessus expirans dedit.
Oetæus isto cinere defecit rogus,
Qui uirus Herculeum bibit.
Piæ sororis impiæ matris facem
Vltricis Altheæ uides.

Reliquit istas inuio plumas specu
Harpyia, dum Zetum fugit.
His adijce pinnas sauciæ Stymphalidos
Lernæa passæ spicula.
Sonuistis aræ. Tripodas agnosco meos
Fauente commotos dea.
Video Triuiæ currus agiles,
Non quos pleno lucida uultu
Pernox agitat: sed quos facie
Lurida mœsta, cum Thessalicis
Vexata minis cœlum freno
Propiore legit. sic face, tristem
Pallida lucem funde per auras.
Horrore nouo terre populos.
Inq; auxilium Dictynna tuum
Pretiosa sonent æra Corinthi.
Tibi sanguineo cæspite sacrum
Solenne damus. tibi de medio
Rapta sepulchro fax nocturnos
Sustulit ignes.
Tibi mota caput flexa uoces
Ceruice dedi. tibi funereo
De more iacens passos uincit
Vitta capillos.
Tibi iactatur tristis Stygia
Ramus ab unda. tibi nudato
Pectore Mænas, sacro feriam
Brachia cultro. manet noster
Sanguis ad aras. assuesce manus
Stringere ferrum carosq; pati

Posse cruores.
Sacrum laticem percussa dedi.
Quod si nimium sæpe uocari
Quereris, uotis ignosce, precor.
Causa uocandi Persei tuos
Sæpius arcus, una, atq; eadem est
Semper Iason.
Tu nunc uestes tingue Creusæ·
Quas cum primum sumpserit· imas
Vrat serpens flamma medullas.
Ignis fuluo clausus in auro
Latet obscurus, quem mihi, cœli
Qui furta luit uiscere fœto,
Dedit· & docuit condere uires.
Artem Prometheus dedit, at tenuit
Sulfure tectos Mulciber ignes.
Et uiuacis fulgura flammæ
De cognato Phaëtonte tuli.
Habeo mediæ dona Chimæræ.
Habeo flammas usto Tauri
Gutture raptas· quas permisto
Felle Medusæ, tacitum iussi
Seruare malum· adde uenenis
Stimulos Hecate· donis'q; meis
Semina flammæ condita serua.
Fallant uisus, tactus'q; ferant.
Meet in pectus, uenas'q; calor.
Stillent artus, ossa'q; fument.
Vincat'q; suas flagrante coma
Noua nupta faces.

Vota tenentur, ter latratus
Audax Hecate dedit & sacros
Edidit ignes face lucifera.
Peracta uis est omnis, huc natos uoca.
Pretiosa per quos dona nubenti feras,
Ite, ite nati matris infaustæ genus,
Placate uobis munere, & multa prece
Dominam & nouercam. uadite, & celeres domum
Referte gressus, ultimo amplexu ut fruar.

Dimetri Iambici Catalectici.

CHORVS.

¶ Vonam cruenta Mænas
Præceps amore sæuo
Rapitur? quod impotenti
Facinus parat furore?
Vultus citatus ira
Riget. & caput feroci
Quatiens superba motu
Regi minatur ultro.
Quis credat exulantem?
Flagrant genæ rubentes,
Pallor fugat ruborem.
Nullum uagante forma
Seruat diu colorem.
Huc fert pedes, & illuc
Vt tigris orba natis,
Cursu furente lustrat
Gangeticum nemus. sic

Frenare nescit iras
Medea, non amores.
Nunc ira, amorq; causam
Iunxere. quid sequetur.
Quando efferet Pelasgis
Nefanda Colchis aruis
Gressum? metuq; soluet
Regnum, simulq; reges?
Nunc Phœbe mitte currus
Nullo morante loro,
Nox condat alma lucem.
Mergat diem timendum
Dux noctis hesperus.

ACTVS QVINTVS.

Trimetri Iambici.

NVNTIVS. CHORVS. NVTRIX.
MEDEA. IASON.

P Eriere cuncta. concidit regni status.
Nata, atq; genitor cinere permisto iacent.
C. Qua fraude capti? Nut. qua solent reges capi?
Donis. Ch. in illis esse quis potuit dolus?
Nũ. Et ipse miror, uixq; iam facto malo
Potuisse fieri credo. Ch. quis cladis modus?
Nũ. Auidus per omnem regiæ partem furit
Vt iussus, ignis. iam domus tota occidit.
Vrbi timetur. Ch. unda flammas opprimat.
Nũ. Et hoc in ista clade mirandum accidit,

Alit unda flammas· quo'q; prohibetur magis,
Magis ardet ignis· ipsa præsidia occupat.
Nut. Effer citatum sede Pelopcia gradum
Medea præceps, quaslibet terras pete.
M. Ego'ne ut recedam? si profugissem prius,
Ad hoc redirem· nuptias specto nouas.
Quid anime cessas? sequere felicem impetum.
Pars ultionis ista, qua gaudes, quota est?
Amas adhuc furiosa? sic satis est tibi
Cœlebs Iason? quære pœnarum genus
Haud usitatum. Iam'q; sic temet para·
Fas omne cedat· abeat expulsus pudor.
Vindicta leuis est, quam ferunt paruæ manus.
Incumbe in iras· te'q; languentem excita.
Penitus'q; ueteres pectore ex imo impetus
Violentus hauri. quidquid admissum est adhuc,
Pietas uocetur· hoc age, & faxo, sciant,
Quàm leuia fuerint, quam'q; uulgaris notæ,
Quæ commodaui scelera. prælusit dolor
Per ista noster. quid manus poterant rudes
Audere magnum? quid puellaris furor?
Medea nunc sum. creuit ingenium malis.
Iuuat, iuuat rapuisse fraternum caput·
Artus iuuat secuisse· & arcano patrem
Spoliasse sacro. iuuat in exitium senis
Armasse natas. quære materiam dolor.
Ad omne facinus non rudem dextram afferes·
Quò te igitur ira mittis? aut quæ perfido
Intendis hosti tela? nescio quid ferox
Decreuit animus intus· & nondum sibi

Audet fateri. ſtulta properaui nimis.
Ex pellicæ utinam liberos hoſtis meus
Aliquot haberet. quidquid ex illo tuum eſt,
Creuſa peperit. placuit hoc pœnæ genus,
Meritóq; placuit. ultimum magno ſcelus
Animo parandum eſt. Liberi quondam mei
Vos pro paternis ſceleribus pœnas date.
Cor pepulit horror: membra torpeſcunt gelu.
Pectuſq; tremuit, ira diſceſſit loco:
Materq; tota coniuge expulſa redit:
Egóne ut meorum liberum, ac prolis meæ
Fundam cruorem? melius ah demens furor
Incognitum iſtud facinus, ac dirum nefas
A me quoq; abſit: quod ſcelus miſeri luent?
Scelus eſt Iaſon genitor, & maius ſcelus
Medea mater, occidant: non ſunt mei.
Pereant, mei ſunt. crimine & culpa carent.
Sunt innocentes, fateor, & frater fuit.
Quid anime titubas? ora quid lachrymæ rigant?
Variamq; nunc huc ira, nunc illuc amor
Diducit? anceps æſtus incertam rapit.
Vt ſæua Rapidi bella cum uenti gerunt,
Vtrinq; fluctus maria diſcordes agunt:
Dubiumq; pelagus feruet. haud aliter meum
Cor fluctuatur. ira pietatem fugat.
Iramq; pietas. cede pietati dolor.
Huc cara proles, unicum afflictæ domus
Solamen. huc uos ferte, & infuſos mihi
Coniungite artus. habeat incolumes pater,
Dum & mater habeat. urget exilium, ac fuga.

Niobe

Iam iam meo rapientur euulsi sinu.
Flentes, gementes. sed oculis pereant patris.
Periere matris. rursus increscit dolor,
Et feruet odium. repetit inuisam manum
Antiqua mentis ira, quà ducis, sequor.
Vtinam superbæ turba Tantalidos meo
Exisset utero bisq; septenos parens
Natos tulissem. sterilis in pœnas fui.
Fratri, patriq; (quod sat est) peperi duos,
Quonam ista tendit turba furiarum impotens?
Quem quærit? aut quò flammeos ictus parat?
Aut cui cruentas agmen infernum faces
Intentat? ingens anguis excusso sonat
Tortus flagello. quem trabe infesta petit
Megæra? cuius umbra dispersis uenit
Incerta membris? frater est, pœnas petit,
Dabimus, sed omnes fige luminibus faces.
Lania, perure, pectus en furijs patet.
Discedere à me frater ultrices deas,
Manesq; ad imos ire securas iube,
Mihi me relinque: & utere hac frater manu,
Quæ strinxit ensem, uictima manes tuos
Placamus ista. quid repens affert sonus?
Parantur arma: meq; in exitium petunt.
Excelsa nostræ tecta conscendam domus
Cæde inchoata. perge tu mecum comes,
Tuum quoq; ipse corpus hinc mecum auehe
Nunc hoc age anime. non in oculto tibi est
Perdenda uirtus, approba populo manum.
I. Quicunq; regum es cladibus fidus dolens,

Concurre, ut ipsam sceleris authorem horridi
Capiamus: huc huc fortis armigeri cohors
Conferte tela: uertite ex imo domum.
M. Iam iam recepi sceptra, germanum, patrem,
Spoliumq; Colchi pecudis auratæ tenent.
Rediere regna: rapta uirginitas redit.
O' placida tandem numina, ó festum diem,
O' nuptialem, uade, perfectum est scelus,
Vindicta nondum: perage, dum faciunt manus.
Quid nunc moraris anime? quid dubitas? potens
Iam cecidit ira. pœnitet, facti pudet.
Quid misera feci? misera pœniteat licet,
Feci. uoluptas magna me inuitam subit.
Et ecce crescit: deerat hoc unum mihi
Spectator ipse. nil adhuc factum reor.
Quidquid sine isto fecimus sceleris, perit.
I. En ipsa tecti parte præcipiti imminet,
Huc rapiat ignes aliquis, ut flammis cadat
Suis perusta. Me. congere extremum tuis
Natis Iason funus: ac tumulum strue.
Coniux, socerq; iusta iam functis habent
A' me sepulti. natus hic fatum tulit.
Hic te uidente dabitur exitio pari.
I. Per numen omne, perq; communes fugas,
Torosq;, quos non nostra uiolauit fides,
Iam parce nato. si quod est crimen, meum est:
Me dede morti: noxium macta caput.
M. Hac, qua recusas, qua doles. ferrum exigam.
I, nunc superbe uirginum thalamos pete.
Relinque matres. Ia. unus est pœnæ satis.

M. Si posset

M. Si posset una cæde satiari manus,
Nullam petisset. ut duos perimam tamen,
Nimium est, dolori numerus angustus meo.
In matre, siquod pignus etiamnum latet,
Scrutabor ense uiscera· & ferro extraham.
I. Iam perage cœptum facinus· haud ultra precor,
Moramq; saltem suppliciis dona meis.
M. Perfruere lento scelere, ne propera dolor.
Meus dies est· tempore accepto utimur.
I. Infesta memet perime. Me. misereri iubes.
Bene est· peractum est· plura non habui dolor,
Quæ tibi litarem· lumina huc tumida alleua
Ingrate Iason· coniugem agnoscis tuam?
Sic fugere soleo· patuit in cœlum uia.
Squamosa gemini colla serpentes iugo
Summissa præbent· recipe iam natos parens.
Ego inter auras aliti curru uehar.
I. Per alta uadit spatia sublimi ætheris,
Testare nullos esse, qua ueheris, deos.

TRAGOEDIAE INTERLOCVTORES.

Thyestes. Chorus Græcorum.
Chorus. Euribates.
Clytæmnestra. Cassandra.
Nutrix. Agamemnon
Aegisthus. Electra.
Strophilus.

TRAGOEDIA OCTAVA, QVAE INSCRIBITVR AGAMEMNON.

ACTVS PRIMVS.

Trimetri Iambici.

THYESTES.

Pacat linquens Ditis inferni loca
Adsum profundo Tartari emissus specu
Incertus utras oderim sedes magis,
Fugio Thyestes inferos superos fugo.
En horret animus & pauor membra excutit.
Video paternos, immo fraternos, lares.
Hoc est uetustum Pelopeæ limen domus.
Hinc auspicari regium capiti decus,
Mos est Pelasgis hoc sedent alti toro,
Quibus superba sceptra gestantur manu.
Locus hic habendæ curiæ hic epulis locus.
Libet reuerti non'ne uel tristes lacus
Incolere satius? non'ne custodem Stygis
Trigemina nigris colla iactantem iubis?
Vbi ille celeri corpus euinctus rota
In se refertur ubi per aduersum irritus
Redeunte toties luditur saxo labor.

Vbi tondit ales auida fœcundum iecur,
Et inter undas feruida exustus siti
Aquas fugaces ore decepto appetit
Pœnas daturus cœlitum dapibus graues.
Sed ille nostræ pars quota est culpæ senex?
Reputemus omnes quos ob infandas manus
Quæsitor urna Cnosius uersat reos.
Vincam Thyestes sceleribus cunctos meis.
A fratre uincar liberis plenus tribus
In me sepultis uiscera exedi mea.
Nec hactenus fortuna maculauit patrem.
Sed maius aliud ausa commisso scelus.
Natæ nefandos petere concubitus iubet.
Non pauidus hausi dicta sed cœpi nefas.
Ergo ut per omnes liberos irem parens,
Coacta fatis nata fert uterum grauem.
Me patre dignum uersa natura est retro,
Auo parentem (prò nefas) patri uirum.
Natis nepotes miscui, nocti diem.
Sed sera tandem respicit fessos malis
Post fata demum sortis incestæ fides.
Rex ille regum ductor Agamemnon ducum
Cuius secutæ mille uexillum rates.
Iliaca uelis maria texerunt suis,
Post bina Phœbi lustra deuicto Ilio,
Adest daturus coniugi iugulum suæ,
Iam iam natabit sanguine alterno domus.
Enses, secures, tela, diuisum graui
Ictu bipennis regium uideo caput.
Iam scelera prope sunt, iam dolus, cædes, cruor.

Parantur epulæ, causa natalis tui
Aegisthe uenit: quid pudor uultus grauat?
Quid dextra dubio trepida cunsilio labat?
Quid ipse temet consulis? torques? rogas?
An deceat hoc te respice, at matrem decet.
Sed cur repente noctis æstiuæ uices
Hyberna longa spatia producunt mora?
Aut quid cadentes detinet stellas polo?
Phœbum moramur: redde iam mundo diem.

Dimetri Anapæstici.
CHORVS.

O Regnorum magnis fallax
Fortuna bonis, in præcipiti
Dubioq; nimis excelsa locas.
Nunquam placidam sceptra quietem,
Certum'ue sui tenuere diem.
Alia ex aliis cura fatigat:
Vexatq; animos noua tempestas.
Non sic libycis syrtibus æquor
Furit alternos voluere fluctus.
Non Euxini turget ab imis
Commota uadis unda, niuali
Vicina polo. ubi cœruleis
Immunis aquis, lucida uersat
Plaustra Bootes.
Vt præcipites regum casus
Fortuna rotat. metui cupiunt,
Metuiq; timent. non nox illis

Alma recessus præbet tutos.
Non curarum somnus domitor
Pectora soluit.
Quas non arces scelus alternum
Dedit in præceps? impia quas non
Arma fatigant? iura, pudorq;,
Et coniugij sacrata fides
Fugiunt aulas. sequitur tristis
Sanguinolenta Bellona manu,
Quæq; superbos urit Erinnys.
Tumidas semper comitata domos?
Quas in planum quælibet hora
Tulit ex alto. licet arma uacent,
Cessent'q; doli, sidunt ipso
Pondere magna' ceditq; oneri
Fortuna suo.
Vela secundis inflata notis
Ventos nimium timuere suos'
Nubibus ipsis inserta caput
Turris pluuio uapulat Austro.
Densas'q; nemus spargens umbras
Annosa uidet robora frangi'
Feriunt celsos fulmina colles'
Corpora morbis maiora patent.
Et, cum in pastus armenta uagos
Vilia currunt, placet in uulnus
Maxima ceruix. quidquid in altum
Fortuna tulit ruitura leuat.
Modicas rebus longius æuum est.
Felix, mediæ quisquis turbæ

Parte quietus, aura stringit
Littora tuta. timidus'q; mari
Credere cymbam, remo terras
Propiore legit.

ACTVS SECVNDVS.

Trimetri Archilochij.

CLYTAEMNESTRA. NVTRIX.

Q Vid segnis anime tuta consilia expetis?
Quid fluctuaris? clausa iam melior uia est.
Licuit pudicos coniugis quondam toros,
Et sceptra casta iuncta tutari fide.
Periere mores, ius, decus, pietas, fides
Et qui redire, cum perit, nescit pudor.
Da frena, & omnem prona nequitiam incita.
Per scelera semper sceleribus tutum est iter.
Tecum ipsa nunc euolue fœmineos dolos.
Quod ulla coniux perfida, atq; impos sui
Amore cæco: quod nouercales manus
Ausæ, quod ardens impia uirgo face,
Phasiaca fugiens regna Thessalica trabe.
Ferrum, uenena, uel Mycenæa domo
Coniuncta socio profuge furtiua rate.
Quid timida loqueris? furta, & exilium, & fugas
Sors ista fecit: te decet maius nefas.
N. Regina Danaum, & inclytum Ledæ genus,
Quid tacita uersas? quid'ue consilij impotens
Tumido feroces impetus animo geris?

Licet ipsa sileas, totus in uultu est dolor.
Proin quid est? da tempus ac spatium tibi:
Quod ratio nequijt, sæpe sanauit mora.
C. Maiora cruciant, quàm ut moras possim pati.
Flammæ medullas, & cor exurunt meum.
Mistus dolori subdidit stimulos timor.
Inuidia pulsat pectus: hinc animum iugo
Premit Cupido turpis: & uinci uetat.
Et inter istas mentis obsessæ faces,
Fessus quidem, & deiectus, & pessundatus
Pudor rebellat: fluctibus uarijs agor.
Vt cum hinc profundum uentus, hinc æstus rapit.
Incerta dubitat unda, cui cedat malo.
Proinde omisi regimen è manibus meis,
Quocunq; me ira, quò dolor, quò spes feret,
Huc ire pergam: fluctibus dedi ratem.
Vbi animus errat, optimum est casum sequi.
N. Cæca est temeritas, quæ petit casum ducem.
C. Cui ultima est fortuna, quid dubium timet?
N. Tuta est, latetq; culpa, si pateris, tua.
C. Perlucet omne regiæ uitium domus.
N. Piget prioris, & nouum crimen struis.
C. Res est profecto stulta, nequitiæ modus.
N. Quod meruit, auget, qui scelus scelere obstruit.
C. Et ferrum, & ignis, sæpe medicinæ loco est.
N. Extrema primo nemo tentauit loco.
C. Capienda rebus in malis præceps uia est.
N. At te reflectat coniugij nomen sacrum.
C. Decem per annos uidua respiciam uirum?
N. Meminisse debes sobolis ex illo tuæ.

C. Equidem & iugales filiæ memini faces,
Et generum Achillem præstitit matri fidem.
N. Redemit illa classis immotæ moras,
Et maria pigro fixa langore impulit.
C. Pudet, pigetq;, Tyndaris cœli genus,
Lustrale classi Doricæ peperit caput.
Reuoluit animus uirginis thalamos meæ.
Quos ille dignos Pelopea fecit domo.
Cum stetit ad aras ore sacrifico pater
Quasi nuptiales. horruit Calchas suæ
Responsa uocis, & recedentes focos.
O' scelera semper, sceleribus uincens domus,
Cruore uentos emimus, bellum nece.
N. Sed uela pariter mille fecerunt rates.
C. Non est soluta prospero classis deo.
Eiecit Aulis impias portu rates.
Sic auspicatus bella, non melius gerit.
Amore captæ captus, immotus prece
Smynthea tenuit spolia Phœbei ducis,
Ardore sacræ uirginis iam tum furens.
Non illum Achilles flexit indomitis minis.
Non ille, solus fata qui mundi uidet.
In nos fidelis augur, in captas leuis.
Non populus æger, & relucentes rogi.
Inter ruentis Græciæ stragem ultimam
Sine hoste, uictus marcet. ac Veneri uacat.
Reparatq; amores. ne'ue desertus foret
A' pellice unquam, uel suus cœlebs torus,
Ablatam Achilli diligit Briseida.
Nec rapere puduit è sinu uulsam uiri.

Hem Paridis hostem, nunc nouum uulnus gerens
Amore Phrygiæ Vatis incensus furit.
Et post trophæa troica, ac uersum Ilium,
Captæ maritus remeat, & Priami gener.
Accingere anime, bella non leuia apparas.
Scelus occupandum est. pigra quem expectas diem?
Pelopea Phrygiæ sceptra dum teneant nurus?
An te morantur uirgines uiduæ domi,
Patriq; Orestes similis? horum te mala
Ventura moueant. turbo queis rerum imminet.
Quid misera cessas? en adest natis tuis
Furens nouerca. per tuum, si aliud nequit,
Latus exigatur ensis. & perimat duos.
Misce cruorem. perde pereundo uirum.
Mors misera non est. commori, cum quo uelis.
N. Regina frena temet, & siste impetus.
Et, quanta tentas, cogita. uictor uenit
Asiæ ferocis. ultor Europæ trahit
Captiua pergama, & diu uictos Phrygas.
Hunc fraude nunc conaris insana aggredi.
Quem non Achilles ense uiolauit fero.
Quamuis procacem toruus armasset manum.
Non melior Aiax morte decreta furens,
Non sola Danais Hector, & bello mora.
Non tela Paridis certa, non Memnon niger,
Non Xanthus armis corpora immistis gerens,
Fluctusq; Simois cæde purpureos agens.
Non niuea proles Cycnus æquorei dei.
Non bellicoso Thressa cum Rheso Phalanx.
Non picta pharetras, & securigera manu

Peltata Amazon. hunc domi reducem paras
Mactare? & aras cæde maculare impia?
Vltrix inultum Græcia hoc facinus feret?
Equos, & arma, classibusq; horrens fretum
Præpone, & alto sanguine exundans solum.
Et tota captæ fata Dardaniæ domus
Regesta Danais. comprime affectus truces.
Mentemq; tibimet ipsa pacifica tuam.

Trimetri Iambici.

AEGISTHVS. CLYTAEMNESTRA.

QVod tempus animo semper, ac mente horrui
Adest profecto rebus extremum meis
Quid terga uertis anime? quid primo impetu
Deponis arma? crede perniciem tibi,
Et dira sæuos fata moliri deos.
Oppone cunctis uile supplicijs caput,
Ferrumq;, & ignes pectore aduerso excipe.
C. Aegisthe non est pœna sic nato mori.
Ae. Tu nos pericli socia, tu Leda sata
Comitare. tantum sanguinem reddet tibi
Ignauus iste ductor, ac fortis pater.
Sed quid trementes circuit pallor genas?
Iacensq; uultu languido obtutus stupet?
C. Amor iugalis uincit, ac flectit retro.
Remeemus illuc, unde non decuit prius
Abire. sed nunc casta repetatur fides.
Nam sera nunquam est ad bonos mores uia.
Quem pœnitet peccasse, pœnæ est innocens.

Ae. Quò raperis amens, credis, aut speras tibi
Agamemnonis fidele coniugium? ut nihil
Subesset animo quod graues faceret metus.
Tamen superba, & impotens flatu nimis
Fortuna magno spiritus tumidos daret.
Grauis ille socijs stante adhuc Troia fuit.
Quid rere ad animum suapte natura trucem
Troiam addidisse rex Mycenarum fuit
Veniet Tyrannus. prospera animos efferunt,
Effusa circa pellicum quanto uenit
Turba apparatu? sola sed longe eminet,
Tenetq; regem famula ueridici dei,
Feres'ne thalami uicta consortem tui?
At illa nolet, ultimum est nuptæ malum.
Palàm mariti possidens pellex domum.
Nec regna socium ferre, nec tedæ sciunt.
C. Aegisthe quid me rursus in præceps rapis?
Iramq; flammis iam residentem excitas?
Permisit aliquid uictor in captam sibi,
Nec coniugem hoc respicere, nec dominam decet.
Lex alia solio est, alia priuato toro.
Quid, quod seueras ferre me leges uiro
Non patitur animus turpis admissi memor?
Det ille ueniam facile, cui uenia est opus.
Ae. Ita est. pacisci mutuam ueniam licet.
Ignota tibi sunt iura regnorum haud noua.
Nobis maligni iudices, æqui sibi.
Id esse regni maximum pignus putant,
Si quidquid alijs non licet, solis licet.
C. Ignouit Helenæ iuncta Menelao redit.

Quæ Europam, & Asiam, paribus afflixit malis.
Ae. Sed nulla Atridem Venere furtiua abstulit.
Nec cœpit animum coniugi obstrictum suæ.
Iam crimen ille quærit & causas parat.
Nil esse crede turpe commissum tibi.
Quid honesta prodest uita flagitio carens,
Vbi dominus odit? fit nocens, non quæritur.
Sparten'ne repetes spreta? & à tanto uiro,
Patriasq; sedes profuga? non dant exitum
Repudia regum spe metum falsa leuas.
C. Delicta nouit nemo, nisi fidus, mea.
Ae. Non intrat unquam regium limen fides.
C. Opibus merebor, ut fidem pretio obligem.
Ae. Pretio parata, uincitur pretio fides.
C. Surgit residuus pristinæ mentis pudor.
Quid obstrepis? quid uoce blandiloqua mala
Consilia dictas? scilicet nubet tibi
Regum relicto rege generosa exuli?
Ae. Et cur Atrida uideor inferior tibi
Natus Thyestæ? Cly. si parum est, adde & nepos.
Ae. Authore Phœbo gignor. haud generis pudet.
C. Phœbum nefandæ stirpis authorem uocas?
Quem nocte subita frena reuocantem sua
Cœlo expulistis? quid deos probro aduocas
Surripere doctus fraude genitales toros?
Quem Venere tantum scimus illicita uirum?
Secede propere. dedecus claræ domus
Asporta ab oculis. hæc uacat regi ac uiro.
Ae. Exilia mihi sunt haud noua. assueui malis.
Si tu imperas regina, non tantum domo

Argis'ue cedo. nil moror iussu tuo
Aperire ferro pectus ærumnis graue.
C. Siquidem hoc cruenta Tyndaris fieri sinam?
Quæ inuita peccat, debet & culpæ fidem.
Secede mecum potius, ut rerum statum
Dubium, ac minacem iuncta consilia explicent.

ANAPAESTICI.
CHORVS.

C Anite o' pubes inclyta Phœbum.
Tibi festa caput turba coronat.
Tibi uirgineas laurum quatiens
De more comas innuba fundit
Stirps Inachia. tu quoque nostros
Thebana manus comitare choros.
Quæq; Erasini gelidos fontes,
Quæq; Eurotam, quæq; uirenti
Tacitum ripa bibis Ismenon,
Quam fatorum præscia Manto
Sata Tiresia Latonigenas
Monuit sacris celebrare deos.
Arcus uictor pace relata
Phœbe relaxa, humeroq; graues
Leuibus telis pone pharetras.
Resonetq; manu pulsa citata
Vocale chelys. nil acre uelim.
Magnumq; modis intonet altis.
Sed quale soles leuiore lyra
Flectere, carmen simplex, lusus

Cum docta tuos musa recenset.
Licet & chorda grauiore sones.
Quale canebas, cum Titanas
Fulmine misso fregere dei.
Vel cum montes montibus altis
Super impositi struxere gradus
Trucibus monstris. stetit imposita
Pelion Ossa. pinifer ambos
Pressit Olympus. ades ó magni
Soror, & coniux, consors sceptri
Regia Iuno. tua te colimus
Turba Mycenæ. tu sollicitum
Supplex'q; tui numinis Argos
Sola tueris. tu bella manu
Pacem'q; regis. tu nunc lauros
Agamemnonios accipe uictrix.
Tibi multifora tibia buxo
Solenne canit. tibi fila mouent
Docta puellæ carmine molli.
Tibi uotiuam matres Graiæ
Lampada iactant. ad tua coniux
Candida Tauri delubra cadit
Nescia aratri, nullo collum
Signata iugo. tú'q; ó magni
Nata tonantis inclyta Pallas.
Quæ Dardanias sæpe petisti
Cuspide turres. te permisto
Matrona minor, maior'q; choro
Colit & reserat ueniente dea
Templa sacerdos. tibi nexilibus

Turba coronis redimita uenit.
Tibi grandæui lassiq; senes
Compote uoto reddunt grates,
Libant'q; manu uina trementi.
Et te Triuia grata memores
Voce precamur. tu maternam
Sistere Delon Lucina iubes.
Huc atq; illuc prius errantem
Cyclada uentis nunc iam stabilis
Fixa terras radice tenet.
Respuit auras, religat'q; rates
Assueta sequi. tu Tantalidos
Funera matris uictrix numeras.
Stat nunc Sypili uertice summo
Flebile saxum: & adhuc lachrymas
Marmora fundunt antiqua nouas.
Colit impense fœmina, uir'q;
Numen geminum: tu'q; ante omnes,
Pater, ac rector fulmine pollens,
Cuius nutu simul extremi
Tremuere poli generis nostri
Iuppiter author cape dona libens,
Abauus'q; tuam non degenerem
Respice prolem.
Sed ecce uasto concitus miles gradu
Manifesta properat signa lætitiæ gerens.
Nanq; hasta summo lauream ferro gerit,
Fidus'q; regi semper Euribates adest.

ACTVS TERTIVS.

Trimetri Iambici.

EVRIBATES. CLYTAEMNESTRA.

d Elubra, & aras cœlitum, & patrios lares
Post longa fessus spatia uix credens mihi
Supplex adoro: uota superis soluite.
Telluris altum remeat Argolicæ decus
Tandem ad penates uictor Agamemnon suos.
C. Felix ad aures Nuntius uenit meas,
Vbinam petitus per decem coniux mihi
Annos moratur, pelagus, an terras premit?
E. Incolumis, auctus, gloria, laude, inclytus
Reducem expetito littori impressit pedem.
C. Sacris colamus prosperum tandem diem.
Et si propitios, attamen lentos, deos.
Tu pande, uiuat coniugis frater mei,
Et pande, teneat quas soror sedes mea.
E. Meliora uotis posco: & obtestor deos.
Nam certa fari sors maris dubij uetat.
Vt sparsa tumidum classis excepit mare:
Ratis uidere socia non potuit ratem.
Quin ipse Atrides æquore immenso uagus
Grauiora pelago damna, quàm bello tulit:
Remeatq; uicto similis, exiguas trahens
Laceras'q; uictor classe de tanta rates.
C. Quis (fare) nostras hauserit casus rates?
Aut quæ maris fortuna dispulerit duces?
E. Acerba fatu poscis. infaustum iubes

Misere

Miscere leto Nuntium refugit loqui
Mens ægra: tantis atq; inhorrescit malis.
C. Exprome. clades scire qui refugit suas,
Grauat timorem. dubia plus torquent mala.
E. Vt pergamum omne Dorica cecidit face:
Diuisa præda est: maria properantes petunt:
Iamq; ense fessum miles exonerat latus.
Neglecta summas scuta per puppes iacent.
Ad militares remus aptatur manus.
Omnisq; nimium longa properanti mora est:
Signum recursus regia ut fulsit rate:
Et clara lentum regimen emonuit tuba.
Aurata primas prora signauit uias:
Aperitq; cursus: mille quos puppes secent.
Hinc aura primo lenis impellit rates
Allapsa uelis: unda uix tactu leuis
Tranquilla Zephyri mollis afflatu tremit.
Splendetq; classe pelagus, & pariter latet.
Iuuat uidere nuda Troiæ littora,
Iuuat relicti sola Sigei loca.
Properat iuuentus omnis adductos simul
Lentare remos. adiuuat uentos manu:
Et ualida nixu brachia alterno mouet:
Sulcata uibrant æquora: & latera increpant.
Dirimuntq; canæ cœrulum spumæ mare.
Vt aura plenos fortior tendit sinus:
Posuere tonsas. credita est uento ratis.
Fususq; transtris nauita, aut terras procul,
Quantum recedunt uela fugientes notat:
Aut bella narrat. Hectoris fortis minas,

Currusq́;, & empto redditum corpus rogo.
Sparsum cruore regis Herceum Iouem.
Tum qui iacente reciprocus ludit salo,
Tumidumq́; pando transilit dorso mare,
Tyrrhenus omnis piscis exultat freto.
Agitq; gyros. & comes lateri annatat
Anteire naues lætus, & rursus sequi.
Nunc prima tangens rostra lasciuit Chorus,
Millesimam nunc ambit, & lustrat ratem.
Iam littus omne tegitur. & campi latent.
Et dubia parent montis Idæi iuga.
Et iam, quod unum peruicax acies uidet,
Iliacus atra fumus apparet nota.
Iam lassa Titan colla releuabat iugo,
In astra iam lux prona, iam præceps dies
Exigua nubes sordido crescens globo
Nitidum cadentis inquinat Phœbi iubar,
Suspecta uarius occidens fecit freta.
Nox prima cœlum sparserat stellis. iacent
Deserta uento uela. tum murmur graue
Maiora minitans collibus summis cadit.
Tractuq́; longo littus, ac petræ gemunt.
Agitata uentis unda uenturis tumet.
Cum luna subito conditur, stellæ cadunt.
In astra pontus tollitur, cœlum perit.
Nec una nox est. densa tenebras obruit
Caligo. & omni luce subducta fretum,
Cœlumq́; miscet. undiq; incumbunt simul,
Rapiuntq́; pelagus infimo euersum solo.
Aduersus Euro Zephyrus, & Boreæ Notus.

Sua quiq; mittunt tela, & infesti fretum
Emoliuntur. turbo conuoluit mare.
Strymonius altas Aquilo contorquet niues.
Libycus'q; arenas Auster, ac Syrtes agit.
Nec manet in Austro: fit grauis nimbis Notus,
Imbre auget undas. Eurus orientem mouet
Nabathæa quatiens regna, & Eoos sinus.
Quid rapidus ora Corus oceano exerens?
Mundum reuelli sedibus totum suis.
Ipsos'q; rupto crederes cœlo deos
Decidere, & atrum rebus induci chaos.
Vento resistit æstus, & uentus retro
Aestum reuoluit: non capit sese mare.
Vndas'q; miscent imber & fluctus suas.
Nec hoc leuamen deniq; ærumnis datum est,
Videre saltem, & nosse, quo pereant malo.
Premunt tenebræ lumina, & diræ Stygis
Inferna nox est: excidunt ignes tamen
Et nube dirum fulmen elisa micat.
Miseris'q; lucis tanta dulcedo est malæ.
Hoc lumen optant. ipsa se classis premit.
Et prora proræ nocuit, & lateri latus.
Illam dehiscens pontus in præceps rapit,
Haurit'q; & alto redditam reuomit mare.
Hæc onere sidit. illa conuulsum latus
Summittit undis. fluctus hanc decimus tegit.
Hæc lacera, & omni decore populato leuis
Fluitat. nec illi uela, nec tonsæ manent.
Nec rectus altas malus antemnas ferens.
Sed fracta toto puppis Ionio natat.

Nil ratio, & usus audet in magnis malis.
Tenet horror artus· omnis officio stupet
Nauita relicto. remus effugit manus.
In uota miseros ultimus cogit timor.
Eademq; superos Troes, & Danai rogant.
Quid fata possunt? inuidet Pyrrhus patri.
Aiaci Vlysses, Hectori Atrides minor·
Priamo Agamemnon. quisquis ad Troiam iacet,
Felix uocatur. cadere qui meruit manu·
Quem fama seruat· uicta quem tellus tegit.
Nil nobile ausos pontus, atq; undæ ferent.
Ignaua fortes fata consument uiros·
Pudenda mors est. quisquis es nondum malis
Satiate tantis cœlitum, tandem tuum
Numen serena. cladibus nostris daret
Vel Troia lachrymas· odia si durant tua·
Placet'q; mitti Doricum exitio genus.
Quid hos simul perire nobiscum iuuat,
Quibus perimus? sistite infestum mare.
Vehit ista Danaos classis, & Troas simul.
Nec plura possunt· occupat uocem mare.
Ecce alia clades, fulmine irati Iouis
Armata Pallas· quidquid aut hasta minax,
Aut Aegide, aut furore Gorgoneo potest,
Aut igne patrio, tentat. & cœlo nouæ
Spirant procellæ. solus inuictus malis
Luctatur Aiax, ne uela cogentem hunc sua
Tenso rudente flamma perstrinxit cadens.
Libratur aliud fulmen. hoc toto impetu
Certum reducta Pallas excussit manu,

Imitata patrem: transit Aiacem, & ratem:
Ratisq; partem secum & Aiacis tulit.
Nil ille motus ardua ut cautes salo
Ambustus extat: dirimit insanum mare:
Fluctusq; rumpit pectore, & nauem manu
Complexus in se traxit: & cæco mari
Collucet Aiax: omne resplendet fretum.
Tandem occupata rupe, furibundum intonat.
Superasse nunc se pelagus, atq; ignes: iuuat
Vicisse cœlum, Palladem, fulmen, mare.
Non me fugauit bellici terror dei:
Et Hectorem unà solus, & Martem tuli.
Phœbea nec me tela pepulerunt gradu,
Cum Phrygibus istos uicimus. tandem horream
Aliena inerti tela mitti dextera?
Quid si ipse mittat? plura cum auderet furens,
Tridente rupem subruit pulsam pater
Neptunus, imis exerens undis caput:
Soluitq; montem, quem cadens secum tulit.
Terraq; & igne uictus, & pelago, iacet.
Nos alia maior naufragos pestis uocat.
Est humilis unda scrupeis mendax uadis,
Vbi saxa rapidis clausa uorticibus tegit
Fallax Caphareus. æstuat scopulis fretum:
Feruetq; semper fluctus alterna uice.
Arx imminet prærupta: quæ spectat mare
Vtrinq; geminum. Pelopis hinc oras tui,
Et Isthmon, arcto qui recuruatus solo
Ionia iungi maria Phryxeis uetat.
Hinc scelere Lemnon nobilem, et hinc Chalcida

Tardamq; ratibus Aulida. hanc arcem occupat
Palamedis ille genitor & clarum manu
Lumen nefanda uertice ex summo efferens,
In saxa ducit perfida classem face.
Hærent acutis rupibus fixæ rates.
Has inopis undæ breuia comminuunt uada.
Pars uehitur huius prima pars scopulo sedet.
Hanc alia retro spatia relegentem ferit.
Et fracta frangit. iam timent terram rates.
Voluntq; maria. cedit in luctum furor.
Postquam litatum est. Phœbus in lucem redit.
Et damna noctis tristis ostendit dies.
C. Vtrum'ne doleam, læter an reducem uirum
Remeasse, lætor. uulnus at regni graue,
Lugere cogor. redde iam Grais pater,
Altisona quatiens regna, placatos deos.
Nunc omne læta fronde uelletur caput.
Sacrifica dulces tibia effundat modos.
Et niuea magnas uictima ante aras cadat.
Sed ecce turba tristis incomptæ comas
Iliades adsunt. quas super celso gradu
Effrena Phœbas entheas laurus quatit.

Variæ metrorum species ex Dactylicis, Anapæsticis, Iambicis, Adonijs partim Sectionarijs.

CHORVS. CASSANDRA.

q Vàm mortalibus heu dulce malũ additum
Vitæ dirus amor. cum pateat malis

Effugium: & miseros libera mors uocet
Portus æterna placidus quiete.
Nullus hunc terror, nec impotens
Procella fortunæ mouet,
Aut iniqui flamma tonantis.
Pax alta nullos ciuium cœtus
Timet, aut minaces uictoris iras.
Non maria asperis insana coris.
Non acies feras, puluereamq; nubem
Motam Barbaricis equitum cateruis.
Non urbe cum tota populos cadentes,
Hostica muros populante flamma.
Indomitum'ue bellum perrumpet omne
Solus contemptor leuium deorum.
Qui uultus Acherontis atri,
Qui Styga tristem non tristis uidet,
Audetq; uitæ ponere finem,
Par ille regi, par superis erit.
O' quàm miserum est nescire mori.
Vidimus patriam ruentem nocte funesta,
Cum Dardana tecta Dorici raperent ignes.
Non illa bello uicta, nec armis,
Vt quondam Herculea cecidit pharetra.
Quam non Pelei, Thetidisq; natus,
Carusq; Pelidæ nimium feroci
Vicit, acceptis cum fulsit armis.
Fuditq; Troas falsus Achilles.
Aut cum ipse Pelides animos feroces
Sustulit luctu, celeremq; saltu
Troades summis timuere muris.

Perdidit in malis extremum decus,
Fortiter uinci, restitit annis
Troia bisquinis, unius noctis peritura fato.
Vidimus simulata dona molis immensæ
Danaumq; fatale munus duximus nostra
Creduli dextra tremuitq; sæpe
Limine in primo sonipes cauernis
Conditos reges, bellumq; gestans.
Et licuit uersare dolos, ut ipsi
Fraude sua capti caderent Pelasgi.
Sæpe commotæ sonuere parmæ
Tacitumq; murmur percussit aures.
Et fremuit male subdolo parens
Pyrrhus Vlyssi.
Secura metu Troica pubes,
Sacros gaudet tangere funes.
Hinc æquæui gregis, Astyanax,
Hinc hæmonio desponsa rogo,
Ducunt turmas, hæc fœmineas,
Ille uiriles.
Festæ matres uotiua ferunt
Munera diuis.
Festi patres adeunt aras,
Vnus tota est uultus in urbe.
Et, quod nunquam post Hectoreos
Vidimus ignes,
Læta est Hecube. quid nunc primum
Dolor infelix,
Quid'ue extremum deflere paras?
Mœnia diuum fabricata manu

Diruta nostra?
An templa deos super usta suos?
Non uacat istis lachrymare malis
Te magne parens flent Iliades.
Vidi, uidi senis in iugulo,
Telum Pyrrhi uix exiguo,
Sanguine tingui.
C. Cohibete lachrymas, omne quas tempus eiet
Troades & ipsæ uestra lamentabili
Lugete gemitu funera ærumnæ meæ
Socium recusant cladibus questus meis
Remouete nostris ipsa sufficiam malis.
Ch. Lachrymas lachrymis miscere iuuat.
Magis exurunt, quos secretæ
Lacerant curæ.
Iuuat in medium deflere suos,
Nec enim, quamuis dura uirago
Patiens'q; mali,
Poteris tantas flere ruinas.
Non quæ uerno nobile carmen
Ramo cantat tristis Aëdon
Ityn in uarios modulata sonos.
Non, quæ tectis Bistonis ales
Residens summis impia diri
Furta mariti garrula deflet,
Lugere tuam poterit digne conquesta domum,
Licet ipse uelit clarus niueos
Inter olores
Istrum Cicnus, Tanaim'q; colens
Extrema loqui. licet Halcyones

Ceyca suum fluctu leuiter plangente sonent,
Cum tranquillo male confisæ
Credunt iterum pelago audaces,
Fœtus'q; suos nido pauidæ titubante fouent.
Non si molles imitata uiros
Tristis laceret brachia tecum,
Quæ turritæ turba parenti
Pectore rauco concita, buxum
Ferit, ut Phrygium lugeat Atym.
Non est lachrymis Cassandra modus.
Quia quæ patimur uicere modum.
Sed cur sacratas diripis capiti infulas?
Miseris colendos maxime superos reor.
Ca. Vicere nostra iam metus omnes mala.
Equidem nec ulla cœlites placo prece.
Nec si uelint sæuire, quo noceant, habent.
Fortuna uires ipsa consumpsit suas.
Quæ patria restat? quis pater? quæ iam soror?
Bibere tumuli sanguinem, atq; aræ meum.
Quid illa felix turba fraterni gregis?
Exhausta nempe. regiam miseri senis
Vacuam, relicti tot'q; per thalamos uident
Præter Lacænam cæteras uiduas nurus.
Tot illa regum mater, & regimen Phrygum
Fœcunda in ignes Hecuba. fatorum nouas
Experta leges, induit uultus feros.
Circa ruinas rabida latrauit suas
Troiæ superstes, Hectori, Priamo, sibi.
Ch. Silet repente Phœbas, & pallor genas,
Creber'q; totum possidet corpus tremor.

Stetere uittæ mollis horrescit coma.
Anhela corda murmure incluso fremunt.
Incerta nutant lumina & uersi retro
Torquentur oculi rursus immites rigent.
Nunc leuat in auras altior solito caput
Graditur'q; celsa nunc reluctantes parat
Reserare fauces uerba nunc clauso male
Custodit ore, Mænas impatiens dei.
Ca. Quid me furoris incitam stimulis noui,
Quid mentis inopem sacra Parnasi iuga
Rapitis? recede Phœbe, iam non sum tua.
Extingue flammas pectori infixas meo.
Cui nunc uagor uesana? cui bacchor furens?
Iam Troia cecidit falsa quid uates ago?
Vbi sum? fugit lux alma, & obscurat genas
Nox alta & æther obditus tenebris latet.
Sed ecce gemino sole præfulget dies
Geminum'q; duplices Argos attollit domos.
Idæa cerno nemora fatalis sedet
Inter potentes arbiter pastor deas.
Timete reges moneo, furtiuum genus.
Agrestis ille alumnus euertet domum.
Quid ista uecors tela fœminea manu
Districta præfert? quem petit dextra uirum
Lacena cultu ferrum Amazonium gerens?
Quæ uersat oculos alta nunc facies meos?
Victor ferarum colla uexatus iacet,
Ignobili sub dente Marmaricus Leo
Morsus cruentos passus audacis leæ,
Quid me uocatis sospitem solam è meis

Vmbræ meorum?te ſequor tota pater
Troia ſepulta: frater auxilium Phrygum,
Terror'q; Danaum, non ego antiquum decus
Video, aut calentes ratibus exuſtis manus:
Sed lacera membra, & ſaucios uinclo graui
Fortes lacertos: te ſequor nimium cito
Congreſſe Achilli Troile: incertos geris
Deiphœbe uultus, coniugis munus nouæ,
Iuuat per ipſos ingredi Stygios lacus.
Iuuat uidere Tartari ſæuum Canem,
Auidiq; regna Ditis. hæc hodie ratis
Phlegethontis atri regias animas uehet,
Victam'q;, uictricem'q;. uos umbræ precor,
Iurata ſuperis unda te pariter precor,
Reſerate paulum terga nigrantis poli,
Leuis ut Mycenas turba proſpiciat Phrygum.
Spectate miſeri: fata ſe uertunt retro.
Inſtant ſorores ſqualidæ: ſanguinea iactãt uerbera:
Fert læua ſemuſtas faces, ardent'q; pallentes genæ.
Et ueſtis atri funeris exeſa cingit ilia:
Strepunt'q; nocturni metus: & oſſa uaſti corporis
Corrupta longinquo ſitu palude limoſa iacent:
Et ecce defeſſus ſenex ad ora ludentes aquas
Non captat oblitus ſitis, mœſtus futuro funere.
Exultat, & ponit gradus pater decoros Dardanus.
Ch. Iam peruagatus ipſe ſe fregit furor,
Caditq; flexo qualis ante aras gradu
Ceruice Taurus uulnus inciſa gerens.
Releuemus artus entheos. tandem ſuos
Victrice lauro cinctus Agamemnon adit.

Coniuxq; pariter obuios illi tulit
Gressus, reditq; iuncta concordi gradu.

ACTVS QVARTVS.

Trimetri Iambici.

AGAMEMNON. CASSANDRA.

Tandem reuertor sospes ad patrios lares,
O' cara salue terra, tibi tot Barbaræ
Dedere gentes spolia, tibi felix diu
Potentis Asiæ Troia summisit manus.
Cur ista uates corpus effusa, ac tremens
Dubia labat ceruice? famuli attollite,
Refouete gelido latice, iam recipit diem
Marcente uisu, suscita sensus tuos.
Optatus ille portus ærumnis adest.
Festus dies est. Cas. festus & Troiæ fuit.
A. Veneremur aras. Cas. cecidit ante aras pater.
A. Iouem precemur pariter. Cas. Herceum Iouem?
A. Credis uidere te Ilium? Cas. & Priamum simul.
A. Hic Troia non est. Cas. ubi Helena est, Troiã puto.
A. Ne metue dominam famula. Cas. libertas adest.
A. Secura uiue. Cas. mors mihi est securitas.
A. Nullum est periclũ tibimet. Cas. at magnũ tibi est.
A. Victor timere quid potest? Cas. quod non timet.
A. Hanc fida famuli turba, dum excutiat deum,
Retinete, nequid impotens peccet furor.
At te pater, qui sæua torques fulmina,
Pellisq; nubes, sydera, & terras regis,

Ad quem triumphi spolia uictores ferunt.
Et te sororem cuncta pollentis uiri
Argolica Iuno. pecore uotiuo libens
Arabumq; donis, supplice & fibra colam.

Versus Asclepiadei, Iambici, Tro
chaici, & Sapphica.
CHORVS GRAECORVM.

a Rgos nobilibus nobile ciuibus,
Argos iratae carum nouercae,
Semper ingentes educas alumnos.
Imparem aequasti numero deorum.
Tuus ille bisseno meruit labore,
Allegi coelo magnus Alcides.
Cui lege mundi Iuppiter rupta,
Roscidae noctis geminauit horas,
Iussitq; Phoebum tardius celeres
Agitare currus, & tuas lente
Remeare bigas candida Phoebe.
Retulitq; pedem alternis nomen
Stella quae mutat, seq; mutata est
Hesperum dici. Aurora mouit
Ad solitas uices caput, & relabens
Imposuit senis humero mariti.
Sensit ortus, sensit occasus,
Herculem nasci. uiolentus ille
Nocte non una poterat creari,
Tibi concitatus substitit mundus,
O' puer magnum subiture coelum.

Te sensit nemeæus arcto
Pressus lacerto fulmineus Leo,
Ceruaq; Parrhasis.
Sensit Arcadij populator agri.
Gemuitq; Taurus Dictæa linquens
Horridus arua.
Morte fœcundum domuit draconem.
Vetuitq; collo pereunte nasci.
Geminosq; fratres pectore ab uno
Tria monstra natos, stipite incusso
Fregit insultans. duxit ad ortus
Hesperium pecus Geryonei
Spolium triformis.
Egit Threicium gregem.
Quem non Strymonii gramine fluminis,
Hebri'ue ripis pauit tyrannus.
Hospitum dirus stabulis cruorem
Præbuit sæuis tinxitq; crudos
Vltimus rictus sanguis aurigæ.
Vidit Hippolyte ferox
Pectore è medio rapi spolium, & sagittas.
Nube percussa Stymphalis alta
Decidit cœlo.
Arborq; pomis fertilis aureis
Extimuit manus insueta carpi.
Fugitq; in auras leuiore ramo.
Audiuit sonitum crepitante flamma
Frigidus custos nescius somni,
Linqueret cum iam nemus omne fuluo
Plenus Alades uacuum metallo.

Tractus ad cœlum Canis inferorum
Triplici cathena tacuit, nec ullo
Latrauit ore, lucas ignotæ
Metuens colorem. te duce succidit
Mendax Dardaniæ domus.
Et sensit arcus iterum timendos,
Te duce concidit totidem diebus
Troia, quot annis.

ACTVS QVINTVS.

Trimetri Iambici.

CASSANDRA

R Es agitur intus magna, par annis decem.
Eheu quid hoc est? anime consurge, & cape
Pretium furoris: uicimus uicti Phryges.
Bene est, resurgis Troia: traxisti iacens
Pares Mycenas terga dat uictor tuus.
Tam clara nunquam prouidæ mentis furor
Ostendit oculis. uideo, & intersum, & fruor,
Imago uisus dubia non fallit meos:
Spectamus. epulæ regia instructæ domo,
Quales fuerunt ultimæ Phrygibus dapes,
Celebrantur: ostro lectus Iliaco nitet:
Merumq; in auro ueteris Assaria trahunt.
Et ipse picta ueste sublimis iacet
Priami superbas corpore exuuias gerens.
Detrahere cultus uxor hostiles iubet.
Induere potius coniugis fidæ manu

Textos amictus. horreo, atq; animo tremo.
Regem'ne perimet exul, & adulter uirum?
Venere fata, sanguinem extremæ dapes
Domini uidebunt. & cruor baccho incidet.
Mortifera uinctum perfidæ tradet neci.
Induta uestis exitum manibus negat.
Caputq; laxi, & inuij claudunt sinus.
Haurit trementi semiuir dextra latus.
Nec penitus adigit. uulnere in medio stupet.
At ille, ut altis hispidus syluis aper,
Cum casse uinctus, tentat egressus tamen.
Arctat'q; motu uincla & incassum furit.
Cupit fluentes undiq;, & cæcos sinus
Disijcere. & hostem quærit implicatus suum.
Armat bipenni Tyndaris dextram furens.
Qualis'q; ad aras colla Taurorum prius
Designat oculis ante, quàm ferro petat.
Sic huc, & illuc, impiam librat manum.
Habet. peractum est. pendet exigua male
Caput amputatum parte. & hinc trunco cruor
Exundat. illinc ora cum fremitu iacent.
Non dum recedunt. ille iam exanimem petit.
Lacerat'q; corpus. illa fodientem adiuuat.
Vterq; tanto scelere respondet suis.
Hic est Thyestæ natus, hæc Helenæ soror.
Stat ecce Titan dubius emerito die,
Sudne currat an Thyestea uia.

Trimetri Iambici

ELECTRA

f Vge ó paternæ mortis auxilium unicum,
Fugito scelestas hostium euita manus.
Euersa domus est funditus regna occidunt.
Quis iste celeres concitus currus agit?
Germane uultus ueste furabor tuos,
Quos anime demens refugis? externos fugis?
Domus timenda est pone iam trepidos metus
Oresta. amici fida præsidia intuor.

Trimetri Iambici.

STROPHILVS. ELECTRA.

p Hocide relicta Strophilus, Elea inclytus
Palma reuertor causa ueniendi fuit
Gratari amico cuius impulsum manu
Cecidit decenni marte concussum Ilium.
Quæ nam ista lachrymis lugubrem uultum rigat?
Pauetq; mœsta? regium agnosco genus.
Electra luctus causa quæ læta in domo est?
. Pater peremptus scelere materno iacet
Comes paternæ quæritur natus neci.
Aegisthus arces Venere quæsitas tenet.
S. O' Nulla longi temporis felicitas.
E. Per te parentis memoriam obtestor mei,
Per sceptra terris nota, per dubios deos,
Recipe hunc Oresten, ac pium furtum occule.
S. Et si timendum cæsus Agamemnon docet,
Aggrediar & te Oresta furabor libens.

Poscunt fidem secunda, at aduersa exigunt.
Cape hoc decorum ludicri certaminis
Insigne frontis, læua uictricem tenens
Frondem, uirenti protegat ramo caput.
Et ista demum palma Pisæi Iouis
Velamen eadem præstet, atq; omnem tibi.
Tu'q; o' paternis assidens frenis comes'
Condisce Pilade patris exemplo fidem,
Vos Græcia nunc teste ueloces equi
Infida cursu fugite præcipiti loca.
E. Excessit, abijt, currus effreno impetu
Effugit aciem. tuta iam opperiar meos
Hostes. & ultro uulneri opponam caput.
Adest cruenta coniugis uictrix sui.
Et signa cædis ueste maculata gerit.
Manus recenti sanguine etiamnum madent.
Vultus'q; præ se scelera truculenti ferunt.
Concedam ad aras. patere me uittis tuis
Cassandra iungi, paria metuentem tibi.

Trimetri Iambici.

CLYTAEMNESTRA. ELECTRA. AEGISTHVS. CASSANDRA.

h Ostis parentis impium atq; audax caput,
Quo more cœtus publicos uirgo petis?
E. Adulterorum uirgo deserui domum.
Cl. Quis esse credat uirginem? Ele. gnatam tuam?
Cl. Modestius cum matre. Ele. pietatem doces?
Cl. Animos uiriles corde tumefacto geris,
Sed agere domita fœminam disces malo.

E. Ni forte fallor, fœminas ferrum decet.
Cl. Et esse demens te parem nobis putas?
E. Nobis? quis iste est alter Agamemnon tuus?
Cl. Indomita post hæc uirginis uerba impiæ
Regina frangam citius El. interea mihi
Tu uidua loquere. uir caret uita tuus.
Cl. Edissere ubi sit gnatus, ubi frater tuus.
E. Exijt Mycænas. Cly. redde nunc natum mihi.
E. Et tu parentem redde. Cly. quo latitat loco?
E. Tuto, quietus regna non metuens noua.
Iustæ parenti satis, at iratæ parum.
Cl. Morieris hodie. Ele. dummodo hac moriar manu.
Recedo ab aris: siue te iugulo iuuat
Mersisse, ferrum præbeo iugulum uolens.
Seu more pecudum colla resecari placet.
Intenta ceruix uulnus expectat tuum.
Scelus peractum est. cæde respersam uiri
Atq; obsoletam sanguine hoc dextram ablue.
Cl. Consors pericli pariter, ac regni mei
Aegisthe gaudes? nata genitricem impie
Probris lacessit: abditum fratrem occulit.
A. Furibunda uirgo uocis infandæ sonum,
Et aure uerba indigna materna opprime.
E. Etiam monebit sceleris infandi artifex
Per scelera nactus nomen ambiguum suis,
Idem sororis natus, & patris nepos.
Cl. Aegisthe cessas impium ferro caput
Demetere? fratrem reddat, aut animam statim
Abstrusa cæco carcere, & saxo exigat
Aeuum per omnes torta pœnarum modos.

Referre, quem nunc occulit, forsan uolet
Inops, egens, inclusa, pædore obsita,
Vidua ante thalamos, exul, inuisa omnibus
Aethere negato, sero succumbet malis.
E. Concede mortem. Cly. si recusares, darem.
Rudis est tyrannus, morte qui pœnam exigit.
E. Mortem aliquid ultra est? Cly. uita, si cupias mori.
Arripite famuli monstrum, & auectam procul
Vltra Mycenas ultimo in regni angulo
Vincite septam nocte tenebrosi specus.
Vt inquietam uirginem carcer domet.
At ista pœnas capite persoluat suo
Captiua coniux, regi pellex tori.
Trahite, ut sequatur coniugem ereptum mihi.
Ca. Ne trahite. uestros ipsa præcedam gradus.
Perferre prima Nuntium Phrygibus meis
Propero, repletum ratibus euersis mare,
Captas Mycenas, mille ductorem ducum.
Vt paria fata Troicis tulerit malis.
Perisse dono fœminæ, stupro, dolo,
Nihil moramur, rapite, quin grates ago.
Iam iam iuuat uixisse, post Troiam, iuuat.
Cl. Furibunda morere. Ca. ueniet & uobis furor.

TRAGOEDIAE INTERLOCVTORES.

Octauia.	Nuntius.
Nutrix.	Agrippina.
Chorus Romanorum.	Poppea.
Seneca.	Nero.
Præfectus.	

TRAGOEDIA NONA, QVAE INSCRIBITVR OCTAVIA.

ACTVS PRIMVS.

Anapæstici.

OCTAVIA.

Iam uaga cœlo sydera fulgens
Aurora fugat: surgit Titan
Radiante coma, mondoq; diem
Reddit clarum. eia age tantis
Onerata malis, repete assuetos
Iam tibi questus:
Atq; æquoreas uince Halcyonas:
Vince & uolucres Pandionias.
Grauior nanq; his fortuna tua est.
Semper genitrix deflenda mihi
Prima meorum causa malorum:
Tristes questus natæ exaudi,
Siquis remanet sensus in umbris.
Vtinam ante manu grandæua sua
Mea rupisset stamina Clotho,
Tua quàm mœrens uulnera uidi,
Oráq; fœdo sparsa cruore.
O' lux semper funesta mihi.
Tempore ab illo lux est tenebris
Inuisa magis.

Tulimus sæuæ iussa nouercæ,
Hostilem animum, uultusq́; truces.
Illa illa meis tristis Erinnys
Thalamus Stygios prætulit ignes.
Teq́; extinxit miserande pater,
Modo cui totus paruit orbis
Vltra oceanum.
Cuiq́; Britanni terga dedere
Ducibus nostris ante ignoti
Iurisq́; sui,
Coniugis (heu me) pater insidijs
Oppresse iaces. seruitq́; domus
Cum prole tua capta tyranno.

Trimetri Iambici.

NVTRIX.

f Vlgore primo captus, & fragili bono
Fallacis aulæ, quisquis attonitus stupet.
Subito latentis ecce fortunæ impetu
Modo præpotentem cernat euersam domum,
Stirpemq́; Claudij. cuius imperio fuit
Subiectus orbis. paruit liber diu
Oceanus, & recepit inuitus rates.
En, qui ora Tanais primus imposuit iugo
Ignota tantis classibus texit freta,
Interq́; gentes Barbaras tutus fuit,
Et sæua maria. coniugis scelere occidit
Mox illa gnati. cuius extinctus iacet
Frater uenenis. mœret infelix soror,
Eademq́; coniux. nec graues luctus ualet

Ira coacta tegere crudelis uiri.
Secreta refugit semper, atq; odio pari
Ardens mariti mutua flagrat face.
Animum dolentis nostra solatur fides,
Pietas'q; frustra. mittit immitis dolor
Consilia nostra. nec regi mentis potest
Generosus ardor, sed malis uires capit.
Heu quàm nefandum prospicit noster timor
Scelus. quod utinam numen auertat deum.

Anapæstica.

OCTAVIA. NVTRIX.

O Mea nullis æquanda malis
Fortuna, licet
Repetam luctus Electra tuos.
Tibi mœrenti cæsum licuit
Flere parentem.
Scelus ulcisci uindice fratre,
Tua quem pietas hosti rapuit
Texit'q; fides.
Me crudeli sorte parentes
Raptos prohibet lugere timor.
Fratris'q; necem deflere uetat.
In quo fuerat spes una mihi,
Tot'q; malorum breue solamen.
Nunc in luctus seruata meos
Magni resto nominis umbra.
N. Vox en nostras perculit aures
Tristis alumnæ. cessat thalamis

Inferre gradus tarda ſenectus.
O. Excipe noſtras
Lachrymas Nutrix, teſtis noſtrē
Fida doloris.
N. Quis te tantis ſoluet curis
Miſeranda dies?
O. Qui me Stygias mittet ad umbras.
N. Omnia, quæſo, ſint iſta procul.
O. Non uota meos tua nunc caſus,
Sed fata regunt.
N. Dabit afflictæ meliora deus
Tempora mitis. tu modo blando
Vince obſequio placata uirum.
O. Vincam ſæuos ante leones,
Tigresq; truces, fera quàm ſæui
Corda tyranni.
Odit genitos ſanguine claro,
Spernit ſuperbos, humilesq; ſimul.
Nec fortunam capit ipſe ſuam.
Quam dedit illi per ſcelus ingens
Infanda parens. licet ingratum
Diræ pudeat munere matris,
Hoc imperium cepiſſe. licet
Tantum munus morte rependat.
Feret hunc titulum poſt fata tamen
Fœmina longo ſemper in æuo.
N. Animi retine uerba furentis.
Temere emiſſam comprime uocem.

Trimetri Iambici.

OCTAVIA. NVTRIX.

O Leranda quãuis patiar, haud'unq̃ queant,
Nisi morte tristi nostra finiri mala.
Genitrice cæsa, per scelus rapto patre,
Orbata fratre, miserijs, luctu obruta.
Mœrore pressa, coniugi inuisa, ac meæ
Subiecta famulæ, luce non grata fruor,
Trepidante semper corde, non mortis metu
Sed sceleris: absit crimen à fatis meis.
Mori iuuabit. pœna nam grauior nece est.
Videre tumidos, & truces miseræ mihi
Vultus tyranni, iungere atq; hosti oscula,
Timere nutus, cuius obsequium meus
Haud ferre posset fata post fratris dolor
Scelere interempti, cuius imperium tenet,
Et morte gaudet author infandæ necis.
Quàm sæpe tristis umbra germani meis
Offertur oculis, membra cum soluit quies?
Et fessa fletu lumina oppressit sopor.
Modo facibus atris armat infirmas manus.
Oculosq;, & ora fratris infestus petit.
Modo trepidus idem refugit in thalamos meos,
Persequitur hostis, atq; inhærenti mihi,
Violentus ensem per latus nostrum rapit.
Tunc tremor, & ingens excutit somnos pauor.
Renouatq; luctus, & metus miseræ mihi.
Adijce his superbam pellicem nostræ domus
Spolijs nitentem, cuius in munus suam

Stygiæ parentem natus imposuit rati.
Quàm dira post naufragia superato mari
Ferro interemit sæuior pelagi fretis.
Quæ spes salutis post nefas tantum mihi?
Inimica, uictrix, imminet thalamis meis·
Odioq; nostri flagrat· & pretium stupri
Iustæ maritum coniugis captat caput.
Emergere undis· & fer auxilium tuæ
Natæ inuocanti genitor· aut Stygios sinus
Tellure rupta pande, quò præceps ferar.
N. Frustra parentis inuocas manes tui
Miseranda, frustra, nulla cui prolis suæ
Manet inter umbras cura. qui nato suo
Præferre potuit sanguine alieno satum·
Genitamq; fratris coniugem captus sibi
Toris nefandis flebili iunxit face.
Hinc orta series facinorum, cædes, doli,
Regni cupido, sanguinis diri sitis,
Mactata soceri concidit thalamis gener
Victima: tuis ne fieret hymenæis potens.
Prò facinus ingens, fœminæ est munus datus
Syllanus· & cruore fœdauit suo
Patrios penates, criminis factus reus.
Intrauit hostis (hei mihi) captam domum
Dolis nouercæ principis factus gener.
Idemq; natus, iuuenis infandi ingenij,
Capax, scelerumq; dira cui genitrix facem
Accendit· & te iunxit inuitam metu.
Tantoq; uictrix facta successu ferox
Ausa imminere est orbis imperio sacri.

Quis tot referre facinorum formas potest?
Et spes nefandas fœminæ, & blandos dolos
Regnum petentis per gradum scelerum omnium?
Tunc sancta pietas extulit trepidos gradus,
Vacuamq; Erinnys sæua funesto pede
Intrauit aulam· polluit Stygia face
Sacros penates· iura naturæ furens
Fasq; omne rupit· miscuit coniux uiro
Venena sæua· cecidit atq; eadem sui
Mox scelere nati· tu quoq; extinctus iaces
Deflende nobis semper infelix puer,
Modo sydus orbis, columen Augustæ domus
Britannice· (heu me) nunc leuis tantum cinis,
Et tristis umbra· sæua cui lachrymas dedit
Etiam nouerca· cum rogis artus tuos
Dedit cremandos· membraq;, & uultus deo
Similes uolanti flamma feruens abstulit.
O. Extinguat & me, ne manu nostra cadat.
N. Natura non uires dedit tantas tibi.
O. Dolor, ira, mœror, miseriæ, luctus dabunt.
N. Vince obsequendo potius immitem uirum.
O. Vt fratrem ademptum scelere restituat mihi?
N. Incolumis ut sis ipsa, labentem ut domum
Genitoris olim sobole restituas tua.
O. Expectet aliam principis sobolem domus.
Me dira miseri fata germani trahunt.
N. Confirmet animum ciuium tantus fauor.
O. Solatur iste, nostra non releuat mala.
N. Vis magna populi est. Oc. principis maior tamen.
N. Respiciet ipse coniugem. Oc. pellex uetat.

N. Inuisa cunctis nempe. Oc. sed cara est uiro.
N. Nondum uxor est. Oc. iam fiet, & genitrix simul.
N. Iuuenilis ardor impetu primo furit.
Languescit idem facile: nec durat diu
In uenere turpi, ceu leuis flammæ uapor.
Amor perennis coniugis castæ manet.
Violare prima quæ toros ausa est tuos,
Animumq; domini famula possedit diu,
Iam metuet eadem nempe prælatam sibi
Subiecta, & humilis, atq; monumenta exstruit,
Quibus timorem fassa testatur suum.
Et hanc leuis, fallaxq; destituet deus
Volucer Cupido. sit licet forma eminens,
Opibus superba, gaudium capiet breue.
Passa est similes ipsa dolores
Regina deum.
Cum se formas uertit in omnes
Dominus cœli, diuumq; pater,
Et modo pinnas sumpsit oloris,
Modo Sidonij cornua Tauri.
Aureus idem fulsit in imbri.
Fulgent cœlo sydera Ledæ.
Patrio residet Bacchus olympo.
Deus Alcides possidet Heben.
Nec Iunonis iam timet iras.
Cuius gener est, qui fuit hostis.
Vicit sapiens tamen obsequium
Coniugis altæ, pressusq; dolor.
Sola tonantem tenet ætherio
Secura toro maxima Iuno,

Nec mortali captus forma
Deserit altam Iuppiter aulam.
Tu quoq; terris altera Iuno,
Soror Augusti, coniux'q; graues
Vince dolores.
O. Iungentur ante sæua syderibus freta,
Et ignis undæ Tartaro tristi polus.
Lux alma tenebris, roscidæ nocti dies.
Quàm cum scelesti coniugis mente impia
Mens nostra semper fratris extincti memor.
Vtinam nefandi principis dirum caput
Obruere flammis cœlitum rector paret.
Qui sæpe terras fulmine infesto quatit.
Mentes'q; nostras ignibus terret sacris,
Nouis'q; monstris. uidimus cœlo iubar
Ardens cometam pandere infestam facem,
Qua plaustra tardus noctis æterna uice
Regit Bootes, frigido arctoo rigens.
En ipse diro spiritu sæui ducis
Polluitur æther. gentibus clades nouas
Minantur astra, quas regit dux impius.
Non tam ferum Typhona neglecto Ioue
Irata tellus edidit quondam parens.
Hæc grauior illo pestis. hic hostis deum
Hominum'q;, templis expulit superos suis,
Ciues'q; patria. spiritum fratri abstulit.
Hausit cruorem matris, & lucem uidet.
Fruitur'q; uita. noxiam atq; animam trahit.
Prò summe genitor, tela cur frustra iacis
Inuicta toties temere regali manu?

In tam nocentem dextra cur cessat tua?
Vtinam suorum facinorum pœnas luat
Nero. ipse diuo Domitio genitus patre
Orbis tyrannus, quem premit turpi iugo.
Morumq; uitijs nomen Augustum inquinat.
N. Indignus ille fateor, & thalamis tuis.
Sed cede fatis, atq; fortunæ tuæ
Alumna quæso ne'ue uiolenti moue
Iram mariti. forsitan uindex deus
Existet aliquis. lætus & ueniet dies.
O. Graui deorum nostra iampridem domus
Vrgetur ira. prima quam pressit Venus
Furore miseræ dira genitricis meæ.
Quæ nupta demens nupsit incesta face
oblita nostri, coniugis, legum immemor,
Illo soluta crine, succincta anguibus,
Vltrix Erinnys uenit ad Stygios toros.
Raptasq; thalamis sanguine extinxit faces.
Incendit ira principis pectus truci
Cædem in nefandam. cecidit infelix parens
Heu nostra ferro, meq; perpetuo obruit
Extincta luctu, coniugem trusit suum.
Natumq; ad umbras prodidit lapsam domum.
N. Renouare luctus parce cum fletu pios.
Manes parentis, ne'ue sollicita tuæ.
Graues furoris quæ sui pœnas dedit.

Anapæstici.

CHORVS ROMANORVM

Q Væ fama modo uenit ad aures
Vtinam falsò credita perdat
Frustra toties iactata fidem.
Nec noua coniux nostri thalamos
Principis intret teneat'q; suos
Nupta penates Claudia proles.
Edat partu pignora pacis,
Qua tranquillus gaudeat orbis.
Seruet'q; decus Roma æternum.
Fratris thalamos sortita tenet
Maxima Iuno. soror Augusti
Sociata toris cur à patria
Pellitur aula? sancta quid illi
Prodest pietas, diuus'q; pater?
Quid uirginitas, castus'q; pudor!
Nos quoq; nostri sumus immemores
Post fata ducis cuius stirpem
Prodimus sæuo suadente metu.
Vera priorum uirtus quondam
Romana fuit, uerum'q; genus
Martis in illis sanguis'q; uiris.
Illi reges hac expulerant
Vrbe superbos. ulti'q; tuos,
Sunt bene manes uirgo dextra
Cæsa parentis, ne seruitium
Paterere graue & improba ferret
Præmia uictrix dira libido.

Te quoq; bellum triste secutum est,
Mactata tua miseranda manu
Nata Lucreti, stuprum saeui
Passa Tyranni. dedit infandi
Sceleris poenas cum Tarquino
Tullia coniux: quae per caesi
Membra parentis egit saeuos
Impia currus, laceroq; seni
Violenta rogos nata negauit.
Hoc quoq; nostra uidere nefas
Saecula: magnum cum Tyrrhenum
Rate ferali princeps captam
Fraude parentem misit in aequor:
Properant placidos linquere portus
Iussi nautae: resonant remis
Pulsata freta: fertur in altum
Prouecta ratis: quae resoluto
Robore labens pressa dehiscit:
Sorbetq; mare: tollitur ingens
Clamor ad astra cum foemineo
Mistus planctu: mors ante oculos
Dira uagatur: quaerit leti
Sibi quisq; fugam. alij lacerae
Puppis tabulis haerent nudi:
Fluctusq; secant. repetunt alij
Littora nantes. multos mergunt
Fata profundo. scindit uestes
Augusta suas, laceratq; comas:
Rigat & moestis fletibus ora.
Postquam spes est nulla salutis,

Ardens ira iam uicta malis·
Hæc, exclamat, mihi pro tanto
Munere reddis præmia nate?
Hac sum, fateor, digna carina.
Quæ te genui· quæ tibi lucem
Atq; imperium, nomen'q; dedi
Cæsaris amens. exere uultus
Acheronte tuos· pœnis'q; meis
Pascere coniux ego causa tuæ
Miserande necis, nato'q; tuo
Funeris author. en, ut merui,
Ferar ad manes inhumata tuos
Obruta sæuis æquoris undis.
Feriunt fluctus ora loquentis·
Ruit in pelagus, rursum'q; salo
Pressa resurgit· pellit palmis
Cogente metu fata, & cedit
Fessa labori. mansit tacitis
In pectoribus spreta tristi
Iam morte fides. multi dominæ
Ferre auxilium pelago fractis
Viribus audent · brachia quamuis
Lenta trahentem uoce hortantur·
Manibus'q; leuant. quid tibi sæui
Fugisse maris profuit undas?
Ferro es nati moritura tui.
Cuius facinus uix posteritas
Tarde semper credula credet,
Furit ereptam pelago'q; dolet
Viuere matrem impius, ingens

Geminatq; nefas ruit in miseræ
Fata parentis patiturq; moram
Sceleris nullam. missus peragit
Iussa satelles reserat dominæ
Pectora ferro. cædis moriens
Illa ministrum rogat infelix,
Vtero dirum condat ut ensem.
Hic est, hic est fodiendus, ait,
Ferro, monstrum qui tale tulit.
Post hanc uocem cum supremo
Mistam gemitu animam tandem
Per fera tristem uulnera reddit

ACTVS SECVNDVS.

Trimetri Iambici.

SENECA.

q Vid me potens fortuna fallaci mihi
Blandita uultu sorte contentum mea
Alte extulisti? grauius ut ruerem edita
Receptus arce totq; prospicerem metus.
Melius latebam procul ab inuidiæ malis
Remotus inter Corsica rupes maris.
Vbi liber animus, & sui iuris mihi
Semper uacabat studia recolenti mea.
O' quàm iuuabat, quo nihil maius parens
Natura genuit, operis immensi artifex
Cœlum intueri, solis & currus sacros,
Mundiq; motus, solis alternas uices,

Orbemq; Phœbes, aſtra quem cingunt uaga·
Lateq; fulgens ætheris magni decus.
Qui ſeſe neſcit tantus in cæcum chaos
Caſurus iterum. nunc adeſt mundo dies
Supremus ille· qui premat genus impium
Cœli ruina· rurſus ut ſtirpem nouam
Generet renaſcens melior· ut quondam tulit
Iuuenis tenente regna Saturno poli.
Tunc illa uirgo, numinis magni dea,
Iuſtitia cœlo miſſa cum ſancta fide,
Terras regebat mitis, humanum genus.
Non bella norant, non tubæ fremitus truces,
Non arma gentes cingere aſſuerant ſuas
Muris nec urbes. peruium cunctis iter.
Communis uſus omnium rerum fuit.
Et ipſa tellus læta fœcundos ſinus
Pandebat ultro, tam pijs felix parens
Et tuta alumnis. alia ſed ſoboles minus
Conſpecta mitis, tertium ſolers genus
Nouas ad artes extitit. ſanctum tamen,
Mox inquietum, quod ſequi curſu feras
Auderet acres, fluctibus tectos graues
Extrahere piſces rete, uel calamo leui,
Decipere uolucres crate, uel calamo, aut leui
Tenere laqueo. premere ſubiectos iugo
Tauros feroces· uulnere immunem prius
Sulcare terram, læſa quæ fruges ſuas
Interius alte condidit ſacro ſinu.
Sed in parentis uiſcera intrauit ſuæ
Deterior ætas· eruit ferrum graue,

Aurumq́; sæuas mox & armauit manus.
Partita fines regna constituit nouas
Extruxit urbes tecta defendit suis
Aliena telis, aut petit prædæ imminens.
Neglecta terras fugit, & mores feros
Hominum cruenta cæde pollutas manus
Astrea uirgo, syderum magnum decus.
Cupido belli creuit atque auri fames
Totum per orbem maximum exortum est malum.
Luxuria pestis blanda, cui uires dedit
Roburq́; longum tempus, atq; error grauis.
Collecta uitia per tot ætates diu
In nos redundant sæculo premimur graui
Quo scelera regnant sæuit impietas furens
Turpi libido uenere dominatur potens.
Luxuria uictrix orbis immensas opes
Iampridem auaris manibus, ut perdat, rapit.
Sed ecce gressu fertur attonito Nero,
Trucią; uultu. quid ferat mente, horreo.

Trimetri Iambici.

NERO. PRAEFECTVS. SENECA.

PErage imperata, mitte qui Plauti mihi,
Syllæq; cæsi referat abscissum caput.
P. Iussa haud morabor castra confestim petam.
S. Nihil in propinquos temere constitui decet.
N. Iustum esse facile est, cui uacat pectus metu.
S. Magnum timoris remedium, clementia est.
N. Extinguere hostem, maxima est uirtus ducis.

S. Seruare ciues maior est patriæ patri.
N. Præcipere mitem conuenit pueris senem.
S. Regenda magis est feruida adolescentia.
N. Aetate in hac satis esse consilij reor.
S. Vt facta superi comprobent semper tua.
N. Stulte uerebor, esse cum faciam, deos.
S. Hoc plus uerere, quod licet tantum tibi.
N. Fortuna nostra cuncta permittit mihi.
S. Crede, obsequenti parcius. leuis est dea.
N. Inertis est, nescire, quid liceat sibi.
S. Id facere, laus est, quod decet, non, quod licet.
N. Calcat iacentem uulgus. Se. inuisum opprimit.
N. Ferrum tuetur principem. Se. melius fides.
N. Decet timeri Cæsarem. Se. at plus diligi.
N. Metuant necesse est. Se. qdqd exprimitur, graue est.
N. Iussisq; nostris pareant. Se. iusta impera.
N. Statuam ipse. Se. quæ consensus efficiat rata.
N. Despectus ensis faciet. Se. hoc absit nefas.
N. An patiar ultro sanguinem nostrum peti,
Inuitus, & contemptus, ut subito opprimar?
Exilia non fregere summotos procul
Plautum, atq; Syllam: pertinax quorum furor
Armat ministros sceleris in cædem meam.
Absentium cum maneat etiam ingens fauor
In urbe nostra: qui fouet spes exulum.
Tollantur hostes ense suspecti mihi.
Inuisa coniux pereat: ut carum sibi
Fratrem sequatur. quidquid excelsum est, cadat.
S. Pulchrum eminere est inter illustres uiros:
Consulere patriæ: parcere afflictis: fera

Cæde abstinere tempus atq; iræ dare
Orbi quietem, sæculo pacem suo.
Hæc summa uirtus, petitur hac cœlum uia.
Sic ille patriæ primus Augustus parens
Complexus astra est, colitur & templis deus.
Illum tamen fortuna iactauit diu
Terra, mariq;, per graues belli uices,
Hostes parentis donec oppressit sui.
Tibi numen incruenta summisit suum,
Et dedit habenas imperij facili manu,
Nutúq; terras, maria subiecit tuo,
Inuidia tristis uicta, consensu pio
Cessit senatus, equitis accensus fauor
Plebisq; uotum est, atq; iudicium patrum.
Tu pacis author, generis humani arbiter
Electus, orbem tu sacra specie regis
Patriæ parens, quod nomen, ut serues, petit,
Suosq; ciues Roma commendat tibi.
N. Munus deorum est, ipsa quod seruit mihi
Roma, & senatus, quodq; ab inuitis preces,
Humilesq; uoces exprimit nostri metus.
Seruare ciues principi, & patriæ graues,
Claro tumentes genere, quæ dementia est?
Cum liceat una uoce suspectos sibi
Mori iubere? Brutus in cædem ducis,
A quo salutem tulerat, armauit manus.
Inuictus acie, gentium domitor, Ioui
Aequatus, altos sæpe per honorum gradus
Cæsar, nefando ciuium scelere occidit.
Quantum cruoris Roma tunc uidit sui

Lacerata toties? ille, qui meruit pia
Virtute cœlum diuus Augustus uiros
Quot interemit nobiles, iuuenes, senes,
Sparsos per orbem? cum suos mortis metu
Fugerent penates & trium ferrum ducum
Tabula notante deditos tristi neci?
Exposita rostris capita cæsorum patres
Videre mœsti flere nec licuit suos,
Non gemere, dira tabe polluto foro,
Stillante sanie per putres uultus graui.
Nec finis hic cruoris, aut cædis stetit.
Pauere uolucres, & feras sæuas diu
Tristes Philippi. hausit etiam Siculum mare
Classes, uirosq; sæpe cædentes suos.
Concussus orbis uiribus magnis ducum
Superatus acie puppibus Nilum petit
Fugæ paratis ipse periturus breui.
Hausit cruorem incesta Romani ducis
Aegyptus iterum nunc leues umbras tegit.
Illic sepultum est impiæ gestum diu
Ciuile bellum, condidit tandem suos
Iam fessus enses uictor hebetatos feris
Vulneribus & continuit imperium metu
Armis, fideq; militis tutus fuit.
Pietate nati factus eximia deus
Post fata consecratus, & templis datus.
Nos quoq; manebunt astra si sæuo prior
Ense occuparo quidquid infestum est mihi.
Dignaq; nostram sobole fundaro domum.
S. Implebit aulam stirpe cælesti tuam

Generata diuo, Claudiæ gentis decus,
Sortita fratris more Iunonis toros.
N. Incesta genitrix detrahit generi fidem.
Animusq; nunquam coniugis iunctus mihi.
S. Teneris in annis haud satis clara est fides.
Pudore uictus cum tegit flammas amor.
N. Hoc equidem & ipse credidi frustra diu,
Manifesta quamuis pectore insociabili
Vultuq; signa proderent odium mei.
Tandem quod ardens statuit ulcisci dolor.
Dignamq; thalamis coniugem inueni meis
Genere, atq; forma, uicta cui cedat Venus
Iouisq; coniux, & ferox armis dea.
S. Probitas, fidesq; coniugis mores, pudor,
Placeant marito. sola perpetuo manent
Subiecta nulli mentis, atq; animi bona
Florem decoris singuli carpunt dies.
N. Omnes in unam contulit laudes deus.
Talemq; nasci fata uoluerunt mihi.
S. Recedat à te, temere ne credas, amor.
N. Quem submouere fulminis dominus nequit
Cœli tyrannum, sæua qui penetrat freta,
Ditisq; regna, detrahit superos polo?
S. Volucrem esse amorem fingit immitem deum
Mortalis error. armat & telis manus.
Arcusq; sacros instruit sæua face.
Genitumq; credit Venere Vulcano satum.
Vis magna mentis, blandus, atq; animi calor
Amor est. iuuentæ gignitur luxu, otio
Nutritur inter læta fortunæ bona.

Quem si fouere atq; alere desistas, cadit·
Breuiq; uires perdit extinctus suas.
Hanc esse uitæ maximam causam reor·
Per quam uoluptas oritur·interitu caret·
Cum procreetur, semper humanum genus
Amore grato, qui truces mulcet feras.
N. Hic mihi iugales præferat tedas deus·
Iugetq; nostris igne Poppeam toris.
S. Vix sustinere posset hos thalamos deus
Videre·populi sancta nec pietas sinat.
N. Prohibebor unus facere quod cunctis licet?
S. Maiora populus semper à summo exigit.
N. Libet experiri, uiribus fractus meis
An cedat animis temere conceptus furor.
S. Obsequere potius ciuibus placidus tuis.
N. Male imperatur, cum regit uulgus duces.
S. Nihil impetrare, cum ualet, iuste dolet.
N. Exprimere ius est, ferre quod nequeunt preces.
S. Negare durum est. Ne. principem cogi nefas.
S. Permittat ipse. Ne. fama sed uictum feret.
S. Leuis atq; uana. Ne. sit licet, multos notat.
S. Excelsa metuit. Ne. non minus carpit tamen.
S. Facile opprimetur·merita te diui patris
Aetasq; frangant coniugis, probitas, pudor.
N. Desiste tandem iam grauis nimium mihi,
Instare, liceat facere, quod Seneca improbat.
Et ipse populi uota iampridem moror.
Cum portet utero pignus, & partem mei,
Quin destinamus proximam thalamis diem?

ACTVS TERTIVS.

Trimetri Iambici.

AGRIPPINA.

t Ellure rupta Tartaro greſſum extuli,
Stygiam cruenta præferens dextra facem
Thalamis ſceleſtis.nubat his flammis meo
Poppea nato iuncta,quas uindex manus,
Dolorq; matris uertet ad triſtes rogos.
Manet inter umbras impiæ cædis mihi
Semper memoria,manibus noſtris grauis
Adhuc inultis,reddita & meritis meis
Funeſta merces puppis,& pretium imperi.
Nox illa,qua naufragia defleui mea
Comitum necem,natiq; crudelis nefas
Deflere uotum fuerat·haud tempus datum eſt
Lachrymis·ſed ingens ſcelera geminauit nefas.
Perempta ferro,fœda uulneribus,ſacros
Intra penates ſpiritum effudi grauem
Erepta pelago,ſanguine extinxi meo
Nec odia nati.ſæuit in nomen ferus
Matris tyrannus·obrui meritum cupit.
Simulachra,titulos deſtruit mortis metu
Totum per orbem·quem dedit pœnam in meam
Puero regendum noſter infelix amor.
Extinctus umbras agitat infeſtus meas·
Flammisq; uultus noxios coniux petit,
Inſtat,minatur,imputat fatum mihi·
Tumulumq; nati poſcit authorem necis.

Iam, parce, dabitur tempus haud longum peto.
Vltrix Erinnys impio dignum parat
Letum tyranno. uerbera, & turpem fugam,
Pœnasq́;, queis & Tantali uincat sitim.
Dirum laborem Sisyphi, Tityi alitem,
Ixionisq́; membra rapientem rotam.
Licet extruat marmoribus, atq; auro tegat
Superbus aulam, limen armatæ ducis
Seruent cohortes: mittat immensas opes
Exhaustus orbis: supplices dextram petant
Parthi cruentam: regna diuitias ferant:
Veniet dies, tempusq́;, quo reddat suis
Animam nocentem sceleribus, iugulum hostibus.
Desertus, & destructus, & cunctis egens,
Heu quò labor, quò uota ceciderunt mea?
Quò te furor prouexit attonitum tuus,
Et fata nate. cedat ut tantis malis
Genitricis ira: quæ tuo scelere occidit?
Vtinam ante, quàm te paruulum in lucem edidi,
Aluiq́;: sæuæ nostra lacerassent feræ
Viscera. sine ullo scelere, sine sensu innocens
Meus occidisses, iunctus, atq; hærens mihi,
Semper quietam cerneres sedem inferum,
Proauos, patremq́;, nominis magni uiros.
Quos nunc pudor, luctusq; perpetuus manet
Ex te nefande, meq́;, quæ talem tuli.
Quid tegere cesso Tartaro uultus meos
Nouerca, coniux, mater infelix meis?

Anapæstici.

OCTAVIA. CHORVS.

P Arcite lachrymis urbis festo
Lætoq; die, ne tantus amor
Nostriq; fauor, principis acres
Suscitet iras, uobisq; ego sim
Causa malorum. non hoc primum
Pectora uulnus mea senserunt.
Grauiora tuli. dabit hic nostris
Finem curis uel morte dies.
Non ego sæui cernere cogar
Coniugis ora.
Non inuisos intrare mihi
Thalamos famulæ.
Soror Augusti, non uxor, ero.
Absint tantum tristes pœnæ,
Letiq; metus.
Socerum diri miseranda uiri
Potes hæc demens sperare memor?
Hos ad thalamos seruata diu
Victima tandem funestæ cades?
Sed quid patrios sæpe penates
Respicis udis confusa genis?
Propera tectis efferre gradus.
Linque cruentam principis aulam.
C. En illuxit suspecta diu
Fama toties iactata dies.
Cessit thalamis Claudia diri
Pulsa Neronis, quos iam uictrix

Poppea tenet, cessat pietas.
Dum nostra graui compressa metu
Segnisq; dolor. ubi Romani
Vis est populi. fregit claros
Quæ sæpe duces: dedit inuictæ
Leges patriæ, fasces dignis
Ciuibus olim. iussit bellum,
Pacemq; feras gentes domuit.
Captos reges carcere clausit?
Grauis en oculis undiq; nostris
Iam Poppeæ fulget imago
Iuncta Neroni.
Affigat humo uiolenta manus
Similes nimium uultus dominæ
Ipsamq; toris detrahat altis.
Petat infelix mox & flammis
Telisq; feris principis aulam.

ACTVS QVARTVS.

Trimetri Iambici.

NVTRIX. POPPEA.

Quò trepida gressum coniugis thalamis tui
Effers alumna? quod'ue secretum petis
Turbata uultu? cur genæ fletu madent?
Certe petitus precibus, & uotis dies
Nostris refulsit. Cæsari iuncta es tuo
Teda iugali, quem tuus cepit decor
Et culpa Senecæ, tradidit uinctum tibi
Genitrix amoris maximum numen Venus.

O' qualis, altos quanta pressisti toros
Residens in aula·uidit attonitus tuam
Formam senatus, thura cum superis dares·
Sacrasq; grato spargeres aras mero.
Velata summum flammeo tenui caput.
Et ipse lateri iunctus atq; hærens tuo
Sublimis inter ciuium læta omnia
Incessit, habitu, atq; ore lætitiam gerens
Princeps superbo talis emersam freto
Spumante Peleus coniugem accepit Thetin·
Quorum toros celebrasse cœlestes ferunt.
Pelagiq; numen omne consensu pari.
Quæ subita uultus causa mutauit tuos?
Quid pallor iste, quid ferant lachrymæ doce.
P. Confusa tristi proximæ noctis metu·
Visuq; Nutrix mente turbata feror,
Defecta sensu. læta nam postquam dies
Syderibus atris cessit, & nocti polus
Inter Neronis iuncta complexus mei
Somno resoluor·nec diu placida frui
Quiete licuit·uisa nam thalamos meos
Celebrare turba est mœsta·resolutis comis
Matres Latinæ flebiles planctus dabant,
Inter tubarum sæpe terribilem sonum.
Sparsa cruore coniugis genitrix mei
Vultu minaci sæua quatiebat facem.
Quam dum sequor coacta præsenti metu,
Diducta subito patuit ingenti mihi
Tellus hiatu lata·quo præceps toros
Cerno iugales pariter, & miror meos·

In queis resedi fessa. uenientem intuor
Comitante turba coniugem quondam meum,
Natumq; properat petere complexus meos
Crispinus, & intermissa libare oscula.
Irrupit intra tecta, tum trepidus mea
Ensemq; iugulo condidit saeuum Nero.
Tandem quietem magnus excussit timor.
Quatit ora, & artus horridus nostros tremor.
Pulsatq; pectus. continet uocem timor,
Quam nunc fides, pietasq; produxit tua.
Heu quid minantur inferum manes mihi?
Aut quem cruorem coniugis uidi mei?
N. Quæcunq; mentis agitat infestus uigor,
Ea per quietem sacer, & arcanus refert
Veloxq; sensus. coniugem, thalamos, rogos,
Vidisse te miraris amplexu noui
Hærens mariti. sed mouent læto die
Pulsata palmis pectora. & fusæ comæ
Octauiæ dissidia planxerunt sacros
Intra penates fratris, & patrium larem
Fax illa, quam secuta es Augustæ manu,
Prælata clarum nomen inuidia tibi
Partum ominatur. inferum sedes, toros
Stabiles futuros spondet æternæ domus.
Iugulo quod ensem condidit princeps tuus,
Bella haud mouebit. pace sed ferrum teget.
Recollige animum. recipe lætitiam, precor.
Timore pulso, redde te thalamis tuis.
P. Delubra, & aras petere constitui sacras,
Cæsis litare uictimis numen deum.

Vt expientur

Vt expientur noctis, & somni minæ.
Terrorq; in hostes redeat attonitus meos.
Et uota pro me suscipe, & precibus pijs
Superos adora, manet ut præsens metus.

Anapæstici.

CHORVS.

S I uera loquax fama tonantis
Furta, & gratos narrat amores.
Quem modo Ledæ pressisse sinum
Tectum plumis, pinnisq; ferunt
Modo per fluctus raptam Europen
Taurum tergo portasse trucem,
Quæ regit & nunc deseret astra.
Petet amplexus Poppea tuos.
Quos & Ledæ præferre potest.
Et tibi quondam, cui miranti
Fuluo Danaë fluxit in auro.
Formam Sparte iactet alumnæ
Licet & Phrygius præmia pastor.
Vincet uultus hæc Tyndaridos,
Qui mouerunt horrida bella.
Phrygiæq; solo regna dedêre.
Sed quis gressu ruit attonito?
Aut quid pectore portat anhelo?

Trimetri iambici.

NVNTIVS. CHORVS.

Q Vicunq; tectis miles exultat ducis,
Defendat aulam, cui furor populi imminet

Trepidi cohortes ecce præfecti trahunt
Præsidia ad urbis uicta· nec cedit metu
Concepta rabies temere· sed uires capit.
C. Quis iste mentes agitat attonitus furor?
N. Octauiæ furore perculsa agmina,
Et efferata per nefas ingens ruunt.
C. Quid ausa facere, quo'ue consilio doce.
N. Reddere penates, Claudiæ diui parant,
Toros'q; fratris, debitam patem imperij.
C. Quos iam tenet Poppea concordi fide?
N. Hic urit animos pertinax nimium furor·
Et in furorem temere præcipites agit.
Quæcunq; claro marmore effigies stetit,
Aut ara fulgens ora Proppeæ gerens,
Afflicta uulgi manibus, & sæuo iacet
Euersa ferro, membra per partes trahunt
Diducta laqueis, obruunt turpi diu
Calcata cœno, uerba conueniunt feris
Immista factis, quæ timor recipit meus.
Sepire flammis principis sedem parant
Populi, nisi iræ coniugem reddat nouam·
Reddat penates Claudiæ uictus suos.
Vt noscat ipse ciuium motus, mea
Voce, haud morabor iussa Præfecti exequi.
C. Quid fera frustra bella mouetis?
Inuicta gerit tela Cupido·
Flammis uestros obruet ignes.
Queis extinxit fulmina sæpe·
Captum'q; Iouem cœlo traxit.
Læsi tristes dabitis pœnas

Sanguine ueſtro.
Non eſt patiens feruidus iræ
Facilis'q; regi ille ferocem
Iuſſit Achillem pulſare lyram.
Fregit Danaos, fregit Atridem.
Regna euertit Priami, claras
Diruit urbes.
Et nunc animus quid ferat horret
Vis immitis uiolenta dei.

Trimetri Iambici.

NERO.

O Lenta nimium militis noſtri manus,
Et ira patiens poſt nefas tantum mea.
Quod non cruor ciuilis accenſas faces
Extinguit in nos, cæde nec populi madet
Funerea Roma, quæ uiros tales tulit.
Admiſſa ſed iam morte puniri parum eſt,
Grauiora meruit impium plebis ſcelus,
Et illa, cui me ciuium ſubiecit furor,
Suſpecta coniux & ſoror ſemper mihi.
Tandem dolori ſpiritum reddat meo.
Iram'q; noſtram ſanguine extinguat ſuo.
Mox tecta flammis concidant urbis meis
Ignes, ruinæ, noxium populum premant.
Turpis'q; egeſtas, ſæua cum luctu fames.
Exultat ingens ſæculi noſtri bonis
Corrupta turba. nec capit clementiam
Ingrata noſtram ferre nec pacem poteſt.

Sed inquieta rapitur, hinc audacia,
Hinc temeritate fertur in præceps sua.
Malis domanda est, & graui semper iugo
Premenda, nequid simle tenture audeat.
Contráq; sanctos coniugis uultus meæ
Attollere oculos. fracta per poenas metu
Parere discet principis nutu sui.
Sed adesse cerno, rara quem pietas uirum
Fidesq; castris nota præposuit meis.

Trimetri Iambici.

PRAEFECTVS. NERO.

P. Opuli furorem cæde paucorum, diu
Qui restiterunt, temere compressum affero.
N. Et hoc sat est? sic miles audisti ducem?
Compescis. hæc uindicta debetur mihi?
P. Cecidere motus impio ferro duces.
N. Quid illa turba, petere quæ flammis meos
Ausa est penates, principi legem dare,
Abstrahere nostris coniugem caram toris,
Violare quantum licuit, incesta manu
Et uoce dira, debita poena uacat?
P. Poenam dolor constituet in ciues tuos?
N. Constituet, ætas nulla quam famæ eximat.
P. Qua temperet non ira, non noster timor?
N. Iram expiabit, prima quæ meruit meam?
P. Quam poscat ede, nostra ne parcat manus.
N. Cædem sororis poscit, & dirum caput.
P. Horrore uictum trepidus astrinxit rigor.

N. Parere dubitas? Præ. cur meam damnas fidem?
N. Quod parcis hosti. Præ. fœmina hoc nomen capit?
N. Si scelera cœpit? Præ. est'ne qui sontem arguat?
N. Populi furor. Præ. quis regere dementes ualet?
N. Quis concitare potuit? Præ. haud quenq̃ reor.
N. Mulier, dedit natura cui pronum malo
Animum, ad nocendum pectus instruxit dolis.
Sed uim negauit, ut ne inexpugnabilis
Esset, sed ægras frangeret uires timor,
Vel pœna, quæ tam sera damnatam premit
Diu nocentem. tolle consilium, ac preces.
Et imperata perage. deuectam rate
Procul in remotum litus interimi iube.
Tandem ut residat pectoris nostri tumor.

Anapæstici.

CHORVS. OCTAVIA.

O Funestus multis populi
Dirus'q; fauor, qui cum flatu
Vela secundo rateis impleuit,
Vexit'q; procul. languidus idem
Deserit alto, sæuo'q; mari.
Fleuit gnatos miseranda parens.
Perdidit ingens quos plebis amor,
Nimius'q; fauor, genere illustres,
Pietate, fide, lingua claros,
Pectore fortes, legibus acres.
Te quoq; lenis simili leto
Fortuna dedit. quem neq; fasces

Texere tui, nec tecta domus.
Plura referre prohibet præsens
Exempla dolor. modo cui patriam
Reddere cives aulam, & fratris
Voluere toros, nunc ad pœnam
Letumq; trahi, flentem miseram
Cernere possis. bene paupertas
Humili tecto contenta latet.
Quatiunt altas sæpe procellæ,
Aut evertit fortuna domos.
O. Quo me trahitis? quod'ue tyrannus
Aut exilium fortuna iubet?
Si mihi uitam fracta remittit
Tot iam nostris euicta malis.
Si cæde mea cumulare parat
Luctus nostros: inuidet etiam
Cur in patria mihi sæua mori?
Sed iam spes est nulla salutis.
Fratris cerno miseranda ratem.
Hæc est cuius uecta carina
Quondam genitrix. nunc & thalamis
Expulsa soror miseranda uehar.
Nullum pietas nunc numen habet.
Nec sunt superi. regnat mundo
Tristis Erinnys.
Quis mea digne deflere potest
Mala? quæ lachrymis nostris questus
Reddet Aëdon? cuius pinnas
Vtinam miseræ mihi fata darent.
Fugerem luctus ablata meos

Penna uolucri, procul & coetus
Hominum tristes, cædemq́; feram.
Sola in uacuo nemore, & tenui
Ramo pendens querulo possem,
Gutture mœstum fundere murmur.
C. Regitur fatis mortale genus:
Nec sibi quidquam spondere potest
Firmum & stabile, per quam casus
Voluit uarios semper nobis
Metuenda dies: animum firment
Exempla tuum iam multa, domus
Quæ uestra tulit. quid sæuior est
Fortuna tibi? tu mihi primum
Tot natorum memoranda parens
Nata Agrippæ, nurus Augusti
Cæsaris uxor, cuius nomen
Clarum toto fulsit in orbe.
Vtero toties enixa graui
Pignora pacis. mox exilium,
Verbera, sæuas passa cathenas,
Funera, luctus, tandem letum
Cruciata diu, felix thalamis
Liuia Drusi, natisq́; ferum
Ruit in facinus, pœnamq́; suam.
Iulia matris fata secuta est:
Post longa tamen tempora ferro
Cæsa est, quamuis crimine nullo.
Quid non potuit quondam genitrix
Tua, quæ rexit principis aulam,
Cara marito, partuq́; potens?

Eadem famulo subiecta suo.
Cecidit diri militis ense,
Quid cui licuit regnum in cœlum
Sperare. parens tanta Neronis?
Non funesta uiolata manu
Remigis ante mox & ferro
Lacerata diu, sæui iacuit
Victima nati?

O. Me quoq; tristes mittet ad umbras
Ferus, & manes ecce tyrannus.
Quid iam frustra miseranda moror?
Rapite ad letum. queis ius in nos
Fortuna dedit, testor superos.
Quid agis demens? parce precari,
Queis inuisa es, numina diuum.
Tartara testor, Erebiq; deas
Scelerum ultrices, & te genitor
Dignum tali morte, & pœna.
Non inuisa est mors ista mihi.
Armate ratem· date uela fretis,
Ventisq;· petat puppis rector
Tandem Phariæ littora terræ.

C. Lenes auræ, Zephyriq; leues
Tectam quondam nube ætheria
Qui uexistis raptam sæuæ
Virginis aris Iphigeniam.
Hanc quoq; tristi procul à pœna
Portate, precor, templa ad Triuiæ.
Vrbe est nostra mitior Aulis.
Et Maurorum Barbara tellus.

Hospitis illic cæde litatur
Numen superum. cuius gaudet
Roma cruore.

TRAGOEDIAE INTERLOCVTORES.

Hercules. Hyllus.
Chorus mulierum. Alcmena.
Ioles. Philoctetes.
Nutrix. Deianira.

TRAGOEDIA DECIMA, QVAE INSCRIBITVR HERCVLES OETHEVS.

ACTVS PRIMVS.

Trimetri Iambici.

HERCVLES.

Ator deorum, cuius excussum manu
Vtræq; Phœbi sentiunt fulmen domus,
Secure regna. protuli pacem tibi.
Quacunq; Nereus porrigi terras uetat.
Non est tonandum. perfidi reges iacent,

Sæui tyranni. fregimus quidquid fuit
Tibi fulminandum. sed mihi cœlum parens
Adhuc negatur, parui certe Ioue
Vbiq; dignus. teq; testata est meum
Patrem nouercæ. quid tamen nectis moras?
Nunquid timemur? nunquid impositum sibi
Non poterit Atlas ferre cum cœlo Herculem?
Quid astra genitor, quid negas? (mors me tibi
Certe remisit) omne cum cesset malum,
Quod terra genuit, pontus, aër, inferi.
Nullus per urbes errat Arcadias Leo.
Stymphalis icta est. Mænali nulla est fera.
Sparsit peremptus aureum serpens nemus.
Et Hydra uires posuit. & notos Hebro
Cruore pingues hospitum fudi greges.
Hostisq; traxi spolia Thermodontiæ.
Vidi silentum fata. nec tamen redij,
Sed trepidus atrum Cerberum uidit dies,
Et ille solem. nullus Antæus Libys
Animam resumit. cecidit ante aras suas
Busiris. una est Geryon sparsus manu.
Taurusq; populis horridus centum pauor.
Quodcunq; tellus genuit infestum occidit.
Meaq; fusum dextera iratis deis
Non licuit esse. sic negat mundus feras,
Animum nouercæ. redde nunc nato patrem
Vel astra forti. nec peto, ut monstres iter.
Permitte tantum genitor. inueniam uiam.
Vel si times ne terra concipiat feras.
Properet malum quodcunq;, dum terra Herculem

Habet,uidetq́;.nam quis inuadet mala?
Aut quis per urbes rursus Argolicas erit
Iunonis odio dignus?in tutum meas
Laudes recepi.nulla me tellus silet.
Me sensit Vrsæ frigidum Scythicæ genus,
Indusq́; Phœbo subditus,Cancro Libys.
Te clare Titan testor,occurri tibi
Quacunq; fulges.nec meos lux prosequi
Potuit triumphos.solis excessi uices.
Infraq́; nostras substitit metas dies.
Natura cessit.terra defecit gradum.
Laxata per me nox,& extremum chaos
In me cucurrit.inde ad hunc orbem redij,
Vnde retro nemo.tulimus oceani minas.
Nec ulla naluit quatere tempestas ratem
Quācunq; pressi.pars quota est,quam prosequor.
Iam uacuus æther non potest odio tuæ
Sufficere nuptæ.quasq́; deuincam feras
Tellus timet concipere.nec monstra inuenit.
Feræ negantur.Hercules monstri loco
Iam cœpit esse.quanta nunc fregi mala
Quot scelera nudus?quidquid immane obstitit,
Solæ manus strauere.nec iuuenis feras
Timui,nec infans,quidquid est iussum,leue est.
Nec ulla nobis segnis illuxit dies.
O' quanta fudi monstra,quæ nullus mihi
Rex imperauit.institit uirtus mihi.
Iunone peior,sed quid impauidum genus
Fecisse prodest?non habent pacem dei.
Purgata tellus omnis in cœlo uidet

Quodcunq; timuit, transtulit Iuno feras,
Ambit peremptus Cancer ardentem plagam,
Libyæq; sydus fertur, & messes alit.
Annum fugatæ tradit Astreæ Leo.
At ille iactans feruidam collo iubam
Austrum madentem siccat, & nimbos trahit.
Inuasit omnis ecce iam cœlum fera,
Meq; antecessit. uictor è terris meos
Specto labores. astra portentis prius
Ferisq; Iuno tribuit, ut cœlum mihi
Faciat timendum. sparserit mundum licet,
Cœlumq; terris peius, ac peius Styge
Irata faciat, dabitur Alcidæ locus.
Si post feras, post bella, post Stygium Canem
Nondum astra merui. Siculus Hesperium latus
Tangat Pelorus, ut una iam tellus erat.
Illinc fugabo maria, si iungi iubes.
Committat undas Isthmos, & iuncto salo
Noua ferantur Atticæ puppes uia.
Mutetur orbis, uallibus currat nouis
Ister, nouasq; Tanais accipiat uias.
Da da tuendos Iuppiter saltem deos.
Illa licebit fulmen à parte auferas,
Ego quam tuebor, siue glacialem polum,
Seu me tueri feruidam partem iubes,
Hac esse superos parte securos puta.
Cirrhæa Pæan templa, & ætheriam domum
Serpente cæso meruit. at quoties iacet
Python in Hydra? Bacchus, & Perseus deis
Iam se intulere. sed quota est mundi plaga

Oriens ſubactus? aut quota eſt Gorgon fera?
Quis aſtra natus laudibus meruit ſuis
Ex te, & nouerca? quem tuli mundum peto.
Sed tu comes laboris Herculei Lyca
Præfer triumphos, Euryti uictos lares,
Stratumq; regnum. uos pecus rapite ocyus.
Qua templa tollens ara Cænæi Iouis,
Aſtro timendum ſpectat Euboicum mare.

Aſclepiadei.

CHORVS.

PAr ille eſt ſuperis, cui pariter dies
Et fortuna fuit. mortis habet uices,
Lente cum trahitur uita gementibus.
Quisquis ſub pedibus fata rapacia
Et puppem poſuit liminis ultimi,
Non captiua dabit brachia uinculis:
Nec pompæ ueniet nobile ferculum
Nunquam eſt ille miſer, cui facile eſt mori.
Illum ſi medio decipiat ratis
Ponto, cum Borean expulit Africus,
Aut Eurus Zephyrum, cum mare diuidunt.
Non puppis laceræ fragmina colligit:
Vt littus medio ſperet in æquore.
Vitam qui poterit reddere protinus:
Solus naufragium non poterit pati.
Nos turpis macies, & lachrymæ tenent,
Et crinis patrio puluere ſordidus.
Nos non flamma rapax, non fragor obruit.

Felices sequeris mors: miseros fugis:
Stamus nec patriæ mœnibus, heu locus
Et syluis dabitur, lapsáq; sordidæ
Fient templa casæ iam gelidus Dolops
Hac ducet pecudes, qua tepet obrutus
Stratæ qui superest Oecaliæ cinis:
Illo Thessalicus pastor in oppido
Indocta referens carmina fistula,
Cantu nostra canet tempora flebili.
Et dum pauca deus sæcula contrahit,
Quæretur patriæ quis fuerit locus.
Felix incolui non steriles locos,
Nec ieiuna soli iugera Thessali.
Ad Trachyna uocor saxa rigentia,
Et dumeta iugis horrida torridis.
Vix gratum pecori montiuago nemus,
At siquas melior sors famulas uocat,
Illas aut uolucer transferet Inachus:
Aut Dircea colent mœnia, qua fugit
Ismenos tenui flumine languidus.
Hic mater tumidi nupserat Herculis,
Quæ cautes Scythiæ, quis genuit lapis?
Num Titana ferunt? te Rhodope tulit?
Te præruptus Athos, te fera Caspia
Quæ uirgata tibi præbuit ubera.
Falsa est de geminis fabula noctibus,
Aether cum tenuit sydera longius,
Commisitq; uices lucifer hespero.
Et soles uetuit Delia tardior,
Nullis uulneribus peruia monstra sunt.

Ferrum sensit Hebes· lentior est Chalybs·
In nudo gladius corpore frangitur·
Et saxum resilit, fataq; negligit.
Et mortem indomito corpore prouocat.
Non illum poterunt figere cuspides,
Non arcus Scythicæ tensus arundine.
Non quæ tela gerit Sarmata frigidus.
Aut qui soliferæ suppositus plagæ
Vicino Nabathæ uulnera dirigit.
Partus Cnosiacis certior ictibus,
Muros Oechaliæ corpore propulit·
Nil obstare ualet. uincere quod parat,
Iam uictum est· quota pars uulnere concidit?
Pro fato potuit uultus iniquior,
Et uidisse sat est Herculeis minis.
Qui uastus Briareus, qui tumidus Gyges
Supra Thessalicos constitit aggeres·
Vt cœlo insereret uipereas manus·
Hoc uultu riguit· commoda cladibus
Magnis magna patent· nil superest mali.
Iratum miseræ uidimus Herculem.

Anapæstici·

IOLE·

At ego infelix non templa suis
Collapsa deis, sparsos'ue focos,
Natis mistos arsisse patres,
Hominiq; deos, templa sepulchris·
Nullum querimur commune malum.
Alio`nostras fortuna uocat

Lachrymas. alias flere ruinas
Mea fata iubent. quæ prima querar?
Quæ summa gemam? pariter cuncta
Deflere iuuat. nec plura dedit
Pectora tellus, ut digna sonent
Verbera planctu. me uel Sypili
Flebile saxum figat. superi
Vel in Eridani ponite ripis·
Vbi mœsta sonat Phaëtontiadum
Turba sororum. me uel Siculis
Addite saxis· ubi fata gemit
Thessala Syren. uel in Edonias
Tollite syluas. qualis natum
Daulias ales solet ismaria
Flere sub umbra formam lachrymis
Aptate meis· resonetq; malis
Aspera Trachyn. Cyprias lachrymas
Myrra tuetur raptum coniux
Ceica gemit. sibi Tantalis est
Facta superstes. fugit uultus
Philomela suos. natumq; sonat
Flebilis Itym. cur mea nondum
Capiunt uolucres brachia plumas?
Felix felix cum sylua domus
Nostra feretur, patrioq; sedens
Ales in agro referam querulo
Murmure questus· uolucremq; Iolem
Turba loquetur· uidi uidi
Miseranda mei fata parentis.
Cum letifero stipite pulsus,

Tota iacuit sparsus in aula.
Pro' si tumulum fata dedissent,
Quoties genitor quærendus eras?
Potui'ne tuam spectare necem?
Nondum teneras uestite genas,
Nec dum fortis sanguine Thoxeu?
Quid uestra querar fata parentes?
Quos in tutum mors æqua tulit?
Mea me lachrymas fortuna rogat.
Iam iam dominæ captiua colos, fusos'q; legam.
Pro' sæpe dolor, forma'q; mortem paritura mihi.
Tibi cuncta domus concidit uni
Dum me genitor negat Alcidæ
Atq; Herculeus socer esse timet,
Sed iam dominæ tecta petantur.

Anapæstici.

CHORVS.

Quid regna tui clara parentis,
Proauos'q; tuos respicis amens?
Fugiat uultus fortuna prior.
Patiens quisquis nouit famulum,
Regem'q; pati uires pepulit
Pondus'q; mali, casus animo
Qui tulit æquo.

ACTVS SECVNDVS.

Trimetri Iambici.

NVTRIX. DEIANIRA.

O Quàm cruentus fœminas stimulat dolor,
Cum patuit una pellici, & nuptæ domus.
Scylla, & Charybdis Sicula contorquens freta
Minus est timenda. nulla non melior fera est.
Nanq; ut reluxit pellicis captæ decus,
Et fulsit Iole qualis innubis dies,
Purum'ue claris noctibus sydus micat.
Stetit furenti similis, ac toruum intuens
Herculea coniux. fœta ut armento iacens
Sub rupe Tigris hoste conspecto exilit.
Aut iussa Thyrsum quatere, conceptum ferens
Mænas Lyæum, dubia, quò gressus agat.
Hæsit parumper, tum per Herculeos lares
Lymphata rapitur tota uix satis est domus.
Incurrit, errat, sistit in uultus dolor
Processit omnis pectori penè intimo
Nihil est relictum fletus insequitur genas.
Nec unus habitus durat aut uno furit
Contenta uultu. nunc inardescunt genæ
Pallor ruborem pellit & formas dolor
Errat per omnes. queritur, implorat, gemit.
Sonuere postes. ecce præcipiti gradu
Secreta mentis ore confuso exerit.
D. Quacunq; partem sedis ætheriæ premis
Coniux tonantis, mitte in Alcidem feram

Quæ mihi satis sit. siqua fœcundum caput
Palude tota uastior serpens mouet
Ignara uinci. siquid excessit feras
Immane, dirum, horribile, quo uiso Hercules
Auertat oculos. hoc specu immenso exeat,
Vel, si feræ negantur, hanc animam, precor,
Conuerte in aliquod. quodlibet possit malum
Hac mente fieri. commoda effigiem mihi
Parem dolori. non capit pectus minas.
Quid excutis telluris extremæ sinus?
Orbemq; uersas? quid rogas Ditem mala?
Omnes in isto pectore inuenias feras,
Quas timeat. odiis accipe hoc telum tuis,
Ego sum nouerca. perdere Alciden potes.
Perfer manus quocunq;, quid cessas dea
Vtere furente. quod iubes, fiet nefas.
Reperi, quid hæres? ipsa iam cesses licet,
Hæc ira satis est. Nu. pectoris sani parum
Alumna questus comprime: & flammas doma.
Frena dolorem. coniugem ostende Herculis.
D. Iole meis captiua germanos dabit
Natis. Iouisq; fiet famula nurus?
Non. flamma cursus pariter, & torrens feret?
Vt Vrsa pontum sicca cœruleum bibet.
Non ibo inulta gesseris cœlum licet.
Totusq; pacem debeat mundus tibi,
Est aliquid Hydra peius iratæ dolor
Nuptæ. quis ignis tantus in cœlum furit
Ardentis Aetnæ? quidquid est uictum tibi
Hic uincet animus, capta præripiet toros?

Adhuc timebam monstra: iam nullum est malum.
Cessere pestes: in locum uenit feræ
Inuisa pellex. summe protector deum
Et clare Titan Herculis tantum fui
Coniux timentis uota, quæ superis tuli,
Cessere captæ pellici, felix fui.
Illi meas audistis o' superi preces:
Incolumis illi remeat, o' nulla dolor
Contente pœna, quære supplicia horrida,
Incogitata, infanda: Iunonem doce,
Quid odia ualeant: nescit irasci satis.
Pro me gerebas bella: propter me uagas
Achelous undas sanguine infecit suo:
Cum lenta serpens fieret in Taurum trucem.
Nunc flecteret serpente deposita minas:
Et mille in hoste uinceres uno feras.
Iam displicemus. capta prælata est mihi.
Non præferetur. qui dies thalami ultimus
Nostri est futurus, hic erit uitæ tuæ.
Quid hoc? recedit animus, & ponit minas.
Iam cessit ira, quid miser langues dolor?
Perdis furorem? coniugis sanctæ fidem
Mihi reddis iterum: quid uetas flammas ali?
Quid frangis ignes? hunc mihi serua impetum.
Pares eramus, non erit uotis opus.
Aderit nouerca, quæ manus nostras regat,
Nec inuocata. Nu. quod paras demens scelus?
Perimes maritum? cuius extremus dies
Primusq; laudes nouit: & cœlo' tenus
Erecta terras fama suppositas habet?

Rogos in istos terra consurget parens·
Domusq; soceri prima, & Aetolum genus
Sternetur omne·nam tuum gens Herculem
Defendit omnis·una quot pœnas dabis?
Effugere terras crede, & humanum genus
Te posse·fulmen genitor Alcidæ gerit.
Iam iam minaces ire per cœlum faces
Specta, & tonantem fulmine excusso diem.
Mortem quoq; ipsam, quam putas tutam, time.
Dominatur illic patruus Alcidæ tui.
Quocunq; pergis misera, cognatos deos
Illic uidebis. De. maximum fieri scelus
Et ipsa fateor·sed dolor fieri iubet·
N. Moriere. De. moriar Herculis nempe inclyti
Coniux·nec ullus nocte discussa dies
Viduam notabit·nec meos pellex toros
Captiua capiet. ante ab occasu dies
Nascetur Indis. ante glacialem polum,
Scythas'ue tepida Phœbus afficiet rota,
Quàm me relictam Thessalæ aspiciant nurus.
Meo iugales sanguine extinguam faces.
Aut pereat, aut me perimat, elisis feris
Et coniugem addat·inter Herculeos licet
Me quoq; labores numeret. Alcidæ toros
Moritura certe corpore amplectar meo.
Ire, ire ad umbras Herculi uictam libet
Sed non inultam. siquid ex nostro Hercule
Concepit Iole·manibus euellam meis.
Ante, & per ipsas pellicem inuadam faces,
Me nuptiali uictimam feriat die

Infestus, Iolen dum supra exanimem ruam.
Felix iacet, quicunq;, quos odit, premit.
N. Quid ipsa flammas pascis? & uastum foues
Vltro dolorem misera? quid casum times?
Dilexit Iolen nempe, dum starent lares.
Regis'q; natam peteret. in famulæ locum
Regina cecidit. perdidit uires amor.
Multum'q; ab illo traxit infelix status.
Illicita amantur. excidit, quidquid licet.
D. Fortuna amorem peior inflammat magis,
Amat uel ipsam, quod caret patrio lare,
Quod nudus auro crinis & gemma iacet.
Ipsas misericors forsan ærumnas amat.
N. Hoc usitatum est Herculi, captas amat.
Dilecta Priami nempe Dardanij soror
Concessa famulo est. adijce, quot nuptas prius,
Quot uirgines dilexit. errauit uagus.
Arcadia nempe uirgo, Palladios choros
Dum nectit. Auge uim stupri passa excidit.
Nullam'q; amoris retinet Herculei notam.
Referam quid alias? me'ne Thespiades uocant?
Breuiq; in illas arsit Alcides face.
Hospes Timoli Lydiam fouit nurum.
Et amore captus ad leues sedit colos
Vnum feroci stamen intorquens manu.
Nempe illa ceruix spolia deposuit feræ,
Crinem'q; mitra pressit, & famulus stetit
Hirtam Sabæa marcidus Myrrha comam,
Vbiq; caluit, sed leui caluit face.
D. Hærere amantes post uagos ignes solent.

N. Famulam'ne, & hostis præferet natam tibi?
D. Vt alta syluas forma uernantes alit·
Quas nemore nudo primus inuestit tepor.
At cum solutos expulit Boreas Notos,
Et sæua totas bruma decussit comas.
Deforme folijs aspicis truncas nemus.
Sic nostra longum forma percurrens iter,
Deperdit aliquid semper· & fulget minus
Malisq; minus est· quidquid in nobis fuit
Olim petitum cecidit, & partu labat·
Materq; multum rapuit ex illo mihi,
Aetas citato senior eripuit gradu.
Vides, ut altum famula non perdat decus?
Cessere uultus penitus, & pædor sedet·
Tamen per ipsas fulget ærumnas decor,
Nihilq; ab illa casus, & fatum graue,
Nisi regna, traxit, hinc meum pectus timor
Altrix lacessit· hinc rapit somnos pauor.
Præclara totis gentibus coniux eram,
Thalamosq; nostros inuido fato nurus
Optabat omnis, quo nimis quisquis deos
Orabat ullos. nuribus Argolicis fui
Mensura uoti. quem Ioui socerum parem
Altrix habebo? quis sub hoc mundo mihi
Dabitur maritus? ipse, qui Alcidæ imperat,
Facibus suis me iungat Euristheus licet·
Minus est· toros meruisse regnantis leue est.
Alte illa cecidit, quæ uiro caret Hercule.
N. Conciliat animos coniugum partus ferè.
D. Sic ipse forsan diuidet partus toros.

N. Famula illa trahitur interim donum tibi.
D. Hic, quem per urbes ire præclarum uides,
Et uiua tergo spolia gestantem feræ,
Qui regna miseris donat, & celsis rapit,
Vasta grauatus horridam claua manum,
Cuius triumphos ultimi Seres canunt.
Et quisquis alius orbe consepto iacet.
Leuis est, nec illum gloriæ stimulat decor,
Errat per orbem, non ut æquetur Ioui.
Nec ut per urbes magnus Argolicas eat.
Quod amet requirit. uirginum thalamos petit.
Siqua est negata, capitur. in populos furit.
Nuptas ruinis quærit, & uitium impotens
Virtus uocatur. cecidit Oechalia inclyta
Vnusq; Titan uidit, atq; unus dies,
Stantem, & cadentem. causa bellandi est amor.
Toties timebit Herculi natam parens,
Quoties negabit. hostis est, quoties socer
Fieri recusat. si gener non est, furit.
Post hæc quid istas innocens seruo manus?
Donec furentem simulet. ac sæua manu
Intendat arcus, méq;, natúmq; opprimat?
Sic coniuges expellit Alcides suas.
Hæc sunt repudia. nec potest fieri nocens?
Terris, uideri sceleribus causam suis
Fecit nouercam. quid stupes segnis furor?
Scelus occupandum est. perge, dum feruet manus.
N. Perimes maritum. De. pellicis certe meæ.
N. At Ioue creatum? De. nempe & Alcmena satum.
N. Ferróne? De. ferro. Nu. si neq;? De. perimam dolo.

N. Quis iste furor est? De. quem meus coniux docet.
N. Quem nec nouerca peremit, hunc perimes uirum?
D. Cœlestis ira, quos premit, miseros facit,
Humana nullos. Nu. parce miseranda, & time.
Contempsit omnes ille, qui mortem prius.
D. Libet ire in enses. Nu. maior admisso tuus
Alumna dolor est. culpa par odium exigat.
Cur sæua modicæ statuis? ut passa es, dole.
D. Leue esse credis pellicis nuptæ malum?
Quidquid dolorem pascit, id nimium puta.
N. Amor'ne clari fugit Alcidæ tibi?
D. Non fugit altrix, remanet, & penitus sedet
Fixus medullis: crede: sed magnus dolor
Iratus amor est. Nu. artibus magicis ferè
Coniugia nuptæ precibus admistis ligant.
Vernare iussi frigore in medio nemus,
Missumq; fulmen stare: concussi fretum
Cessante uento: turbidum explicui mare.
Et sicca tellus fontibus patuit nouis.
Habuere motum saxa: discussi fores:
Vmbræ stetistis: & mea iussi prece
Manes loquuntur. sonuit infernus Canis
Mare, terra, cœlum, & Tartarus seruit mihi.
Nox media solem uidit, & noctem dies.
Nihilq; leges ad meos cantus tenent.
Flectemus illum: carmina inuenient iter.
D. Quas pontus herbas generat, aut quas Thessala
Sub rupe Pindus, aut ubi inueniam malum,
Cui cedat ille: carmine in terras mago
Descendat astris luna desertis licet,

Et bruma messes uideat, & cantu fugax
Sit deprehensum fulmen, & uersa uice
Medius coactis fugerit stellis dies,
Non flectet unum. Nu. uicit & superos amor.
D. Vincetur uni forsan, & spolium dabit,
Amorq; summus fiet Alcidæ labor.
Sed te per omne cœlitum numen precor,
Per hunc timorem, quidquid arcani apparo
Penitus recondas & fide tacita premas.
N. Quid istud est, quod esse secretum iubes?
D. Non tela sunt, non arma, non ignis, minæ.
N. Præstare fateor posse me tacitam fidem,
Si scelere careat: interim scelus est fides.
D. Circunspice, agédum, nequis arcana occupet:
Partemq; in omnem uultus inquirens eat.
N. En locus ab omni tutus arbitro uacat.
D. Est in remoto sedis egregiæ loco
Arcana tacitus nostra defendens specus,
Non ille primos accipit soles locus,
Non ille seros, cum ferens Titan diem
Lassam rubenti mergit oceano rotam.
Illic amoris pignus Herculei latet.
Altrix fatebor, Nessus est author mali,
Quem grauida nubes Thessalo genuit duci.
Qua celsus astris inserit Pindus caput.
Vltraq; nubes Othrys eductus riget.
Nãq; ut subactus Herculis claua horridi
Achelous, omnes facilis in species dari,
Tandem peractis omnibus patuit feris.
Vnoq; turpis subdidit cornu caput.

Me coniugem dum uictor Alcides habet,
Repetebat Argos, forte per campos uagus
Euenus altum gurgitem in pontum ferens
Iam penè summus turbidus ripis erat,
Transire Nessus uorticem solitus uagum
Pretium poposcit. meq; iam dorso ferens,
Qua iungit hominem spina deficiens equo.
Frangebat ipsas fluminis tumidi minas.
Iam totis undis Nessus exierat ferox.
Medioq; adhuc errabat Alcides uado,
Vasto rapacem uorticem scindens gradu,
Ast ille ut esse uidit Alcidem procul,
Tu præda nobis inquit, & coniux eris.
Prohibetur undis, meq; complexam ferens
Gressum citabat, non tenent undæ Herculem.
Infide uector, inquit, immisti licet
Ganges, & Ister uallibus iunctis eant.
Vincemus ambos. consequar telo fugam.
Præcessit arcus uerba. tum longum ferens
Arundo uulnus, tenuit hærentem fugam,
Mortemq; fixit. ille iam quærens diem,
Tabem fluentis uulneris dextra excipit,
Traditq; nobis ungula insertam sua,
Quam forte sæua sciderat auulsam manu.
Tum uerba moriens addit. hoc, inquit, magæ
Dixere amorem posse defigi malo.
Hoc docta Mychale Thessalas monuit nurus,
Vnam inter omnes luna quam sequitur magam
Astris relictis. illitas uestes dabis
Hac, inquit, ipsa tabe, si pellex tuos

Inuiſa thalamos tulerit, & coniux leuis
Aliam parenti dederit altiſono nurum.
Hoc nulla lux conſpiciat· hoc tenebræ tegant
Tantum remotæ, ſic potens uires ſuas
Sanguis tenebit· uerba deprehendit quies·
Mortemq́; laſſis intulit membris ſopor.
Tu, quam meis admittit arcanis fides,
Perge, ut nitentes uirus in ueſtes ſatum.
Mentem per artus adeat, & tactus ſinus
Intret medullas. Nu ocyus iuſſa exequar
Alumna. precibus tu deum inuictum aduocat,
Qui certa tenera tela dimittit manu.
D. Te te precor, quem mundus, & ſuperi timent,
Et æquor, & qui fulmen ætnæum quatit.
Timende matri teliger ſæuæ puer,
Intende certa ſpiculum uelox manu
Non ex ſagittis leuibus· è numero precor
Grauiore profer· quod tuæ nondum manus
Miſere in aliquem. non leui telo eſt opus,
Vt amare poſſit Hercules. rigidas manus
Intende· & arcum cornibus iunctis para.
Nunc nunc ſagittam prome, qua quondam horridus
Iouem petiſti· fulmine abiecto deus
Cum fronte ſubita timuit· & rapidum mare
Taurus puellæ uector Aſſyriæ ſcidit.
Immitte amorem· uincat exempla omnia.
Amare diſcat coniuges· ſiquas decor
Immiſit Ioles pectori Herculeo faces,
Extingue totas· perbibat flammas mei.
Tu fulminantem ſæpe domuiſti Iouem.

Tu furua nigri sceptra gestantem poli
Turbæ ducem maioris, & dominum Stygis.
Tu, qui nouerca es grauior irata deus,
Cape hunc triumphum solus euince Herculem.
N. Prolata uis est, quæq; Palladia colu
Lassauit omnem texta famularem manum.
Nunc congregetur uirus, ut uestis bibat
Herculea pestem. precibus augebo malum.
E' tempore ipso gnauus occurrit Lycas.
Cælanda uis est, illa ne pateant mala.
D. O', quod superbæ non habent unquam domus.
Fidele semper regibus nomen, Lyca
Cape hos amictus, nostra quos neuit manus,
Dum uagus in orbem fertur: & uictus mero
Tenet feroci Lydiam gremio nurum.
Nunc poscit Iolem. sed iecur fors horridum
Flectam emerendo, merita uincunt & malos.
Non ante uestes induat coniux, iube,
Quàm thure flammas spargat, & poscat deos
Cana rigentem populo uinctus comam.
Ipsa ad penates regios gressus feram,
Precibusq; amoris horridi matrem colam.
Vos, quas paternis extuli comites focis
Calidoniæ deflete lugendas uices.

Anapæstici.

CHORVS.

f Lemus casus Oenei tuos,
Comitum primos turba per annos.

Flemus dubios miseranda toros·
Nos Acheloi tecum solitæ
Pulsare uadum, cum iam tumidas
Vere peracto poneret undas.
Gracilisq; uado serperet æquo
Nec præcipitem uolueret amnem
Flauus rapido fonte Lycormas.
Nos Palladias ire per aras,
Et uirgineos celebrare choros
Nos Cadmeis orgia ferre
Tecum solitæ condita cistis.
Cum iam pulso sydere brumæ
Tertia soles euocat æstas.
Et spiciferæ concessa deæ
Actica Mystas claudit Eleusis,
Nunc quoq; fatum quodcunq; times
Fidas comites accipe fatis.
Nam rara fides, ubi iam melior
Fotuna ruit.
Tu quicunq; es, qui sceptra tenes,
Licet omne tua uulgus in aula
Centum pariter limina pulset,
Cum tot populis stipatus eas,
In tot populis uix una fides.
Tenet auratum limen Erinnys·
Et cum magnæ patuere fores,
Intrant fraudes, cautiq; doli,
Ferrumq; latens. cumq; in populos
Prodire parant, comes inuidia est.
Noctem quoties summouet Eos

Regem toties credite nasci.
Pauci reges non regna colunt.
Plures fulgor conuocat aulæ.
Cupit hic regi proximus ipsi
Clarus latas ire per urbes.
Vrit miserum gloria pectus.
Cupit hic gazis implere famem.
Nec tamen omnis plaga gemmiferi
Sufficit Istri. nec tota sitim
Lydia uincit. nec quæ Zephyro
Subdita tellus, stupet aurato
Flumine clarum radiare Tagum.
Nec si totus seruiat Hebrus,
Ruraq; diues cingat Hydaspes.
Intraq; suos currere fines
Spectet toto flumine Gangem.
Auidis auidis natura parum est.
Colit hic reges, regumq; lares,
Non, ut presso uomere semper
Nunquam cesset curuus arator.
Vel mille secent arua coloni,
Solas optat, quas donet, opes.
Colit hic reges, calcet ut omnes,
Perdatq; aliquos, nullumq; leuet.
Tantum ut noceat, cupit esse potens.
Quota pars moritur tempore fati,
Quos felices Cynthia uidit,
Vidit miseros abitura dies.
Rarum est. felix, idemq; senex.
Cæspes tyrio mollior ostro

Solet impauidos ducere somnos.
Aurea rumpunt tecta quietem.
Vigilesq; trahit purpura noctes.
O' si pateant pectora ditum,
Quantos intus sublimis agit
Fortuna metus. Brutia coro
Pulsante fretum mitior unda est.
Pectora pauper secura gerit.
Tenet è patula pocula fago,
Sed non trepida tenet ipsa manu,
Carpit faciles uilesq; cibos.
Sed non strictos respicit enses.
Aurea miscet pocula sanguis.
Coniux modico nupta marito
Non dispositio clara monili,
Gestat pelagi dona rubentis.
Nec gemiferas detrahit aures
Lapis Eoa lectus in unda.
Nec Sidonio mollis aheno
Repetita bibit lana rubores.
Nec Mæonia distinguit acu,
Quæ Phœbeis subditus Euris,
Legit Eois Ser arboribus.
Quælibet herbæ tinxere colos,
Quas indoctæ neuere manus.
Sed non dubios fouet illa toros.
Sequitur dira lampade Erinnys
Quorum populi coluere diem.
Nec sibi felix pauper habetur,
Nisi felices cecidisse uidet.

Quisquis

Quisquis medium defugit iter,
Stabili nunquam tramite curret,
Dum petit unum præbere diem·
Patriosq́; puer concitat axes.
Nec per solitum percurrit iter,
Sed phœbeis ignota secat
Sydera flammis errante rota·
Secum pariter perdidit orbem.
Medium cœli cum pergit iter,
Tenuit latias Dædalus oras·
Nulliq́; dedit nomina ponto.
Sed, dum uolucres uincere ueras
Icarus audet· patriasq́; puer
Despicit alas· Phœboq́; uolat
Proximus ipsi· dedit ignoto
Nomina ponto.
Male pensantur magna ruinis.
Felix alius, magnusq́; uolet.
Me nulla uocet turba potentem.
Stringat tenuis littora puppis·
Nec magna meos aura phaselos
Iubeat medium scindere pontum.
Transit tutos fortuna sinus·
Medioq́; rates quærit in alto·
Quarum feriunt suppara nubes.
Sed quid pauido territa uultu
Qualis Baccho saucia Thyas
Fertur rapido regina gradu?
Quæ te rursus fortuna rotat
Miseranda refer, licet ipsa neges,

Vultus loquitur, quodcunq; negas.

ACTVS TERTIVS.

Trimetri Iambici.

DEIANIRA. CHORVS.

u *Agus per artus errat excussos tremor,*
Erectus horret crinis impulsis adhuc
Stat terror animis, & cor attonitum salit.
Pauidum'q; trepidis palpitat uenis iecur.
Vt fractus Austro pontus etiam nunc tumet.
Quamuis quiescat laguidis uentis dies.
Ita mens adhuc uexatur excusso metu.
Semel profecto premere felices deus
Cum cœpit, urget. hos habent magna exitus.
C. *Quis tam impotens, ó misera te casus rotat?*
D. *Vt missa palla est, tabe Nessea illita,*
Thalamis'q; demens intuli gressum meis.
Nescio quid animus timuit. & fraudem astruit.
Libet experiri. solibus uirus ferum,
Flammis'q; Nessus sauguinem offendi arguit.
Hic ipse fraudes esse præmonuit deus.
Et forte nulla nube respersus iubar
Laxabat ardens feruidum Titan diem.
Vix ora solui patitur etiam nunc timor,
Medios in ignes solis, & claram facem
Quo tincta fuerat, palla, uestis'q; illita,
Abiectus horret sanguis, & Phœbi coma
Tepefactus ardet. uix queo monstrum eloqui.

Niues ut eurus ſoluit, aut tepidus Notus·
Quas uere primo lubricus perdit Mimas·
Vtq; euolutos frangit Ionio ſalo
Oppoſita fluctus Leucas· & lapſus tumor
In littore ipſo ſpumat, aut cœleſtibus
Aſperſa tepidis thura laxantur focis.
Sic languet omne uirus· & perdit comam·
Dumq; ipſa miror, cauſa mirandi perit.
Quin ipſa tellus ſpumeos motus agit·
Et, quidquid illa tabe contactum eſt, labat.
Tumensq; tacita ſequitur· & quaſſat caput.
Natum pauentem cerno, & ardenti pede
Greſſus ferentem· prome quid portes noui.

Trimetri Iambici.

HYLLVS. DEIANIRA. NVTRIX.

i Profuge, quære ſiquid ulterius patet
Terris, freto, ſyderibus, oceano, inferis,
Vltra labores mater Alcidæ fuge.
D. Neſcio quod animus grande præſagit malum.
Effare quis me caſus inſontem premat.
H. Decus illud orbis, atq; præſidium unicum,
Quem fata terris in locum dederant Iouis
O mater obijt. membra, & Herculeos toros
Vrit lues neſſea. qui domuit feras,
Ille ille uictor uincitur, mœret, dolet.
Quid quæris ultra? De. Miſerias properant ſuas
Audire miſeri· fare, quo poſita in ſtatu
Iam noſtra domus eſt, o lares, miſeri lares.

Nunc uidua, nunc expulsa, nunc feror obruta.
H. Non sola mœres. Hercules toto iacet
Mundo gemendus. fata ne mater tua
Priuata credas, iam genus totum obstrepit.
Hunc, heiulatu quem gemis, cuncti gemunt.
Commune terris omnibus pateris malum.
Luctum occupasti prima. non sola Hercule
Miseranda mœres. De. quàm propè à leto tamen
Ede, ede,, quæso, iaceat Alcides meus.
H. Mors refugit illum, uicta quæ in regno suo
Semel est. nec audent fata tam uastum nefas
Amittere. ipsa forsitan trepida colos
Clotho manu proiecit. & fatum Herculis
Timet peragere. prò diem infandum, diem,
Hoc'ne ille summo magnus Alcides iit
Ad fata, & umbras, atq; peiorem polum?
D. Procedere illum dicis? an possum prior
Mortem occupare? fare, si nondum occidit.
H. Euboica tellus uertice immenso tumens
Pulsatur omni parte. Phryxeum mare
Scindit Caphareus. seruit hoc Austro latus.
At qua niuosi patitur Aquilonis minas.
Euripus undas flectit instabiles uagus.
Septem'q; cursus flectit, & totidem refert.
Dum lassa Titan mergat oceano iuga
Hic rupe celsa, nulla quam nubes ferit,
Añosa fulgent templa Cenæi Iouis.
Vt stetit ad aras omne uotiuum pecus,
Totum'q; tantis gemuit armentis nemus,
Spolium Leonis sordidum tabo exuit.

Posuitq; clauæ pondus, & pharetra grauis
Laxauit humeros, ueste tunc fulgens tua
Cana reuinctus populo horrentem comam
Succendit aras: accipe has inquit, focos
Non false messes genitor & largo sacer
Splendescat ignis thure: quod Phœbum colens
Diues sabæis colligit truncis Arabs.
Pacata tellus, inquit, & cœlum, & freta,
Feris subactis omnibus uictor redij.
Depone fulmen. gemitus in medias preces
Stupente & ipso, cecidit. hic cœlum horrido
Clamore complet. qualis impressa fugax
Taurus bipenni uulnus, & telum ferens
Delubra uasto trepida mugitu replet.
Aut quale mundo fulmen emissum tonat.
Sic ille gemitus sydera, & pontum ferit:
Et uasta Calpe sonuit: & uoces Cyclas
Excepit omneis. Hinc petræ Capharides,
Hinc omne uoces reddit Herculeas nemus.
Flentem uidemus: uulgus antiquam putat
Rabiem redisse: tunc fugam famuli petunt.
At ille uultus ignea torquens face
Vnum inter omnes quærit, & sequitur Lycam.
Complexus aras ille tremebunda manu
Mortem metu consumpsit: & parum sui
Pœnæ reliquit: dumq; tremebundum manu
Tenuit cadauer: hac manu, inquit, te feram.
O' fata uictus Herculem perimit Lycas.
Ecce alia clades: Hercules perimit Lycam.
Fata inquinantur: fiet hic summus labor.

In astra missus fertur, & nubes uago
Spargit cruore. talis in cœlum exilit
Arundo Getica uisa dimitti manu.
Aut quam Cydon excussit, inferius tamen
Fugiente trunco corpus in pontum cadit,
In saxa ceruix, funus ambobus iacet.
Resistite, inquit, non furor mentem abstulit.
Furore grauius istud, atq; ira malum est.
In me iuuat sæuire. uix pestem indicat.
Et sæuit. artus ipse dilacerat suos.
Et membra uasta carpit auellens manu.
Exuere amictus quærit. hoc solum Herculem
Non posse uidi. trahere conatus tamen,
Et membra traxit. corporis palla horridi
Pars est. & ipsa uestis immiscet cutem.
Nec causa diræ cladis in medio patet.
Sed causa tamen est, uix'q; sufficiens malo.
Nunc ore terram languidus prono ferit.
Nunc poscit undas. unda non uincit malum.
Et nota quærit littora. & pontum occupat.
Famularis illum retinet errantem manus.
O' sortem acerbam. fuimus Alcidæ pares.
Nunc puppis illum littore Euboico refert.
Auster'q; lenis pondus Herculeum rapit.
Destituit animus membra. nox oculos premit.
D. Quid anime cessas? quid stupes factum scelus?
Natum reposcit Iuppiter, Iuno æmulum.
Reddendus orbi est, quod potest reddi exhibe.
Eat per artus ensis exactus meos.
Sic sic agendum est? tam leuis pœnas manus

Tantas repoſcit? tolle fulminibus ſocer
Nurum ſcæleſtam, nec leui telo manus
Armetur· illud fulmen exiliat polo.
Quo, ni fuiſſet genitus Alcides tibi,
Hydram cremaſſes, peſtem ut inſolitam feri.
Et ut nouercæ peius irata malum,
Emitte telum, quale in errantem prius
Phaëtonta miſſum eſt. perdidi erepto Hercule
Et ipſa populos. quid rogas telum deos?
Iam parce ſocero, coniugem Alcidæ necem
Optare pudeat· hoc erit uotum manus.
A me petatur· occupa ferrum ocyus
Cur? deme ferrum· quidquid in mortem trahi,
Telum eſt abunde, ruppe ab ætheria ferar.
Hæc, hæc, renatum prima quæ poſcit diem.
Oeta eligatur· corpus hinc mitti placet.
Abrupta cautes ſcindat, & partem mei
Ferat omne ſaxum· pendeant laceræ manus·
Totumq; rubeat aſperi montis latus.
Leuis una mors eſt, leuis· at extendi poteſt.
Eligere neſcis anime, cui telo incubes.
Vtinam eſſet utinam fixus in thalamis meis
Herculeus enſis. hoc decet ferro immori.
Vna perire dextera nobis ſat eſt?
Coite gentes, ſaxa, & incenſas faces
Iaculetur orbis· nulla nunc ceſſet manus.
Corripite tela, uindicem ueſtrum abſtuli.
Impune ſæui ſceptra iam reges gerent·
Impune iam naſcetur indomitum malum·
Reddentur aræ cernere aſſuetæ hoſtiam

Similem colenti, sceleribus feci uiam.
Ego uos tyrannis, regibus, monstris, feris,
Sæuis'q; rapto uindice opposui deis.
Cessas tonantis socia? non spargis facem
Imitata fratrem, & mittis ereptam Ioui?
Me'q; ipsa perdis? laus tibi erepta inclyta est,
Ingens triumphus. æmuli Iuno tui
Mortem occupaui. Nu. qd domum impulsam trahis?
Erroris istuc omne quodcunq; est nefas.
Haud est nocens, quicunq; non sponte est nocens.
D. Quicunq; facto ignoscit, & parcit sibi,
Errare meruit morte damnari placet.
N. Nocens uideri qui petit, mortem cupit.
D. Mors innocentes sola deceptos facit.
N. Titana fugies? De. ipse me Titan fugit.
N. Vitam relinques misera? De. at Alcidem sequar.
N. Superest & auras ille cœlestes trahit.
D. Vinci Hercules cum potuit, hinc cœpit mori.
N. Natum relinques? fata'q; abrumpes tua?
D. Quæcunq; natum sepelit, hæc uixit diu.
N. Virum sequeris? De. prægredi castæ solent.
N. Si te ipsa damnas, scelere te misera arguis.
D. Nemo nocens sibi ipse pœnas irrogat.
N. Multis remissa est uita, quorum error nocens,
Non dextra fuerat. facta quis damnat sua?
D. Quicunq; fata iniqua sortitus fugit.
N. Hic ipse Megaram nempe confixam suis
Strauit sagittis, atq; natorum indolem,
Lernæa flectens tela furibunda manu
Ter parricida factus ignouit tamen

Sibi·nam furoris fonte Cynipheo scelus
Sub axe Libyco tersit· & dextram abluit.
Quo misera pergis? quid tuas damnas manus?
D. Damnat meas deuictus Alcides manus.
Fraudem placet punire. Nu. si noui Herculem,
Aderit cruenti forsitan uictor mali·
Dolorq; fractus cedet Alcidæ tuo.
D. Exedit artus uirus, ut fama est, Hydræ,
Immensa pestis coniugis membra abstulit.
N. Serpentis illud uirus enectæ autumas
Haud posse uinci qui malum & uiuum tulit?
Elisit Hydram, dente cum infixo stetit
Media palude uictor, effuso obrutus
Artus ueneno· sanguis hunc Nessi opprimet?
Qui uicit ipsas horridi Nessi manus?
D. Frustra tenetur ille, qui statuit mori.
Proinde lucem fugere decretum est mihi.
Vixit satis, quicunq; cum Alcide occidit.
Per has aniles ecce te supplex comas,
Atq; ubera ista pene materna obsecro,
Depone tumidas pectoris læsi minas·
Mortis'q; diræ expelle decretum horridum.
D. Quicunq; misero forte dissuadet mori·
Crudelis illi est· interim pœna est mori.
N. Sed sæpe donum in pluribus ueniæ fuit,
Defende saltem dexteram infelix tuam·
Fraudis'q; facinus esse non nuptæ scias.
D. Defendar illic, inferi soluent ream·
A me ipsa damnor· purget has Pluto manus.
Stabo ante ripas immemor Lethe tuas.

Et umbra tristis coniugem excipiam meum,
Sed tu, nigrantis regna qui torques poli,
Para laborem, scelera, quæ quisq; ausus est.
Hic uicit error. Iuno non ausa Herculem est
Eripere terris· horridam pœnam para.
Sisyphia ceruix cesset· & nostros lapis
Impellat humeros· me uagus fugiat latex·
Meamq; fallax unda decipiat sitim·
Merui manus præbere turbinibus tuis,
Quæcunq; regem Thessalum torques rota.
Effodiat auidus hinc, & hinc uultur fibras,
Vacet una Danais· has ego explebo uices.
Laxate manes· recipe me comitem tui
Phasiaca coniux· peior hæc, peior tua
Vtraq; dextra est, scelere seu mater nocens,
Seu dira soror est· adde me comitem tuis
Threicia coniux sceleribus. natam tuam
Althæa mater recipe· nunc ueram tuam
Agnosce prolem. quid tamen tantum manus
Vestræ abstulerunt? claudite Elysium mihi,
Quæcunq; fidæ coniuges nemoris sacri
Lucos tenetis. siqua respersit manus
Viri cruore, nec memor castæ facis
Stricto cruenta Belias ferro stetit·
In me suas cognoscat, & laudet manus.
In hanc abire coniugum turbam libet.
Sed & illa fugiet turba tam diras manus,
Inuicte coniux, innocens animus mihi.
Scelesta manus est. prò nimis mens credula,
Prò Nesse fallax, nanq; semiferi dolis

Auferre cupiens pellici, eripui mihi.
Recede Titan, tuq; quæ blanda tenes
In luce miseros, uita caritura Hercule
Lux uilis ista est· exigam pœnas tibi·
Reddamq; uitam, fata'ne extendam mea?
Mortemq; coniux in tuas seruem manus?
Virtus'ne superest aliqua, Sarmatica & manus
Intendere arcum tela missurum ualet?
Nun arma cessant? teq; languenti manu
Nun audit arcus? si potest telum dare
Animosa coniux, dexteram expecto tuam·
Mors differatur· frange ut insontem Lycam,
Alias in urbes sparge, & ignotum tibi
Emitte in orbem· perde ut Arcadiæ nefas.
Et quidquid aliud restitit, ab illis tamen
Coniux redisti. Hyl. parce iam mater precor.
Ignosce fatis, error à culpa uacat.
D. Si uera pietas Hylle, quærenda est tibi·
Iam perime matrem· pauida quid tremuit manus?
Quid ora flectis? hoc erit pietas scelus.
Ignaue dubitas, Herculem eripui tibi.
Hæc hæc peremit dextra, cui debes patri
Auum tonantem, maius eripui decus,
Quàm in luce tribui· si tibi ignotum est nefas,
A matre disce, seu tibi iugulo placet
Mersisse ferrum, siue maternum libet
Inuadere uterum, mater intrepidum tibi
Præbebit animum· non erit totum scelus
A te peractum· dextera sternar tua,
Sed mente nostra, natus Alcide times?

Ita nulla peragas iussa, nec peragens mala
Erres per orbem, siqua nascetur fera,
Referas parentem· dexteram intrepidam para.
Patet ecce plenum pectus ærumnis, feri.
Scelus remitto· dexteræ parcant tuæ.
Eumenides ipsæ. uerberum crepuit sonus.
Quæ nam ista torquens angue uipereo comam
Temporibus atras squalidis pinnas quatit?
Quid me flagrante dira persequeris face
Megæra? pœnas poscit Alcides, dabo.
Iam'ne inferorum diua sedere arbitri?
Sed ecce diras carceris uideo fores.
Quis iste saxum immane detritis gerit
Iam senior humeris? ecce iam uectus lapis
Quærit relabi· membra quis præbet rotæ?
Hic ecce pallens dira Tisiphone stetit.
Causam poposcit. parce uerberibus precor,
Megæra, parce· sustine Stygias faces.
Scælus est amoris, sed quid hoc? tellus labat,
Et aula tectis crepuit· excessit minax
Vnde iste cœtus? totus in uultus meos
Decurrit orbis· hinc & hinc populi fremunt·
Totus'q; poscit uindicem mundus suum.
Iam parcite urbes. quò fugam præceps agam?
Mors sola portus· dabitur ærumnis locus.
Testor nitentis flammeam Phœbi rotam,
Superos'q; testor, Herculem terris adhuc
Moritura linquo. Hyl. fugit attonita (hei mihi)
Peracta iam pars matris est· statuit mori.
Nunc nostra superest mortis auferre impetum.

O' misera pietas, si mori matrem uetas,
Matri es scelestus, si mori pateris tamen.
In matre peccas, surgit hinc illinc nefas.
Inhibenda tamen est, pergam, & eripiam scelus.

Glyconici. Coriambici.
CHORVS.

u Erum est quod cecinit sacer
Thressæ sub Rodopes iugis
Tangens Threiciam Chelym,
Orpheus Calliopæ genus,
Aeternum fieri nihil.
Illius stetit ad modos
Torrentis rapidi, fragor,
Oblitus'q; sequi fugas
Amisit liquor impetum.
Et dum fluminibus mora est.
Defecisse putant Geten
Hebrum Bistones ultimi.
Aduexit uolucres nemus,
Et sylua residens uenit.
Aut siqua aëra peruolat
Auditis uaga cantibus
Ales deficiens cadit.
Abrupit scopulos Athos
Centauris obitum ferens,
Et iuxta Rhodope stetit
Laxata niue cantibus.
Et quercum fugiens suam.

Ad uatem properat Dryas,
Ad cantus ueniunt suis
Ipsæ cum latebris feræ.
Iuxtaq; impauidum pecus
Sedit Marmaricus Leo,
Nec damæ trepidant lupos,
Et serpens latebras fugit
Tunc oblita ueneni.
Quin per Tænareas fores,
Manes commonitos adit.
Mœrentem feriens Chelym,
Cantu Tartara flebili,
Et tristes Erebi deos
Mouit nec timuit Stygis
Iuratos superis lacus.
Hæsit non stabilis rota
Victo languida turbine.
Increuit Tityi iecur.
Dum cantus uolucres tenet
Audito quoq; nauita
Inferni ratis æquoris
Nullo remigio uenit.
Tunc primum Phrygius senex
Vndis stantibus immemor
Excussit rabidam sitim.
Nec pomis adhibet manus.
Sed, cum linqueret inferos
Orpheus carmina fundens,
Et uinci lapis improbus,
Et uatem potuit sequi.

Consumptas iterum deæ
Supplent Eurydices colos.
Sed dum respicit immemor,
Nec credens sibi redditam
Orpheus Eurydicen sequi.
Cantus præmia perdidit:
Quæ nata est iterum perit.
Tunc solamina cantibus
Quærens flebilibus modis
Hæc Orpheus cecinit Getis
Leges in superos datas,
Et qui tempora digerens
Quattuor præcipitis deus
Anni disposuit uices.
Nulli non auidas polo
Parcas stamina nectere.
Quod natum est, poterit mori.
Vati credere Thracio
Deuictus iubet Hercules.
Iam iam legibus obrutis
Mundo cum ueniet dies,
Australis polus obruet
Quidquid per Libyam iacet,
Et sparsus Garamas tenet,
Arctous polus obruet.
Quidquid subiacet axibus,
Et siccus Boreas ferit,
Amissum trepidus polo
Titan excutiet diem,
Cœli regia concidet,

Certos atq; obitus trahet,
Atq; omnes pariter deos
Perdet mors aliqua, & chaos.
Et mors fata nouissima
In se constituet sibi.
Quis mundum capiet locus?
Discedet uia Tartari
Stratis ut pateat polis?
An quod diuidit æthera
A` terris, spatium sat est?
Et mundi nimium malis?
Quis tantum capiet nefas
Fati? quis superis locus?
Pontum, sydera, Tartara,
Regna unus capiet tria.
Sed quis non modicus fragor
Aures attonitas mouet?
Est est Herculeus sonus.

ACTVS QVARTVS.

Trimetri Iambici.

HERCVLES. CHORVS.

Conuerte Titan clare anhelantes equos,
Emitte noctem, pereat hic mundo dies,
Quo moriar, atra nube inhorrescat polus.
Obstat nouercæ, nunc pater cæcum chaos
Reddi decebat, hinc & hinc compagibus
Ruptis, uterq; debuit frangi polus.

Quid parcis astris? Herculem amittis pater,
Nunc parte in omni Iuppiter specta poli·
Nequis gigas Thessalica iaculetur iuga.
Et fiat Othrys pondus Encelado leue.
Laxabit atri carceris iam iam fores
Pluton superbus·uincula excutiet patri.
Cœloq; reddet. ille, qui pro fulmine
Tuisq; facibus natus in terris eram,
Ad Stygia reuertor. surget Enceladus ferox.
Mittetq;, quo nunc premitur, in superos onus.
Regnum omne genitor ætheris dubium tibi
Mors nostra faciet·ante quàm spolium tui
Cœlum omne fiat·conde me tota pater
Mundi ruina·frange, quem perdis, polum.
C. Non uana times nate tonantis,
Iam Thessalica Pelion ossa
Premet·& Pindo congestus Athos
Nemus ætherijs inseret astris.
Vincet scopulos inde Typhoëus·
Et Tyrrhenam feret Inarimen.
Feret ætnæos inde caminos,
Scindetq; latus montis aperti
Nondum Enceladus fulmine uictus.
Iam te cœli signa sequentur.
H. Ego, qui relicta morte, contempta Styge,
Per media Lethes stagna cum spolio redij.
Cum pene trepidis excidit Titan equis.
Ego, quem deorum regna senserunt tria,
Morior·nec ullus per meum stridet latus
Transmissus ensis, haud meæ telum necis

Saxum est, nec instar montis abrupti latus,
Aut totus Othrys, non truci uultu Gigas
Pindo cadauer obruit toto meum.
Sine hoste uincor quodq; me torquet magis,
(O' misera uirtus) summus Alcidæ dies
Nullum malum prosternit. impendo male
In nulla uitam facta. prò mundi arbiter,
Superiq; quondam dexteræ testes meæ,
Prò cuncta tellus, Herculis uestri placet
Mortem perire? dirus ò nobis pudor,
O' turpe fatum: fœmina Herculeæ necis
Author feretur: author Alcides quibus?
Inuicta si me cadere fœminea manu
Voluere fata: per'q; tam turpes colos
Mea mors cucurrit: cadere potuissem mihi
Iunonis odio: fœminæ caderem minis,
Sed cœlum habentis: sed nimis superis fuit.
Scythico sub axe genita domuisset meas
Vires Amazon. fœminæ cuius manu
Iunonis hostis uincor? hinc grauior tui
Nouercæ pudor est. quid diem hunc lætum uocas?
Quid tale tellus genuit iratæ tibi?
Mortalis odia fœmina excessit tua.
Adhuc ferebas esse te Alcidæ imparem,
Victa es duobus: pudeat irarum deos.
Vtinam meo cruore satiasset suos
Nemeæa rictus pestis. aut centum anguibus
Vallatus Hydram tabe pauissem mea.
Vtinam fuissem præda centauris datus.
Aut inter umbras uictus æterno miser

Saxo ſederem. ſpolia cum traxi ultima
Fato ſtupente. tunc ab inferna Styge
Lucem recepi. Ditis euici moras.
Vbiq; me mors fugit, ut leto inclyto
Fortis carerem. pro feræ uictæ ó feræ.
Non me triformis ſole conſpecto canis
Ad Styga reduxit. non ſub heſperio polo
Ibera uicit turba paſtoris feri,
Non gemina ſerpens, perdidi mortem, hei mihi,
Toties honeſtam: titulus extremus quis eſt?
C. Viden', ut laudis conſcia uirtus
Non lethæos horreat amnes?
Pudet authoris, non morte dolet.
Cupit extremum finire diem
Vaſta preſſus mole gigantum,
Et monſtriferum Titana pati.
Rabidæq; necem debere feræ.
Si tua cauſa eſt miſeranda necis.
Quod nulla fera eſt, nullusq; gigas.
Iam quis dignus necis Herculeæ
Supereſt author, niſi dextra tui?
H. Ehu quis intus Scorpius, quis feruida
Plaga reuerſus Cancer infixus meas
Vrit medullas? ſanguinis quondam capax
Tumidi iecur pulmonis arentes fibras
Diſtendit. ardet felle ſiccato iecur.
Totumq; lentus ſanguinem auexit uapor.
Primam cutem conſumpſit. hinc aditus nefas
In membra fecit. abſtulit coſtis iecur.
Exedit artus penitus. & totas malum

Hausit medullas: ossibus uacuis sedet.
Nec ossa durant ipsa: sed compagibus
Discussa ruptis mole collapsa fluunt.
Defecit ingens corpus: & pesti satis
Herculea non sunt membra. pro quantum est malũ,
Quod esse uastum fateor. o dirum nefas,
En cernite urbes: cernite ex illo Hercule
Quid iam supersit: Herculem agnoscas pater.
His'ne ego lacertis spolia nemeæi mali
Elisa pressi? tensus hac arcus manu
Astris ab ipsis detulit Stymphalidas?
His ego citatam gressibus uici feram
Radiante clarum fronte gestantem caput?
His fracta Calpe manibus elisit fretum?
His tot feræ, tot scelera, tot reges iacent?
His mundus humeris sedit? hæc moles mei est?
Hæc'ne illa ceruix? has ego opposui manus
Cœlo ruenti? cuius ó custos manu
Trahetur ultra Stygius? ó uires prius
In me sepultæ? quid patrem appello Iouem?
Quid per tonantem uendico cœlum mihi?
Iam iam meus credetur Amphitryo pater.
Quæcunq; pestis uiscere in nostro lates,
Procede. quid me uulnere occulto petis?
Quis te sub axe frigido pontus Scythes,
Quæ pigra Tethys genuit? aut Maurum premens
Ibera Calpe littus? ó dirum malum.
Vtrum'ne serpens squalidum crista caput
Vibrans, an aliquod est mihi ignotum malum?
Nunquid cruore es genita Lernææ feræ?

An te reliquit Stygius in terris Canis?
Omne est malum, nullumq; quis uultus tibi est?
Concede saltem scire, quo peream malo.
Quæcunq; pestis sæua, quæcunq; effera es
Palàm timeres· quis tibi in medias locum
Fecit medullas? ecce, direpta cute
Viscera manus detexit, ulterior tamen
Inuenta latebra est· ó malum simile Herculi.
Vnde iste fletus? unde in has lachrymæ genas?
Inuictus olim uultus, est nunquam malis
Lachrymas suis præbere consuetus· pudet,
Iam flere didicit. quis dies fletum Herculis,
Quæ terra uidit? siccus ærumnas tuli.
Tibi illa uirtus, quæ tot elisit mala,
Tibi cessit uni. prima, & ante omnes mihi
Fletum abstulisti. durior saxo horrido,
Et Chalybe uultus, & uaga Symplegade
Rictus meos infregit· & lachrymam extulit.
Flentem, gementem, summe protector poli
Me terra uidit· quodq; me torquet magis,
Nouerca uidit. urit ecce iterum fibras.
Incaluit ardor· unde nunc fulmen mihi?
C. Quid non possit superare dolor?
Quondam Getico durior Hæmo,
Nec parrhasio lentior axe
Sæuo cessit membra dolori,
Fessumq; mouens per colla caput
Latus alterno pondere flectit.
Fletum uirtus sæpe resoluit.
Sic arctoas laxare niues,

Quamuis tepido sydere Titan,
Non tamen audet uicit'q; faces
Solis adusti glaciale iubar.

Trimetri Iambici.

HERCVLES. ALCMENA.

C Onuerte uultus ad meas clades pater.
Nunquam ad tuas confugit Alcides manus.
Non, cum per artus Hydra fœcundum meos
Caput implicaret. inter infernos lacus
Possessus atra nocte cum fato steti.
Nec inuocaui. tot feras uici horridas,
Reges, tyrannos. non tamen uultus meos
In astra torsi. semper hæc nobis manus
Votum spopondit. nulla propter me sacro
Micuere cœlo fulmina. hic aliquid dies
Optare iussit. primus audierit preces
Idem'q; summus. unicum fulmen peto.
Giganta, crede. non minus uerum mihi
Asserere potui. dum patrem uerum puto,
Cœlo peperci. siue crudelis pater,
Siue es misericors, commoda nato manum.
Propera ante mortem. & occupa hanc laudem tibi,
Vel, si piget, manusq; detrectat nefas.
Emitte Siculo uertice ardentes pater
Titanas in me. qui manu Pindum ferant.
Ante Ossa, qui me monte proiecto opprimant.
Abrumpe, & Erebi claustra, me stricto petat
Bellona ferro. mitte Gradiuum trucem.

Armetur in me dirus, & frater quidem,
Sed ex nouercæ. tu quoq; Alcidæ soror
Tantum ex parente cuspidem in fratrem tuum
Iaculare Pallas. supplices tendo manus
Ad te nouercæ sparge tu saltem, precor,
Telum. perire fœminæ possim manu.
Iam fracta, iam satiata, quid pascis minas?
Quid quæris ultra? supplicem Alciden uides.
Et nulla tellus, nulla me uidit fera
Te deprecantem. nunc mihi irata quidem
Opus est nouercæ. nunc tuus cessat dolor?
Nunc odia ponis? parcis, ubi uotum est mori.
O' terræ, & urbes, non facem quisquam Herculi,
Non arma tradet? tela subtrahitis mihi?
Ita nulla sæuas terra concipiat feras
Post me sepultum. nec meas unquam manus
Imploret orbis. si qua nascetur fera,
Nascatur alius. undiq; infelix caput
Mactate saxis. uincite ærumnas meas.
Ingrate cessas orbis? excidimus tibi?
Adhuc malis, ferisq; suppositus fores,
Ni me tulisses. uindicem uestrum malis
Excipite populi. tempus hoc uobis datur.
Pensate merita. mors erit pretium omnium.
A. Quas misera terras mater Alcide petam?
Vbi natus, ubi nam est? certa si uisus notat,
Reclinis ecce corde anhelanti æstuat,
Gemit, peractum est. membra complecti ultima
O' nate liceat. spiritus fugiens meo
Legatur ore. brachia in amplexus cape.

Vbi membra sunt? ubi illa, quæ mundum tulit,
Stelligera ceruix? quis tibi exiguam tui
Partem reliquit? Her. Herculem spectas quidem
Mater' sed umbræ simile nescio quid mei
Agnosce mater. ora quid flectis retro,
Vultumq; mœrens? Herculem dici tuum
Partum erubescis? Al. quis feram mundus nouam,
Quæ terra genuit? quod'ue, tam dirum nefas
De te triumphat? uictor Herculeus quis est?
H. Nuptæ iacentem cernis Alcideu dolis?
A. Quis tantus est, qui uincat Alciden dolus?
H. Quicunq; mater fœminæ iratæ sat est.
A. At unde in artus pestis, aut ossa incidit?
H. Aditum uenenis palla fœmineis dedit.
A. Vbi nam ipsa palla est? membra nudata intuor.
H. Consumpta mecum est. Al. tanta'ne inuenta est lues?
H. Errare medijs credo uisceribus meis
O' mater Hydram, & mille cum Lerna feras.
Quæ tanta nubes flamma Sicanias bibit?
Quæ Lemnos ardens? quæ plaga inferni poli
Vetans flagranti currere in Zona diem?
In ipsa me iactate, pro' comites, freta,
Mediosq; in amnes. quis sat est Ister mihi?
Non ipse terris maior oceanus meos
Franget uapores. omnis in nostris malis
Deficiet humor' omnis arescet latex.
Quid rector Erebi me remittebas Ioui?
Decuit tenere' redde me tenebris tuis.
Talem subactis Herculem ostende inferis.
Nil inde ducam. quid, times iterum Herculem?

Inuade mors non trepida: iam possum mori.
A. Compesce lachrymas saltem, & ærumnas doma.
Malisq; tantis Herculem indomitum refer.
Mortemq; uince, quod soles, uince inferos.
H. Si me cathenis horridus uinctum suis
Præberet auidæ Caucasus uolucri dapem
Scythia gementem, flebilis gemitus mihi
Non extitisset. si uagæ Symplegades
Vtraq; premerent rupe, redeuntis minas
Ferrem ruinæ. Pindus incumbat mihi
Atq; Hæmus, & qui Thracios fluctus Athos
Frangit tonantis fulmen excipiens Iouis.
Non, ipse si in me mater hic mundus ruat.
Superq; nostros flagret incensus rogos
Phœbeus axis. degener mentem Herculis
Clamor domaret. mille decurrant feræ,
Pariterq; lacerent. hinc feris clangoribus
Aetheria me Stymphalis, hinc Taurus minax
Ceruice tota pulset, & quidquid furit.
Solum quoq; ingens surgat, hinc illinc fremens,
Artusq; nostros durus imminuat dolor,
Sparsus silebo. non feræ excutient mihi,
Non arma gemitus. nil, quod impelli potest.
A. Non uirus artus nate fœmineum coquit,
Sed dura series operis, & longus tibi
Fauet cruentis forsitan morbis dolor.
H. Vbi mors? ubi illa? testis est aliquis mali?
Intendat arcus. nuda sufficiet manus.
In orbe mecum ueniat. huc aliquis mihi
Procedat agédum huc. Al. hei mihi sensus quoq;

Excussit, ille nimius impulsus dolor.
Remouete quæso tela & infestas, precor,
Rapite hinc sagittas: igne suffusæ genæ
Scelus minantur. qua fuga latebras petam?
Dolor iste furor est. Herculem solus domat.
Cur deinde lachrymas, aut fugam uæcors petam?
Obire forti meruit Alcmene manu.
Vel scelere pereat, ante quàm letum mihi
Ignauus aliquis mandet: ac turpis manus
De me triumphet. ecce lassatus malis
Sopore fessas alligat uenas dolor.
Grauiq; anhelum pectus impulsu quatit.
Fauete superi, si mihi natum inclytum
Miseræ negatis, uindicem saltem, precor,
Seruate terris: abeat excussus dolor,
Corpus'q; uires reparet Herculeum suas.

Trimetri Iambici.

HYLLVS. ALCMENA. HERCVLES

PRo lux acerba, pro capax scelerum dolor.
Nurus tonantis occidit: natus iacet:
Nepos supersum. scelere materno hic perit:
Fraude illa capta est. quis per annorum uices,
Totó'q; in æuo poterit ærumnas senex
Referre tantas? unus eripiet dies
Parentem utrunq;, cætera ut sileam mala.
Parcam'q; fatis, Herculem amitto patrem.
A. Compesce uoces inclytum Alcidæ genus
Miseræ'q; nato similis Alcmenæ nepos,

Longus dolorem forsitan uincet sopor.
Sed ecce lassam deserit mentem quies,
Redditq; morbo corpus, & luctus mihi.
He. Quid hoc? rigenti cernitur Trachyn iugo?
At inter astra positus euasi genus
Mortale? tandem quis mihi cœlum parat?
Te te pater iam uideo, placatam quoq;
Specto nouercam. quis sonus nostras ferit
Cœlestis aures? Iuno me generum uocat.
Video nitentem regiam clari ætheris,
Phœbiq; tritam flammea Zonam rota.
Cubile uideo, noctis hinc tenebras uocat.
Quid hoc? quis axem cludit, & ab ipsis pater
Deducor astris? ora Phœbeus modo
Afflabat axis, tam prope à leto fui.
Trachyna uideo, quis mihi terras dedit?
Modo nempe me infra steterat, ac totus mihi
Suppositus orbis, tam bene excideras dolor.
Cogis fateri. parce, & hanc uocem occupa.
Hæc Hylle dona matris, hoc munus parat.
Vtinam liceret stipite ingesto impiam
Effringere animam. quale Amazonium malum
Circa niualis Caucasi domui latus.
O clara Megara, tu'ne, cum furerem, mihi
Coniux fuisti? stipitem, atq; arcus date.
Dextra inquinetur, laudibus maculam imprimam.
Summus legatur fœmina Herculeus labor.
Hy. Compesce diras genitor irarum minas.
Habet, peractum est, quas petis pœnas, dedit.
Sua perempta dextera mater iacet.

He. Cæci dolores, manibus irati Herculis
Occidere meruit. perdidit comitem Lycas.
Sæuire in ipsum corpus exanime impetus,
Atq; ira cogit. cur minis nostris caret?
Ipsum cadauer pabulum accipiant feræ.
Hy. Plus misera læso doluit, huic aliquid quoq;
Detrahere uelles. occidit dextra sua
Tuo dolore plura, quàm poscis, tulit.
Sed non cruentæ sceleribus nuptæ iaces.
Nec fraude matris, Nessus hos struxit dolos.
Ictus sagittis qui tuis uitam expulit.
Cruore tincta est palla semiferi pater.
Nessusq; nunc has exigit pœnas sibi.
He. Habet, peractum est fata se nostra explicant.
Lux ista summa est. quercus hanc sortem mihi
Fatidica quondam dederat, & Parnasio
Cirrhea quatiens templa mugitu nemus.
Dextra perempti uictor Alcide uiri
Olim iacebis. hic tibi emenso freta,
Terrasq;, & umbras, finis extremus datur.
Nil querimur ultra. decuit hunc finem dari.
Ne quis superstes Herculis uictor foret.
Nunc mors legatur, clara memoranda, inclyta,
Me digna prorsus. nobilem hunc faciam diem.
Cædatur omnis sylua, & Oetheum nemus
Suscipiat ignis. Herculem accipiat rogus.
Sed ante mortem tu genus Pœantium
Hoc triste nobis iuuenis officium appara.
Herculea totum flamma succendat diem.
Ad te preces nunc Hylle supremas fero.

Est clara, captas inter incultas genus
Regumq́; referens, Euryto uirgo edita
Iole, tuis hanc facibus, & flammis para,
Victor cruentus abstuli patrio à lare,
Nihilq; miseræ præter Alciden dedi.
Et iste rapitur. penset ærumnas suas,
Iouis nepotem foueat, & natum Herculis.
Tibi illa pariat quidquid ex nobis habet.
Tuq́; ipsa planctus pone funebres, precor,
O' clara genitrix: uiuet Alcides tuus.
Virtute nostra pellicem feci tuam
Credi nouercam. siue nascente Hercule
Nox illa certa est, siue mortalis meus
Pater est, licet sit falsa progenies mihi,
Materna culpa cesset, & crimen Iouis.
Merui parentem: contuli cœlo decus:
Natura me concepit in laudes Iouis.
Quin ipse quaq; Iuppiter credi meus
Pater esse gaudet. parce iam lachrymis meis.
Superba matres inter Argolicas eris.
Quid tale Iuno peperit ætherium gerens
Sceptrum, & tonanti nupta? mortali tamen
Cœlum tenens inuidit, Alciden suum
Dici esse uoluit. perage nunc Titan uices
Solus relictus, ille, qui uester comes
Vbiq; fueram, Tartara, & manes peto.
Hanc tamen ad imos perferam laudem inclytam:
Quod nulla pestis uicit Alciden palàm.
Omnemq́; pestem uicit Alcides palàm.

SAPPHICVM CARMEN.

CHORVS.

Decus mundi radiate Titan,
Cuius ad primos Hecate uapores
Lassa nocturnæ leuat ora bigæ·
Dic sub aurora positis Sabæis,
Dic sub occasu positis Iberis,
Quiq; feruentem patiuntur axem,
Quiq; sub plaustro patiuntur Vrsæ,
Dic ad æternos properare manes
Herculem, & regnum Canis inquieti.
Vnde non unquam remeauit ullus.
Sume, quos nubes radios sequantur.
Pallidus mœstas speculare terras,
Et caput turpes nebulæ pererrent.
Quando, pro' Titan, ubi, quo'ue summe
Herculem in terris alium sequeris?
Quas manus orbis miser inuocabis,
Siqua sub terra numerosa pestis
Sparget intentam rabiem draconis?
Arcadum siquis populi uetusti
Fecerit syluas aper inquietas,
Thraciæ siquis Rhodopes alumnus
Durior terris Helices niuosæ
Sparget humano stabulum cruore?
Quis dabit pacem populo timenti,
Siquid irati superi per urbes
Iusserint nasci? iacet omnibus par·
Quem parem tellus genuit tonanti.

Planctus immensas resonet per urbes,
Et comas nullo cohibente nodo.
Fœmina exertos feriat lacertos.
Soláq; obductis foribus deorum,
Templa securæ pateant nouercæ.
Vadis ad Lethen, Stygiumq; littus,
Vnde te nullæ referent carinæ.
Vadis ad manes miserandus, unde
Morte deuicta tuleras triumphum.
Vmbra nudatis uenies lacertis.
Languido uultu, trepidóq; collo.
Téq; non solum feret illa puppis.
Non tamen uiles eris inter umbras,
Aeacumq; inter, geminosq; Cretas,
Fata discernens, fieri tyranni
Parcite ó dites, inhibete dextras.
Laudis est purum tenuisse ferrum,
Dumq; regnabas minimum cruentis
In tuas urbes licuisse factis.
Sed locum uirtus habet inter astra,
Sedis Arctoæ spatium tenebis?
An grauis Titan ubi promit æstus?
An sub occasu tepido nitebis?
Vnde commisso resonare ponto
Audies Calpen, loca quæ sereni
Deprimes cœli? quis erit recepto
Tutus Alcide locus inter astra?
Horrido tantum procul à Leone
Det pater sedes, calidóq; Cancro,
Ne tuo uultu tremefacta leges

Astra conturbent, trepidetq; Titan.
Vere dum flores uenient tepenti,
Et comam syluis hyemes recident,
Vel comam syluis reuocabit æstas,
Pomaq; Autumno fugiente cedent,
Nulla te terris rapiet uetustas.
Tu comes Phœbo, comes ibis astris.
Ante nascetur seges in profundo.
Vel fretum dulci resonabit unda,
Ante discedet glacialis Vrsæ
Sydus, & ponto uetito fruetur.
Quàm tuas laudes populi quiescant.
Te pater rerum miseri precamur,
Nulla nascatur fera, nulla pestis,
Non duces sæuos miseranda tellus
Habeat, nec ulla dominetur aula.
Qui potest solum decus esse regni.
Semper intensum tenuisse ferrum.
Siquid in terris iterum timetur,
Vindicem terræ petimus relictæ.
En quid hoc? mundus sonat, ecce mœret.
Mœret Alcide pater, an deorum
Clamor? an uox est timidæ nouercæ?
Hercule an uiso fugit astra Iuno?
Lassus an pondus titubauit Atlas?
An magis diri tremuere manes
Herculem, & uisum Canis inferorum
Fugit abruptis trepidus cathenis?
Fallimur. læto uenit ecce uultu,
Quem tulit Pœas, humerisq; tela

Gestat, & notas populis pharetras
Herculis hæres.

ACTVS QVINTVS.

Trimetri Iambici.

NVTRIX. PHILOCTETES.

EFFare casus iuuenis Herculeos precor,
Vultuq; quo nam tulerit Alcides necem.
P. Quo nemo uitam. Nu. lætus adeo'ne ultimos
Inuasit ignes? Phi. esse iam flammas nihil
Ostendit ille, qui sub occasu Hercules
Virtute uinci docuit indomita omnia.
N. Inter uapores quis fuit forti locus?
P. Quod unum in orbe uenerat nondum malum
Et flamma uicta est. hæc quoq; accessit feris.
Inter labores ignis Herculeos abit.
N. Edissere agédum, flamma quo uicta est modo.
P. Vt omnis Oethen mœsta corripuit manus,
Hinc fagus umbras perdit. & tota iacet
Succisa trunco. flexit hinc pinum ferox
Astris minantem. & nube de media uocat.
Ruitura cautes mouit, & syluam trahit
Secum minorem. Chaonis quondam loquax
Stat lata uasti quercus, & Phœbum uetat.
Vltráq; totos porrigit ramos nemus.
Gemit illa multo uulnere impresso minax,
Frangitq; cuneos: resilit excussus Chalybs.
Vulnusq; ferrum patitur. & truncum fugit.

Commota tandem est·tunc cadens lenta mora
Duxit ruinam. protinus radios locus
Admisit omnes, sedibus pulsæ suis
Volucres pererrant nemore succiso diem·
Quæruntq; lassis garrulæ pinnis nemus.
Iamq; omnis arbor sonuit· & sacræ quoq;
Sensere quercus horridam ferro manum·
Nulliq; priscum profuit ligno nemus.
Aggeritur omnis sylua, & alternæ trabes
In astra tollunt Herculi augustum rogum.
Rapit alta flammas pinus, & robur tenax,
Et breuior ilex. sylua contexit pyram,
Populea sylua frondis Herculeæ nemus.
At ille, ut ingens nemore sub Nasamonio
Aeger reclini pectore admugit Leo,
Fertur· quis illum credat ad flammas rapi?
Vultus petentis astra, non ignes erant.
Vt pressit Oetan, ac suis oculis rogum
Lustrauit, omnes fregit impositus trabes.
Arcumq; poscit accipe hæc inquit sate
Pœante dona· & munus Alcidæ cape.
Has Hydra sensit·his iacent Stymphalides,
Et quidquid aliud eminus uici malum.
Victure felix, has enim nunquam irritas
Mittes in hostes siue de media uoles
Auferre uolucres nube. descendent aues·
Et certa prædam tela de cœlo ferent·
Nec fallet unquam dexteram hic arcus tuam.
Librare telum didicit, & certam dare
Fugam sagittis· ipsa non fallunt iter

Emissa neruo tela. tu tantum, precor,
Accommoda ignes, & facem extremam mihi.
Hic nodus, inquit, nulla quem capiet manus,
Mecum per ignem flagret. hoc telum Herculem
Tantum sequetur. hoc quoq; acciperes, ait,
Si ferre posses. adiuuet domini rogum.
Tum rigida secum spolia nemeæi mali
Arsura poscit. latuit in spolio rogus.
Ingemuit omnis turba. nec lachrymas dolor
Cuiquam remisit. mater in luctum furens
Diduxit auidum pectus, atq; utero tenus
Exerta uastos ubera in planctus ferit.
Superosq; & ipsum uocibus pulsans Iouem,
Impleuit omnem uoce fœminea locum.
Deforme letum mater Herculeum facis.
Compesce lachrymas, inquit, introrsus dolor
Fœmineus abeat. Iuno cur lætum diem
Te flente ducat? pellicis gaudet suæ
Spectare lachrymas. comprime infirmum iecur
Mater. nefas est ubera, atq; uterum tibi
Laniare, qui me genuit. & dirum fremens.
Qualis per urbes duxit Argolicas Canem,
Cum uictor Erebi Dite contempto redit
Tremente fato, talis incubuit rogo.
Quis sic triumphans lætus in curru stetit
Victor? quis illo gentibus uultu dedit
Leges tyrannus? quanta pax obitum tulit?
Hæsere lachrymæ. cecidit expulsus dolor
Nobis quoq; ipsis, nemo morituro ingemit.
Iam flere pudor est, ipsa, quam sexus iubet

Mœrere, ſiccis hæſit Alcmene genis.
Stetit nato pene iam ſimilis parens.
N. Nullas'ne in aſtra miſit ad ſuperos preces
Arſurus? aut in uota reſpexit Iouem?
P. Iacuit ſui ſecurus, & cœlum intuens
Quæſiuit oculis, arce an ex aliqua pater
Deſpiceret illum, tum manus tendens ait.
Quacunq; parte proſpicis natum pater,
Iſte eſt pater, quem nocte commiſſa dies
Quæſiuit unus ſi meas laudes canit
Vtrunq; Phœbi littus, & Scythæ genus,
Et omnis ardens ora, quam torret dies.
Si pace tellus plena ſi nullæ gemunt
Vrbes nec aras impias quiſquam inquinat.
Si ſcelera deſunt ſpiritum admitti hunc precor,
In aſtra nec me mortis infernæ locus,
Nec mœſta nigri regna conterrent Iouis.
Sed ire ad illos umbra, quos uici, deos
Pater erubeſco nube diſcuſſa diem
Pande, ut deorum uultus ardentem Herculem
Spectet. licet tu ſydera, & mundum neges.
Vltro pater cogere. ſi uoces dolor
Abſtulerit ullas pande tum Stygios lacus,
Et redde fatis approba natum prius.
Vt dignus aſtris uidear, hic faciet dies.
Leue eſt, quod actum eſt Herculem genitor prius
Inuenit, an damnauit? hoc poſtq; addidit,
Nouerca cernat, quo feram flammas modo.
Flammas popoſcit, hoc age Alcidæ comes,
Non ſegnis, inquit, corripe Oetheam facem.

Quid dextra tremuit? num manus pauida impium
Scelus refugit? redde iam pharetras mihi
Ignaue, iners, inermis. est nostros manus
Quae tendat arcus? quis sedet pallor genis?
Animo faces inuade, quo Alciden uides
Vultu iacere, respice arsurum miser.
Rogat ecce iam me genitor, & pandit polos.
Venio pater, uultus'q; non idem fuit.
Tremente pinum dextera ardentem impuli.
Refugit ignis, & reluctantur faces,
Et membra uitant. sed recedentem Hercules
Insequitur ignem. Caucasum, aut Pindũ, aut Atho.
Ardere credas. nullus erupit sonus.
Tantum ingemuscit ignis ad durum iecur.
Typhon in illo positus immanis rogo
Gemuisset ipse: qui'q; conuulsam solo
Imposuit humeris Ossan Enceladus ferox.
At ille medias inter exurgens faces
Semustus, ac laniatus, intrepidus, rubens:
Nunc ó parens Herculea, sic stare ad rogum
Te mater, inquit, sic decet fleri Herculem?
Inter uapores positus, & flammae minas
Immotus, inconcussus, in neutrum latus
Correpta flectens membra adhortatur, monet,
Gerit aliquid ardens. omnibus fortem addidit
Animum ministris: urere ardentem putes.
Stupet omne uulgus: uix habent flammae fidem:
Tam placida frons est, tanta maiestas uiro.
Nec properat uri: cum'q; iam forti datum
Leto satis pensauit, igniferas trabes

Hinc inde traxit, nimia quas flamma occupat·
Totas'q; in ignem uertit, & , qua plurimus
Exundat ignis, recipit intrepidus, ferox.
Nunc ora flammis implet. ast illi graues
Luxere barbæ. cum'q; iam uultum minax
Appeteret ignis, lamberent flammæ caput.
Non pressit oculos, sed quid hoc? mœstam intuor
Sinu gerentem reliquias magni Herculis.
Crinem'q; iactans squalidum Alcmene gemit.

Trimetri Iambici.

ALCMENA. PHILOCTETES.

t Imete superi fata, tam paruus cinis
Herculeus est, huc ille decreuit gigas.
O' Quanta titan in nihil moles abit?
Anilis (heu me) cœpit Alciden sinus.
Hic tumulus illi est. ecce uix totam Hercules
Compleuit urnam. quàm leue est pondus mihi·
Cui totus æther pondus incubuit leue.
Ad Tartara olim, regna'q; o' nate ultima
Rediturus ibas, quando ab inferna Styge
Remeabis iterum, non uti spolium trahas,
Rursum'q; Theseus debeat lucem tibi.
Sed quando solus? ignis impositus tuas
Compescet umbras· te'q; Tartareus Canis
Inhibere poterit, quando Tænareas fores
Pulsabis? ah quas mater ad fauces agar?
Qua mors aditur? uadis ad manes iter
Habiturus unum. quid diem questu tero?

Quid misera duras uita? quid lucem hanc tenes?
Quem parere rursus Herculem possum Ioui?
Quis me parentem natus Alcmenam suam
Tantus uocabit? o' nimis felix, nimis
Thebane coniux, Tartari intrasti loca
Florente nato: te'q; uenientem inferi
Timuere forsan. quod pater tantum Herculis
Vel falsus aderas. quas petam terras anus?
Inuisa sæuis regibus, siquis tamen
Rex est relictus sæuus: hei miseræ mihi.
Quicunq; cæsos ingemunt nati patres
A' me petent supplicia. me cuncti obruent,
Siquis minor Busiris: aut siquis minor
Antæus. urbes perfidæ terrent plagæ:
Ego præda ducar. siquis ismarios greges
Thracis cruenti uindicans, carpent greges
Mea membra diri. forsitan pœnas petet
Irata Iuno. totus uretur dolor.
Secura uicto tandem ab Alcide uacat.
Pellex supersum, supplicia de qua exigat.
Ne parere possem, fecit hic natus mihi
Vterum timendum. quæ petam Alcmene loca?
Quis me locus? quæ regio? quæ mundi plaga
Defendet? aut quas mater in latebras agar?
Vbiq; certe nota. si patriam petam,
Laresq; miseros, Argos Eurystheus tenet.
Orbata Thebas, regnum & Hismenum petam,
Thalamos'q; nostros, in quibus quondam Iouem
Dilecta uidi? pro' nimis felix nimis,
Si fulminantem & ipsa sensissem Iouem.

Vtinam meis uiſceribus Alcides foret
Exectus infans, nunc datum eſt miſeræ, datum
Videre natum laude certantem Ioui.
Et hoc daretur ſcire, quod fatum mihi
Eripere poſſet· quis memor uiuet tui
O' nate populus? omne iam ingratum eſt genus.
Petam Cleonas? Arcadum an populos petam?
Meritiſq; terram nobilem quæram tuis?
Hic dira ſerpens cecidit, hic ales fera,
Hic rex cruentus· hic tua fractus manu,
Qui te ſepulto poſſidet cœlum Leo.
Si grata terra eſt, populus Alcmenam tuam
Defendat omnis. Thracias gentes petam,
Hebriq; populos? hæc quoq; eſt meritis tuis
Defenſa tellus· ſtabula cum regno iacent.
Hic pax cruento rege proſtrato data eſt.
Vbi enim negata? quod tibi infelix anus
Quæram ſepulchrum? de tuis totus rogis
Contendat orbis. reliquias magni Herculis
Quis populus, aut quæ templa, quæ gentes colent?
Quis iam petet, quis poſcet Alcmenes onus?
Quæ tibi ſepulchra nate, quis tumulus ſat eſt?
Hic totus orbis fama erit tumulus tibi.
Quid anime trepidas? Herculis cineres tene·
Complectere oſſa· reliquiæ auxilium dabunt.
Erunt ſatis præſidia· terrebunt tuæ
Reges uel umbræ. Phi. debitos nato quidem
Compeſce fletus mater Alcmene inclyti.
Non eſt gemendus, nec graui urgendus nece.
Virtute quisquis abſtulit fatis iter.

Aeterna uirtus Herculem fieri uetat·
Fortes uetat mœrere· degeneres iubet.
A. Sedabo questus? uindicem amisi parens
Terræ atq; pelagi, quáq; purpureus dies
Vtrunq; clara spectat oceanum rota.
Quot misera in uno condidi natos parens?
Regno carebam· regna sed poteram dare.
Vna inter omnes terra quas matres gerit,
Votis peperci. nil ego à superis petij
Incolume nato. quid dare Herculeus mihi
Non poterat ardor? quis deus quidquam mihi
Negare poterat? uota in hac fuerant manu.
Quidquid negaret Iuppiter, daret Hercules.
Quid tale genitrix ulla mortalis tulit?
Defleuit aliqua mater, & toto stetit
Succisa fœtu· bis'q; septenos greges
Deplanxit una· gregibus æquari meus
Quot ille poterat? matribus miseris adhuc
Exemplar ingens deerat· Alcmene dabit.
Cessate matres, pertinax siquas dolor
Adhuc iubet lugere· quas luctus grauis
In saxa uertit· cedite his cunctæ malis.
Agédum, senile pectus ó miseræ manus
Pulsate. & una funeri tanto sat est,
Grandæua anus defecta? quod totus breui
Iam quæret orbis· expedi in planctus tamen
Defessa quanquam brachia, ut inuidiam deis
Lugendo facias· aduoca in planctum genus.

Anapæstici.

ALCMENA SOLA.

Flete Alcmenen, magniq; Iouis
Plangite natum: cui concepto
Lux una perit, noctesq; duas
Contulit Eos. ipsa quiddam
Plus luce perit. totæ pariter
Plangite gentes. quarum sæuos
Ille tyrannos iussit stygias
Penetrare domos, populisq; mandens
Ponere ferrum. fletum meritis
Reddite tantis. totus, totus
Personet orbis. fleat Alciden
Cærula Crete. magno tellus
Clara tonante, centum populi
Brachia pulsent. nunc Curetes,
Nunc Corybantes arma idæa
Quassate manu. armis illum
Lugere decet. nunc nunc funus
Plangite uerum. Iacet Alcides
Non minor ipso Creta tonante.
Flete Herculeos Arcades obitus,
Non dum Phœbo nascente genus.
Et iuga Spartes Nemeæq; sonent.
Feriatq; graueis Mænala planctus.
Poscite magno Alciden gemitu,
Stratus uestris setiger oris.
Alesq; sequi iussa sagittas,
Totum pinnis uelata diem.

Flete Argolici, flete Cleonæ,
Hic terrentem mœnia quondam
Vestra Leonem fregit nostri
Dextera nati. date Sithoniæ
Verbera matres: gelidusq; sonet
Planctibus Hebrus: flete Alciden,
Quod non stabulis uescitur infans.
Nec uestra greges uiscera carpunt.
Fleat Antæo libera tellus,
Et rapta fero plaga Geryone.
Mecum miseræ plangite gentes.
Audiat ictus utraq; Tethys.
Vos quoq; mundi turba citati
Flete Herculeos numina casus.
Vestrum Alcides ceruice meus
Mundum superi cœlumq; tulit.
Cum stelligeri uector olympi,
Pondere liber spirauit Atlas.
Vbi nunc nostræ Iuppiter arces?
Vbi promissi regia mundi?
Nempe Alcides mortalis obit.
Nempe sepultus. quoties telis
Facibusq; tuis ille pepercit?
Quoties ignis spargendus erat?
In me saltem iaculare facem.
Semelenq; puta,
Iam'ne Elysias ó nate domus,
Iam littus habes, ad quod populos
Natura uocat? an post raptum
Styx atra canem præclusit iter.

Teq; in primo limine Ditis
Monstra morantur? quis nunc umbras
Nate tumultus, manesq; tenet?
Fugit abducta nauita cymba?
Et centauris Thessala motis
Ferit attonitos ungula manes?
Anguesq; suos Hydra sub undis
Territa mersit? teq; labores
O' nate timent?
Fallor, fallor uæsana parens.
Nec te manes, umbræq; timent.
Non Argolico rapta Leoni
Fulua pellis contecta iuba
Leuos operit dura lacertos,
Vallantq; feri tempora dentes.
Donum pharetræ cessere tuæ,
Telaq; mittet iam dextra minor.
Vadis inermis nate per umbras,
Ad quas semper mansurus eris.

Trimetri Iambici partim.

HERCVLES. ALCMENA.

q Vid me tenentem regna syderei poli,
Cœloq; tandem redditum planctu iubes
Sentire fatum? parce, nam uirtus mihi
In astra, & ipsos fecit ad superos iter.
A. Vnde sonus trepidas aures ferit?
Vnde meas inhibet lachrymas fragor?
Agnosco agnosco, uictum est chaos.

A Styge nate redis iterum mihi.
Fractaq; non semel est mors horrida.
Vicisti rursus noctis loca,
Puppis & infernæ uada tristia.
Peruius est Acheron iam languidus,
Et remeare licet soli tibi.
Nec te fata tenent post funera.
An tibi præclusit Pluton iter?
Et pauidus regni metuit sibi?
Certe ego te uidi flagrantibus
Impositum syluis, cum pluribus
In cœlum furerent flammæ minis.
Arsisti certe uerum ultima
Non tenuere tuas umbras loca.
Quid timuere tui manes precor?
Vmbra quoq; est Diti nimis horrida.

H. Non me rigentes stagna Cocyti tenent.
Non puppis umbras furua transuexit meas.
Iam parce mater questibus, manes semel,
Vmbrasq; uidi. quidquid in nobis tui
Mortale fuerat, ignis inuictus tulit.
Paterna cœlo pars data est, flammis tua.
Proinde planctus pone, quos nato pater,
Genitrix inerti. luctus in turpes eas?
Virtus in astra tendit in mortem timor.
Præsens ab astris mater Alcides cano.
Pœnas cruentus iam tibi Eurystheus dabit.
Curru superbum uecta transcendens caput.
Me iam decet subire cœlestem plagam.
Inferna uinco rursus Alcides loca.

A. Mane parumper, cessit, ex oculis abit
In astra fertur. fallor, an uultus putat
Vidisse natum? misera mens incredula est,
Es numen, & te mundus æternus tenet.
Credo triumphis, regna Thebarum petam,
Nouumq; templis additum numen canam.

Anapæstici.

CHORVS.

n Vnquam stygias fertur ad umbras
Inclyta uirtus. uiuite fortes,
Nec lethæos sæua per amnes
Vos fata trahent. sed cum summas
Exiget horas consumpta dies,
Iter ad superos gloria pandet.
Sed tu domitor magne ferarum,
Orbis'q; simul pacator ades,
Nunc quoq; nostras respice terras,
Et si qua nouo bellua uultu
Quatiet populos terrore graui,
Tu fulminibus frange trisulcis
Fortius ipso genitore tuo
Fulmina mittens.

FINIS.

Errata sic corrigito.

Charta 2. uersu 57.		flagrante.
17.	57	mundi
18.	54	tenta
19.	11	obuium morti
24.	47	Fluctu
25.	51	Sequor hunc furorem
49.	3	transtudit
52.	36	matri datis
64.	57	nec sparsit
65.	8	& aut
72.	7	Generis'q; leges
73.	13	nocuisse
	34	& dura
74.	25	oculi inde lucēt
75.	23	inguen
81.	57	Tabidos inter
88.	12	Amara
112.	56	Nunquid
114.	23	abscidas
128.	26	inquines
129.	8	qua
146.	57	dele ne
154.	6	omen tibi
158.	26	Capax'q; scelerum
160.	8	ne'ue' uiolenti
164.	60	parcere
168.	4	dele et 5 meo
178.	22	fiet ex
180.	42	rapitur
	51	stimulet
181.	41	ignis minæ
186.	42	Admittere
	47	Præcedere
187.	25	paulum sui
191.	2	Patri es
201.	12	forti
203.	32	stetit'q;
	41	Scythiæ
207.	28	transcendes

Cartha 130. Auris amissæ &c. legitur et, Aulis amissi memor inde regis Portubus lentis retinet carinas. Eodem carmine legimus, Ancæum, nō Antæum. & per Setigerum intellige aprum, non Meleagrum, nec Herculem. & per genitum patre Neptuno, Periclymenum, & per indoctum magistrum, intellige Ergınum. Char. 186. post uersum, qui incipit, Et quicquid, deficiunt aliquot uersus, qui nullibi extant.

TRAGOEDIAE, QVAE INSCRIBITVR HERCVLES FVRENS, ARGVMENTVM.

Continet hæc prior Tragœdia querelas Iunonis, & indignationẽ cõtra pellices Iouis mariti sui, simulq; contra Herculem ex pellice natum. Continet & Megaræ fletum ob coniugis Herculis absentiam, & ob tædia minasq; Lyci, quippe qui Creonte rege & filijs occisis, Thebanum imperium occupauerit, eiq; uim pariter inferre tentauerit. Mox ab inferis rediens Hercules, cognitis, quæ fecerat Lycus, incedẽtem illum ad sacrificandum, ob partum regnum, interficit. Sed sui in Herculem odij Iuno minime etiam adhuc oblita, iussit ut is furore corriperetur. Quo actus misere Hercules coniugi & liberis uitã eripuit. Postremo mẽte resumpta, illarumq; cædium cognito authore, sibi pariter & manum intulisset ultro, ni genitoris sui piæ preces intercessissent.

TRAGOEDIAE, QVAE INSCRIBITVR THYESTES, ARGVMENTVM.

Cogit, excitatq; ab inferis Megæra ex furijs una Tantalum olim Phrygiæ regem ad odia commiscenda inter duos fratres, Thyestem & Atreũ nepotes eius, q Mycenis alternis annis regnauerant. At Atreus fu

rijs agitatus, consilio cum seruo inito, deliberat, quo pacto uindictam de fratre sumat, quod dolis Aeropen sibi coniugem constuprarit: quodq; arietem aurei uelleris subripuerit. Igitur ab Atreo simulata reconciliatione Thyesti reuocato Mycenis & inscio apponuntur in conuiuio sui filij epulandi. Postremo cum etiam sanguinem illorum in patera propinasset Atreus: iussit demũ afferri capita. Queis uisis et agnitis defflet quidem Thyestes, sed Atreus, quod uindicta processerit, oblectatur.

THEBAIDIS TRAGOEDIAE DIMIDIATAE ARGVMENTVM.

Oedipus soluto aenigmate, Sphingis beneficio ac interfecto parente, Thebarum potitus imperio, necnon & Reginae genitricis matrimonio. ut demum paricidium, & incestum cognouit suum: sua sibi manu effodit oculos. Is igitur Oedipus filiam rogans inducitur, uti parentem deserat errabundum, nam ea sibi capto oculis semitam praetentabat. Parantur mox bella inter utrunq; Oedipodis filium Etheoclem scilicet ac Polynicem. Ad quae sedanda pergit mater Iocasta, rogans, ne inter se, sed in ipsam arma suscipiant. ac demum utriq; exercitui suadet, arma deponant. Caeterum cum desint Chorus & actus postremus, Tragoedia haec imperfecta existimatur.

TRAGOEDIAE, QVAE INSCRI

BITVR HIPPOLYTVS,

ARGVMENTVM.

Hippolytus Thesei & Antiopæ filius, cum animo insedisset omni se uoluptatum lenocinio abdicare, uenationi tantum intentus uitam ducebat cœlibem, & à mulierum blanditijs alienam. Sed Phædra nouerca eius priuigni forma, ætateq; illecta, & amore uæsano correpta, & mariti absentia animata, ac demum dolore deuicta, & ægritudine causata, uulnus iuueni detegit, & inuitat ad uenerem. At cum se sentit à priuigno acrius increpari, & cupitos amplexus pertinaciter denegari, infensa ilico & amoris oblita, Hippolytum insimulat Theseo ab inferis redeunti, ceu is eam liquido interpellarit. Igitur adolescens patris declinans furorem inscenso curru distrahitur atq; discerpitur ab equis suis, à Phocis exterritis quos immiserat Aegeus. Postremo Phædra sui facinoris scenam detegens, super Hippolyti corpus, misere gladio se ipsam conficit.

TRAGOEDIAE, QVAE INSCRI

BITVR OEDIPVS,

ARGVMENTVM.

Laborantibus pestilentia Thebis, ibiq; tum regnante Oedipode, de quo satis superius in Thebaide consul

tus Apollo, an pesti remedium foret ullum: respõsum tulit, non cessaturam illam, donec Laij interitus expietur, & interfector illius plectatur exilio. Cæterũ cum interfectoris nomen minime indicasset, ab Oedipode Tiresia uates consulta, pandit, ipsum fuisse Oedipodem, qui Regem Laium peremerit. Deprehendens postremo Oedipus coniecturis quibusdam, artis magicæ beneficio uera locutam fuisse Tiresiam, & sibi effodit oculos, & Iocastæ parenti plurimum id roganti gladio uitam eripuit.

TRAGOEDIAE, QVAE INSCRIBITVR TROAS, ARGVMENTVM.

Excisa deletaq; Troia Græcis in patriã redire parantibus apparuit Achillis umbra, quem Paris in templo Apollinis interfecerat. Ea monuit, ut manes sui Polyxenæ puellæ regiæ uictima placarentur, cuius enixe, dum uiueret, connubium expetebat. Primum igitur Troiæ sæuum defletur excidiũ. Mox ab Vlysse inquiritur Astyanax puer Hectoris filius, ut tollatur è medio, nequid superstit reliquiarum ad Ilium uindicandum. Reperto demũ puero, abductaq; puella, ut refertur à Nuntio, ea quidem in Sigeo ad tumulum Achillis mactatur: at ille præcipitatur è turri. Referuntur autem idcirco, quod horrenda minime actitantur in scœna, sed tantummodo recitantur.

TRAGOEDIAE, QVAE INSCRIBITVR MEDEA, ARGVMENTVM.

Medea quondam, cuius apud Nasonem, Diodorum, et Iustinum rite extat historia, queritur in hac septima Tragœdia de Iasonis periurio atq; repudio, in eius etiam ultionem sæuissime aduocat deos omnes. Mox unius dieculæ à Creonte, qui exilium illi indixerat, dilatione impetrata, secum deliberat ipsa Medea, ut & ueneficiorum ope Creontis domus incendio absumatur, & filij, quos ex Iasone receperat, ante ipsius parentis ora misere iugulentur. Quæ scelera, ut fœmina scelestissima statuerat, fœde & immaniter in calce patrantur.

TRAGOEDIAE, QVAE INSCRIBITVR AGAMEMNON, ARGVMENTVM.

Thyestes olim ille natorum tumulus, nefandis iniurijs ab Atreo germano suo admodum lacessitus, ab inferis remeans excitat & hortatur Aegisthum filium, ut propere se accingat ad tantas suæ domus iniurias ulciscendas. Agamemnonis itaq; ex Atreo geniti, & in bello Troiano diutius commorantis coniugem Clytemnæstram, ut stuprum clementer inferat, inuadit Aegisthus, quod & iampridem oraculum

persuaserat. Illa demum Aegisthi amore correpta, eoq; identidem potita, quo minus adulteri complexus impedirentur, reuersum maritum, nec sibi talia metuentem interficit.

TRAGOEDIAE, QVAE INSCRIBITVR OCTAVIA,

ARGVMENTVM.

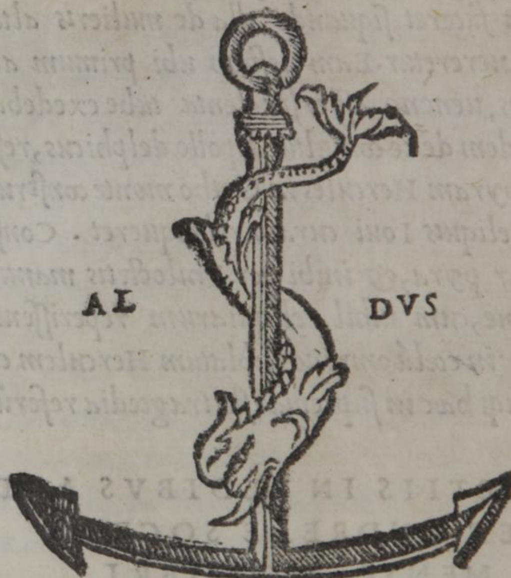
Satis constat Octauiam, quæ huic tragœdiæ fecit titulum, patrem habuisse Claudium imperatorem, matrem uero Messalinã filiam Barbari Messalæ eiusdem Claudij consobrini. Hæc Octauia Syllano primum desponsata est. Quo repudiato atq; occiso, iterũ à patre Neroni collocata est priuigno suo, quem antea adoptauerat. Sed Nero illius consuetudinẽ aspernatus, ægre ferente id Ro. Po. dimisit, ut sterilem, moxq; etiam interfecit, adulterium falsò probante Aniceto pædagogo, quod ei falsò etiã obiecerat Nero. Queritur itaq; nũc Octauia miserrimam fortunam suam, simulq; patris obitum, quem filius ueneno necauerat. queritur ĩsuper Seneca Neronis ipsius præceptor mores sui temporis atq; calamitatem. Demum iussu principis infelix Octauia, annuente id Po. Ro. quod iampridem negauerat, ad necem traditur.

TRAGOEDIAE, QVAE INSCRIBITVR HERCVLES OETHEVS, ARGVMENTVM.

Hercules sacrificaturus ob deletæ Oechaliæ urbis uictoriam & raptum Iolæ, ad Deianirã coniugem misit puerum, qui uestem afferat, qua uti in sacrificando consueuerat. Deianira uero uestem marito misit sanguine Nessi centauri respersam, dubitans, ne Iolæ amore, ipsa posthaberetur: quod suaserat Nessus fœminæ, ut faceret, siquando illa de mulieris alterius amore uereretur. Eam uestem ubi primum attigit Hercules, ueneno aspersus lenta tabe exedebatur. qua quidem de re consultus Apollo delphicus, respondet, uti pyram Hercules in Oetho monte construeret, ac de reliquis Ioui curam relinqueret. Constructa igitur pyra, & imbi per Philoctetis manus admoto igne, cum nihil reliquiarum reperissent qui aderant: in cœlũ omnino sublatum Herculem censuerunt. Atq; hæc in suprema ista tragœdia referũtur.

VENETIIS IN AEDIBVS ALDI, ET ANDREAE SOCERI MENSE OCTOBRI, M. D. XVII.

a b c d e f g h i k l m n o p q r ſ t u x y z A B C D E. Omnes sunt quaterniones præter a & E duerniones.

AL
DVS

BIBLIOTECA NAZIONALE CENTRALE
FIRENZE

